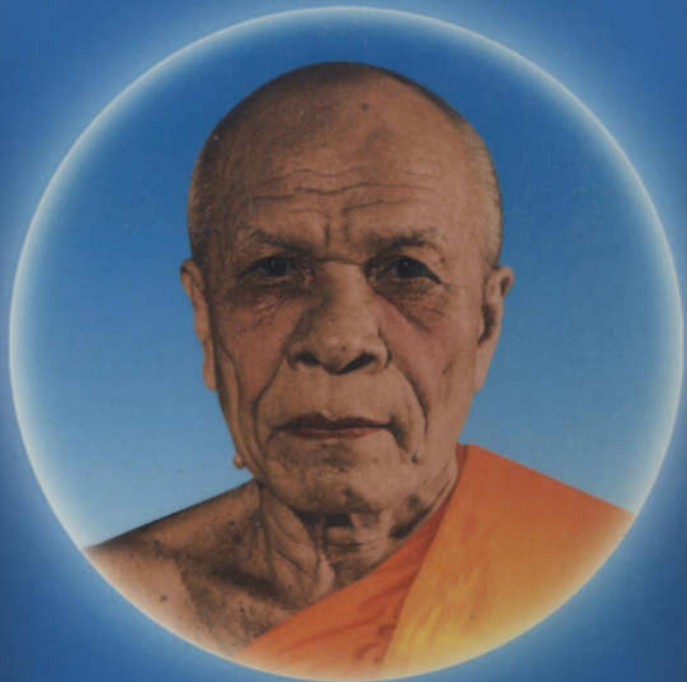

ยังรู้จัก ยิ่งเคารพรักท่าน

พระวัดหลวงปู่ คุณยาย และวัดพระธรรมกาย

ยิ่งรู้จัก ยิ่งเคารพรักท่าน

ประวัติหลวงพ่อ คุณยาย และวัดพระธรรมกาย

คำนำ

“ยังรู้จัก ยิ่งเคารพรักท่าน” รวมเรื่องราวชีวิตอันงดงามของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย และคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย ไว้ในเล่มเดียวกัน พร้อมทั้งประวัติความเป็นมาของวัดพระธรรมกาย ตั้งแต่เริ่มสร้างวัดมาจนกระทั่งปัจจุบัน เพื่อให้ลูกหลานของหลวงปู่และคุณยาย รวมทั้งท่านสาธุชนทั้งหลาย ได้รู้จักหลวงปู่ คุณยาย และวัดพระธรรมกายมากยิ่งขึ้น

ทุกตัวอักษรใน “ยังรู้จัก ยิ่งเคารพรักท่าน” ได้ตั้งใจทำหน้าที่ กลายมิตร์เพื่อให้ท่านผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เพิ่งเข้าวัดใหม่ๆ ได้ทราบพอสังเขปว่า วิชชาธรรมกายคืออะไร มหาปูชนียาจารย์ทั้งสองท่านมีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างไร ท่านมีมโนปณิธานอย่างไร มีจริยาวัตรอย่างไร คำสอนของท่านคืออะไร วัดพระธรรมกายกำเนิดขึ้นได้อย่างไร มีความเป็นมาอย่างไร เกี่ยวข้องกับมหาปูชนียาจารย์อย่างไร และมีเป้าหมายอย่างไร

เรื่องราวชีวิตความเป็นมาของหลวงปู่และคุณยายบางส่วนที่นำมาบันทึกไว้ในหนังสือเล่มนี้ถ่ายทอดให้เห็นคุณธรรมอันสูงส่งหลากหลาย

ประการของท่าน ที่ทำให้ท่านโดดเด่นต่างจากบุคคลทั่วไป และทำให้ท่าน
ได้รับความเคารพรัก ศรัทธา จากผู้คนจำนวนมากทั้งในและต่างประเทศ

แม้ขณะนี้ มหาปูชนียาจารย์ทั้งสองท่านจะละสังขารไปแล้วก็ตาม
แต่คุณธรรมความดีงามของท่าน ยังคงสถิตอยู่ในใจของผู้คนจำนวนมาก
อย่างไม่เสื่อมคลาย

คณะผู้จัดทำเชื่อมั่นว่า เมื่อผู้อ่านทราบประวัติความเป็นมาและ
ปฏิปทาของมหาปูชนียาจารย์มากขึ้นแล้ว ก็คงอดไม่ได้ที่จะเคารพรักท่าน
ยิ่งขึ้น และถ้าได้สัมผัสกระแสแห่งความเมตตากรุณาของท่านที่
เปรียบเสมือนน้ำอมฤตที่ชุ่มเย็น ความรู้สึก “ยิ่งรู้จัก ยิ่งเคารพรักท่าน”
ก็จะยิ่งบังเกิดเพิ่มมากขึ้นอย่างแน่นอน

คณะผู้จัดทำ

๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๙

สารบัญ

ต้นวิชา

- ๘ ปฐมบทวิชาธรรมกาย
- ๙ ธรรมกาย คืออะไร
- ๑๓ หลักฐานธรรมกาย

ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย

- ๑๘ กำเนิดผู้ค้นพบ
วิชาธรรมกาย
- ๒๒ ค้นพบวิชาธรรมกาย
- ๒๗ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ
- ๒๘ พัฒนาวัด
- ๒๙ ไหว้ชีน้ำ
- ๓๐ สร้างโรงเรียน
- ๓๒ ทำงานทางใจ

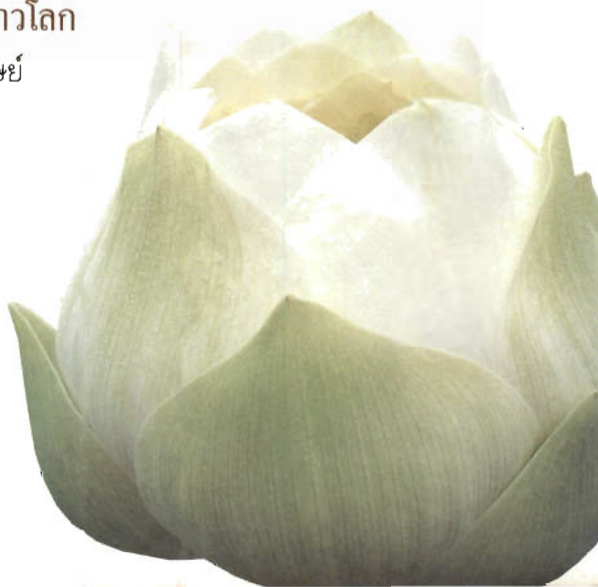
- ๓๓ วิธีปฏิบัติธรรมให้เข้าถึง
พระธรรมกาย
- ๔๐ ความอัศจรรย์ของวิชา
ธรรมกาย
- ๔๗ พระพุทธศาสนาขจรฉาย
- ๕๒ หนึ่งในลักขณยาน
- ๕๕ วิสุทธิวาจา
- ๕๙ กิจวัตรประจำวัน
- ๖๑ คุณธรรมของหลวงปู่
- ๓๕ อีก ๕ ปีจะมรณภาพ

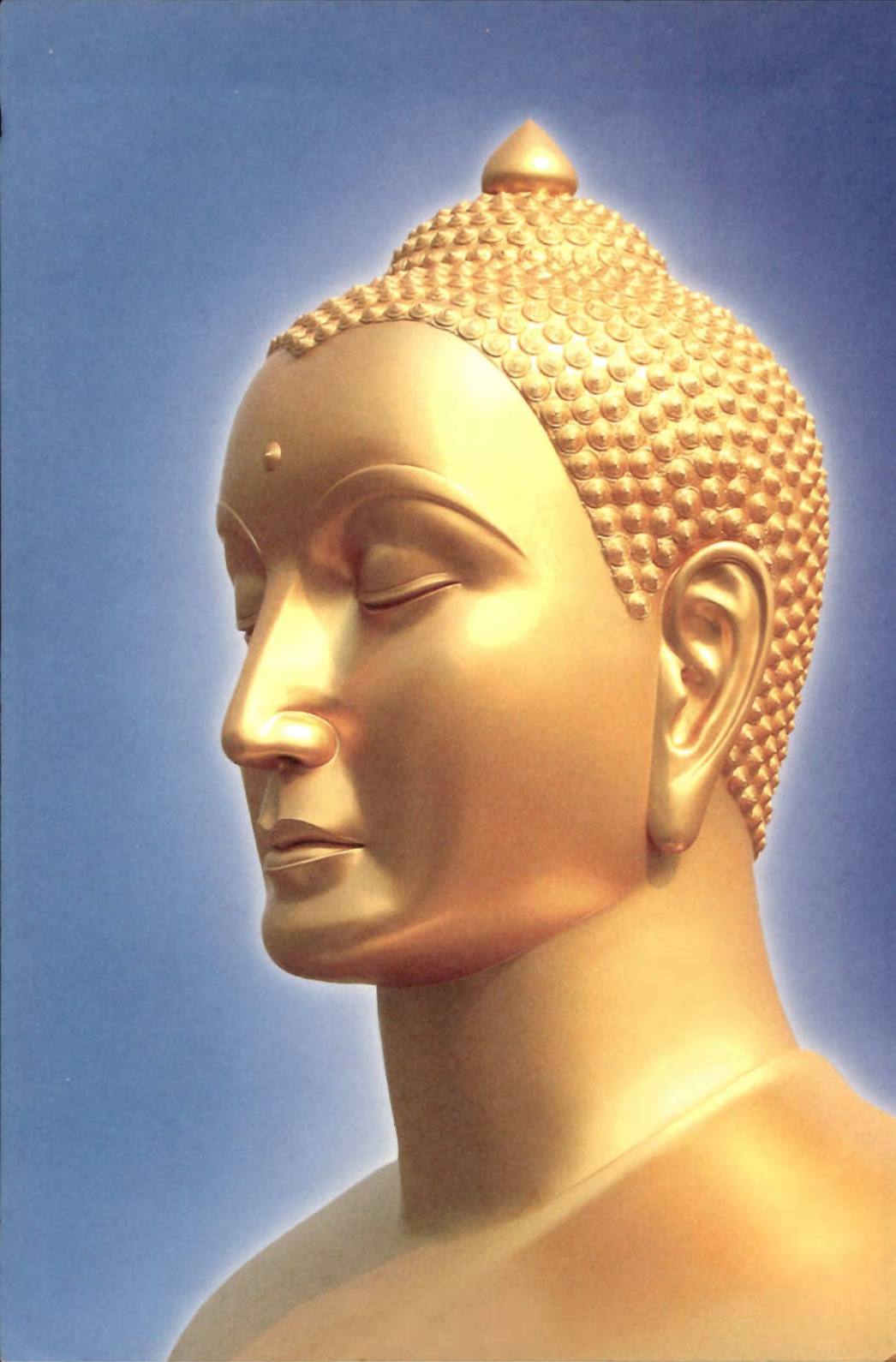
ผู้สืบสานวิชาธรรมกาย

๘๐	กำเนิดผู้สืบสาน	๑๐๙	ยุคเริ่มต้นของงานเผยแผ่
	วิชาธรรมกาย	๑๑๐	ศาลาปฏิบัติธรรมหลังแรก
๘๒	ตามหาพ่อ	๑๑๑	ช่วยงานหลวงพ่อ
๘๔	เข้าถึงธรรม	๑๑๓	แรงศรัทธาของมหาชน
๘๕	ช่วยพ่อขึ้นมาจากนรก	๑๑๕	ด้วยความกตัญญู
๘๖	มีงมันมาเข้าไป	๑๑๘	มหาวิหารคุณยายอาจารย์
๘๘	ในโรงงานทำวิชา		อุบาสิกัจฉนทร์ ขนนกยูง
๙๐	ลูกจันท์นี้ หนึ่งไม่มีสอง	๑๒๐	ทุ่มเทเพื่อพระพุทธศาสนา
๙๒	ตอบแทนคุณ	๑๓๒	บทสวดท้าย
๙๓	อานุภาพวิชาธรรมกาย	๑๓๕	ภาคผนวก
	ของคุณยาย	๑๔๓	วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น
๙๕	คุณธรรมของคุณยาย	๑๕๐	รายนามเจ้าภาพ

ขยายวิชาธรรมกายสู่ชาวโลก

- ๑๐๒ รวบรวมศิษยานุศิษย์
- ๑๐๔ บรรพชาอุปสมบท
- ศิษย์คุณยาย
- ๑๐๖ สร้างวัด

ห้องสมุดวัดพระธรรมกาย

ค.ศกongsam อ.ศกonghwang จ.ปทุมธานี ๑๕๑๕๐

ต้นวิชา

พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

ตถาคตสุด เหนือ วาเสฏฐา อธิวัจน ธรรมกาย อธิปิ...

ดูก่อน วาเสฏฐะและภราทวาชะ คำว่าธรรมกายก็ดี...

นี้แหละเป็นชื่อของตถาคต

(ทีฆ. ปาฏิ. ๑๑/๙๒)

ปฐมบทวิชชาธรรมกาย

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประทับอยู่ ณ โคนไม้พระศรีมหาโพธิ์ ในวันเพ็ญเดือน ๖ เมื่อ ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้วนั้น ทรงตั้งสัจจะด้วยพระทัยอันเด็ดเดี่ยวว่า “แม่เลือดเนื้อในกายของเราจะเหือดแห้งไป เหลือแต่เส้นเอ็นหนังและกระดูกก็ตาม หากไม่ได้บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ เราจะไม่ยอมลุกจากที่นี้เป็นอันขาด” จากนั้นทรงเจริญสมาธิภาวนา ครั้นถึงยามต้น ทรงบรรลุพุพเพนิวาสานุสสติญาณ ความหยั่งรู้ระลึกชาติได้ ยามที่ ๒ ทรงบรรลุจุตูปาตญาณ ความหยั่งรู้ถึงความจุติและการเกิด ยามที่ ๓ ทรงบรรลุอาสวักขยญาณ ความหยั่งรู้ที่กำจัดอาสวกิเลสที่หมักหมมอยู่ในจิตใจให้หมดสิ้นไป การตรัสรู้ของพระองค์นั้น *“...ทรงรู้เห็นแจ่มแจ้งหมด เห็นจริงๆ เห็นด้วยตาของธรรมกาย ไม่ใช่เห็นด้วยตามนุษย์ หรือคิดคาดคะเนเอา ...การที่พระองค์เห็นนี้ โดยมีได้มีผู้ใดสอนให้รู้ให้เห็น รู้เห็นโดยลำพังพระองค์เอง และสิ่งทั้งหลายที่พระองค์รู้เห็นนั้น ตรงตามความเป็นจริงทั้งนั้น มิใช่คาดคะเนหรืออนุมานเอา...”

(*จาก พระธรรมเทศนาพระมงคลเทพมุนี เรื่อง “พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ” ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๘)

 ธรรมกาย คืออะไร

หลังจากที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไป
ระยะหนึ่งแล้ว พระอริยบุคคลทั้งหลายได้ค่อยๆ ลดจำนวนลง ผู้เข้าถึง
“ธรรมกาย” ก็ลดน้อยลงด้วยเช่นกัน เป็นเหตุให้ * “วิชาธรรมกาย” ของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เคยดำรงอยู่ในครั้งพุทธกาลและสืบทอดมาอีก
ระยะหนึ่งนั้นเลือนหายไปมากที่สุด ความรู้ที่มีเหลืออยู่ในคัมภีร์ไม่มากพอที่
คนรุ่นหลังจะเข้าใจได้ ทำให้เกิดการตีความขึ้นในภายหลังว่า “ธรรมกาย”
เป็นเพียงชื่อหนึ่งของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น

จนกระทั่งพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ได้ปฏิบัติธรรมจนเข้าถึง “ธรรมกาย” และ
ค้นพบ “วิชาธรรมกาย” จากนั้นท่านได้นำความรู้ที่ท่านเข้าถึงและค้นพบ

(*คำว่า วิชาธรรมกายนี้ พระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ ได้ให้
คำจำกัดความไว้ว่า หมายถึง ความรู้แจ้งที่เกิดจากการเห็นแจ้งด้วย
ธรรมจักขุของพระธรรมกาย อันเป็นแก่นแท้ดั้งเดิมของพระพุทธศาสนา
สามารถกำจัดทุกข์ได้เป็นขั้นๆ จนหมดกิเลส เข้าถึงบรมสุข คือพระนิพพาน)

มาเผยแผ่แก่ประชาชน ทำให้คำว่า “ธรรมกาย” เริ่มเป็นที่รู้จักกันขึ้น
มาอีกครั้ง

พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี อธิบายไว้ว่า “ธรรมกาย” คือ
กายแห่งการตรัสรู้ธรรมที่มีอยู่แล้วในศูนย์กลางกายของมนุษย์ทุกคน
มีลักษณะคล้ายพระพุทธรูป ประกอบด้วยลักษณะมหานุสรณ์ครบถ้วน
ทุกประการ เกตุเป็นรูปดอกบัวตูม ไสสว้างเป็นแก้วตลอดทั้งองค์ และ
เมื่อท่านตรวจสอบความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกับพระไตรปิฎกและคัมภีร์
ต่างๆ ก็พบว่าไม่คลาดเคลื่อน (เช่น คำว่า “เห็น” ก็สามารถ “เห็น” ได้
จริงๆ หรือพระรัตนตรัยที่แปลว่า แก้ว ๓ ประการ ก็สามารถเห็นได้ว่าใส
เป็นแก้วจริงๆ ทั้งพระพุทธ พระธรรมและพระสงฆ์โดยไม่จำเป็นต้องตีความ)
พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีได้เผยแผ่ความรู้ที่ท่านค้นพบให้แก่
ศิษย์ทั้งหลาย และมีผู้เข้าถึง “ธรรมกาย” กันเป็นจำนวนมาก เป็นประจักษ์
พยานยืนยันได้ว่า “ธรรมกาย” นี้คือของจริง

พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีกล่าวว่า คำว่า “ธรรมกาย” นั้น
ท่านมิได้เป็นผู้บัญญัติขึ้นเอง ในพระไตรปิฎกก็มีคำนี้ นอกจากนี้ยังมี
หลักฐานที่ยืนยันได้ว่าในอดีตก็เคยมีการสอนวิธีปฏิบัติธรรมให้เข้าถึง
พระธรรมกายปรากฏอยู่ใน “หนังสือพุทธรังษีธุดิธยาน ว่าด้วยสมณะและ
วิปัสสนากัมมัฏฐาน ๔ ยุค” หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงวิธีปฏิบัติสมณะและ
วิปัสสนาแบบโบราณ ๔ ยุค คือ ยุคกรุงศรีสัตตนาคณหุตฯ (เวียงจันทร์)
กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีอยู่วิธีหนึ่งชื่อว่า
“แบบขึ้นกัมมัฏฐานห้องพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ” เป็นแบบ
ที่สืบเนื่องมาจากท่านติศาปาโมกขอาจารย์ ๕๖ องค์ แต่ครั้งโบราณ

ได้ประชุมกันจาริกไว้เมื่อประมาณพุทธศักราช ๕๗๒ วิธีปฏิบัติในหนังสือเล่มนี้ กล่าวถึง “ธรรมกาย” อยู่ในวิธีการทำสมาธิด้วย ถือเป็นหลักฐานสำคัญอีกชิ้นหนึ่ง ที่ยืนยันได้ว่า ครั้งหนึ่งเคยมีการกล่าวถึง “ธรรมกาย” ในวิธีการทำสมาธิ

ส่วน “วิชชาธรรมกาย” ที่พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีค้นพบนั้น เกิดขึ้นหลังจากที่ท่านปฏิบัติธรรมจนเข้าถึงพระธรรมกายแล้ว จากนั้นอาศัยธรรมจักขุของพระธรรมกายที่ท่านเข้าถึงศึกษาค้นคว้าความรู้ในวิชชาธรรมกายต่อไป วิชชาธรรมกายอันเป็นแก่นแท้ดั้งเดิมของพระพุทธศาสนาที่พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีท่านค้นพบนี้ ได้เลือนหายไปนานเกือบ ๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว ดังพระธรรมเทศนาของท่านว่า

“...นี่แหละหลักพระพุทธศาสนา จำเป็นตำรับตำราไว้ อย่าดูหมิ่นดูแคลนหนา พระพุทธเจ้าไม่เกิดขึ้นในโลกละก็ ธรรมอันนี้ไม่มีใครแสดง ไม่มีใครบอก ไม่มีใครเล่าให้ฟัง ถึงกระนั้นที่เกิดขึ้นแล้ว ก็ดับเสียเกือบ ๒,๐๐๐ ปี มาเกิดขึ้นที่วัดปากน้ำนี้แล้ว อุตสาห์พยายามทำกันไป...”

(*จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง รัตนสูตร ๑๖ พฤษภาคม ๒๔๙๗)

“...พวกที่เข้าถึงธรรมกายแล้ว เขารู้ฤทธิ์ของธรรมกายแล้ว เขาไม่อินังขังข้ออะไรหรอกกับสวัญญาณกัรตนะ อวิญญาณกัรตนะ ในภพ ๓ นะ เขาต้องการจะไปนิพพาน ออกจากภพ ๓ นี่แน่ะ ยังสูงกว่าอย่างนั้น แล้วก็เลิศประเสริฐกว่า เข้าถึงพุทธรัตนแล้วเลิศประเสริฐกว่าทั้งนั้น รัตนะใดสู้ไม่ได้ทั้งนั้น สวัญญาณกัรตนะ อวิญญาณกัรตนะ ที่อยู่ในไตรภพ

สู้ไม่ได้ทั้งนั้น แพ้พุทธรัตนะทั้งนั้น

เพราะฉะนั้นผู้ที่ได้พุทธรัตนะ ที่ได้แล้วอย่าดูเบาหนา ดับมาเกือบ ๒,๐๐๐ ปีหนา มาโผล่ขึ้นในครั้งนี้นะเป็นอัศจรรย์ทีเดียว...”

(*จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง รัตนสูตร ๒๖ เมษายน ๒๕๔๗)

ก่อนหน้านี้พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีจะค้นพบวิชาธรรมกาย เรื่องราวของธรรมกายที่ยังคงมีปรากฏอยู่ในที่ต่างๆ นั้นก็ยังไม่พบผู้ค้นพบ หรือที่พบแล้วก็ไม่เข้าใจว่า “ธรรมกาย” คืออะไร จะเข้าถึงได้หรือไม่อย่างไร แต่พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีท่านเชื่อมั่นและยืนยันว่าวิชาธรรมกายที่ท่านค้นพบเป็นของจริงมาโดยตลอด อีกทั้งท่านยังตรวจสอบความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติธรรมของท่านกับพระไตรปิฎกไว้แล้ว

การปฏิบัติธรรมจนเข้าถึง “ธรรมกาย” และการค้นพบวิชาธรรมกาย ของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถือเป็นพยานแห่งการตรัสรู้ธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเป็นการรื้อฟื้นคำสั่งสอนดั้งเดิมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในด้านการปฏิบัติให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และยังเป็นการจุดประกายให้พระพุทธศาสนาสว่างไสวโชติช่วงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

*หลักฐานธรรมกาย

คำว่า “ธรรมกาย” (ธมมกาย) นี้มีปรากฏอยู่ในที่ต่างๆ หลายแห่ง ทั้งในพระไตรปิฎก และในคัมภีร์ต่างๆ

ธรรมกาย ใน**พระไตรปิฎก** ปรากฏอยู่ในพระสูตร ๔ แห่ง ดังนี้

แห่งแรก อยู่ใน**พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค**

ความว่า

ตถาคตสส เหน็บ วาเสฏฐจา อธิวัจนํ ธมมกาโย อิติปิ พุทฺธมกาโย
อิติปิ ธมฺมกุโธ อิติปิ พุทฺธมกุโธ อิติปิฯ

(ดูก่อน วาเสฏฐะและภราทวาชะ คำว่าธรรมกายก็ดี พุทฺธมกาย
ก็ดี ธรรมกุฑกัถิ พุทฺธมกุฑกัถิ นี้แหละเป็นชื่อของตถาคต)

แห่งที่ ๒ อยู่ใน**พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน โสภิตวรรค**

ที่ ๑๔ ความว่า

ธมมกายญจ ทิเปนติ

เกวลํ รตนการํ

วิโกเปตุํ น สกโกณติ

โก ทิสฺวา นปฺปสึทติฯ

(ชนทั้งหลายไม่สามารถกำจัดพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด
ผู้ทรงแสดงธรรมกายและผู้เป็นบ่อเกิดแห่งพระรัตนตรัยอย่างเดี๋ยวได้

ใครเล่าเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นแล้วจะไม่เลื่อมใส)

แห่งที่ ๓ อยู่ในพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน พุทธวรรค
ที่ ๑ ความว่า

...ภวนติ ปจฺเจกชีนา สยมฺภู

มหนตธมฺมา พทุธมฺมกายา...

(นักปราชญ์เหล่านั้นย่อมเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า ผู้สยมภู ทรงเป็น
ผู้มีธรรมใหญ่ มีธรรมกายมาก)

แห่งที่ ๔ อยู่ในพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน เอกุโปสถ
วรรคที่ ๒ ความว่า

ส่วทธีโตยํ สุกต

รูปกาโย มยา ตว

อานนฺทียो ธมฺมกาโย

มม ส่วทธีโต ตยาฯ

(ข้าแต่พระสุคตเจ้า รูปกายของพระองค์นี้ อันหม่อมฉันทำให้
เจริญเติบโตแล้ว พระธรรมกาย อันนารัณรมย์ของหม่อมฉัน พระองค์
ทำให้เติบโตแล้ว)

หลักฐานธรรมกายที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อื่นๆ

○ ในอรรถกถา มีปรากฏอยู่ ๒๕ แห่ง

○ ในฎีกาพระวินัยที่ชื่อว่า “สารัตถทีปนี” กล่าวถึง “ธรรมกาย”
ในฉบับภาษาบาลีอยู่ประมาณ ๖ แห่ง

○ ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวถึง “ธรรมกาย” อยู่ ๒ แห่ง

๐ ในคัมภีร์มิลินทปัญหา กล่าวถึง “ธรรมกาย” อยู่ ๑ แห่ง

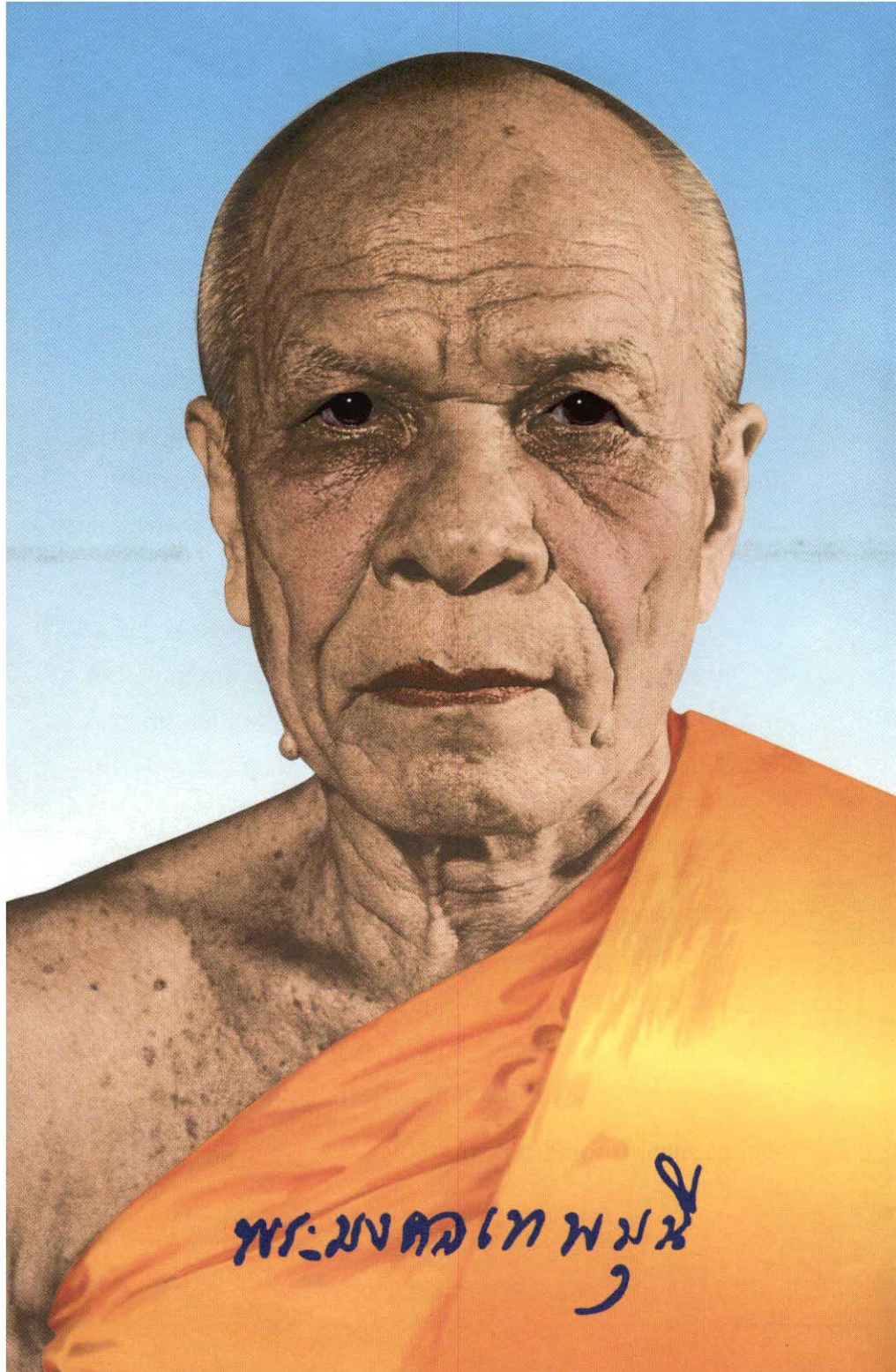
๐ ในหนังสือ “ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ ๓” กล่าวว่า ในศิลาจารึกหลักที่ ๕๔ พ.ศ. ๒๐๙๒ ที่จารึกไว้เป็นภาษาไทยและมอญ มีข้อความกล่าวถึงเรื่องราวของพระธรรมกายเอาไว้

๐ ในหนังสือ “ปฐมสมโพธิกถา” ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า พระอุปัคตต์เห็นพระธรรมกาย นั่นคือ พระธรรมกายนั้นสามารถเห็นได้ ข้อความนี้เป็นเครื่องยืนยันความรู้ันเกิดจากการปฏิบัติธรรมของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีและศิษย์ของท่านเป็นอย่างดี

๐ ในจารึกลานทอง กล่าวถึง “ส่วนสูงของพระธรรมกาย” ไว้ด้วย หลักฐานนี้ยืนยันคำสอนของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีและศิษย์เกี่ยวกับ “การวัดมิติของพระธรรมกาย” ว่าไม่ใช่สิ่งที่ยูนอกเหนือจากตำราแต่อย่างใด สำหรับต้นฉบับจารึกลานทองนี้ ปัจจุบันตั้งแสดงไว้ในพิพิธภัณฑวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร

๐ นอกจากนี้ในคัมภีร์ฝ่ายมหายานยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมกายอยู่มากกว่าในคัมภีร์ฝ่ายเถรวาท และในคัมภีร์เหล่านั้นมีอยู่หลายตอนที่กล่าวตรงกันกับการค้นพบของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี เช่น ในคัมภีร์ศรีมาลาเทวีสีหนาทสูตรตอนหนึ่งกล่าวว่า “ธรรมกายนั้นย่อมเที่ยงแท้แน่นอนที่สุด เป็นสุขล้วนๆ เป็นตัวตนคืออัตตาที่แท้จริง บริสุทธิ์ที่สุด ผู้ใดได้เห็นธรรมกายของตถาคตในลักษณะนี้แล้ว ย่อมถือว่าเห็นถูก”

(*จาก ธรรมกายในคัมภีร์เถรวาท)

พระมงคลเทพมุนี

ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย

พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

กำเนิดผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย

พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หรือหลวงปู่ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกท่านสั้นๆ ว่า หลวงปู่) ถือกำเนิดในสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ท่านมีนามเดิมว่า สด มีแก้วน้อย เกิดเมื่อวันศุกร์ แรม ๖ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีวอก ตรงกับวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๒๗ ณ บ้านสองพี่น้อง ตำบลสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นบุตรคนที่สองของ นายเงินและนางสุดใจ มีแก้วน้อย มีพี่สาว ๑ คน น้องชาย ๓ คน

ในวัยเด็ก หลวงปู่ไปเรียนหนังสือที่วัด ตามประเพณีของชาวไทย ในสมัยก่อน ท่านศึกษาเล่าเรียนอย่างจริงจัง จนอ่านเขียนทั้งหนังสือไทย และขอมได้คล่องแคล่ว เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้กลับมาช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพค้าข้าว จนอายุได้ ๑๔ ปีเศษ บิดาถึงแก่กรรม ท่านเป็นลูกชายคนโตจึงต้องหาเลี้ยงครอบครัวแทนบิดา ตั้งแต่นั้นมา พ่อค้าวัย ๑๔ ปีผู้นี้ ต้องนำเรือค้าข้าวขึ้นล่องระหว่างอำเภอสองพี่น้องกับกรุงเทพฯ เดือนละ ๒-๓ ครั้ง นับเป็นภาระหนักมากสำหรับเด็กวัยขนาดนั้น แต่ด้วยความขยันขันแข็ง กิจการค้าข้าวจึงเจริญขึ้นโดยลำดับ จนเป็นที่รู้จักกันในยุคนั้นว่า เป็นผู้มีความดีคนหนึ่ง

เมื่ออายุได้ ๑๙ ปีเศษ ขณะที่นำเรือเปล่ากลับจากขายข้าว เข้าคลองเพื่อเดินทางกลับบ้าน ท่านต้องระแวงระวังภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ ทุกขณะ เพราะในคลองนี้มีโจรชุกชุมมาก เมื่อผ่านพ้นอันตรายมาได้ ท่านจึงคำนึงถึงความไม่มีสาระในการทำมาหากิน จนเกิดธรรมสังเวชว่า “การหาเงินเลี้ยงชีพนั้นลำบาก บิดาของเราก็หาмаอย่างนี้ ต่างไม่มีเวลาว่างกันทั้งนั้น ถ้าใครไม่รีบหาให้มันมี ก็เป็นคนชั้นต่ำ ไม่มีใครนับหน้าถือตา เข้าหมู่เพื่อนบ้านก็อับอาย ไม่เทียมหน้าเขา บุรพชนต้นสกุลก็ทำมาอย่างนี้เหมือนกัน จนถึงบิดาเราและตัวเราในบัดนี้ก็คงทำอยู่อย่างนี้ ก็บัดนี้ บุรพชนทั้งหลายได้ตายหมดแล้ว แม้เราก็จักตายเหมือนกัน” ท่านเกิดความสลดใจ อยากออกบวชเพื่อแสวงหาหนทางพ้นทุกข์ จึงจัดฐูปฐาพระและอธิษฐานว่า **“ขอย่าให้เรตายเสียก่อน ขอให้บวชเสียก่อนเถิด ถ้าบวชแล้วไม่สึกจนตลอดชีวิต”** จากนั้นท่านขะมักเขม้นทำงานยิ่งขึ้น เมื่ออายุได้ ๒๒ ปีก็รวบรวมทรัพย์ได้จำนวนหนึ่ง ซึ่งคะเนว่ามากพอที่มารดา จะใช้จ่ายไปได้จนตลอดชีวิตแล้ว จึงออกบวชเป็นพระภิกษุ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๙ ณ วัดสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีพระอาจารย์ดี วัดประดู่สาร เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูวินยานุโยค (เหนียง อินฺทโชโต) วัดสองพี่น้อง เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และพระอาจารย์โหน่ง อินฺทสุวณฺโณ วัดสองพี่น้อง เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายาว่า “จุนฺทสโร”

หลวงปู่ท่านออกบวชด้วยความตั้งใจมั่น หวังทำพระนิพพานให้แจ้ง ก่อนบวชท่านจึงเริ่มศึกษาพระวินัยและข้อควรปฏิบัติของสงฆ์ ท่องคำขอ บรรพชาอุปสมบทและเตรียมตัวบวชอยู่ที่วัดเป็นเวลาประมาณ ๑๐ วัน

ดังนั้นเมื่อบวชแล้ว ท่านจึงสามารถปฏิบัติตามพระธรรมวินัยได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ต้น ท่านใช้เวลาในชีวิตสมณะอย่างทรงคุณค่ายิ่ง นับแต่วันแรกที่บวช ท่านก็เริ่มฝึกธรรมปฏิบัติทุกวันตลอดมา ควบคู่ไปกับการเรียนคันถธุระ

ท่านจำพรรษาอยู่ที่วัดสองพี่น้อง ๗ เดือนเศษ จากนั้นเดินทางไปจำพรรษาอยู่ที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ ก่อนไปวัดพระเชตุพนฯ ท่านได้ตั้งคัมภีร์ใบลานมหาสติปัฏฐานลานยาวไว้ที่วัดสองพี่น้องผูกหนึ่ง ตั้งใจไว้ว่าจะต้องแปลคัมภีร์ผูกนี้ให้ออก ถ้ายังแปลไม่ออกก็จะยังไม่หยุดเรียน

ในช่วงที่หลวงปู่พำนักอยู่ ณ วัดพระเชตุพนฯ ท่านเคยออกบิณฑบาตไม่ได้อาหารเลยถึง ๒ วัน ท่านก็ยอมอด พอวันที่สาม ท่านบิณฑบาตได้ข้าวมา ๑ ทัพพี กลัวย่นน้ำว่า ๑ ลูก เมื่อลงมือฉันไปได้คำหนึ่ง ท่านก็เหลือบไปเห็นสุนัขแม่ลูกอ่อนผอมโซเดินมา คงจะอดอาหารมาหลายวันเช่นเดียวกัน ด้วยจิตเมตตา ท่านจึงตัดสินใจปันข้าวที่เหลืออยู่อีกคำหนึ่งและกลัวย่นน้ำว่าครึ่งลูก ให้เป็นทานแก่สุนัข แล้วอธิษฐานจิตว่า “ขึ้นชื่อว่าความอดอยากอย่างนี้ ขออย่าได้มีอีกเลย” นับแต่นั้นเป็นต้นมา ทุกครั้งที่ท่านไปบิณฑบาต ปรากฏว่าได้อาหารมากมายนเกินกว่าที่ท่านจะฉันหมด ท่านจึงแบ่งถวายพระภิกษุรูปอื่นๆ

ความลำบากเรื่องภัตตาหารของพระภิกษุสามเณรในครั้งนั้นทำให้ท่านดำริว่า “เมื่อเรามีกำลังเพียงพอเมื่อใดก็ตาม เราจะตั้งโรงครัวประกอบอาหารเลี้ยงพระเณรโดยไม่ต้องให้ลำบาก เพื่อจะได้มีเวลาศึกษาเล่าเรียนกันอย่างเต็มที่” และท่านก็สามารถตั้งโรงครัวเลี้ยงพระภิกษุ

สามเณร ได้จริงๆ ในเวลาต่อมา

หลวงปู่ศึกษาค้นคว้าความรู้ในพระไตรปิฎกอยู่ที่วัดพระเชตุพนฯ เป็นเวลาถึง ๑๑ พรรษา จนเชี่ยวชาญภาษาบาลี เมื่อสามารถแปลคัมภีร์มหาสติปัฏฐานได้ดังที่เคยตั้งใจไว้แล้ว จึงหยุดเรียนคันถธุระ ตั้งใจเรียนวิปัสสนาธุระให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ท่านพากเพียรศึกษาธรรมปฏิบัติจากพระอาจารย์หลายท่าน เริ่มเรียนตั้งแต่บวชวันแรกเลยทีเดียว โดยมีรายนามพระอาจารย์ดังนี้ พระอาจารย์โหน่ง อินทสุวณโณ วัดสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี หลวงปู่เนียม วัดน้อย จังหวัดสุพรรณบุรี พระสังวรานุวงศ์ วัดราชสิทธิาราม กรุงเทพฯ พระครูญาณวิโรติ (โป๊) วัดพระเชตุพนฯ กรุงเทพฯ พระอาจารย์สิงห์ วัดละครท่า ธนบุรี ซึ่งล้วนแต่เป็นพระอาจารย์ที่ทรงคุณวิเศษในทางธรรมปฏิบัติ เป็นเยี่ยมทางปริยัติ งานทั้งศิลาจารวัตร และมีลูกศิษย์ลูกหามากมาย หลวงปู่ฝึกฝนธรรมปฏิบัติด้วยความตั้งใจจริง จนครูบาอาจารย์รับรองผลแห่งการปฏิบัติ และชักชวนให้อยู่ช่วยกันสอนผู้อื่นต่อไป แต่ท่านรู้สึกว่ ความรู้เท่านี้ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยตนเองให้พ้นทุกข์ได้ ต่อมาท่านจึงตั้งใจศึกษาวิธีการปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยตนเองจากคัมภีร์วิสุทธิมรรค ซึ่งเป็นคัมภีร์แม่บทของการปฏิบัติธรรม

ก้นพบวิชชาธรรมกาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ย่างเข้าพรรษาที่ ๑๒ ท่านไปจำพรรษาอยู่ ณ วัดโบสถ์บน ตำบลบางคูเวียง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้วยความตั้งใจว่า จะตอบแทนพระคุณท่านเจ้าอาวาสที่เคยถวายหนังสือ มูลกัจจายน์และคัมภีร์พระธรรมบทให้ท่านเมื่อครั้งเรียนปริยัติ และจะได้ช่วยแสดงธรรมแก่พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา เป็นการตอบแทนพระคุณท่านเจ้าอาวาส

ในวันเพ็ญเดือน ๑๐ ระหว่างกลางพรรษาที่ ๑๒ เวลาเช้าตรู่ก่อนออกบิณฑบาต ท่านได้ระลึกขึ้นมาว่า “เราบวชมานานนับได้ ๑๒ พรรษาแล้ว ยังไม่บรรลุธรรมของพระพุทธเจ้าเลย ทั้งที่การศึกษาของเราไม่เคยขาดสักวัน เราควรจะได้รับกระทำความเพียร ให้รู้เห็นของจริงในพระพุทธศาสนา หากไม่เริ่มปฏิบัติก็จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ตกอยู่ในความประมาท”

หลังจากกลับจากบิณฑบาต ท่านจึงเดินเข้าสู่อุโบสถเพื่อปฏิบัติธรรม โดยตั้งปณิธานในใจว่า หากไม่ได้ยืดอกลงเพ่งก็จะยังไม่ลุกขึ้นจากที่ ท่านหลับตาภาวนา “สัมมา อะระหัง” จนกระทั่งใจหยุดเป็นจุดเดียวกัน เห็นเป็นดวงใสบริสุทธิ์ขนาดเท่าฟองไข่แดงของไก่ติดอยู่ที่ศูนย์กลางกาย รู้สึกสบายใจอย่างบอกไม่ถูก ความปวดเมื่อยทั้งหลายมลายหายไปหมด

พอดีกลองเพลดั่งกังวานขึ้น

วันนั้นท่านฉันภัตตาหารเพลด้วยความปิติ อิ่มเอิบใจ ดวงใจที่เห็น
ยังคงติดอยู่ที่ศูนย์กลางกาย ท่านฉันภัตตาหารไปด้วย มองดูที่ศูนย์กลางกาย
ไปด้วย แม้ลืมตาก็ยังมองเห็นชัด ความสว่างเช่นนี้ไม่เคยมีมาก่อนเลยใน
ชีวิตการปฏิบัติธรรมของท่าน

หลังจากลงพระปาฏิโมกข์แล้ว ในเย็นนั้นท่านได้บอกกับพระภิกษุ
เพื่อนๆ ไม่ให้ไปรบกวน ท่านบอกว่า “จะตายก็ตายเถิด ปล่อยให้ได้นั่ง
ตามชอบใจเถอะ ถ้าไม่มีคุณธรรมอะไร ไม่เห็นอะไร ไม่เป็นอะไร อย่างนี้
เลี้ยงไว้ก็เสียข้าวสูกเปล่าๆ ไม่มีประโยชน์อะไร” จากนั้นท่านจึงได้เข้าไป
ในอุโบสถ เพื่อปรารภความเพียร ท่านมาทวนคิดถึงเมื่อครั้งอายุ ๑๙ ที่ได้
ปฏิญาณตนบวชจนตาย บัดนี้เวลาผ่านมาถึง ๑๕ ปี ก็ยังไม่ได้บรรลุธรรม
ที่พระพุทธองค์ทรงรู้เห็นเลย จึงตั้งสัจจาธิษฐานทำสมาธิภาวนาอย่างเอา
ชีวิตเป็นเดิมพันว่า **“ถ้าเรานั่งลงไปครั้งนี้ไม่เห็นธรรมที่พระพุทธเจ้า
ต้องการ เป็นอันไม่ลุกจากที่นั่งจนหมดชีวิต”** เมื่อตั้งจิตมั่นลงไปอย่างนั้น
แล้ว ท่านได้แสดงความอ่อนวอนต่อหน้าพระประธานตัวแทนของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “ขอพระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดข้าพระพุทธเจ้า
ทรงประทานธรรมที่พระองค์ได้ทรงตรัสรู้อย่างน้อยที่สุด แล่ง่ายที่สุด
ที่พระองค์ได้ทรงรู้แล้วแต่ข้าพระพุทธเจ้า ถ้าข้าพระพุทธเจ้ารู้ธรรมของ
พระองค์แล้ว เป็นโทษแก่ศาสนาของพระองค์แล้ว ขอพระองค์อย่าทรง
พระราชทานเลย ถ้าเป็นคุณแก่ศาสนาของพระองค์แล้ว ขอพระองค์ได้
ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานแต่ข้าพระองค์ ข้าพระองค์รับเป็นทนาย
ศาสนา ในศาสนาของพระองค์จนตลอดชีวิต”

ขณะที่กำลังนั่งเจริญสมาธิภาวนา ท่านเหลือบไปเห็นมดขี้ที่ไต่ขึ้นมาตามรอยแตกของอุโบสถ เกรงว่ามดขี้จะมากัดทำให้ต้องถอนจากสมาธิ จึงเอานิ้วมือจุ่มน้ำมันก๊าดลากเป็นวงล้อมรอบตัวเพื่อกันมด แต่ยังไม่ทันวงรอบตัวก็ถูกคิด่ว่า ชีวิตยังสละได้ แต่ทำไมยังกลัวมดขี้อยู่เล่า จึงวางขวดน้ำมันลง แล้วปฏิบัติธรรมต่อไป เวลาผ่านไปประมาณครึ่งค่อนคืน ใจหยุดสงบนิ่งที่ศูนย์กลางกายได้ส่วนพอดิ ดวงกลมโตใสบริสุทธิ์ที่ศูนย์กลางกายที่เห็นเมื่อเพลยั้งใสสว่างมากขึ้นราวกระจกเงา ใหญ่ขนาดดวงอาทิตย์ เห็นอยู่อย่างนั้นหลายชั่วโมง โดยไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรต่อไป

ขณะนั้น มีเสียงหนึ่งผุดขึ้นมาจากกลางดวงนั้นว่า “มัชฌิมา ปฏิปทา” ทางสายกลางไม่ตึงนักไม่หย่อนนักในความหมายของปริยัติ ขณะเดียวกันที่ศูนย์กลางดวงกลมใสสว่างนั้นปรากฏมีจุดเล็กเรืองแสงสว่างวาบขึ้นมา ท่านจึงคิดว่า “นี่กระมังทางสายกลาง” ท่านจึงมองไปที่จุดนั้นทันที จุดนั้นค่อยๆ ขยายโตขึ้นมาแทนที่ดวงเก่าซึ่งหายไป ท่านมอง*เข้ากลางจุดเล็กที่อยู่กลางดวงใสเรื่อยไป ก็ได้เห็นดวงใหม่ที่สุกใสยิ่งกว่าลอยขึ้นมา ท่านเข้ากลางดวงใหม่ที่ลอยขึ้นมาแทนที่อย่างต่อเนื่องไม่ขาดสายไปเรื่อยๆ ในที่สุดจึงเห็นกายต่างๆ เกิดขึ้นจนกระทั่งถึง “ธรรมกาย” เป็นองค์พระปฐมภุมมิมารเกิดดอกบัวตูม ใสบริสุทธิ์ดังงามหาที่ติมิได้ยิ่งกว่าพระพุทธรูปองค์ใดที่เคยเห็นมา

(*เข้ากลาง หมายถึง ดำเนินจิตเข้ากลางดวงที่เห็นเข้าไปเรื่อยๆ หยุดในหยุดจนกระทั่งเข้าถึงพระธรรมกายที่อยู่ในทางสายกลาง)

ด้วยการทำความเพียรอย่างไม่อ้อแอ้ในชีวิต หลวงปู่ท่านได้เข้าถึงพระธรรมกายกลางดึกคืนนั้นเอง ณ เวลานั้น ท่านเข้าใจอย่างชัดเจนด้วยตนเองว่า ธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ลึกซึ้งนัก พันวิสัยของการที่จะตรีนึกคิดหรือคาดคะเนเอาได้ เพราะถ้ายังตรีนึกคิดอยู่ก็เข้าไม่ถึง จะเข้าถึงได้ต้องทำให้ใจ คือ ความรู้ตรีนึก รู้คิด รวมหยุดเป็นจุดเดียวกัน พอหยุดก็ดับ ดับแล้วจึงเกิด ในเวลาต่อมาท่านจึงกล่าวสรุปไว้เป็นประโยคสั้นๆ ว่า “หยุดเป็นตัวสำเร็จ”

การปฏิบัติธรรมจนเข้าถึงพระธรรมกาย และการค้นพบวิชชาธรรมกายของหลวงปู่ นับเป็นการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ เพราะมิได้เป็นเพียงการปฏิบัติตามหรือจดจำจากตำรา แต่เป็นการรู้เห็นและเข้าถึงธรรมจริงแท้ที่มีอยู่ภายในด้วยตนเอง โดยการดำเนินจิตเข้าไปในหนทางสายกลาง อันเป็นหนทางสู่ความพ้นทุกข์ ท่านพบว่าเมื่อปฏิบัติตามเส้นทางสายกลางด้วยวิธีการทำให้หยุดนิ่ง ก็จะเข้าถึงความรู้ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้เข้าถึงแน่นอน

วิธีการดำเนินจิตเข้าไปในเส้นทางสายกลางที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้ดำเนินไปแล้วนี้ หายไปเกือบ ๒,๐๐๐ ปี การค้นพบของท่านจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษยชาติ และเหนือสิ่งอื่นใด การค้นพบของท่านยังเป็นพยานยืนยันหลักฐานว่า ตถาคตเป็นพระธรรมกาย ดังที่ปรากฏอยู่ในอรรถกถา พระไตรปิฎก วกฺกสิสฺสุตตวณฺณนา หน้า ๓๔๒ ถึง ๓๔๓ ว่า “พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงพระธรรมกายที่ตรัสไว้ว่า ขอถวายพระพรมหาบพิตร ธรรมกายแลคือพระตถาคต ความจริงโลกุตระธรรม ๙ อย่าง (มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑) ชื่อว่า พระกายของพระตถาคต”

เมื่อหลวงปู่เข้าถึงพระธรรมกายแล้ว ก็นั่งทบทวนสิ่งที่ค้นพบต่อไปอีก ขณะนั้นท่านเห็นวัดบางปลาปรากฏขึ้น เหมือนตัวเองไปอยู่ที่วัดนั้น ท่านรู้ด้วยญาณทสสนะว่า ที่วัดบางปลาจะต้องมีผู้รู้เห็นธรรมได้อย่างแน่นอน ท่านจึงมีความคิดที่จะไปสอนที่วัดนั้นอยู่เรื่อยมา

หลวงปู่มุ่งมั่นในการทำสมาธิภาวนาทุกวัน ยิ่งปฏิบัติก็ยิ่งลึกซึ้งมากขึ้น เมื่อออกพรรษาแล้ว ท่านเดินทางไปปฏิบัติธรรม และสอนธรรมปฏิบัติที่วัดบางปลา ตำบลบางเลน จังหวัดนครปฐม ตามที่ได้ตั้งใจไว้ สอนอยู่ราวๆ ๔ เดือน มีพระภิกษุปฏิบัติได้ ๓ รูป และฆราวาสอีก ๔ คน ถือเป็นพยานในการบรรลุธรรมของท่าน การสอนครั้งนี้นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเผยแผ่วิชชาธรรมกายที่ท่านค้นพบมาให้เป็นประโยชน์ต่อชาวโลก

ต่อมาท่านเดินธุดงค์ไปสอนในที่ต่างๆ อีกหลายแห่ง มีประชาชนมาศึกษาธรรมปฏิบัติกันเป็นจำนวนมาก และต่างได้รับผลดีตามกำลังแห่งการปฏิบัติของตน

เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ

ในราวกลางปี พ.ศ. ๒๔๖๑ (กลางรัชกาลที่ ๖) สมเด็จพระวันรัต (เฟื่อน ติสสทัตตมหาเถระ) วัดพระเชตุพนฯ พระอาจารย์องค์หนึ่งของ หลวงปู่เมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะอำเภอภาษีเจริญจังหวัดธนบุรี ในยุคนั้น เล็งเห็นความเป็นผู้นำของท่าน จึงแต่งตั้งให้ท่านเป็นเจ้าอาวาส วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ซึ่งเป็นพระอารามหลวงเก่าแก่ครั้งกรุงศรีอยุธยา เป็นราชธานี และในขณะนั้นชำรุดทรุดโทรมมาก เป็นกึ่งวัดร้าง มีพระประจำวัดอยู่เพียง ๑๓ รูป

หลวงปู่เดินทางจากวัดพระเชตุพนฯ ไปยังวัดปากน้ำ โดยเรือยนต์ หลวงของกรมการศาสนา และมี*พระอนุจรติดตามไป ๔ รูป

(*พระอนุจร หมายถึง พระลูกวัด, ผู้ติดตาม)

พัฒนาวัด

ในระยะแรก การบริหารและพัฒนาวัดไม่ราบรื่นนัก เนื่องจากพระภิกษุที่อยู่มาก่อนและชาวบ้านที่นั่นมีอหิชาศัยเป็นนักเลง แต่หลวงปู่ท่านมีนิสัยของนักพัฒนา ชอบความเจริญก้าวหน้าและการทำตนให้เป็นประโยชน์ ดังที่ท่านมักกล่าวว่า “อยู่ที่ไหนก็ให้ท่าน บริจาคทานเรื่อยไป ไม่ทำอะไรก็สอนหนังสือหนังสือ หา สงเคราะห์อนุเคราะห์กุลบุตร” ท่านจึงมุ่งมั่นทะนุบำรุงวัดปากน้ำขึ้นใหม่ โดยให้ความสำคัญแก่การสร้างคนให้เป็นคนดีเป็นหลัก ส่วนการก่อสร้างเสนาสนะ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ล้วนเป็นไปเพื่อสนับสนุนการสร้างคนทั้งสิ้น แนวทางในการสร้างคนของท่าน คือ ให้การศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาสติปัญญา ควบคู่ไปกับการพัฒนาจิตใจ โดยการเจริญสมาธิภาวนา และฝึกฝนอบรมตนเองตามพระธรรมวินัย หลวงปู่ท่านถือว่า การพัฒนาวัดก็คือการพัฒนาประเทศชาติ ถ้าวัดสะอาดเจริญตา บุคคลในวัดดีมีระเบียบวินัย คนก็อยากเข้าวัดมาฝึกฝนร่างกายและจิตใจ สังคมและประเทศชาติก็จะสงบสุข ท่านตั้งใจพัฒนาวัดปากน้ำจนกระทั่งเป็นอารามหลวงที่สำคัญและใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่ง มีพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา นับพัน

ไหวชนา

ในเรื่องความเป็นอยู่และการฝึกอบรมสมาชิกในวัด หลวงปู่ท่านอบรมสั่งสอนและดูแลพระภิกษุ สามเณร อย่างใกล้ชิด สร้างกุฏิที่พักสำหรับพระภิกษุ สามเณร อย่างเพียงพอ และมีเครื่องอำนวยความสะดวกควรแก่ภาวะของนักบวช พระภิกษุ สามเณร ที่เข้ามาอยู่ในบารมีธรรมของท่าน ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เลย หลวงปู่ท่านออกให้หมดทุกอย่าง แม้แต่เครื่องนุ่งห่ม สบง จีวร นอกจากนี้ท่านยังให้ตั้งโรงครัวขึ้นเพื่อรับภาระเรื่องการขบฉันของพระภิกษุ สามเณร ไม่ให้ลำบาก จะได้มีเวลาศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ ท่านเลี้ยงพระมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๑ จนกระทั่งมรณภาพ ด้วยเหตุนี้เองวัดปากน้ำในสมัยนั้นจึงมีพระภิกษุ สามเณรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก ๒๐-๓๐ รูป จนเป็น ๕๐๐ รูปเศษ สมดังที่ท่านได้ปฏิญาณในพระอุโบสถ เมื่อครั้งแรกที่มาปกครองวัดปากน้ำว่า “บรรพชิตที่ยังไม่มาขอให้มา ที่มาแล้วขอให้อยู่เป็นสุข” เมื่อใครพูดถึงจำนวนพระภิกษุ สามเณร ว่ามากเกินไป ท่านจะหัวเราะด้วยความดีใจแล้วพูดว่า “เห็นคุณพระศาสนาไหมล่ะ” ท่านไม่กลัวว่าจะเลี้ยงไม่ไหวได้แต่พูดว่า “ไหวचना”

สร้างโรงเรียน

สร้างโรงเรียนราษฎร์สำหรับเด็กชาวบ้าน

หลวงปู่เห็นว่าในละแวกนั้นมีเด็กๆ ที่ไม่ได้เรียนหนังสือเป็นจำนวนมาก มาส่งเสียงเอะอะ วังเล่น ยิ่งนกในวัดกัน ท่านปรารภว่า “เด็กๆ ที่ไร้การศึกษาเป็นคนรกชาติ มาเที่ยวรังแกวัด ต่อไปก็กลายเป็นพาล” ด้วยความเมตตาท่านจึงได้ตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่ออนุเคราะห์ให้เด็กๆ ได้รับการศึกษา โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน โดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมาก อีกทั้งทางราชการก็ส่งเสริม ทำให้ชาวบ้านแถบนั้นซาบซึ้งในอุปการคุณของท่าน ต่อมาเมื่อทางราชการจัดตั้งโรงเรียนตามพรบ. ประถมศึกษา ท่านจึงยกเลิกงานด้านนี้ไป หันมาจัดการเรื่องการศึกษา นักรธรรมและบาลีแทน

สร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม

หลวงปู่ท่านสนับสนุนพระภิกษุ สามเณร ให้ศึกษาทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติ ไม่ให้อยู่ว่างๆ ใครไม่ศึกษาไม่ปฏิบัติก็ให้ทำหน้าที่อื่น ท่านจัดให้มีการเรียนการสอนนักรธรรมและบาลีประจำสำนัก จัดหาครูให้ และ

สร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรมเป็นอาคาร ๓ ชั้น จุผู้เรียนได้นับพัน มีห้องน้ำทุกชั้น มีไฟฟ้า มีพัดลม มีเครื่องตกแต่งอาคารครบถ้วน และมีอุปกรณ์การศึกษาบริบูรณ์ สองชั้นล่างสำหรับเรียนปริยัติ ชั้นบนจัดเป็นห้องโถงสำหรับปฏิบัติธรรม ช่วยให้พระภิกษุ สามเณร มีที่ศึกษาเล่าเรียนที่สะดวกสบายทันสมัย

เมื่อโรงเรียนสร้างเสร็จสมบูรณ์ ทางคณะสงฆ์ใช้อาคารหลังนี้เป็นสนามสอบนักธรรมและธรรมศึกษาสำหรับอำเภอกาฬสินธุ์เป็นประจำทุกปี ในช่วงสอบ หลวงปู่ได้จัดเลี้ยงภัตตาหารเพลแก่พระภิกษุสามเณรที่มาสอบด้วย อาคารหลังนี้ได้ชื่อว่าเป็นตึกที่ทันสมัยที่สุดในแถบนั้น ลี้นค่าก่อสร้างถึงสองล้านห้าแสนกว่าบาท นับว่าเป็นเงินจำนวนมากในสมัยนั้น

นอกจากสนับสนุนการศึกษาของพระภิกษุ สามเณร วัดปากน้ำแล้ว หลวงปู่ท่านยังเป็นกำลังสำคัญของพระพิมลธรรม (ช้อย ฐานทัตโต ป.ธ. ๙) ในการหาทุนเพื่อก่อตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์ไทย คือ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในปัจจุบัน

ทำงานทางใจ

งานปฏิบัติสมาธิเจริญภาวนา เป็นงานที่หลวงปู่ให้ความสำคัญ และให้เวลามากที่สุด เป็นการทำงานทางใจที่มีเป้าหมายในการกำจัดกิเลสอาสวะ อันเป็นเหตุแห่งความทุกข์ และความเบียดเบียนให้หมดสิ้นไป ควบคู่ไปกับการช่วยแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อนของเพื่อนมนุษย์

ทุกๆ วัน หลวงปู่จะบำเพ็ญกิจภาวนาพร้อมกับพระภิกษุ สามเณร แม่ชีและอุบาสิกา ใน *โรงงานทำวิชา ซึ่งเป็นกุฏิหลังใหญ่แบ่งเป็น ๒ ห้อง หลวงปู่ท่านนั่งอยู่กับพระประมาณ ๓๐ รูป ส่วนแม่ชีและอุบาสิกาที่ถือศีล ๘ ราวๆ ๓๐ คน นั่งอยู่อีกห้องหนึ่ง พระกับแม่ชีมองไม่เห็นกัน ที่ผนังกันห้องมีช่องเล็กๆ ไว้สำหรับหลวงปู่สั่งงาน มองเห็นได้แต่หน้าของท่าน แต่ไม่เห็นตัว การทำวิชาสมัยนั้น ในยามปกติจะทำกันผลัดละ ๔ ชั่วโมง ต่อเนื่องกันไปไม่หยุดเลยตลอด ๒๔ ชั่วโมง ส่วนในยามสงครามโลกจะแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒ ผลัด ผลัดละ ๖ ชั่วโมง

(*โรงงานทำวิชา หมายถึง สถานที่ศึกษาวิชาธรรมกายชั้นสูง ศึกษาตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยแบ่งผู้ทำวิชาเป็นผลัดเหมือนการทำงานเป็นกะของโรงงาน)

วิธีปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระธรรมกาย

หลวงปู่ท่านมีวิธีสอนปฏิบัติธรรมที่เข้าใจง่าย มีอุปกรณ์การสอนครบครันและมีหนังสือแจกให้ลูกศิษย์ด้วย ชื่อ “หนังสือทางมรรคผลคู่มือการปฏิบัติ” มีกระดานชนวนวาดเป็นรูปคนด้านข้างผ่าซีก แสดงฐานที่ตั้งของใจทั้ง ๗ ฐาน มีไม้ยาวสำหรับชี้การเลือนดวงนิมิตไปตามฐานต่างๆ และมีดวงแก้วใส ๑ ลูก

ท่านสอนให้ผู้เริ่มปฏิบัติรู้จักฐานที่ตั้งของใจก่อน ซึ่งมีทั้งหมด ๗ ฐาน ดังนี้

ฐานที่ ๑ ปากช่องจุมุก หยั้งซ้าย ชายขวา

ฐานที่ ๒ เพลาตา หยั้งซ้าย ชายขวา

ฐานที่ ๓ กลางกั๊กศิระะ ตรงกับจอมประสาท ได้ระดับพอดีกับตา แต่อยู่ภายในตรงศูนย์กลาง คือจากตั้งจุมุกตรงเข้าไปจรดท้ายทอย จากเหนือหูซ้ายตรงไปเหนือหูขวา ตรงกลางที่เส้นทั้งสองตัดกัน คือ ฐานที่ ๓

ฐานที่ ๔ ปากช่องเพดาน เหนือลิ้นไก่ตรงที่รับประทานอาหารหลัก

ฐานที่ ๕ ปากช่องคอเหนือลูกกระเดือก อยู่ตรงกลางช่องคอพอดี

ฐานที่ ๖ สดลมหายใจเข้าออก คือกลางตัวตรงกับสะดือ แต่อยู่ภายใน

ฐานที่ ๗ ถอยหลังกลับขึ้นมาเหนือสะดือประมาณ ๒ นิ้วมือ ในกลางตัว (นึกซึ้งเส้นด้าย ๒ เส้นให้ตึง จากสะดือทะลุหลัง จากเอวซ้ายทะลุเอวขวา ตรงเหนือจุดตัดขึ้นไป ๒ นิ้วมือ คือ ฐานที่ ๗)

ขณะปฏิบัติธรรมให้นั่งขัดสมาธิเอาเท้าขวาทับเท้าซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วหัวแม่มือข้างซ้ายจรดปลายนิ้วชี้ข้างขวา ตั้งกายให้ตรงหลับตาเบาๆ พอปิดสนิท ตั้งสติไม่ให้เผลอ แล้วให้กำหนดบริกรรมนิมิตเป็นดวงกลมใส เหมือนดังเพชรลูกที่เจียรระโนแล้ว ไม่มีรอยขีดข่วนคล้ายขนแมว ดวงโตเท่าแก้วตาดำ (จัดเป็นอาโลกกลืน หรือ กลืนแสงสว่าง) ผู้หญิงให้กำหนดเข้าปากช่องจมูกซ้ายผู้ชายให้กำหนดเข้าปากช่องจมูกขวาเรียกว่าฐานที่ ๑ ให้บริกรรมภาวนาประกอบใจกับดวงกลมใสนั้นว่า “ลัมมา อะระหัง” ๓ ครั้ง (จัดเป็นพุทธานุสสติ) แล้วจึงเลื่อนดวงนิมิตนั้นต่อไปตามฐานต่างๆ จนถึง *ฐานที่ ๗

*ฐานที่ ๗ นี้ อธิบายในเชิงวิทยาศาสตร์ได้ว่า เป็นตำแหน่งที่เปรียบเสมือนจุดศูนย์ถ่วงของร่างกาย (Center of Gravity) เป็นเสมือนจุดสมดุลของใจ เมื่อใจเราตั้งไว้ตรงจุดนี้แล้ว จะเป็นจุดที่ได้ดุลที่สุด และถ้าเปรียบใจเหมือนแวนชยาย จุดนี้คือจุดโฟกัสของแวนชยาย เมื่อเราเอาใจไปจรดที่จุดนี้ และวางใจได้ถูกส่วนจริงๆ ก็จะเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

หากรู้จักที่ตั้งของฐานทั้ง ๗ ดีแล้ว ในการทำสมาธิคราวต่อไป จะน้อมใจมาไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เลยกี่ได้ แล้วกำหนดบริกรรมภาวนาว่า “ลัมมา อะระหัง” และนึกบริกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วหรือพระพุทธรูปใส ทั้งบริกรรมภาวนาและบริกรรมนิมิตนี้ เป็นกุศโลบายเพื่อประคองใจให้หยุดนิ่ง ณ ฐานที่ตั้งนี้ เมื่อหยุดนิ่งได้ถูกส่วนแล้วก็จะเห็นดวงกลมใสสว่างปรากฏขึ้นมาจากกึ่งกลางดวงนิมิตนั้น จากนั้นให้เลิกบริกรรมภาวนา ดวงที่ปรากฏขึ้นนี้ไม่ใช่มนิตที่กำหนดขึ้น แต่เป็น “ดวงปฐมมรรค” อันเป็นประตูเบื้องต้นที่จะเปิดไปสู่หนทางแห่งมรรคผลนิพพาน

เมื่อปฏิบัติธรรมจนเห็นดวงปฐมมรรคแล้ว หลวงปู่ท่านให้ตั้งใจทำความเข้าใจโดยเอาใจจรดไว้ที่กลางดวงปฐมมรรคนั้นให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ถ้าไม่เอาใจใส ไม่สนใจ ไม่พากเพียรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ไม่เอาจริงเอาจัง ดวงปฐมมรรคที่เพิ่งเข้าถึงใหม่ๆ (หรือแม้กระทั่งธรรมะที่ละเอียดกว่าดวงปฐมมรรคก็ตาม) ก็จะหายไป ไม่สามารถรักษาเอาไว้ได้

ดังที่ปรากฏอยู่ในคำสอนของท่านว่า

*“...อาตาปี เพียรให้กลั่นกล้าๆ ...เพียรไม่ย่อไม่ท้อไม่ถอยทีเดียว เอาเป็นเอาตายทีเดียว เรียนกันจริง ต้องใช้ความเพียรประกอบด้วยองค์สี่ทีเดียว องค์สี่นั้นอะไรบ้าง เนื้อ เลือด กระดูก หนัง หนังเนื้อเลือดจะแห้งเหือดไปไม่ว่า เหลือแต่กระดูกหนังช้ำงมน ไม่ลดละ ใจต้องจรรดอยู่ที่เดียว ...นี่เขาเรียกว่า อาตาปี เพียรเร่งเร้าเข้าอย่างนี้...ไม่เพลอ เพลอไม่ได้ เพลอก็คะหายเสียเท่านั้น ถ้าได้ใหม่ เป็นใหม่ๆ เพลอไม่ได้ เป็นหาย

ผลไม่ได้ เป็นหายทีเดียว...”

(*จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สติปัฏฐานสูตร ๓ ตุลาคม ๒๕๔๗)

เมื่อดำเนินจิตเข้ากลางดวงปฐมมรรคเรื่อยไปก็จะเข้าถึงภายในกายต่างๆ เป็นชั้นๆ จนกระทั่งถึงกายธรรม

ภายในกาย

จากการปฏิบัติธรรมของหลวงปู่ ท่านพบว่า ในด้านของการเจริญสมาธิภาวนา มนุษย์เราไม่ได้มีเพียงกายมนุษย์ที่เห็นได้ด้วยตาเนื้ออย่างเดียว แต่ยังมีกายภายในที่ละเอียดประณีต ซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆ ถึง ๑๘ กาย คือ กายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียด กายธรรมโคตรภู กายธรรมโคตรภูละเอียด กายธรรมพระใสดา กายธรรมพระใสดาละเอียด กายธรรมพระสัททาคา กายธรรมพระสัททาคาละเอียด กายธรรมพระอนาคา กายธรรมพระอนาคาละเอียด กายธรรมพระอรหัต กายธรรมพระอรหัตละเอียด โดยกายที่ละเอียดกว่าจะซ้อนอยู่ในกายที่หยาบกว่า เช่น กายทิพย์ซ้อนอยู่ในกายมนุษย์ กายรูปพรหมซ้อนอยู่ในกายทิพย์ กายอรูปพรหมซ้อนอยู่ในกายรูปพรหม กายธรรมโคตรภู ซ้อนอยู่ในกายอรูปพรหม เป็นต้น

เมื่อเข้าถึงกายธรรมพระอรหัตละเอียดแล้ว ก็จะหลุดจากกิเลส

เสร็จกิจในพระพุทธศาสนา ทั้งสมณะและวิปัสสนา

ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรูปพรหมละเอียดจัดอยู่ในชั้นสมณะ ตั้งแต่กายธรรมโคตรภูจนถึงกายธรรมพระอรหัต จัดอยู่ในชั้นวิปัสสนา ดังที่หลวงปู่ท่านได้แสดงพระธรรมเทศนาไว้ว่า

*“...ตั้งแต่กายมนุษย์ถึงกายอรูปพรหมละเอียด แค่นั้นเรียกว่า ชั้นสมณะ ตั้งแต่กายธรรมโคตรภูทั้งหยาบทั้งละเอียด จนกระทั่งกายพระอรหัตทั้งหยาบ ทั้งละเอียด เป็นชั้นวิปัสสนาทั้งนั้น ที่เรามาเรียน สมถวิปัสสนาวันนี้ ต้องเดินแนวนี้ ผิดแนวนี้ไม่ได้ และก็ต้องเป็นอย่างนี้ ผิดอย่างนี้ไปไม่ได้ ผิดอย่างนี้ไปก็เลอะเหลว...”

**(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง หลักการเจริญภาวนาสมถวิปัสสนา
กรรมฐาน)**

เรื่องภายในกายนี้เป็นสิ่งอัศจรรย์ที่มีอยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคน หลวงปู่ท่านเคยกล่าวไว้ว่า กายมนุษย์ละเอียด ก็คือ กายเดียวกับที่เวลาเรานอนหลับแล้วฝันไป ถ้าเราปฏิบัติธรรมเข้าไปถึงกายมนุษย์ละเอียด ก็จะฉลาดกว่าคนทั่วไปชั้นหนึ่ง เรื่องลึกลับอะไรก็รู้หมด ไปตรวจดูได้หมด ไม่ว่าจะเป็นไปกลางวันหรือกลางคืน เช่น ฝันไปเมืองเพชร ไปเขาวัง เพียงนาทีเดียวเท่านั้น กายมนุษย์ละเอียดก็สามารถฝันไปเอาเรื่องในเขาวัง มาเล่าให้กายมนุษย์หยาบฟังได้แล้ว ฝันได้ทั้งที่ตื่นๆ ไม่ใช่ฝันหลับ ประเดี๋ยวเดียวฝันได้หลายเรื่อง ถ้าหลับฝันต้องใช้เวลานานกว่าจะได้สักเรื่อง บางคืนก็ไม่ฝันเลย

กายมนุษย์ละเอียดนี้สามารถรู้เรื่องที่กายมนุษย์หยาบไม่รู้เรื่องอีกมากมาย แม้ใครจะมาโกหก ถ้าเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียดแล้วก็สามารถสืบได้ว่าโกหกหรือเปล่าเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียดยังฉลาดถึงเพียงนี้ ถ้าเข้าถึงกายต่างๆ ที่ละเอียดกว่านี้จะมีความสามารถพิเศษสักเพียงใดนั้น หลวงปู่ท่านกล่าวไว้ว่า

*“...ถ้าว่าทำธรรมกายเป็นละก็ มันฉลาดกว่ามนุษย์หลายสิบเท่าเชียวนะ นี่พอเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด ก็ฉลาดกว่าเท่าหนึ่งแล้ว สูงกว่าเท่าหนึ่งแล้ว เข้าถึงกายทิพย์ก็สองเท่าแล้ว กายทิพย์ละเอียดก็สามเท่าแล้ว กายรูปพรหมสี่เท่า กายรูปพรหมละเอียดห้าเท่า กายอรุปรหมหกเท่า กายอรุปรหมละเอียดเจ็ดเท่า เข้าถึงกายธรรมและกายธรรมละเอียด ๘-๙ เท่าเข้าไปแล้ว มันมีความฉลาดกว่ากันอย่างนั้น...”

(*จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง มหาสติปัฏฐานสูตร ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๗)

ส่วนหลักสำคัญในการปฏิบัติธรรมให้ได้ผลนั้น หลวงปู่ท่านสอนไว้ว่า *“...เราต้องตั้งใจให้หยุด ใจของคนเรานั้นถ้าหยุดได้เพียงสักกระพริบตาเดียวเท่านั้น ได้ชื่อว่า เราได้สร้างบุญใหญ่กุศลใหญ่ เราจะไปสร้างโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญสักร้อยหลัง ก็บุญที่เกิดจากการบำเพ็ญสมณวิปัสสนาไม่ได้ เมื่อเราแสวงหาเขตบุญในพระพุทธศาสนา พึงบำเพ็ญสมณวิปัสสนาทำให้มันคงดังนี้ ให้ใจหยุด หยุดนี้เป็นตัวสำคัญนักเพราะเป็นทางมรรคผลนิพพาน พวกที่ให้ทานรักษาศีลนั้นยังไกลกว่า หยุดนี้ใกล้ นิพพานนัก พอหยุดได้เท่านั้น ถูกคำสั่งสอนของพระศาสดาแล้ว...”

(*จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง หลักการเจริญภาวนาสมณวิปัสสนากรรมฐาน)

เมื่อใจเริ่มหยุด ความสุขก็จะเกิดขึ้น และเมื่อปฏิบัติต่อไป ความสุขก็จะเพิ่มมากขึ้น ตรงตามวาระพระบาลีว่า “นตฺถิ สฺนฺติ ปรี สุขํ สุขอื่นนอกจากหยุดจากนิ่ง ไม่มี”

หลวงปู่ท่านสอนให้ฝึกปฏิบัติเบื้องต้นนี้ให้เชี่ยวชาญเสียก่อน ให้หยุดได้เสียก่อน ท่านบอกว่า *...ถ้าไม่หยุดจะถึงธรรมกายไม่ได้ ทำให้หยุดได้ก็เข้าถึงธรรมกายได้ ทุกคนต้องทำได้ ขอเพียงให้ทำจริงเป็นต้องได้ทุกคน ถ้าทำไม่จริงละเป็นไม่ได้แน่ ที่ว่าทำจริงนั้น ก็คือ จริงแค่ชีวิต ถึงเลือดเนื้อจะแห้งเหือดหมดไป จะเหลือแต่กระดูกหนังข้างมัน ถ้าไม่ได้เป็นไม่หลุดจากที่ ถ้าทุกคนทำจริงแค่นี้ละก็ทำได้ทุกคน ตัวฉันเองนั้นถึงสองคราว คือ เมื่อเริ่มปฏิบัติสมถวิปัสสนาใหม่ๆ ได้เข้าที่ท่าสมาธิตั้งใจว่า ถ้าไม่ได้ก็ให้ตายเสียเถอะ นิ่งทำสมาธิอยู่พอถึงกำหนดเข้าก็ทำได้ ไม่ตายสักที...”

(*จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง หลักการเจริญภาวนาสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน)

เมื่อผู้ใดเข้าถึงธรรมกายแล้ว หลวงปู่ท่านก็จะสอนธรรมะขั้นสูงให้ต่อไป ดังที่ท่านเคยให้โอวาทแก่พระภิกษุสามเณรในพระอุโบสถไว้ว่า “พวกเธอพยายามให้ได้ธรรมกายเสียก่อน แล้วฉันจะสอนต่อไปให้อีก ๒๐ ปี ก็ยังไม่หมด”

ความอัศจรรย์ของวิชาธรรมกาย

เรื่องราวความอัศจรรย์ของวิชาธรรมกาย ทั้งที่มีหลักฐานบันทึกไว้และที่เล่าขานสืบต่อกันมามีอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่สามารถนำมากล่าวได้ครบถ้วน ในที่นี่จะขอยกตัวอย่างเฉพาะที่มีหลักฐานบันทึกไว้เพียงบางเรื่องเท่านั้น

พระของขวัญ

หลวงปู่ท่านได้สร้างพระผงมอเบเป็นของขวัญแก่ผู้มาทำบุญสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม ไครบริจาค ๒๕ บาทขึ้นไปจะได้พระ ๑ องค์ แม้บริจาคเป็นพันเป็นหมื่นก็ได้คนละ ๑ องค์เท่านั้น พระของขวัญวัดปากน้ำมีชื่อเสียงโด่งดังมากในเรื่องของความศักดิ์สิทธิ์มาจนกระทั่งปัจจุบัน ผู้รับพระของขวัญไปแขวนประจำตัวต่างก็พบกับความศักดิ์สิทธิ์และอภินิหารต่างๆ นานา บางคนรับพระของขวัญไปแล้วก็ถูกลอตเตอรี่ บางคนทำมาค้าขึ้นร่ำรวยจนตัวเองก็แปลกใจ บางคนประสบอุบัติเหตุร้ายแรง คนอื่นๆ เสียชีวิตหมด มีแต่ผู้ที่แขวนพระของขวัญเท่านั้นที่รอดมาได้อย่างอัศจรรย์ นอกจากนี้ทหารไทยที่ไปรบที่ประเทศเกาหลีมักจะพา

กันมารับพระของขวัญและให้หลวงปู่เป่ากระหม่อมให้

นายกูล ผ่องสุวรรณ ไวยาวัจกรวัดปากน้ำ ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “...ในตอนเย็นๆ ข้าพเจ้ามักจะนั่งอยู่กับหลวงพ่อกุศลที่จะไปส่งครามเกาหลิจะสะพายเป้มารับพระของขวัญแทบทุกวัน หลวงพ่อกุศลท่านประสิทธิ์ประสาทแล้ว ท่านก็จะบอกว่า **ไม่เป็นไรแล้ว กลับบ้านได้** คือหมายถึงไม่ตาย ...บางรายเขียนจดหมายมาเล่าถึงความศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ของพระของขวัญที่เขาประสบ เช่น เขาเล่าว่า ขนาดออกไปทำการยิงเผาชนกันแทบไม่เว้นแต่ละวันก็รอด มีชัยมาได้ทุกครั้ง...”

(จาก **บุคคลยุคต้นวิชา ๓**)

เมื่อหนังสือพิมพ์ลงเรื่องอภินิหารของพระของขวัญ กิตติศัพท์ก็ยิ่งขจรขยายไปทั่ว มหาชนหลังไหลมารับพระกันมากมายราวกับที่วัดมิ่งจานมหรสพ พระรุ่นแรกที่สร้างขึ้นมาถึง ๘๔,๐๐๐ องค์เท่ากับจำนวนพระธรรมชั้นตรี หมดไปอย่างรวดเร็ว หลวงปู่จึงสร้างอีก ๒ รุ่นๆ ละ ๘๔,๐๐๐ องค์ ซึ่งก็แจกหมดไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน

ไปนรกสวรรค์

เรื่องนี้พระทิพย์ปริญา (รูป กลัมพสุต) ปริยญา ๖ ประโยค อดีตผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ได้บันทึกไว้เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ว่า ท่านมีโอกาสได้พบกับหลวงจบกระบวนยุทธ หลวงจบฯ เล่าให้ฟังว่า

ท่านกับภรรยาไปขอให้หลวงปู่พาไปพบพ่อตาที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว หลวงปู่สั่งให้แม่ชีมานั่งสมาธิ ต่อมาแม่ชีลืมตาขึ้นและบอกว่าตนมาจากชั้นยามา หลวงปู่ถามว่า ทำบุญอะไรจึงได้ขึ้นสวรรค์ แม่ชีตอบว่าสร้างโบสถ์หลวงจบบา ชักตะลึงเพราะพ่อตาได้สร้างโบสถ์ไว้จริงๆ หลวงปู่ชักต่อไปอีกว่ามีลูกกี่คน แม่ชีตอบถูกหมดทั้งลูกหญิงลูกชาย หลวงปู่ชี้ไปทางหลวงจบบาแล้วถามว่า นี่ใคร แม่ชีพูดว่า นี่ยายแถมไซ้ไหม นี่นางเครือ ไซ้ไหม ทั้งคู่รับว่า ไซ้ ในที่สุดทั้งหลวงจบบา และภรรยาก็ร้องไห้เพราะคิดถึงบิดา ความจริงแม่ชีไม่รู้จักชื่อเดิมของหลวงจบบา หลวงปู่ก็ไม่รู้จัก นำแปลกที่พูดถูก

(จาก ตามรอยธรรมกาย)

เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยตาเนื้อ

เรื่องนี้มีอยู่ในบันทึกของพระทิพย์ปริญาเช่นกัน ท่านบันทึกไว้ว่า “...เมื่อวันวิสาขบูชานี้มีคนโงะกันมากกว่า เวลาเวียนเทียนที่วัดปากน้ำมีคนเห็นเป็นรูปพระปฏิมากรลอยอยู่ ...”

แม่ชีทวีพร เลียบประเสริฐ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กล่าวไว้ในหนังสือบุคคลยุคตันวิซชาว่า “...วัดปากน้ำสมัยหลวงพ่от่านมีชีวิตอยู่ มีเรื่องอัศจรรย์เกิดขึ้นเยอะมาก มีคนเห็นพระพุทธรเจ้าลอยอยู่บนฟ้า มีมาให้เห็นหลายองค์ ดูไปดูไป ก็เลือนหายไป มีเหตุการณ์ประหลาด มีเสียงน้ำไหล แล้วก็ได้ยินเสียงสวด...”

สำหรับเรื่องนี้หลวงปู่ท่านเคยกล่าวไว้ว่า “ธรรมกายนี้วัดปากน้ำ

ได้ค้นพบตัวจริงแล้ว จะไปนรกได้ ไปสวรรค์ได้ ไปนิพพานได้ อารานา
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่อยู่ในพระนิพพานมาให้มนุษย์เห็นที่วัดปากน้ำ
มากมาย ในวันมาฆบูชา และวิสาขบูชา ให้ปรากฏเห็นจริงจกกันอย่างนั้น”

(จาก ตามรอยธรรมกาย)

ยิ่งกว่าตาเห็น

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (ปุ่น ปุณณสิริมหาเถระ) สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ หรือที่เรียกกันว่า “สมเด็จพระปา” ทรงบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับหลวงปู่ไว้ สรุปใจความได้ว่า

ครั้งหนึ่งท่านมาฉันเพลที่วัดปากน้ำ วันนั้นมีพ่อค้าคนหนึ่งถามหลวงปู่ต่อหน้าคนจำนวนมากว่า “วันนี้จะมีผู้บริจาคสร้างกุฏิเพื่อเจริญพระกัมมัฏฐานบ้างไหม ขอรับ” ขณะนั้นสมเด็จพระปารู้สึกโกรธผู้ถามและหนักใจแทนหลวงปู่มาก แต่หลวงปู่ยิ้มแย้มหลับตาลึก ๕ นาทีแล้วตอบว่า “มี” ผู้ถามยังได้ถามย่ำว่า ก็หลัง หลวงปู่ตอบว่า “๒-๓ หลัง” สมเด็จพระปาท่านคิดว่า ทำไมหลวงปู่ถึงได้ตอบคำถามแบบหมิ่นเหม่ต่ออันตรายเช่นนั้น ถ้าไม่มีใครมาบริจาคจะทำอย่างไร ต่อมาก็มีอุบาสก อุบาสิกา กลุ่มหนึ่งมากราบหลวงปู่และบอกว่า ศรัทธาจะสร้างกุฏิเล็กๆ ลึก ๒-๓ หลัง ผู้ถามเห็นเหตุการณ์จึงกระโดดเข้าไปกราบที่ตักหลวงปู่แล้วพูดว่า “ยิ่งกว่าตาเห็น” สมเด็จพระปาดิใจจนเหงื่อแตกที่ความจริงมากู้เกียรติหลวงปู่เอาไว้ได้ สมเด็จพระปาท่านยังได้ไปสนทนาสอบถามผู้บริจาคดูว่า นัดกับหลวงปู่ไว้หรือเปล่า ได้ความว่า พวกเขาเดินมาเห็นกุฏิเล็กๆ สวยดี อยากจะสร้างบ้าง

จึงปรึกษากับพวกพ้องที่เพิ่งมาพบกันในวันนี้ถวายปัจจัยให้หลวงปู่เพื่อจัดการสร้างต่อไป

(จาก สมเด็จพระเจ้าเล้าเรื่องหลวงพ่อดาวพิกุล)

จะได้เป็นใหญ่ในหมู่สงฆ์

หลวงปู่เคยพยากรณ์สมเด็จพระเจ้าเล้า เมื่อครั้งที่ท่านยังดำรงสมณศักดิ์ที่พระธรรมดิลกฯ จะได้เป็นใหญ่ในหมู่สงฆ์ แต่ไม่มีใครเชื่อ เพราะมีพระมหาเถระรูปอื่นที่ควรจะได้เป็นพระสังฆราชก่อนท่านตามลำดับสมณศักดิ์ แต่ใน พ.ศ. ๒๕๑๕ หลังจากที่หลวงปู่มรณภาพไปแล้ว ๑๓ ปี สมเด็จพระเจ้าเล้าก็ได้เป็นพระสังฆราชจริงๆ คำพยากรณ์ของหลวงปู่แม่นยำไม่ผิดเพี้ยน

เมื่อสมเด็จพระเจ้าเล้าเสด็จมาถวายเครื่องสักการบูชาแด่หลวงปู่ที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ท่านได้ประทานพระโอวาทว่า “ที่มาวันนี้ก็เพื่อจะมาถวายสักการะหลวงพ่อดาวพิกุล ด้วยความตั้งใจของหลวงพ่อดาวพิกุลได้เคยพูดไว้อย่างไร และความตั้งใจของหลวงพ่อนั้นก็ปรากฏตามที่หลวงพ่อดาวพิกุลได้พยากรณ์ ซึ่งขณะนี้ก็ได้เป็นพระผู้ใหญ่สูงสุดในคณะสงฆ์สมความปรารถนาของหลวงพ่อดาวพิกุลแล้ว จึงได้นำสักการะมาถวายหลวงพ่อดาวพิกุลเป็นกรณีพิเศษแปลกกว่าปีก่อนๆ นั้น”

(จาก สมเด็จพระเจ้าเล้าเรื่องหลวงพ่อดาวพิกุล)

นอกจากพยากรณ์สมเด็จพระเจ้าเล้าแล้ว หลวงปู่ท่านยังพยากรณ์สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (หลวง วรปุณฺณ) เจ้าอาวาสวัดปากน้ำองค์ปัจจุบัน

ในสมัยที่ท่านเป็นสามเณรว่า “องค์นี้แหละจะได้เป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ
องค์ต่อไป”

เมื่อครั้งที่กุฏิของหลวงปู่เก่าและทรุดโทรมมาก คณะศิษย์ได้รวม
ทุนกันสร้างกุฏิใหม่ถวายท่าน คือ ตึกมงคลจันทร ท่านมักจะออกมาดู
การก่อสร้างเสมอๆ และพูดว่า “ตึกหลังนี้สร้างให้ช่วงเขาอยู่” ในเวลา
ต่อมาตึกหลังนี้ก็เป็นที่กุฏิของสมเด็จพระมหาธีรราชมิ่งคลาจารย์ เจ้าอาวาส
วัดปากน้ำองค์ปัจจุบันจริงๆ

บุญทิพย์ ตาทิพย์

นายสมจิตร ฉ่ำรัศมี อดีตสามเณรวัดปากน้ำเล่าว่า เมื่อครั้งเป็น
สามเณรอยู่ที่วัดปากน้ำ เคยได้ยินหลวงปู่พูดว่า “ต่อไปยุคเอ็ง จะได้เห็น
ปราสาท ๓ ฤดู หม้อดินต่อไปจะไม่ต้องหุง มีหม้อทิพย์ มีหูทิพย์ ตาทิพย์”
แต่นายสมจิตรหัวเราะเพราะไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้ ต่อมาในปัจจุบันนี้มี
คอนโดฯ ติดแอร์จะทำให้ร้อนก็ได้ หนาวก็ได้ มีหม้อหุงข้าวเปิดป๊อปติดปั๊บ
มีโทรทัศน์อยากจะดูอะไรก็เปิดดูได้ ถ่ายทอดสดก็มี เหมือนมีตาทิพย์ ส่วน
หูทิพย์ที่ท่านว่าก็คือ โทรศัพท์ ที่ช่วยให้คนที่อยู่ห่างไกลกันติดต่อพูดคุยกันได้
(จาก **ที่ระลึกงานมฤตดา ฉลองพัชยศ พระครูสัญญาบัตรชั้นโท พระครู
มงคลพัฒนคุณ เจ้าอาวาสวัดโบสถ์บน**)

รักษาโรค

นอกจากเรื่องความมหัศจรรย์ต่างๆ แล้ว หลวงปู่ท่านยังใช้วิชา

ธรรมกายรักษาโรค ท่านทดลองให้เห็นว่าวิชาธรรมกายเป็นที่พึ่งของมนุษย์ได้จริงๆ โดยนำผู้ป่วยหนัก ๒ คน คนหนึ่งเป็นโรคเรื้อน อีกคนเป็นวัณโรค ท่านให้ ๒ คนนี้นั่งสมาธิ แล้วท่านช่วยแก้โรคให้ด้วยวิชาธรรมกาย จนผู้ป่วยหายจากโรคร้าย และยังเข้าถึงธรรมกายอีกด้วย

ผู้ป่วยที่มาให้ท่านรักษาจะต้องเขียนอาการโรค ชื่อ ที่อยู่ อายุ วัน เดือน ปีเกิด ใส่ไว้ในกล่อง จากนั้นท่านก็สั่งให้ผู้ที่ได้ธรรมกายช่วยกันแก้โรคให้ คนที่มารักษาต้องนั่งสมาธิด้วย เพื่อให้กระแสจิตเชื่อมถึงกัน จึงจะได้ผล ผู้ป่วยที่หายก็มาก ที่บรรเทาเพียงครึ่งคราวก็มี หลวงปู่ท่านบอกว่า ไม่หายก็ไม่ใช่ไร อย่างน้อยคนเจ็บก็มีโอกาสรู้จักวิธีปฏิบัติธรรม กิตติศัพท์เรื่องหลวงปู่สามารถรักษาโรคหาย แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีคนสนใจวิชาธรรมกายและเดินทางมาขอพึ่งบารมีท่านมากขึ้นเรื่อยๆ

ผู้มาพึ่งบารมีหลวงปู่มีตั้งแต่เรื่องเกิดจนถึงเรื่องตาย เช่น ใครยังไม่มียุตรก็มาขอให้ท่านช่วยใช้วิชาธรรมกายเลือกคนดีๆ มาเกิด ใครมีลูกหลานไข้โรคก็มาขอให้ท่าน ลูกหลานไม่ฉลาดก็มาขอบารมีให้ช่วย ใครมีญาติตายก็มาขอให้ดูว่าไปอยู่ที่ไหน จะต้องทำบุญอะไรให้จึงจะสมควร

หลวงปู่ท่านเมตตาช่วยเหลือผู้ทุกข์ยากโดยไม่เลือกหน้าและไม่หวังสิ่งตอบแทน ท่านสอนให้ผู้ที่ได้วิชาธรรมกายช่วยเหลือคนโดยไม่หวังลาภสักการะ ท่านถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้ธรรมกายทุกคนต้องช่วยแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนที่มาหา ให้ต้อนรับด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส และไม่ให้เห็นอาการเบื่อหน่าย

พระพุทธศาสนาขจรขยาย

วิชาธรรมกายของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่หลวงปู่สละชีวิตค้นพบมา เป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ทุกคน และไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่ายๆ หลวงปู่ท่านเคยพูดอยู่เสมอๆ ว่า “...อานุภาพธรรมกายเปรียบประหนึ่งปุ๋ยที่บำรุงต้นไม้ให้เจริญงอกงาม การปลูกต้นไม้ให้ได้ดอกผลตามที่เรากำลังการนั้น เราจะปลูกโดยไม่รดน้ำ พรวนดิน และใส่ปุ๋ยนั้นไม่ได้ เพราะต้นไม้จะไม่งอกงามให้ดอกผลตามที่เรากำลังการ ชีวิตมนุษย์ก็เช่นกัน ถ้าอยากให้เจริญรุ่งเรืองก็ต้องทำตนให้เข้าถึงธรรมกาย ต้นไม้ก็ต้องใส่ปุ๋ย ชีวิตคนเราก็ต้องใส่ปุ๋ย...” การเผยแผ่วิชาธรรมกายจึงเป็นสิ่งที่หลวงปู่ให้ความสำคัญมาก นอกจากท่านจะสอนวิชาธรรมกายด้วยตนเองแล้ว ท่านยังส่งลูกศิษย์ออกเผยแผ่ไปยังสถานที่ต่างๆ อีกด้วย

สอนธรรมปฏิบัติด้วยตนเอง

หลวงปู่ท่านเปิดสอนธรรมปฏิบัติแก่พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาและประชาชนทั่วไปอย่างจริงจัง ท่านมีความชำนาญทั้งภาคปฏิบัติและปริยัติ กล่าวคือ รู้แจ้งเห็นจริงในธรรมด้วยตนเองอย่างแจ่มชัด

และรู้พระบาลีแตกฉานในระดับที่สามารถแปลคัมภีร์มูลกัจจายน์ได้หมดทุกตัวอักษร ท่านยังได้นำความรู้พระบาลีมาใช้ในการสอนทำภาวนาด้วย โดยเริ่มต้นยกพระบาลีพุทธพจน์ขึ้นแสดงก่อน แล้วแปลและขยายความพระบาลี ซึ่งแนวปฏิบัติภาวนาไปตามลำดับขั้นตอน จนกระทั่งทำให้จิตผู้ฟังเป็นสมาธิ น้อมใจไปตามคำเทศน์ของท่านได้ จากนั้นท่านก็จะบอกลำดับผลของปฏิเวธ หรือผลการปฏิบัติธรรมในตัวที่จะเกิดขึ้นตามลำดับขั้นตอนไว้ล่วงหน้า ตั้งแต่ผลที่เกิดในกายมนุษย์จนกระทั่งกายธรรมพระอรหัตต์หมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ เป็นผลการปฏิบัติภาวนาในตัวที่พิสูจน์ได้ว่าการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีจริง มนุษย์ธรรมดาสามารถหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ได้จริง

ผู้เรียนมีหน้าที่กำหนดใจตามที่ท่านบอก ใครมีผลการปฏิบัติธรรมถึงขั้นไหนก็ย่อมรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้ที่เคยไปเรียนการทำสมาธิภาวนากับท่าน ต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ไม่ว่าพระเดชพระคุณหลวงปู่จะเทศน์กี่ครั้งๆ หรือกี่เรื่องก็ตามท่านสามารถเทศน์เชื่อมโยงจากภาคปริยัติเข้าสู่ภาคปฏิบัติจากภาคปฏิบัติเข้าสู่ภาคปฏิเวธ และจากภาคปฏิเวธสู่ภาคเทศนาได้อย่างน่าอัศจรรย์

ด้วยเหตุที่บทเทศน์สอนของท่านเพียบพร้อมสมบูรณ์ทั้งด้านปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เช่นนี้ จึงทำให้ผู้เรียนได้รับผลดีของการปฏิบัติเป็นจำนวนมาก รวมแล้วเป็นเรือนแสน กิตติศัพท์ทางด้านสอนภาวนาของท่านจึงโด่งดังข้ามทวีปไปยังหลายๆ ประเทศในยุโรป เป็นเหตุให้พระพุทธศาสนาขจรขยายกว้างไกลออกไปอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของวงการคณะสงฆ์ไทย จนกระทั่งมีชาวยุโรปบางคนเดินทาง

มาบวชกับท่านถึงวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เลยทีเดียว

อย่างไรก็ตาม เมื่อวิชาธรรมกายแพร่หลายออกไป ก็มีผู้วิพากษ์วิจารณ์กันไปต่างๆ นานา ในสมัยนั้น คำว่า “ธรรมกาย” ยังไม่เป็นที่รู้จักกัน เพราะวิชาธรรมกายของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่หลวงปู่ค้นพบนั้นว่างเว้นไป มิได้มีผู้สอนมานานเกือบ ๒,๐๐๐ ปี ผู้ที่ไม่รู้จักจึงได้ยกเอาคำนี้ขึ้นมาเสียดสี โจมตี หวังให้ผู้สนใจวิชาธรรมกาย คลายความศรัทธา แต่หลวงปู่ท่านไม่มีปฏิกิริยาใดๆ เพียงแต่พูดว่า “น่าสงสาร พูดไปอย่างไรภูมิ ไม่มีที่มา เขาจะบัญญัติขึ้นได้อย่างไร เป็นถ้อยคำของคนเซอะ”

คราวหนึ่งท่านพูดกับสมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพนฯ เกี่ยวกับการถูกโจมตีเรื่องธรรมกายว่า * “คนเช่นเราไม่ใช่ไร้ปัญญา ชั่วก็รู้ ดีก็เห็น เราจะฆ่าตัวเองเพราะความปรารถนาทำไม ที่เขาพูดหาว่าเราอย่างนั้นบางคนคงจะไม่รู้จักคำว่า ‘ธรรมกาย’ มีอยู่ที่ไหน หมายถึงใคร เขาอาศัยความไม่รู้มาว่าเราผู้ตั้งใจปฏิบัติปฏิบัติชอบ เมื่อผู้ไม่รู้มาติเตียนเรา ความไม่รู้ของเขาจะลบล้างล้างธรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างไร ถ้าจะกลบก็กลบได้เพียงชั่วคราว ไม่ช้าดวงแก้วของพระพุทธศาสนาก็จะเปล่งรัศมีให้ผู้มีปัญญาเห็นด้วยสายตาของตนเอง การที่เขานำไปพูดเช่นนั้นเป็นผลแห่งการปฏิบัติที่เราได้กระทำกันอยู่ แสดงให้เห็นว่า คณะวัดปากน้ำไม่ได้กินแล้วนอน เป็นสำนักที่เคร่งครัดในการปฏิบัติธรรม การที่เขานำไปพูดเช่นนั้นเท่ากับเอาสำนักไปเผยแพร่ ดีเสียว่าการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ เพราะการที่เขานำไปพูดนั้นเป็นการกระทำของผู้พูดเอง เราไม่ได้จ้างไม่ได้วานใคร เมื่อพูดทางไม่ดีได้ก็ต้องมีคนพูดทางดีได้เหมือนกัน ธรรมะจะต้องชนะธรรมเสมอ เราไม่ต้องเดือดร้อนใจ เพราะธรรมกาย

ของพระพุทธศาสนาเป็นของแท้ ไม่ใช่ของเก๊หรือของเทียม ธรรมกายจะปรากฏเป็นความจริงแก่ผู้เข้าถึงธรรม เรื่องอย่างนี้เราไม่หวั่น เราเชื่อในคุณพระพุทธศาสนา”

(*จาก **ชีวประวัติของพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ และอานุภาพธรรมกาย**)

ส่งลูกศิษย์ออกเผยแผ่

ด้วยความเมตตาอยากให้ประชาชนมีความสุขความเจริญและมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก หลวงปู่จึงส่งพระภิกษุ สามเณร และแม่ชีที่มีความสามารถออกไปเผยแผ่วิชชาธรรมกายทั้งในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศไทย รวมทั้งในต่างประเทศด้วย

ในประเทศไทย ศิษย์ของท่านจำนวนมากประสบความสำเร็จอย่างสูงคือ สร้างความศรัทธาเลื่อมใสแก่ชาวบ้านเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ภิกษุสามเณร และฆราวาส จากจังหวัดต่างๆ มีศรัทธาเดินทางมาปฏิบัติธรรมขึ้นสูงเพิ่มเติมที่วัดปากน้ำเป็นจำนวนมาก และยังสามารถสร้างวัดได้หลายวัด เช่น วัดเกษมจิตตาราม จังหวัดอุดรดิตถ์ วัดปากน้ำเทพาราม อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี วัดเขาพระ อำเภอเขาชัยวัน จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

แม้ในต่างประเทศ ท่านก็ได้ส่งพระภิกษุชาวอังกฤษ กบิลวทุโดม ภิกษุ (ศาสตราจารย์วิลเลียม ออกัส เพอร์เฟิลด์ Dr.William August Purfurst) อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในลอนดอน และพระภิกษุชาวญี่ปุ่น

ที่มาบวชที่วัดปากน้ำและได้ศึกษาวิชาธรรมกายแล้ว กลับไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังทวีปยุโรปและประเทศญี่ปุ่นตามลำดับ

ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ กบิลวฑฺฒโน ภิกขุ ได้เดินทางกลับมาวัดปากน้ำอีกครั้งหนึ่ง นำสามเณรชาวอังกฤษ ๓ รูป ซึ่งได้บรรพชาเป็นสามเณรมาแล้วจากประเทศอังกฤษ มาศึกษาวิชาธรรมกาย ซึ่งหลวงปู่ก็อุปสมบทให้ทั้ง ๓ รูป รวมพระภิกษุชาวยุโรปที่จำพรรษาอยู่ที่วัดปากน้ำสมัยนั้น ๔ รูป

แม้การเผยแผ่คำสอนในยุคนั้นจะเป็นไปได้อย่างเชื่องช้า เพราะการคมนาคมและการสื่อสารไม่เจริญก้าวหน้าเหมือนในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีผู้ปฏิบัติธรรมจนได้ดวงปฐมมรรค เข้าถึงกายต่างๆ และเข้าถึงพระธรรมกายกันเป็นจำนวนมาก เฉพาะผู้เข้าถึงพระธรรมกายซึ่งมีจำนวนนับได้หลายหมื่นคนนั้น ได้มาลงชื่อในสมุดที่หลวงปู่ท่านให้จัดไว้ที่วัดปากน้ำ เพื่อเป็นหลักชี้พยานในการเข้าถึงธรรม

หนึ่งในสักจีพยาน

ขนติโก ภิกขุ เป็นศิษย์ท่านหนึ่งของหลวงปู่ที่มีประสบการณ์ได้รู้เห็นหนทางพระนิพพาน ท่านได้บันทึกเรื่องราวลงในหนังสือนวนิยายวรรณคดีปากน้ำ ภาชีเจริญ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผลการปฏิบัติธรรมของท่านเมื่อวันบรรพชาอุปสมบท ที่พระอุโบสถวัดปากน้ำ ภาชีเจริญ ไว้ที่น่าสนใจว่า

ในขณะที่ท่านกำลังคุกเข่าประนมมือรอหลวงปู่เอ้าอังสะออกมาสวมให้ แล้วจะได้ออกไปครองผ้า นั้น หลวงปู่ท่านกล่าวว่า “เธอจำได้ไหมผมที่โดนเมื่อเธอก่อนจะเข้ามาขอบรรพชานะเคยหยิบจับขึ้นดูบ้างหรือเปล่า” เมื่อท่านตอบว่าจำได้ หลวงปู่ก็ให้ท่านหลับตา น้อมเอาปอยผมนั้นมาไว้ตรงกลางกาย แล้วให้เอาความคิด ความนึกและความจำ ไปจดไว้ที่ตรงกลางก้นนั้น

ท่านสงสัยว่าหลวงปู่ต้องการอะไรหนอ และคิดว่านั่งหลับตาอยู่มันจะเห็นอะไรได้ แถมนั่งคุกเข่าก็ทำให้ท่านเมื่อยเอากการ

“เห็นแล้วหรือยัง” หลวงปู่ถาม ท่านตอบว่า “ยังไม่เห็นอะไรเลย”

หลวงปู่สั่งว่า “ทำใจของเราให้หยุด ให้นิ่ง คตินึกเอาผมของเรา

ให้เกิด ให้เห็น อยู่ตรงกลางกัก (กลางกาย) ซี พยายามนึกแล้วดูให้ต๊ะจะได้เห็น”

ขนติโก ภิกขุ เล่าว่า “นั่งมานานเท่าไ้ไม่รู้ตัว ปฏิบัติตามคำสั่งของท่านเรื่อยๆ ไป ทำจิตมิให้วอกแวก... โอ! ท่านที่เคารพริกท่นหลาย เป็นที่นำประหลาด นำประหลาดจริงๆ ข้าพเจ้าได้เริ่มเห็นสิ่งหนึ่งปรากฏขึ้นในความมืดนั้นแล้วอย่างเลื่อนลางเต็มที แต่แล้วสิ่งนั้นก็ค่อยๆ ชัดเจนขึ้นๆ โดยลำดับ ชัดขึ้นจนสังเกตเห็นได้ เหมือนกับการลืมตาเห็นทีเดียวอะไรหรือ เห็นอะไร ปอยผมนะซีท่าน ปอยผมของข้าพเจ้าเอง ปอยผมที่ข้าพเจ้าได้หยิบดู เมื่อทำการโกนศีรษะก่อนเข้ามาบรรพชานั่นเอง ช่างเป็นการนำประหลาดอะไรเช่นนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นอย่างบอกความรู้สึกไม่ถูกว่าเป็นอย่างไร ความตื่นเต้นของข้าพเจ้านี้เองทำให้ข้าพเจ้ารีบเรียนท่านว่า เห็นแล้ว เห็นแล้วครับผม”

ท่านคิดว่า คราวนี้หลวงปู่คงจะให้ออกไปครองผ้าได้แล้ว แต่ไม่เป็นดังที่คิด เพราะหลวงปู่สั่งให้ท่านดูว่า ปลายผมซีไปทางไหน แล้วให้ดูปอยผมต่อไป ต่อมาท่านรู้สึกว่ ตัวเริ่มเบาหวิวๆ พิกล ใจรู้สึกสบายจริงๆ จนไม่รู้จะสรรหาคำพูดใดมาพรรณนาได้ ท้นใดนั้นปอยผมลืดำก็ค่อยๆ เลือนหายไป ค่อยๆ เห็นวงกลมมีแสงเรืองๆ ขึ้นมาแทนที่ ต่อมาวงกลมวงนี้กลายเป็นดวงใสคล้ายดวงแก้วสุกสว่างดั่งดวงจันทร์ ความเมื่อยขบต่างๆ ที่มีอยู่ไม่ทราบว่หายไปได้อย่างไร

หลวงปู่ถามว่ “ได้เห็นอะไรอีกไหม”

“เห็นแสงสว่าง เป็นดวงกลมขนาดเท่าลูกมะนาวเอี๊ยงๆ ครับผม”

หลวงปู่บอกว่า “เอาละ วันนั้พอกันที เธอจงจดจำดวงที่เธอเห็นนี้ไว้ให้ดี หลับตาก็ให้เห็น ลืมตาก็ให้เห็น ไม่ว่าเวลาใดๆ ให้เห็นอยู่เสมอๆ อย่าให้สูญไปเสีย” ท่านสั่ง ประกายตาแฉ่มใส่ด้วยความพอใจ

“ดวงใส่นั้นแหละเป็นจุดต้นทางนำเราไปสู่พระนิพพานละ เป็นทางไปของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา เป็นทางถูกทางตรงทางเดียวเท่านั้นไม่มีทางอื่น จดจำไว้ให้ดี อย่าให้ดับเสียได้น้า” จากนั้นหลวงปู่จึงชักเอาอังสะมาสวมศีรษะให้ท่าน แล้วให้ออกไปห่มผ้าหลังพระอุโบสถ

เมื่อท่านเหลือบตาดูนาฬิกา จึงทราบว่าท่านมานั่งอยู่ท่ามกลางหมู่สงฆ์นานถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง ท่านคิดว่าหลวงปู่ให้เกียรติชี้แนวทางพระนิพพานแก่ท่านขนาดนี้เชียวหรือ หลวงปู่ผู้มีวัยชราแล้ว รวมทั้งหมู่สงฆ์ตลอดจนญาติมิตรต้องมานั่งรอท่าน จนเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าไปตามๆ กัน แต่หลวงปู่มิได้พะวงเรื่องอื่นต้องการเพียงให้ท่านได้เห็นทางไปสู่พระนิพพาน

ระยะเวลาเพียงสั้นๆ ในการบวชของชนติโก ภิกขุ ได้สะท้อนให้เห็นคุณธรรมและความสามารถหลายประการของหลวงปู่ว่า ท่านมีความรักในการเผยแผ่วิชชาธรรมกาย มีความอดทน มีความเมตตากรุณาต่อศิษย์ มีวิญญูณความเป็นครูที่แท้จริง มีความสามารถและศิลปะในการสอน รวมทั้งสามารถหยั่งรู้กำลังบุญบารมีของศิษย์ว่ามีความพร้อมมากน้อยแค่ไหนที่จะบรรลุธรรม

ชนติโก ภิกขุ มีความสุขและปิติภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ที่มีหลวงปู่เป็นพระอุปัชฌาย์ ทำให้รู้วิธีทำใจหยุดใจนิ่งจนกระทั่งได้รู้จักหนทางพระนิพพานที่แท้จริง และได้เป็นหนึ่งในลัทธิขียนการเข้าถึงธรรมของหลวงปู่

วิสุทธิวาจา

นอกเหนือจากการสั่งสอนลูกศิษย์และญาติโยมให้รักการทำสมาธิภาวนาแล้ว หลวงปู่ท่านยังมีความห่วงใย เมตตาสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหาทั้งพระภิกษุ สามเณร ให้สั่งวรในศีลและปฏิบัติตามพุทธวัจนะอย่างเคร่งครัด และยังได้สั่งสอนอุบาสก อุบาสิกา และญาติโยม ให้เป็นคนดี เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสอนให้รู้จักสร้างบุญสร้างบารมีสะสมไว้เพื่อประโยชน์ในภพชาติเบื้องหน้าอีกด้วย ดังปรากฏอยู่ในพระธรรมเทศนาบางตอนของท่านดังนี้

“...ภิกษุบริโภคด้วยความเป็นหนี้ จะต้องตายไปเป็นวัวให้เขาใช้เป็นควายให้เขาขี่ เป็นม้าให้เขาขี่ เป็นช้างให้เขาขี่ สูงขึ้นไปกว่านั้น ไกลไปกว่านั้น ตายไปเป็นบ่าวเป็นทาสเขา เป็นมนุษย์มาเป็นบ่าวเป็นทาสเขา มาเป็นคนใช้เขา เขาไม่ยอมใช้ก็อยากให้ใช้นัก ไปทำอาสาเขาเฉยเท่านั้นแหละ เพราะเป็นหนี้เขาแล้ว บริโภคด้วยความเป็นหนี้เขาแล้ว...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง ทิริโอดตปปะ ๒๕ กุมภัพันท์ ๒๔๙๗)

“...ศาสนาพุทธนี้อยู่ได้ด้วยการให้ ถ้าเลิกให้กันเสียสักเดือนเดียว ข้าวปลาอาหารไม่ให้อันละ หยุดกันหมดทั้งประเทศ ทุกบ้านทุกเรือนไม่ให้

กันละ ศาสนาต่าง พระณรรลิกหมด หายหมดไม่เหลือเลย ...ถ้าปราศจากการให้อย่างนี้แล้วเจริญรุ่งเรืองอยู่ไม่ได้ เมื่อให้ความเจริญแก่พระพุทธศาสนาแล้ว ความเจริญก็หันเข้าสู่ตัว...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สังคหัตถุ ๒๐ กันยายน ๒๔๙๖)

“...ศีลทั้ง ๕ ลิกขาบทสุราเป็นชีวิตที่เดียวหนา ถ้าเลิกสุราไม่ได้ละ ก็มารักษาศีลมันลำบากนักกะ... ถ้าล่วงสุราเสียลิกขาบทเดียวเท่านั้นแหละ อีก ๔ ลิกขาบทรักษายู่ไม่ได้ สลายหมด ล้มละลายหมด...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง ศิลเบื่องต่ำและศิลปะื่องสูง ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗)

“...ถ้าว่าหัดวาจาไพเราะเสียในชาตินี้ ชาติต่อๆ ไป วาจาของตน คักดีสิทธิ์ จะพูดอะไรสำเร็จกิจหมดทุกอย่าง ถ้าใช้วาจาหยาบก็เท่ากับ วาจาจบตัวเอง ในชาตินี้ก็ดี วาจาหมดอำนาจหมดสิทธิ์ ไม่มีอำนาจอะไร พูดไปก็เท่ากับไม่ได้พูด พูดอะไรเป็นไม่สำเร็จ เพราะวาจาของตน ไม่ได้บำเพ็ญกุศลทางวาจาไว้ ถ้าบำเพ็ญกุศลทางวาจาไว้แล้ว กล่าววาจาใด วาจา คักดีสิทธิ์...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สังคหัตถุ ๒๔ ธันวาคม ๒๔๙๗)

“...พวกที่ไม่สำรวมเห็นอารมณ์งาม ไม่รู้จักประมาณในการใช้สอย ไม่มีศรัทธา เป็นคนเกียจคร้าน พวกเหล่านี้เป็นลูกศิษย์ของพญามารทั้งนั้น ไม่ใช่ลูกศิษย์ของพระ...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สังวรคาถา ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๗)

“...ไม่รู้จักบริโภคโภชนาหาร ถึงกับเป็นหนี้เป็นข้าเป็นบ่าวเขาเซียว
หนา ไม่รู้จักบริโภคในโภชนาหารนะ คือไม่รู้จักประมาณใช้สอย หาเงิน
เท่าไรก็ใช้ไม่พอ หาเงินเท่าไรก็หมด...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สังวรคาถา ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๗)

“...ตัวของตัวเองรักความบริสุทธิ์ ก็ทำความบริสุทธิ์ของตัวได้ ตัว
เองรักความบริสุทธิ์แต่ไม่ทำบริสุทธิ์ใส่ตัว ก็บริสุทธิ์ไม่ได้ไม่ทำบริสุทธิ์ใส่ตัว
ก็ชื่อว่าไม่รักตัว ...เหมือนเรามีผ้าที่สะอาด เอาของโสโครกมาประพรมเสีย
ผ่านนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ผ้าที่สะอาดนั้นก็ดูไม่ได้...คนที่ดื่ย แท้ๆ ไปประพฤติ
ชั่วเข้าเป็นอย่างไร ก็เหมือนผ้าเปื้อนสกปรกนั้นแหละ ใช้ไม่ได้ดูเดียวกัน
ต้องรักษาความสะอาดนั้นไว้...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สัจจกิริยาคาถา ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๙๗)

“...สิ่งทั้งหลายนั้นเมื่อเรารักษาอยู่ เมื่อเรายังมีชีวิตเป็นอยู่
ก็เป็นของเราอยู่ แต่พอแตกกายทำลายขันธเท่านั้น สมบัติเหล่านั้นไม่ใช่
ของเราเสียแล้ว กลายเป็นของคนอื่นเสียแล้ว ไม่ใช่ของเราจริงๆ ใน
มนุษยโลกเราผ่านไปผ่านมาเท่านั้นเอง ไม่ใช่เป็นบ้านเมืองของเรา ไม่เป็น
ถิ่นทำเลที่เราอยู่ เป็นทำเลที่สร้างบารมี มาบำเพ็ญทาน ศีล เนกขัมม ปญญา
วิริยะ อธิษฐาน ขันติ สัจจะ เมตตา อุเบกขา เท่านั้น...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง สุขที่สัตว์ปรารถนาจะพึงได้ ๑๙ กันยายน
๒๔๙๗)

“...เมื่อเราได้บุญแล้ว เราจะทำอย่างไร เราจะรักษาบุญอย่างไร เพราะเราไม่เห็นบุญ

เราต้องเอาใจไปจรดอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ของเรา ทำใจให้หยุดให้หนึ่ง บังคับใจให้หยุดให้หนึ่งว่า บุญของเรา มีอยู่ตรงนี้

...ถ้าไปค้าขายติดขัดขึ้น ก็ขอให้บุญช่วย นึกถึงบุญตรงกลางดวงธรรมนั้น ถ้าว่ามีอุปสรรคเข้ามาแทรกแซงอย่างใดอย่างหนึ่ง มีผู้มารุกรานเบียดเบียนประการใด ก็ขอให้บุญช่วย

สิ่งอื่นช่วยไม่ได้ ไม่ต้องไปขอร้องให้ใครมาช่วย ให้เอาใจไปหยุดอยู่ศูนย์กลางตรงบุญนั้นแหละ หยุดอยู่นิ่งอยู่อย่างนั้น บุญเป็นช่วยได้แน่นอนโดยไม่ต้องสงสัย...”

(จาก พระธรรมเทศนา เรื่อง ภัตตานุโมทนาภา ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗)

กิจวัตรประจำวัน

ในแต่ละวันหลวงปู่ใช้เวลาในชีวิตของท่านคุ้มค่าอย่างยิ่ง โดยปกติท่านจะไม่ยอมออกไปนอกวัดเลย ท่านกล่าวว่า “เสียเวลาอบรมผู้ปฏิบัติ” เว้นแต่มีกิจจำเป็นของสงฆ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หากมีใครนิมนต์ไปฉันเพลนอกวัด ท่านมักขอให้พระรูปอื่นไปแทน ถ้ามีความจำเป็นต้องไปจริงๆ ท่านก็จะไปเพียงชั่วคราวแล้วรีบกลับมา นับแต่เป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำมาท่านไม่เคยไปค้างคืนที่อื่นเลยท่านจะอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์แก่พระศาสนาอย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ความทุ่มเทของท่านจะเห็นได้จากกิจวัตรประจำวันของท่าน ดังต่อไปนี้

๑. คุณภิกษุ สามเณร ลงทำวัตร ไหว้พระในพระอุโบสถทุกวัน วันละ ๒ เวลา คือ เช้าหนึ่ง เย็นหนึ่ง และให้โอวาทสั่งสอนภิกษุสามเณร ทั้ง ๒ เวลา

๒. วันพระและวันอาทิตย์ ลงแสดงธรรมในพระอุโบสถเองเป็นนิจ

๓. ควบคุมดูแลการทำวิชาในโรงงานทำวิชาทุกเวอร์ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

๔. ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๑๔.๐๐ น. ลงสอนการนั่งสมาธิแก่ภิกษุ

สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ที่ศาลา

นอกจากกิจวัตรทั้ง ๔ ประการข้างต้นนี้แล้ว ท่านยังมีได้ละเลยในด้านการปกครองดูแลพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และศิษย์วัด ท่านจะเดินตรวจตราบริเวณวัดทุกคืน เพื่อดูว่าจะมีใครบุกรุกเข้ามาในยามวิกาลหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาฝนตกพริ้วๆ ท่านบอกว่าคนที่ชอบเวลาเช่นนี้มี ๒ ประเภท คือ พวกมิจฉาชีพและพวกเจ้าชู้ นอกจากนี้ท่านยังต้องการตรวจดูความประพฤติผู้ที่อยู่ในปกครองของท่านทุกคนว่ามีผู้ใดขยันหมั่นเพียรในการท่องตำรับตำราหรือทำสมาธิบ้าง ถ้าเห็นแสงไฟแล้วมีเสียงท่องหนังสือ ท่านก็จะพอใจ ถ้าพระภิกษุ สามเณร รูปใดตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ท่านก็จะสนับสนุนเป็นพิเศษ บางปีมีพระภิกษุ สามเณร สอบเปรียญธรรมได้หลายๆ รูป ท่านก็จะจัดงานฉลอง ถวายผ้าไตรปานอย่างดีทุกรูป นิมนต์พระมาเจริญพระพุทธรูป และแจ่งข้าวไปยังญาติโยมให้มาแสดงมุทิตา

คุณธรรมของหลวงปู่

หลวงปู่ท่านเป็นบุคคลที่หาได้ยากยิ่ง ท่านมีมโนปณิธานอันยิ่งใหญ่ที่จะนำพาสรรพสัตว์ทั้งหลายเข้าสู่พระนิพพานให้หมดก่อน แล้วท่านจึงจะเข้าพระนิพพานทีหลัง การที่จะกล่าวถึงคุณธรรมความดีงามของบุคคลเช่นนี้ได้ครบถ้วนย่อมเป็นเรื่องยากแสนยาก เรื่องราวที่ยกมาเป็นตัวอย่างต่อไปนี้ จึงเป็นเพียงส่วนน้อยนิดของคุณธรรมอันมากมายมหาศาลของท่านเท่านั้น

รักพระพุทธศาสนา

เมื่อแรกบวชหลวงปู่ท่านก็ตั้งใจอุทิศชีวิตเพื่อพระศาสนา ตั้งใจเป็นพระแท้ ผูกพันทั้งปริยัติและปฏิบัติ เมื่อมาเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำท่านก็พากเพียรให้การศึกษาทั้งทางปริยัติและปฏิบัติแก่พระภิกษุ สามเณรในวัดปากน้ำ จนสามารถสอนนักเรียนธรรมและบาลีสนามหลวงได้นับร้อยรูป และมีจำนวนมากที่มีผลการปฏิบัติธรรมที่ดี

หลวงปู่ท่านยังถวายภัตตาหารพระภิกษุ สามเณร ทุกวัน วันละประมาณ ๕๐๐ รูป สมัยนั้นในประเทศไทยยากที่จะหาวัตถุดิบทำประโยชน์

ให้แก่พระพุทธศาสนาได้มากเหมือนวัดปากน้ำ

นอกจากนี้ท่านยังมีส่วนสำคัญในการสร้างโรงพยาบาลสงฆ์ และมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งถือเป็นคุณูปการแก่การคณะสงฆ์อย่างใหญ่หลวง

รักการปฏิบัติธรรม

หลวงปู่ท่านใช้เวลาในชีวิตสมณะอย่างทรงคุณค่ายิ่ง นับแต่วันแรกที่บวช ท่านได้ปฏิบัติธรรมทุกวันตลอดมา เมื่อท่านเข้าถึงธรรมกายแล้ว ท่านก็ทุ่มเทสละชีวิตให้กับการศึกษาค้นคว้าและเผยแผ่วิชชาธรรมกาย

ต่อมา เมื่อตั้งโรงงานทำวิชา มีผู้มาปฏิบัติธรรมกันทั้ง ๒๔ ชั่วโมง ท่านก็ควบคุมการปฏิบัติธรรมด้วยตนเองมาโดยตลอด มีเวลาพักผ่อนเพียงน้อยนิด แม้ยามอาพาธท่านก็ยังคงดูแลควบคุมการปฏิบัติธรรมของพระภิกษุ สามเณร และแม่ชี

มีความกตัญญูกตเวที

หลวงปู่ท่านเป็นผู้เลิศด้วยความกตัญญูกตเวทีตา ใครอนุเคราะห์ท่านก่อน ท่านไม่เคยลืมบุญคุณและพยายามหาทางตอบแทน เช่น อุบาสิกานวม แม่ค้าขายข้าวแกง ที่เคยจัดภัตตาหารเพลมาถวายท่านเป็นประจำสมัยที่ท่านอยู่วัดพระเชตุพนฯ ต่อมาชราและทุพพลภาพไม่มีผู้ดูแล หลวงปู่ท่านรับมาอุปการะ

ในส่วนของโยมมารดา ก่อนมาบวชท่านได้ตั้งใจหมั่นเพียรทำงาน

หาเงินไว้ให้โยมมารดาจนมากพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ต่อมาเมื่อโยมมารดาอายุมากขึ้น ท่านก็รับมาอยู่ที่วัดปากน้ำ สร้างที่อยู่อาศัยให้ และเลี้ยงดูอย่างดีตลอดชีวิต

นอกจากนี้เมื่อสมเด็จพระวันรัต (เพื่อน ติสสทัตตมหาเถระ) ซึ่งเป็นผู้เห็นชอบให้หลวงปู่มาเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำได้เกิดอาพาธขึ้น หลวงปู่สนองพระคุณโดยจัดภัตตาหารและรังนกจากวัดปากน้ำไปถวายทุกวัน โดยตั้งงบประมาณไว้วันละ ๔๐ บาท พอได้เวลา ๐๔.๐๐ น. ท่านก็ให้คนลงเรือจ้างนำภัตตาหารไป สมัยนั้นการคมนาคมยังไม่สะดวกจึงต้องไปทางเรือ พอถึงวัดพระเชตุพนฯ ก็เข้าพอดี ท่านสั่งให้ทำเช่นนี้เป็นเวลาหลายเดือน เมื่อผู้นำภัตตาหารกลับมาถึงวัดปากน้ำแล้ว ต้องรายงานให้ท่านทราบทุกวัน

มีความเมตตากรุณา

ในสมัยนั้นมีผู้คนเป็นจำนวนมากเดินทางมาขอพึ่งบารมีท่าน เวลารับแขก ท่านจะถามทุกคนด้วยความห่วงใยเสมอว่า มาจากไหน มาอย่างไร มากับใคร ถ้าท่านทราบว่า ผู้นั้นยากจนมาก มีเงินมาเพียงค่าเดินทาง ไม่มีเงินซื้ออาหารกิน ท่านจะบอกให้ไปกินอาหารที่โรงครัว ถ้าผู้ใดไม่มีที่นอนหมอน มุ้ง ท่านก็จะสั่งให้ไวยาวัจกรจัดหาเครื่องนอนและที่ปักให้ เมื่อท่านช่วยรักษาโรคให้หายหรือทุเลาเบาบางลงแล้ว ท่านจะสั่งให้ไวยาวัจกรจัดการเรื่องค่าเดินทางกลับให้ด้วย

หลวงปู่ท่านมีความเมตตากรุณาเป็นนิสัย ใครมีเรื่องเดือดร้อน

อะไรมา ท่านไม่เคยปฏิเสธ เช่น คราวหนึ่งมีคนแก่มาเรียนกัมมัฏฐาน เอาปลาแห้งตัวหนึ่งมาถวายท่าน บอกว่ามีเท่านั้นเองเพราะเป็นคนยากจน หลวงปู่หัวเราะชอบใจพูดว่า “เออ ให้มันได้อย่างนี้ชื่อน่า นี่แหละเขาเรียกว่ารวยแล้ว มีเท่าไรถวายจนหมด เมื่อครั้งพระพุทธเจ้า นางปุณณทาสีถวายแป้งที่ทำด้วยรำแก่พระพุทธเจ้า ต่อมากลายเป็นคนมั่งมี ปลาแห้งของเราตัวหนึ่งราคาสูงกว่ารำมากนัก เป็นกุศลมากแล้วที่นำมาให้” ต่อมาชายคนนี้ขอร้องให้หลวงปู่บวชให้ เพราะไม่มีอัฐบริวารจะบวช หลวงปู่ก็จัดการบวชให้สมปรารถนา

สำหรับพระภิกษุสามเณรในวัดปากน้ำ ท่านคิดว่าทุกรูปเปรียบเสมือนลูกหลาน เวลาท่านได้ลากลับไถ่มาก็ได้เก็บไว้เพียงผู้เดียว แต่นำออกแจกจ่ายโดยทั่วถึงกันด้วยความเมตตา ท่านต้องการให้ทุกคนมีความสุขสงบสบาย จะได้มีกำลังศึกษาเล่าเรียนและปฏิบัติธรรมได้เต็มที่

บางครั้งเวลามีพระภิกษุสามเณรมาขอจีวร ท่านถามว่า จะเอาจีวรที่ท่านห่มไหม ถ้าเอาท่านก็ถอดให้เลย ท่านบอกว่า “ก็เราบวชให้เขาเราเป็นพ่อเขา เขาขอก็ให้เขา”

กล่าวหาญ

การเผยแผ่วิชชาธรรมกายของหลวงปู่ในสมัยนั้นถูกคัดค้านต่อต้านจากทั้งฆราวาสและพระภิกษุจำนวนมาก เพราะในสมัยนั้นคณะสงฆ์ไทยไม่ค่อยให้ความสนใจเรื่องการปฏิบัติ การส่งเสริมการศึกษาของพระสงฆ์ส่วนใหญ่เป็นไปในด้านปริยัติ พระที่สนใจการปฏิบัติธรรมมักจะหลีกเร้น

ไปบำเพ็ญเพียรตามป่าเขาลำเนาไพร หลวงปู่จึงเป็นพระสงฆ์องค์แรกที่
กล้าสอนการปฏิบัติธรรมอย่างเปิดเผย ท่านกล้าพูดว่า ได้ธรรมกาย กล้า
เอาวิชชาธรรมกายมาสอน ท่านจึงเป็นที่เพ่งเล็งให้คนโจมตี แต่ท่านก็มีได้
หวั่นเกรงย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ ยังคงมุ่งมั่นเผยแผ่วิชชาธรรมกายต่อไป

หลวงปู่ท่านยังสอนลูกศิษย์ให้มีความมองอาจกล้าหาญ กล้าสู้กับ
ความจริง เวลามีปัญหาอะไรให้พูดความจริงกับท่าน อย่าปิดบัง ท่านจะ
ช่วยแก้ปัญหาให้ได้อย่างถูกต้อง ท่านไม่ชอบคนโกหก ถ้าจับโกหกได้แม้
ครั้งเดียว ท่านก็ว่า “คนนี้โกหกกระทั่งเรา ก็เป็นคนหมดดี”

เป็นครูที่ดี

หลวงปู่เป็นครูที่ดี พระธรรมเทศนาของท่านทุกเรื่องค้นคว้ามาจาก
พระไตรปิฎก มีที่มาชัดเจน ผู้ฟังธรรมจากท่านจะได้รับทั้งความ
เพลิดเพลินและได้ความรู้อย่างลึกซึ้ง

เวลาสอนปฏิบัติธรรม ท่านต้องการให้ลูกศิษย์มีผลการปฏิบัติ
ธรรมที่ดี ท่านจึงพยายามหาวิธีการทุกอย่างมาอธิบาย ท่านมีวิธีสอนที่
เข้าใจง่าย มีอุปกรณ์การสอนครบครันและมีหนังสือแจกให้ลูกศิษย์ด้วย
ทำให้ลูกศิษย์ของท่านบรรลุธรรมกันเป็นจำนวนมาก

หลวงปู่ท่านเป็นผู้สอนวิชาชีวิตที่ช่วยให้ทุกคนมีความสุขที่แท้จริง
ช่วยปิดนรก เปิดสวรรค์ รวมทั้งเปิดทางพระนิพพานให้ ท่านจึงเป็นครูที่
เลิศกว่าครูอื่นใด

อดทนและขยันขันแข็ง

เมื่ออายุได้เพียง ๑๔ ปีเศษ บิดาท่านถึงแก่กรรม ท่านเป็นลูกชายคนโตจึงต้องหาเลี้ยงครอบครัวแทนบิดา นับเป็นภาระที่หนักมาก ท่านอดทนทำการทำงานด้วยความขยันขันแข็ง จนกิจการค้าเจริญรุ่งเรือง เป็นพ่อค้าที่มีฐานะดีคนหนึ่ง

เมื่อมาเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ท่านต้องใช้ทั้งความอดทนและความขยันอย่างมากในการพัฒนาวัดปากน้ำ ที่เกือบเหมือนวัดร้าง ให้เจริญรุ่งเรืองทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติ

เวลาอาหาร ท่านไม่ชอบให้ใครป้อนภัตตาหารให้ เกสัชก็ไม่ให้ใครป้อน และไม่ชอบให้ใครพุง แม้กระทั่งสร่งน้ำ เปลี่ยนผ้า ท่านก็ทำเอง ท่านจัดการเองทุกอย่าง ไม่ขอร้องให้ใครช่วย ในช่วงที่อาพาธท่านยังคงปฏิบัติกิจวัตรตามปกติ ทั้งสอนภavana แจกพระของขวัญ และค้นคว้าวิชาธรรมกาย จนกระทั่งอาพาธหนัก ทำไม่ได้

มีใจเด็ดเดี่ยว

ขณะที่ท่านมาเรียนหนังสือที่วัดพระเชตุพนฯ ออกบิณฑบาตวันแรก ไม่ได้อะไรเลย วันที่สองก็ไม่ได้อะไรเลย ท่านคิดว่าท่านเป็นผู้มีศีลจะอดตายเช่นนั้นหรือ ถ้าเป็นจริงท่านก็ยอมตาย เมื่อบิณฑบาตไม่ได้ ท่านก็ไม่ยอมฉันทของอื่น ท่านยอมอด ท่านคิดว่าถ้าท่านตายไป คนจะพากันสงสารพระภิกษุ สามเณร ต่อไปพระภิกษุ สามเณร ทั้งประเทศก็จะมีอาหารบิณฑบาตเพียงพอทุกรูป

เมื่อครั้งที่จำพรรษาที่วัดโบสถ์บน บางคูเวียง ในวันเพ็ญเดือน ๑๐ ระหว่างกลางพรรษาที่ ๑๒ ท่านตั้งใจปฏิญาณตนยอมตายถ้าไม่ได้บรรลุธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรลุ ด้วยการทำความเพียรอย่างเด็ดเดี่ยว ไม่อ้าลัยในชีวิต ทำให้ท่านได้บรรลุธรรมในคืนนั้นเอง

เป็นคนจริง

ก่อนเดินทางออกจากวัดสองพี่น้องไปจำพรรษาอยู่ที่วัดพระเชตุพนฯ ท่านได้ตั้งคัมภีร์ใบลานมหาสติปัฏฐานลานยาวไว้ที่วัดสองพี่น้องผูกหนึ่ง ตั้งใจไว้ว่าจะต้องแปลคัมภีร์ผูกนี้ให้ออก ถ้ายังแปลไม่ออกก็จะยังไม่หยุดเรียน ท่านก็เรียนจนแปลคัมภีร์ผูกนี้ออกจริงๆ จึงหยุดเรียน

เมื่อมาอยู่ที่วัดปากน้ำแล้ว ท่านเคยพูดกับสมเด็จพระเจ้า (สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗) เมื่อครั้งยังไม่ได้เป็นพระสังฆราชไว้ไม่น้อยกว่า ๒๐ ปีว่า จะสร้างโรงเรียนขนาด ๓ ชั้น จนักเรียนได้ ๑,๐๐๐ คน ๒ ชั้นล่างให้เรียนปริยัติ ชั้นที่ ๓ จะให้เรียนปฏิบัติธรรม

ต่อมา โรงเรียนพระปริยัติธรรมก็เกิดขึ้นในวัดปากน้ำจริงๆ เป็นตึก ๓ ชั้น พร้อมด้วยเครื่องประดับตกแต่งอย่างดีและทันสมัย มีห้องเรียน และห้องน้ำประจำชั้น มีเครื่องอุปกรณ์การศึกษาครบบริบูรณ์ดังที่ท่านได้ดำริไว้

รู้ค่าของเวลา

หลวงปู่ท่านรู้คุณค่าของเวลาไม่ยอมปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยเปล่า

ประโยชน์ เวลาเทศน์สอนพระภิกษุ สามเณร ท่านจะเตือนให้ใช้เวลา
ทุกๆ นาทีอย่างคุ้มค่า เช่น ในเรื่องการทำสมาธิ ท่านบอกว่า “การทำใจ
ให้หยุดนิ่งนั้น สามารถทำได้ทุกเวลา ทุกโอกาส”

เคร่งครัดพระธรรมวินัย

ท่านเคร่งครัดพระธรรมวินัย เป็นตัวอย่างที่ดีแก่พระภิกษุทั้งหลาย
เวลาอาพาธท่านก็ได้ละเลยพระธรรมวินัย ยังรักษาศีลอย่างเคร่งครัด
และปฏิบัติกิจภาวนาด้วย ครั้งหนึ่งมีคนเห็นว่าหลวงปู่ท่านอาพาธหนัก
ฉันทัดอาหารได้น้อย จึงสั่งให้แม่ครัวต้มข้าวให้เปื่อย บดให้ละเอียด
กรองด้วยผ้าขาวใส่กระตักน้ำร้อนมา เพราะต้องการให้หลวงปู่เข้าใจว่า
เป็นน้ำร้อนธรรมดา แต่พอนำไปถวาย หลวงปู่ท่านก็ไม่ยอมฉัน

รักความสามัคคี

ในการอยู่ร่วมกัน หลวงปู่ท่านถือความสามัคคีเป็นสำคัญ ทุกคน
ในวัดจะต้องมีวัตรปฏิบัติเหมือนกัน ทำสิ่งใดก็ต้องพร้อมเพรียงกัน ไม่
ขัดแย้งกัน พระภิกษุ สามเณร และแม่ชี ต้องลงสวดมนต์ทำวัตร ฟังเทศน์
ฟังธรรมพร้อมกัน แม้แต่การปลงศพของพระภิกษุ สามเณร และแม่ชี
ท่านก็ให้ปลงวันเดียวกัน ถ้าผู้ใดไม่ปลงศพท่านจะพูดว่า “แม้แต่หัวมันยังไม่สามัคคี แล้วใจจะสามัคคีกันได้อย่างไร”

ท่านกล่าวว่า ความสามัคคีในหมู่คณะทำให้เป็นสุข ไม่ทะเลาะ

เบาะแว้งกัน หมู่คณะก็จะเจริญ ถ้ามีปัญหาใดๆ เกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขให้
ลุล่วงไปได้ด้วยสามัคคีธรรม

มีระเบียบวินัย

หลวงปู่ท่านจะเทศน์อบรมพระภิกษุ สามเณร ทุกวันทั้งเช้าและเย็น
เวลาท่านลงเทศน์ ถ้ามีพระมาฟังน้อยท่านจะบอกว่า วันนี้พระแพ่แม่ชี
แล้วท่านก็จะไม่เทศน์ ต้องรีบไปตามพระมาจนเต็มโบสถ์ ท่านจึงจะเทศน์

พระภิกษุ สามเณร ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัย ทุกรูปต้องแต่ง
กายเรียบร้อย ห่มจีวรเหมือนกันหมด

เวลาฉันภัตตาหาร ท่านจัดระเบียบให้พระภิกษุสามเณรที่ได้
ธรรมภานั่งอยู่อาสนะหนึ่ง พวกที่ได้เปรียญธรรมนั่งอีกอาสนะหนึ่ง
พระภิกษุทั่วไปนั่งอีกอาสนะหนึ่ง ไม่ปะปนกัน ท่านให้นั่งแยกเพื่อให้สาธุชน
รู้ว่า วัดปากน้ำมีทั้งฝ่ายปริยัติและฝ่ายปฏิบัติ

ในการปกครองคนหมู่มากต้องมีระเบียบวินัย มีกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติ
ผู้ใดละเมิดกฎก็ต้องว่ากล่าวตักเตือน ถ้าฝ่าฝืนต้องถูกลงโทษ ผู้ใดทำผิด
ประพฤติดัวไม่เหมาะไม่ควร ท่านจะเรียกไปว่ากล่าวตักเตือน ถ้าทำผิดซ้ำ
ท่านจะตักเตือนอีกครั้ง และถ้ายังกระทำผิดอีกเป็นครั้งที่ ๓ ท่านจะสั่งลงโทษ
เช่น ให้กวาดบริเวณวัดบ้าง ตัดไม้ทำฟืนส่งโรงครัวบ้าง ถ้ายังกระทำผิด
ซ้ำอีก ท่านจะให้ออกจากวัดทันที

รักการศึกษา

หลวงปู่ท่านเห็นคุณค่าของการศึกษา ท่านสอนให้ลูกศิษย์รักการศึกษา ให้ตั้งใจเรียนหนังสือ จะเรียนทางโลกก็ได้ ทางธรรมก็ได้ ท่านเปิดโอกาสให้ทุกคน ท่านบอกว่า “คนที่มีการศึกษาดีจะได้อะไรก็ดีกว่า ประณีตกว่าผู้อื่น คนมีวิชาเท่ากับได้สมบัติจักรพรรดิ กินใช้ไม่หมด” ถ้าใครไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ท่านจะกล่าวว่า “อ้ายโลกก็เหลว อ้ายธรรมก็แหลกเป็นแบกบอน เหลือแต่กิน นอน เที้ยว สามอันเท่านั้นเอ๋ย” คือทางโลกก็ไม่ได้ ทางธรรมก็ไม่ได้

ประหยัด

เมื่อมีคนถวายผ้าไตรจีวรใหม่ ท่านมักนำไปแจกพระภิกษุ สามเณร ตัวท่านเองใช้แต่ของเก่า พอเก่ามากๆ ท่านก็ให้ซ่อมแซมใช้ต่อไป ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ท่านให้แม่ชีเอาอังสะหลายๆ ตัวที่ไม่ค่อยได้ใช้มาเย็บต่อกันเป็นจีวร แต่เนื่องจากอังสะแต่ละตัวมีสีไม่เหมือนกัน ดังนั้นจีวรที่เย็บขึ้นมาจึงมีหลายสี ท่านเอาไปแจกพระเณรรูปอื่นๆ ก็ไม่มีใครรับ ท่านเลยใช้เอง ต่อมามีศิษย์ผู้หนึ่งทนดูไม่ได้ เลยขอจีวรผืนนี้ไปบูชา

รู้ค่าของเงิน

หลวงปู่ท่านเล่าว่า สมัยก่อนแก้วสารพัดนึกมีจริง นึกจะเอาอะไรก็เอาได้ นึกจะทำอะไรก็ทำได้ แต่สมัยนี้เหลือแต่เงินเท่านั้นแหละที่จะเป็น

แก้วสารพัดนึก ท่านบอกว่า จะเห็นเงิน ๑ บาทเป็นกระเบื้องที่ไม่มีค่าไม่ได้ บาทหนึ่งก็ซื้อขนมได้ อย่าประมาท อย่าดูถูกเงิน คนดูถูกเงินแทบจะถือ กล่าขอทานก็มี

แม้หลวงปู่จะเห็นคุณค่าของเงินมาก แต่ท่านก็ไม่จับเงิน ใครจะทำบุญต้องไปหาไวยาวัจกร สมมติจะถวายเงิน ๑๐๐ บาท ก็ต้องไปหา ไวยาวัจกร เขาจะเขียนใบปวารณาให้ แล้วนำไปปวารณาไปถวายหลวงปู่ หลวงปู่ก็จะทราบว่าเป็นคนไหน คนนี้ ถวายเงินเท่านั้น เท่านี้ หลวงปู่ท่านไม่รู้ จักแบ่งให้ใคร แบ่งกี่สิบ แบ่งกี่ร้อย ท่านเคยถามไวยาวัจกรว่า “ไอ้แบ่งให้ใคร มันคือแบ่งให้ใคร” ไวยาวัจกรบอกว่า “แบ่งให้ร้อย” ท่านก็ถามต่อไปอีกว่า “แล้วไอ้แบ่งให้สิบเขี้ยวๆ นั้นไปละเท่าไร”

รู้ค่าของสิ่งของ

หลวงปู่ท่านเป็นคนละเอียดลออ รู้ค่าของสิ่งของทุกอย่าง แม้แต่ของเล็กๆ น้อยๆ เช่น เวลาท่านเดินไปฉันภัตตาหารที่โรงครัว ถ้าท่านเห็นข้าวสารที่ผู้มีจิตศรัทธาบรรทุกเรือมาถวายตกอยู่แม้เพียงเล็กน้อย ท่านจะเรียกเด็กมาเก็บ ท่านเห็นว่าข้าวสารที่หล่นอยู่แม้เพียงเล็กน้อย ถ้านำมารวมกันเข้าหลายๆ ครั้งก็เป็นจำนวนมากพอที่จะนำไปหุงได้

เวลาเดินไปตามถนน ถ้าท่านเจอเศษไม้เป็นท่อน ท่านจะเก็บมาไว้ทำฟืน ผ้าขี้ริ้วที่ขาดแล้วท่านก็ไม่ให้เอาไปทิ้ง เพื่อเวลามีอะไรรั่ว จะได้เอาผ้าขี้ริ้วนั้นไปชุบน้ำมันยางอุดเอาไว้ ก็พอจะกันรั่วไปได้ระยะหนึ่ง

เวลาล้างจาน ท่านก็บอกว่า ให้อย่างไร รินเอาน้ำออก เศษอาหาร ที่อยู่กันๆ นำไปให้หมูให้หมากินได้

รักการปฏิสังขาร

หลวงปู่ท่านมีปณิธาน ไม่พูดให้ผู้ใดกระทบกระเทือนใจ ไม่ว่าใคร มีเรื่องเดือดร้อนมาปรึกษาท่าน ท่านก็จะรับฟังและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์แก่ทุกคน ท่านสั่งสอนศิษย์ไม่ให้พูดแบบมีเหลี่ยม คือไม่ให้ใช้ วาจาที่แทงใจผู้อื่น ให้พูดจาปฏิสังขารต้อนรับอย่างดี ท่านบอกว่า “เขา จะได้นำมงคลมาให้ แต่ถ้าเราปฏิสังขารไม่ดี เขาก็จะนำมงคลกลับไปและ ทิ้งอัปมงคลไว้ให้”

ให้เกียรติคน

ทุกคนที่มาหาท่าน จะได้รับการต้อนรับอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน หมด ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นสามัญชนคนธรรมดา หรือมียศถาบรรดาศักดิ์ ยิ่งใหญ่ขนาดไหนก็ตาม ปกติเวลาท่านออกมารับแขก ท่านจะนั่งบนเก้าอี้ แขกทุกคนนั่งกับพื้นเสมอเหมือนกันหมด

หลวงปู่ท่านให้เกียรติทุกๆ คน ไม่ชอบให้คนดูหมิ่นกัน ท่านบอกว่า การดูหมิ่นเหยียดหยามกันแสดงให้เห็นถึงความไม่มีเมตตาในกันและกัน การดูหมิ่นกันจะทำลายตัวเอง แม้คนใหญ่คนโตก็จะเดือดร้อนเพราะถูก ดูหมิ่นผู้น้อย ความเกลียดชังของผู้น้อยสามารถทำลายผู้ใหญ่ได้

รักความสะอาดเรียบร้อย

หลวงปู่ชอบความสะอาดเรียบร้อย เช่น การจัดโต๊ะฉันภัตตาหารของพระภิกษุ สามเณร ท่านบอกให้แม่ชีวางโต๊ะตั้งเป็นระยะๆ อย่างมีระเบียบ ปูผ้าตรงกลาง วางแก้วน้ำ กาน้ำ เทน้ำใส่แก้วไว้ให้เรียบร้อย ท่านบอกว่าต้องทำให้สะอาด เวลาพระฉันก็ไม่ให้คุยกัน ถ้าคุยท่านจะถามว่า “ฉันข้าวหรือฉันเหล้า”

ข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวของท่านก็สะอาดสะอ้านและจัดไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย สบง จีวร อังสะ สังฆาฏิ ที่ท่านนุ่งห่มก็ต้องซักให้สะอาดทุกวัน

รักและเป็นห่วงลูกศิษย์

หลวงปู่ท่านดูแลเป็นห่วงลูกศิษย์ตลอด ถ้าพระจะมรณภาพ ท่านก็มานั่งคุมบุญให้ แม่ชีก็เช่นกัน ถ้าหากเสียชีวิตลง หลวงปู่ท่านก็มาคุมบุญให้ และจัดการศพให้เรียบร้อย ท่านดูแลลูกศิษย์อย่างดีตลอดมาอะไรขาดแคลน ท่านหาให้ทุกอย่าง

ด้วยความเป็นห่วงลูกศิษย์ ก่อนที่ท่านจะมรณภาพ ท่านเคยพูดว่า “พวกเอ็งคอยดูนะ แม้เมื่อหลวงพ่อตายไปแล้ว ก็จะไม่เลิ่้งดูให้พวกเอ็งได้อิ่มหน้าสำราญ ไม่ต้องกลัว ขอเพียงให้ทุกคนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ตั้งใจปฏิบัติกันให้จริงจัง”

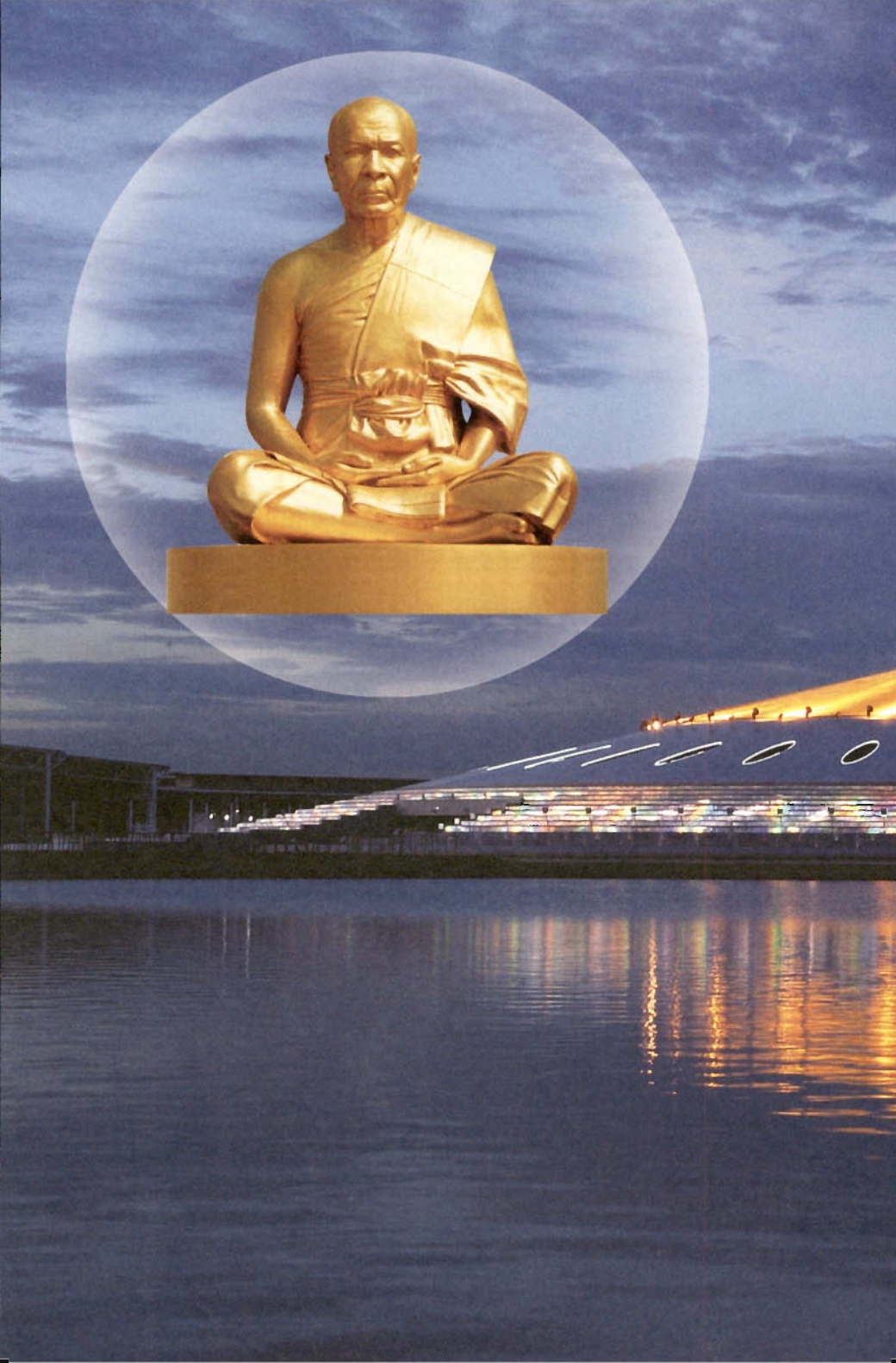
นอกจากนี้ท่านยังสั่งให้เก็บร่างของท่านไว้ เพราะถึงแม้ท่านมรณภาพไปแล้ว ก็ะยังคงมีคนมาราบไหวร่างของท่าน ซึ่งก็หมายความว่า ผู้คนจำนวนมากจะยังคงมาทำบุญที่วัดปากน้ำตลอดไป

อีก ๕ ปีจะมรณภาพ

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ หลวงปู่เรียกประชุมศิษย์ทั้งหมด พร้อมทั้ง
ปรารภว่า อีก ๕ ปีท่านจะมรณภาพ เพื่อให้วิชชาธรรมกายได้เผยแผ่กว้าง
ไกล นำสันติสุขและความร่มเย็นไปสู่ชาวโลกได้อย่างทั่วถึง ให้ทุกคนช่วย
กันเผยแผ่วิชชาธรรมกายไปทั่วโลกให้ได้ เพราะวิชชานี้เป็นแก่นแท้ของชีวิต
มีความสำคัญและมีประโยชน์มาก สามารถช่วยมนุษยให้หลุดพ้นจากห้วง
ทุกข์แห่งการเวียนว่ายตายเกิดและนำพาสันติสุขมาสู่โลกได้อย่างแท้จริง

ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นต้นมา หลวงปู่เริ่มอาพาธ
ด้วยโรคความดันโลหิตสูง แม้ขณะอาพาธ ท่านก็ยังคงควบคุมการ
ปฏิบัติธรรมและสั่งงานการทำวิชา โดยให้พระภิกษุมานั่งสมาธิปฏิบัติ
ธรรมใกล้ๆ ท่านทุกวัน

ต่อมาในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ เวลา ๑๕.๐๕ น. ระฆัง
ทุกใบในวัดปากน้ำก็ดังกังวานขึ้น เป็นสัญญาณว่า หลวงปู่ได้มรณภาพ
ลงแล้ว ตรงกับที่ท่านเคยปรารภไว้ว่า อีก ๕ ปีจะมรณภาพ รวมอายุได้
๗๕ ปี รวมพรรษาได้ ๕๓ พรรษา

มหาวิหารพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
สถานที่ประดิษฐานรูปหล่อทองคำ
หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย

ผู้สืบสานวิชาธรรมกาย

คุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

กำเนิดผู้สืบสานวิชาธรรมกาย

คุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกท่านสั้นๆ ว่า คุณยาย) ถือกำเนิดเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๒ ที่อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในครอบครัวชาวนาที่มีฐานะปานกลาง มีพี่น้อง ๙ คน ท่านเป็นลูกคนที่ ๕ ของนายพลอยและนางพัน ขนนกยูง

สมัยเด็กๆ คุณยายต้องตื่นตั้งแต่ตีสี่ทุกวัน พอตีห้าก็ขี่ควายไปไถนากับพี่ชาย คุณยายเป็นคนอดทน แข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว และขยันขันแข็งมาก เวลาดำนาปลูกข้าว ท่านจะทำได้รวดเร็วกว่าคนอื่นๆ จนได้รับสมญาจากเพื่อนบ้านว่า “แข่งเหล็ก” ซึ่งในความหมายของผู้ให้สมญา คือ ขยันมาก ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย คุณยายท่านช่วยพ่อแม่ดูแลงานบ้านและเป็นเรี่ยวแรงสำคัญในการทำนามาโดยตลอด

เมื่อครั้งที่ท่านยังเด็กอยู่นั้น เวลาอยู่กลางแจ้งในยามเช้ายามเย็น ท่านมักจะมองไปยังดวงตะวันดวงแดงกลมโตที่กำลังขึ้นและตก ณ สุดขอบฟ้า แล้วคิดตามประสาเด็กว่า ลักวันหนึ่งจะเดินทางไปให้ถึงดวงตะวันให้จงได้

คุณยายท่านรักและใกล้ชิดกับแม่มากกว่าพ่อ แม่ของท่านใจดี

ชอบทำขนมให้ลูกๆ ท่าน ส่วนพ่อของท่านติดเหล้า ต้องดื่มเหล้าวันละ ๑๐ สตางค์ทุกเย็น คืนวันหนึ่งพ่อเมาเหล้า นอนอยู่บนแคร่ใต้ถุนบ้าน แล้วบ่นพึมพำเรื่องต่างๆ ไปตามประสาคนเมา แม่รำคาญจึงส่งเสียงลงไปว่า “ไฉนภรรยาจอก อาศัยรังเขาอยู่” พ่อได้ยินก็โกรธจัดเพราะพื้นเพเดิมของพ่อมีฐานะยากจนกว่าแม่ พ่อจึงถามลูกๆ ว่า “ไฉนที่แม่มึงด่าพ่อไหม” คุณยายไม่ยอมให้พ่อแม่ทะเลาะกันจึงตัดบทไปว่า “พ่อ แม่ไม่ได้ว่าอะไรพ่อหรอก” พ่อจึงโกรธและพูดด้วยความโมโหว่า “ลูกทุกคน เอ็งว่าแม่ไม่ได้ด่าพ่อให้มึงหูหนวก ๕๐๐ ชาติ” คุณยายตกใจมากเพราะท่านเชื่อว่า คำพูดของพ่อแม่ นั้นศักดิ์สิทธิ์ ท่านกลัวจะเป็นจริง จึงตั้งใจว่า จะขอโหลิกรรมกับพ่อก่อนที่พ่อจะสิ้นใจ

เมื่อคุณยายอายุได้ ๑๓ ปี พ่อของท่านได้เสียชีวิตลง วันนั้นท่านออกไปท่องนาตั้งแต่เช้าตรู่ พอกลับมาบ้าน พ่อก็สิ้นใจแล้ว ท่านไม่ทันได้ขอขมา ความกลัวว่าจะต้องหูหนวก ๕๐๐ ชาติฝังใจคุณยายมาโดยตลอด ท่านรู้สึกกังวลใจมาก จึงตั้งใจว่า ต้องหาทางขอขมาพ่อให้ได้

จนวันหนึ่งท่านได้ยินกิตติศัพท์ว่า ที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มีการสอนทำสมาธิให้คนเข้าถึงธรรมกายได้ และหากใครเข้าถึงธรรมกายแล้วสามารถไปนรก ไปสวรรค์ ไปนิพพานได้ ไปเยี่ยมพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย หรือญาติมิตร ที่ตายไปแล้วก็ได้ จับมือถือแขนกันได้ด้วย หากญาติใครตกนรกก็ช่วยให้พ้นนรกได้ แม้ญาติที่อยู่บนสวรรค์ก็ยังเอาบุญไปเพิ่มให้ได้ด้วย คุณยายฟังแล้วตื่นเต้นดีใจเป็นที่สุด ท่านจึงตั้งใจว่า จะต้องไปวัดปากน้ำให้ได้

ตามหาพ่อ

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ เมื่อคุณยายอายุ ๒๖ ปี ท่านตัดสินใจเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อหาทางไปวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ท่านอ้างกับแม่ว่าจะไปหางานทำ ทุกคนเข้าใจว่าท่านอยากได้เงินทอง จึงพากันเอาเงินทองมาให้และขอร้องว่า อย่าไปกรุงเทพฯ เลย แต่คุณยายไม่ยอมรับทั้งเงินและทอง แล้วยังออกปากยกเงินทองและที่ดินส่วนที่เป็นมรดกของท่านให้พี่ๆ น้องๆ โดยไม่นึกเสียดายแม้แต่น้อย คุณยายกราบลาแม่ ถือห่อผ้าออกจากบ้านไปกรุงเทพฯ กับญาติ มีเงินที่แม่ให้ติดตัวไปเพียง ๒ บาท ด้วยความปรารถนาที่จะไปปฏิบัติธรรมเพื่อตามหาพ่อ

ในสมัยนั้น การเข้าไปอยู่ในวัดปากน้ำไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะขณะนั้นที่วัดมีทั้งพระและแม่ชีอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อคุณยายไปอยู่กับญาติที่กรุงเทพฯ แล้ว ท่านสืบทราบว่า มีเศรษฐีคนหนึ่ง อยู่ที่ย่านสะพานหันชอบไปทำบุญที่วัดปากน้ำเป็นประจำ ท่านจึงไปสมัครทำงานที่บ้านนี้ แม้คุณยายจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี แต่ท่านก็ยอมทำงานทุกอย่างเพื่อหาทางไปวัดปากน้ำให้ได้

คุณยายทำหน้าที่ของท่านอย่างไม่บกพร่อง ไม่เกียจงานเลย

ท่านขยันขันแข็ง อดทน มีระเบียบวินัย รักความสะอาดและซื่อตรง
ทำงานทุกอย่างได้ดี รวดเร็วและไม่มีที่ติ ท่านดูแลรับผิดชอบทุกอย่าง
เหมือนเป็นบ้านของตนเอง ทำให้ทุกคนในบ้านมีความสุข เพราะบ้าน
สะอาดเรียบร้อย น่าอยู่ เศรษฐินีเจ้าของบ้านไม่เคยพบคนดื้ออย่างคุณยาย
จึงรักและไว้วางใจท่านเป็นพิเศษ ถึงขนาดมอบกุญแจห้องเก็บสมบัติให้ท่าน
ดูแล

เข้าถึงธรรม

ในระยะนั้น เจ้าของบ้านเชิญคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาทองสุก สำแดงปั้น (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกท่านสั้นๆ ว่า คุณยายทองสุก) ลูกศิษย์ของหลวงปู่ มาสอนปฏิบัติธรรมที่บ้านเป็นประจำ คุณยายคอยดูแลปรนนิบัติคุณยายทองสุกเป็นอย่างดี เพื่อให้ท่านเมตตาจะได้มีโอกาสเรียนธรรมปฏิบัติ จนกระทั่งวันหนึ่ง คุณยายทองสุกถามท่านว่า “จะเรียนธรรมะ บ้างไหมละ” เมื่อคุณยายทองสุกทราบว่าท่านอยากเรียน จึงเมตตาขออนุญาตเจ้าของบ้านให้คุณยายขึ้นไปนั่งสมาธิด้วย และสอนธรรมปฏิบัติให้ โดยแนะนำให้วางใจไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ แล้วภาวนา “สัมมา อะระหัง”

ในแต่ละวัน คุณยายจะรีบทำงานทุกอย่างให้เสร็จ ไม่ให้มีสิ่งใดค้างค้าง เพื่อไม่ให้ใครตำหนิได้ว่าทิ้งงาน พอถึงเวลาก็ตั้งใจปฏิบัติตามคำสอน โดยไม่มีเรื่องกังวลใดๆ ทั้งสิ้น

เมื่อได้ฝึกปฏิบัติธรรมกับคุณยายทองสุกแล้ว ท่านพยายามทำความเพียรเรื่อยไป ระยะแรกๆ ก็ฟุ้งมาก จนกระทั่งฟุ้งน้อย จากฟุ้งน้อยเริ่มไม่ฟุ้ง พัฒนามาเรื่อยๆ จนถึงขั้นรู้สึกโล่ง โปร่ง เบา สบาย ในที่สุดก็เห็นจุดสว่างเล็กๆ เหมือนดวงดาวในอากาศเกิดขึ้นภายใน จนกระทั่งคืนหนึ่ง ท่านขึ้นไปนั่งสมาธิคนเดียวบนดาดฟ้า ทำใจหยุดในหยุด นิ่งในนิ่ง ดิ่งเข้ากลางของกลางเข้าไปเรื่อยๆ ในที่สุดท่านก็เข้าถึงธรรมกาย บนดาดฟ้านั่นเอง รวมเวลาประมาณ ๒ ปีนับตั้งแต่เริ่มฝึกสมาธิมา

ช่วยพ่อขึ้นมาจากรก

เมื่อคุณยายเข้าถึงธรรมกายแล้ว ท่านได้ไปหาพ่อด้วยวิชาธรรมกาย ธรรมกายนำไปยังทะเลเพลิงแห่งหนึ่ง เมื่อธรรมกายไปถึงนรกไฟนรกก็ดับ เครื่องทรมานสัตว์นรกทั้งหมดหยุดทำงานชั่วคราว คุณยายตรวจดูด้วยญาณทัสสนะของธรรมกาย ท่านมองเห็นพ่อกำลังปะปนอยู่กับสัตว์นรกในน้ำทองแดงที่ร้อนแรง ท่านสงสารพ่อกมากจึงให้พ่อรับศีล ๕ จากพระธรรมกาย พร้อมกับให้นึกถึงบุญกุศลที่เคยทำไว้เมื่อเป็นมนุษย์ จากนั้นพระธรรมกายก็พาพ่อขึ้นไปอยู่บนสวรรค์และสอนพ่อให้ภาวนา “สัมมา อะระหัง” คุณยายได้ขอโหสิกรรมกับพ่อ ซึ่งพ่อของท่านได้ให้โหสิกรรมทุกประการ การพาพ่อขึ้นมาจากรกเป็นสิ่งที่คุณยายภูมิใจมาก ท่านมักพูดเสมอๆ ว่า “ยายนะ ช่วยพ่อขึ้นมาจากรก”

มึงมันมาช้าไป

ต่อมาคุณยายอยากไปปฏิบัติธรรมที่วัดปากน้ำ คุณยายทองสุก จึงพาท่านไปกราบฝากตัวเป็นศิษย์หลวงปู่ ขณะนั้นคุณยายอายุ ๒๙ ปี วันนั้นเป็นวันพฤหัสบดี หลวงปู่กำลังสอนธรรมปฏิบัติอยู่ที่ศาลา พอหลวงปู่เห็นคุณยาย โดยที่ไม่มีใครคาดหมาย ท่านทักว่า “มึงมันมาช้าไป” คุณยายรู้สึกแปลกใจมากกว่า ทำไมหลวงปู่จึงกล่าวเช่นนั้น จากนั้นหลวงปู่ก็สั่งให้คุณยายเข้าโรงงานทำวิชาเรียนรัฐธรรมนูญชั้นสูงในวันนั้นเลย โดยไม่ต้องผ่านการทดสอบเหมือนคนอื่นๆ ซึ่งโดยปกติการเข้าโรงงานทำวิชาในสมัยนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายนัก จะต้องผ่านการทดสอบจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ธรรมกายรุ่นพี่ ซึ่งจะตั้งคำถามที่คนทั่วไปตอบไม่ได้ มีแต่ผู้ที่เข้าถึงธรรมกายแล้วเท่านั้นจึงจะตอบได้

เมื่อเข้าไปอยู่ในวัดปากน้ำวันแรก ท่านได้รับสิ่งของเครื่องใช้เก่าๆ มุ้งกีชาดและมิกลีนเหม็น เติยงนอนก๊วหัก สกปรกและมีตัวเรือดอาศัยอยู่ ท่านจัดการซักมุ้ง ซ่อมแซมเตียง ปิดกวาดเช็ดถูจนสะอาด แต่ก็ยังมีตัวเรือดหลงเหลืออยู่บ้าง ตกกลางคืนตัวเรือดก็ออกมากัดท่าน ทำให้นอนไม่ค่อยหลับ ท่านจึงหากระโถนเล็กๆ มาวางไว้ที่หัวนอนใบหนึ่ง เอากระดาษรองกันกระโถนไว้ เมื่อตัวเรือดมากัด ท่านก็จับใส่กระโถน รุ่งเช้า

ก็เอาไปปล่อย จนกระทั่งตัวเรือดหมดไป ท่านดูแลเตียงนอน หมอนมุ้งจน สะอาดมาก เป็นตัวอย่างและเป็นที่ชื่นชมของคนที่อยู่ด้วยกัน

ตอนนั้นคุณยายผอมมาก มีผู้คิดว่าท่านเป็นวัณโรค ไม่ยอมให้ ท่านร่วมวงอาหารด้วย ถึงเวลารับประทานอาหาร เจ้าหน้าที่ครัวก็ตัก อาหารใส่จานสังกะสี แล้วกระแทกเสือกใส่ให้ท่าน แต่ท่านไม่ใส่ใจ คิดว่า ท่านรับประทานอาหารของหลวงปู่ เพื่อให้มีแรงปฏิบัติธรรม ท่านมีความ คิดแน่วแน่ในการศึกษาวิชาธรรมกาย โดยเอาชีวิตเป็นเดิมพันแต่เพียง อย่างเดียว

หลังจากอยู่วัดปากน้ำได้ ๑ เดือน คุณยายกับคุณยายทองสุกก็ได้ บวชเป็นแม่ชีพร้อมกัน ท่านไม่มีเงินซื้อผ้าจึงต้องใช้วิธีเช่าผ้ามาใส่ แล้ว โทนศีระบวชด้วยกัน เมื่อหลวงปู่เห็นคุณยายกับคุณยายทองสุกบวชชี ท่านรู้สึกพึงพอใจมาก

ในโรงงานทำวิชา

เมื่อเริ่มมาทำวิชา ท่านตริภคธรรมะตลอดทุกอิริยาบถ ไม่คิดถึงเรื่องใดทั้งสิ้น ผิดหยุดในหยุด นิ่งในนิ่ง เข้าไปเรื่อยๆ ทั้งวันทั้งคืน ด้วยความวิริยอุตสาหะ เพื่อจะได้รู้เห็นวิชาเหมือนผู้ที่มาก่อน คุณยายท่านไม่สูงส่งกับใคร ไม่ว่าใครจะบ่น จะว่าอย่างไรท่านเฉยๆ ไม่เอาเรื่องเอาราวกับใครทั้งนั้น ความละเอียดของใจจึงเพิ่มขึ้นไปตามลำดับ และสว่างยิ่งกว่าดวงอาทิตย์ยามเที่ยงวันมาร้อยเรียงกันเต็มท้องฟ้า

ต่อมาหลวงปู่ได้ตั้งคำถามเพื่อทดสอบท่าน อาทิเช่น “ลูกจันทร์ เมื่อกี้หลวงพ่อดูผ่านโบสถ์มา เห็นนกมันไปเกาะบนหลังคา มันเหลียวมาดูข้างหลัง แล้วมันก็หันไปดูข้างหน้า มันทำอย่างนั้นทำไมวะ”

เมื่อฟังคำถามแล้ว คุณยายก็หยุดนิ่ง หยุดในหยุด ดิ่งเข้ากลางไป พอหยุดถูกส่วนก็ทั้งรู้ทั้งเห็น ท่านให้คำตอบกับหลวงปู่ว่า “นกมันก็หันไปดูทางที่มันมา จะได้จำทางได้ แล้วมันก็มองไปข้างหน้า ดูที่หมายที่มันจะไปหากินเจ้าค่ะ”

หลวงปู่ท่านก็ว่า “เออ มันต้องอย่างนี้ชีวิตะ”

วันต่อมาหลวงปู่ถามว่า “ลูกจันทร์ หลวงพ่อดูออกมาจากหอดฉัน

เห็นคนพิการ ขามันเป๋ เอ็งลองไปดูซิว่า กายละเอียดของมันเป็ด้วยหรือเปล่า”

ไม่ว่าหลวงปู่จะถามอะไรคุณยายท่านก็หาคำตอบที่ถูกต้องมาจนได้ แต่ท่านกลับตอบไม่ได้เมื่อหลวงปู่ถามว่า “ลูกจันทร์ ปลาสลิดอร่อยตรงไหน” เพราะท่านไม่เคยสนใจเรื่องอร่อยหรือไม่อร่อย ท่านรับประทานอาหารเพียงเพื่อให้อิ่มแล้วกลับไปนั่งธรรมะ ใจของท่านจดจ่ออยู่กับธรรมะตลอดเวลา

ลูกจันทร์นี่ หนึ่งไม่มีสอง

ต่อมา หลวงปู่คัดเลือกให้คุณยายเป็นหนึ่งในหัวหน้าชุดอุบาสิก ผู้ทำวัชราธรรมกายชั้นสูง เพราะท่านเห็นว่า คุณยายมีความตั้งใจจริง ในการศึกษาวัชราธรรมกาย มีญาณทัสสนะแม่นยำ มีความรับผิดชอบสูง เวลาคุณยายนั่งสมาธิท่านไม่ขยับเลย นั่งแบบทิ้งชีวิต จนขาดการรับรู้ ทางกายไปรับรู้เอาวิชาข้างใน เมื่อครบ ๖ ชั่วโมงถึงเวลาออกเเวร คนอื่นๆ ลูกออกไปหมดแล้ว แต่ท่านยังรอฟังว่า หลวงปู่จะสั่งวิชากับเเวรชุดต่อไปว่าอย่างไร เมื่อรับรู้คำสั่งแล้ว คุณยายก็ทำควบคู่กับเขาไปด้วยแล้วจึง จะออกจากห้องไป นอกห้องท่านก็ยังคงตรีกธรรมะไปเรื่อยๆ พร้อมกับ การทำภารกิจส่วนตัว พอถึงเวลาเข้าเเวร ท่านจะเข้าก่อนเวลาอย่างน้อย ๑๕ นาที เพื่อที่จะได้ฟังช่วงท้ายของชุดนั้นว่า หลวงปู่ท่านอบรมอย่างไรบ้าง มีข้อผิดพลาดและข้อแก้ไขอย่างไร ด้วยเหตุนี้ คุณยายจึงได้รับความรู้จาก หลวงปู่อย่างครบถ้วน

ในสมัยนั้นหลวงปู่จะฝึกให้ไปดูแล สวรรค์ กันจนเป็นเรื่องปกติ ซึ่งผู้ศึกษาจะต้องหมั่นฝึกฝนด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้ญาณทัสสนะแม่นยำ จึงจะตอบคำถามหลวงปู่ได้ถูกต้อง ถ้าใครตอบผิด หลวงปู่ท่านจะดูว่า “ไอ้ขี้ได้” หมายความว่า เป็นคนที่ครูบาอาจารย์ต้องคอยจ้ำจี้จ้ำไชอยู่เสมอ

คุณยายกลัวคำนี้มากท่านจึงนั่งสมาธิด้วยความวิริยอุตสาหะ และไม่เคยถูกหลวงปู่ดุด้วยคำนี้เลย เนื่องจากท่านตั้งใจฝึกฝนตนเอง ทำอะไรทำจริง มีธรรมะที่เชี่ยวชาญและอยู่ในโอวาทของหลวงปู่ ไม่ว่าหลวงปู่สั่งอะไรก็ตาม คุณยายทำได้ทุกสิ่งทุกอย่าง ทำให้ท่านได้รับคำชมจากปากหลวงปู่ว่า “หนึ่งไม่มีสอง” คำว่า “หนึ่งไม่มีสอง” นี้ หลวงปู่ท่านพูดครั้งเดียวในชีวิตของท่านเท่านั้น พูดในท่ามกลางผู้ทำวิชชาธรรมกายชั้นสูงที่กำลังปฏิบัติธรรมกันอย่างจริงจัง และไม่พูดกับใครอีกเลย

ตั้งแต่มาอยู่ที่วัดปากน้ำ คุณยายทำวิชาอยู่ในโรงงานทำวิชชาวันละกว่า ๑๒ ชั่วโมงมาโดยตลอด ไม่เคยไปไหนเลย เนื่องจากหลวงปู่ไม่ยอมให้ท่านออกไปไหน เพราะจะทำให้วิชาความรู้หยابลง ท่านเคยไปกราบขออนุญาตออกไปข้างนอก โดยบอกว่า อยากทานทุเรียน ขออนุญาตไปซื้อที่ฝั่งพระนคร แต่หลวงปู่บอกว่า “ทุเรียนอยู่ในท้องมึง มึงนึกๆ เอา เดี่ยวเดียวก็ได้” ต่อมาก็มียุ้มนำทุเรียนมาเลี้ยงที่วัดจริงๆ

ก่อนที่หลวงปู่จะมรณภาพ ท่านมีคำสั่งให้ลูกศิษย์ช่วยกันเผยแผ่วิชชาธรรมกายไปทั่วโลก เพราะวิชชานี้จะช่วยคนได้ทั้งโลก และสั่งให้คุณยายอยู่ที่วัดปากน้ำ เพื่อรวบรวมหมู่คณะที่จะมาช่วยกันเผยแผ่วิชชาธรรมกายต่อไป

ตอบแทนคุณ

หลังจากที่หลวงปู่มรณภาพแล้ว คุณยายและคุณยายทองสุก ท่านก็ประทับประคองกันตลอดมา และเผยแผ่ธรรมะตามคำบัญชาของ หลวงปู่ที่ได้มอบหมายไว้ คุณยายพักอยู่กับคุณยายทองสุกที่บ้านใน บริเวณวัดปากน้ำ ตั้งแต่สมัยหลวงปู่ยังมีชีวิตอยู่ ทั้งสองท่านเป็น กัลยาณมิตรซึ่งกันและกัน เวลาที่คุณยายทองสุกออกไปเผยแผ่วิชา ธรรมกายในต่างจังหวัดหลายๆ วัน พอกลับมาก็จะขอให้คุณยายถ่ายทอด ธรรมะในโรงงานทำวิชชาให้ ช่วยให้คุณยายทองสุกมีความสมบูรณ์ ทั้งเรื่องเผยแผ่และทำวิชชา

ในราวปี พ.ศ. ๒๕๐๓ หลังจากที่หลวงปู่มรณภาพ คุณยายทองสุก เจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งที่มดลูกระยะสุดท้าย ในระยะหลังๆ อาการหนักมาก หมดทางรักษาแล้ว ท่านจึงได้นอนพักอยู่ที่บ้าน

ในฐานะที่คุณยายทองสุกเป็นครูคนแรกที่สอนให้คุณยายรู้จัก วิชาธรรมกาย จนสามารถเข้าถึงธรรมได้ และได้มีโอกาสศึกษาวิชา ธรรมกาย ท่านจึงตอบแทนด้วยการดูแลคุณยายทองสุกเป็นอย่างดีนานนับ ปีจนถึงวาระสุดท้าย วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖ วันที่คุณยายทองสุก ละสังขาร คุณยายจัดงานศพของคุณยายทองสุกอย่างสมเกียรติที่สุด เมื่อเสร็จงานศพ คุณยายก็ล้มป่วย เนื่องจากต้องตรากตรำดูแลและพยาบาล คุณยายทองสุก จนล้มดูแลสุขภาพตนเอง

๐๐๐ อานุกาฬวิชาธรรมกายของคุณยาย

เมื่อสุขภาพของคุณยายดีขึ้นแล้ว ท่านก็เผยแผ่วิชาธรรมกาย ด้วยการสอนธรรมปฏิบัติตั้งแต่เช้าจนถึง ๒ ท่ม แม้ท่านไม่เคยเรียนหนังสือและไม่มีความรู้ทางโลกเลย แต่ลูกศิษย์ลูกหาของท่านมีทุกระดับ ทั้งหญิงและชาย ตั้งแต่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ไปจนถึงผู้ใหญ่ มีทั้งชาวบ้านทั่วๆ ไป จนกระทั่งพวกเศรษฐีและผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงานใหญ่โต มีการศึกษาดีๆ ทั้งปริญญาตรีโท เอก ไม่ว่าลูกศิษย์จะมีปัญหาอะไร เรื่องส่วนตัว เรื่องครอบครัว หรือเรื่องงาน ถ้ามาขอร้องให้ท่านช่วย จะไม่มีคำว่าผิดหวังเลย

การไปนรกไปสวรรค์ของคุณยายนั้นเป็นเรื่องปกติ เวลาใครมาถามถึงคนตาย ท่านก็นิ่งหลับตา ทำใจหยุดใจนิ่งให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระธรรมกาย จนญาณทัสสนะครอบคลุมภพทั้งสาม เหมือนน่านมะขามป้อมใส่ไว้ในฝ่ามือแล้วลืมตา ดู จากนั้นท่านก็จะบอกว่าผู้ตายไปอยู่ที่ไหน บางครั้งญาติคนตายไม่เชื่อ แต่เมื่อไปสืบเรื่องราวดูแล้ว ก็เป็นจริงอย่างที่ คุณยายพูดทุกประการ

ตัวอย่างเช่น สามิภรรยาคนหนึ่ง ภรรยาเป็นอาจารย์โรงเรียนวัดบวรนิเวศ เป็นลูกศิษย์คุณยาย ส่วนสามิไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์ วันหนึ่งฝ่ายสามิมากราบคุณยายและเล่าให้ฟังว่า คืนหนึ่งขณะที่เขานอนอยู่ที่

นอกชานที่บ้านต่างจังหวัด เขาเห็นคว้นแทรกร่องกระดานขึ้นมา แล้วยัดขึ้นเป็นรูปร่างคน มองเห็นได้ด้วยตาเนื้อ สูงขนาดต้นตาล ยกเท้าก้าวข้ามหลังคาบ้านไป เขาไม่ทราบว่ สิ่งนั้นคืออะไร ไปถามมาหลายวัดแล้ว แต่ได้คำตอบไม่ชัดเจน บางท่านก็บอกว่า “คุณตาผาด” ขณะฟังเรื่องนี้ คุณยายท่านหลับตาทำสมาธิเฉยๆ จากนั้นเขาก็ถามว่า “สิ่งที่ผมเห็นคืออะไร” พอสิ้นคำถาม คุณยายก็ตอบว่า “สิ่งที่คุณเห็น คือ เปรต แล้วเปรตนั้นก็เป็ญาติของคุณนั่นแหละ” เขาก็เถียงว่า “ญาติผมไม่มีวันไปเกิดเป็นเปรต” คุณยายท่านก็ไม่ว่าอะไร เขาถามต่อว่า “ทำไมญาติผมถึงไปเป็นเปรต”

“ญาติคุณเป็นอดีตม้คนยกโก้งของวัด ตายแล้วก็เลยไปเป็นเปรต” เขาแย้งว่า “ไม่มีหรงก ญาติผมที่เป็นม้คนยก ถ้าครู่ว่าเป็นม้คนยกญาติของผมชื่ออะไร” คุณยายตอบว่า “ชื่อรัศมี” เขาก็แย้งอีกว่า “ผมไม่เคยมีญาติชื่อนี้” จากนั้นก็ยกมือไหว้คุณยายครั้งหนึ่งแล้วลงจากบ้านไป

หลายเดือนต่อมา เขากลับมาบอกคุณยายว่า “จริงด้วย ญาติผมคนหนึ่งชื่อรัศมี เขาเป็นม้คนยก ตอนนี้อยายไปแล้ว ไปสืบประวัติดู เขาก็โก้งของวัดจริงๆ แต่ผมก็ไม่เชื่อว่าเปรตมีในโลก” นี่เป็นตัวอย่างของญาณทัสสนะอันแม่นยำของคุณยายซึ่งได้ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดีจากหลวงปู่

คุณธรรมของคุณยาย

คุณยายเป็นต้นแบบของการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์เพียบพร้อม ท่านขยันขันแข็งและอดทนมาตั้งแต่ยังเด็ก มีความเด็ดเดี่ยว มั่นนอยสั่นโตชะ ประหยัด อ่อนน้อมถ่อมตน มีความเมตตา เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่เคยนิินทาว่าร้ายใคร รักความสะอาด มีระเบียบวินัย รักการประพฤติพรหมจรรย์ รักการปฏิบัติธรรม และรักบุญกัลยาณิ ท่านมักจะกล่าวอยู่เสมอว่า “ยายกลัวอยู่อย่างเดียวว่าบุญจะน้อย ยายรักบุญ รักความดี เพราะบุญช่วยให้พ้นทุกข์ได้ เราต้องพึงบุญ ทำงานอะไรก็ต้องอาศัยบุญ บุญเท่านั้นที่ช่วยเราได้ ตายแล้วเอาอะไรไปไม่ได้ เอาไปได้แต่บุญ” และท่านเคยให้ข้อคิดที่นำไปใช้สำรวจตัวเองได้ดีว่า ตัวเรามีบุญมากน้อยเพียงใด คือ “บุญมากอุปสรรคน้อย บุญน้อยอุปสรรคมาก”

เรื่องราวต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเป็นคุณธรรมบางประการของคุณยาย ที่เล่าขานต่อๆ กันมาให้คนรุ่นหลังได้รับฟังด้วยความชื่นชม

รักธรรมะ

คุณยายท่านรักและผูกพันอยู่กับธรรมะภายในตลอดเวลา ครั้งหนึ่ง

หลวงพ่อตัดซีไวเห็นคุณยายกำลังพรวนดินได้ต้นไม้อยู่ ท่านถามคุณยายว่า “ยาย ..ยายอายุมากแล้ว พรวนดินต้นไม้มากมายอย่างนี้ไม่เห็นเหนื่อยหรือ”

“ไม่เหนื่อยหรอกท่าน ทำไปก็ตรึกไปเรื่อย ๆ มันก็เลยไม่เหนื่อย”

“ยายตรึกเรื่องอะไร”

“ยายพรวนดินไปก็มองเข้าสู่ศูนย์กลางกายไป เข้าไปกลางพระธรรมกาย ระลึกชาติไปดูว่า พระพุทธเจ้าในอดีตแต่ละพระองค์ที่ผ่านมา ท่านสร้างบารมีของท่านอย่างไร แล้วยายก็เอาเป็นแบบอย่างว่าเรายังมีข้อบกพร่องที่ห่างจากพระพุทธเจ้าอย่างไรบ้าง จะได้ปรับปรุงตัวให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป”

มีความเมตตา

เมื่อมีคนมาขอความช่วยเหลือ คุณยายจะใช้วิชาธรรมกายช่วยเหลือทุกคนด้วยความเมตตา แม้ว่าบางคนจะมาลองภูมิ หรือพูดในสิ่งที่ไม่สมควร คุณยายก็ยังคงช่วยเหลือ ไม่เคยโกรธเคือง

ทุกๆ คินคุณยายจะยกมือพนมจรดศีรษะ กล่าวคำอธิษฐานว่า “ใครมาขออนุญการมียาย ขอให้เขาสำเร็จทุกคน ด้วยอำนาจแห่งบุญกุศล”

เป็นคนจริง

คุณยายท่านเป็นคนทำอะไรทำจริง ไม่เหลาะแหละ ท่านเคยพูดเอาไว้ว่า

“...คนเราจะทำอะไรก็ตาม ขอให้ทำให้จริง ดูแต่ยาย ความรู้ก็ไม่มี ปัญญา也得ไม่ได้ มีแต่จริงอย่างเดียว ยายยังสร้างวัดได้

แล้วยายพิจารณาว่า ที่เขาทำกันไม่ได้ ไม่สำเร็จ เพราะทำไม่จริง เจออะไรนิดอะไรหน่อย ก็ไม่สู้ ทั้งๆ ที่เขาจบปริญญาสูงๆ

ส่วนยายความรู้ก็ไม่มี กอซ้อ (ก ข ...) ก็ไม่กระดิกหู ไม่จบอะไรสักอย่างยายมีแต่ ‘จริง’ ตัวเดียว ทำได้ ทำสำเร็จ

แล้วยายก็มองไปในอนาคตว่า คนเราถ้าชาตินี้ไม่จริง ชาติต่อไปก็ล้มเหลว เอาดีอะไรไม่ได้ ฉะนั้นเวลาจะทำอะไร ก็ทำให้จริงตั้งแต่ชาตินี้...”

รักความสะอาด

ไม่ว่าคุณยายจะไปอยู่ที่ใดก็ตาม ที่พักของท่านจะสะอาดและมีระเบียบ แม้ว่าข้าวของเครื่องใช้จะทำด้วยวัสดุที่เรียบง่าย บางชิ้นก็เก็บมาจากกองขยะ แต่ท่านเอามาทำความสะอาด ซ่อมแซมให้ใช้ได้ เสื้อผ้าที่ท่านนุ่งห่มก็ขาวสะอาด ปราศจากความเปรอะเปื้อน และไม่มีรอยยับย่น

เวลาเช็ดบันไดบ้าน ท่านเช็ดทั้งบนบันไดและใต้บันได ซึ่งไม่เหมือนใครเลยในโลก ท่านบอกว่า “เช็ดแล้วมันสะอาด ใจเราก็สะอาด เข้ากลางคลองดี”

รักความเป็นระเบียบ

ขวดยาในตู้ที่บ้านคุณยายจัดเรียงลำดับลดหลั่นจากเล็กไปใหญ่ จากต่ำไปสูง น่าดูชมมาก ถึงแม้ตู้ยาไม่มีฝาปิด แต่ก็ไม่มีฝุ่นละอองที่ขวดยาเลยแม้แต่หยด

ขยันขันแข็ง

คุณยายท่านเป็นคนขยันมาก ไม่ยอมปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ในแต่ละวันท่านมีภารกิจมากมาย เมื่อมีคนถามท่านว่า “คุณยายเหนื่อยไหมคะ” ท่านจะตอบว่า “เหนื่อยแต่ยายสู้” หรือไม่ก็ “เหนื่อยแต่ยายอดทนเอา” ถ้าไม่เหนื่อยหรือเมื่อยจริงๆ ท่านจะไม่ยอมเอนหลังพัก แม้ในช่วงที่เอนหลังพักท่านยังบอกว่า “ยายนอนพัก ดั่งธรรมชาติไป ยายไม่ชอบนอนกลางวัน”

อดทน

คุณยายท่านมีความอดทนต่อการกระทบกระทั่งมากจนเป็นปกติของท่าน ท่านไม่เอาเรื่องเอาราวกับใคร ครั้งหนึ่ง มีคนมากล่าวร้ายท่าน ด้วยถ้อยคำหยาบคายนานเป็นชั่วโมง ท่านพูดว่า “หน้าที่เธอ เธอด่าไปฉันจะนั่งเข้าที่ฟัง” แล้วท่านก็นั่งสมาธิ ไม่นานบุคคลนั้นก็ล่าถอยไป โดยที่คุณยายไม่ได้ผูกโกรธอะไร

เอาใจเขามาใส่ใจเรา

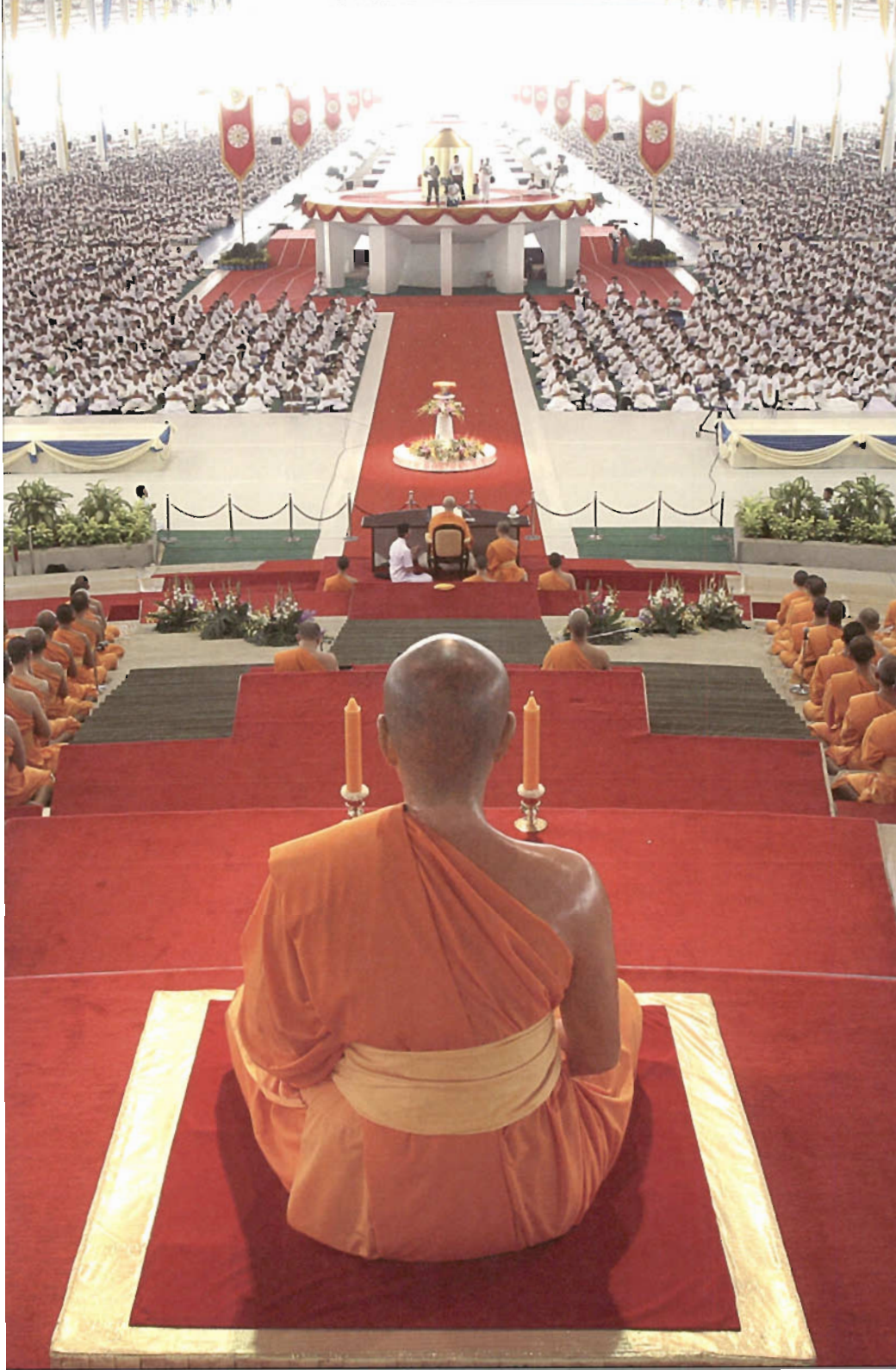
คุณยายท่านเป็นคนเกรงใจคน และเอาใจเขามาใส่ใจเรา เวลามีคนนำของมาถวาย ท่านจะเอาถุงกระดาดใส่ของมาตัดเป็นสี่เหลี่ยมแล้ววางซ้อนๆ กันไว้ไม่ให้เลื่อมกันเลย ท่านเก็บไว้รองในก้นกระโถน เมื่อบ้วนน้ำลายหรือทิ้งสิ่งของลงในกระโถนแล้ว ท่านก็จะเอากระดาดที่ตัดไว้นี้ปิดทับทุกครั้ง ทำให้ไม่น่ารังเกียจและทำความสะอาดง่าย เวลาอุปัฏฐากเอาไปเททิ้งก็จะดูเหมือนทิ้งเศษกระดาด

ไม่นินทา

การนินทาเป็นเรื่องปกติของปุถุชนทั่วไป แต่ไม่เคยมีใครได้ยิน คุณยายนินทาใคร แม้ลูกศิษย์ที่ใกล้ชิดท่านก็ไม่เคยได้ยิน คุณยายมีแต่ห้ามปรามลูกหลานไม่ให้นินทาใคร

อ่อนน้อมถ่อมตน

คุณยายท่านจะยกมือไหว้ผู้อื่นก่อนเสมอ ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นใคร อายุเท่าไรก็ตาม นอกจากความอ่อนน้อมถ่อมตนแล้ว ท่านยังต้องการฝึกให้ศิษย์มีคุณธรรมในตัว ลดทิฐิฐิมานะลง ซึ่งจะทำให้บรรลุนิพพานได้ง่ายขึ้น

ขยายวิชาธรรมกายสู่ชาวโลก

ตามมโนปณิธานของพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

รวบรวมศิษยานุศิษย์

เมื่อหลวงปู่มรณภาพ คุณยายท่านยังคงอาศัยอยู่ที่วัดปากน้ำในบ้านของคุณยายทองสุก ซึ่งต่อมาเรียกกันว่า “บ้านกัลยาณมิตร หมายเลข ๑” ในครั้งนั้นมีผู้คนจำนวนมากเดินทางมาฝากตัวเป็นศิษย์ของท่าน รวมทั้งชายหนุ่ม ชื่อ ไชยบูลย์ สุทธิผล นิสิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มาฝึกปฏิบัติธรรมกับท่านแล้ว มีผลการปฏิบัติธรรมที่ดี ได้รับความสุข ความสงบ จึงไปชักชวนรุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัยมาปฏิบัติธรรมกับคุณยายมากขึ้น

เมื่อมีประชาชน นิสิต นักศึกษา รวมทั้งนักเรียน มาเรียนธรรมะกับคุณยายเพิ่มมากขึ้น ทำให้บ้านกัลยาณมิตรหมายเลข ๑ คับแคบจนไม่มีที่นั่ง เวลาบูชาข้าวพระบางคนต้องไปนั่งบนตม่น้ำ เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นพร้อมกับการที่วัดปากน้ำจะทำการก่อสร้างหอฉันตรงบริเวณที่เป็นบ้านพักของคุณยาย ซึ่งหมายความว่า บ้านของคุณยายจะต้องถูกรื้อแน่นอน

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ คุณยายและคณะศิษย์จึงได้รวบรวมปัจจัยสร้างเรือนไม้สองชั้นขึ้นในบริเวณที่ว่างทางทิศเหนือของวัดปากน้ำ เพื่อรองรับผู้มาปฏิบัติธรรมที่เพิ่มขึ้น คุณยายท่านบอกถึงอานิสงส์ของการสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมว่า ใครซื้อตะปูสักตัว ไม้สักแผ่น หรืออิฐสักก้อน

มาสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรม จะได้บุญอย่างมหาศาล เพราะเป็นสถานที่
รองรับผู้บริสุทธิ์ ผลบุญนี้จะช่วยให้เราศึกษาธรรมะต่อไปในอนาคตได้
อย่างสะดวกสบาย ง่ายตาย และมีสมบัติติดไปในภพเบื้องหน้า ครั้งนั้น
คุณยายรวบรวมเงินได้ถึง ๕๘,๐๐๐ บาท ซึ่งนับว่ามากสำหรับสมัยนั้น
บ้านใหม่หลังนี้พระภิกษุโกศลเถระ (หลวงพ่อเล็ก) รองเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ
ในขณะนั้น ได้เมตตาตั้งชื่อให้ว่า “บ้านธรรมประสิทธิ์”

บรรพชาอุปสมบทศิษย์คุณยาย

ต่อมาเมื่อคุณไชยบุญย์ สุทธิผล สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้ว ได้บรรพชาอุปสมบท เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๙ ณ พัทธสีมาวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ โดยมีพระเทพวรเวที (ปัจจุบันคือ สมเด็จพระมหาธีรราชสังฆคณาจารย์ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีฉายาว่า “ธัมมชโย” แปลว่า “ผู้ชนะโดยธรรม” ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์ที่พระราชภาวนาวิสุทธิ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกท่านสั้นๆ ว่า หลวงพ่อธัมมชโย)

เมื่อบวชแล้วท่านได้อบรมสั่งสอนธรรมปฏิบัติแก่สาธุชนผู้มาปฏิบัติธรรมที่บ้าน “ธรรมประสิทธิ์” มีสาธุชนสนใจมาปฏิบัติธรรมมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้บ้านหลังนี้คับแคบลงถนัดตา เวลาบูชาข้าวพระ คนนั่งกันเต็มชั้นล่างจนล้นออกมาถึงชานบ้าน เรื่อยไปถึงสนามหญ้าหน้าบ้าน ตลอดจนทางเดินไปถึงประตูรั้ว เป็นสาเหตุให้คุณยายและศิษยานุศิษย์มองหาพื้นที่เพื่อสร้างวัดขึ้นสักแห่งหนึ่ง อย่างน้อยที่สุดต้องมีพื้นที่ประมาณ ๕๐ ไร่ ไม่ห่างตัวเมืองมากนัก ไปมาสะดวก และสงบบรมริน เพื่อรองรับผู้ที่จะมาปฏิบัติธรรม และรองรับงานเผยแผ่วิชชาธรรมกายไปทั่วโลก

ก่อนหน้านี้จะได้ที่ดินสร้างวัด คุณยายอธิษฐานต่างๆ ว่า “ขอให้มีคนยกที่ให้สัก ๕๐ ไร่เถอะ” โดยเฉพาะอาทิตย์ต้นเดือนท่านจะนำลูกศิษย์อธิษฐานขอให้ได้ที่ดินสร้างวัดเร็วๆ ทุกคนก็อธิษฐานตามท่านเป็นประจำ พอปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๒ คุณหญิงประหยัด แพทย์พงศาวิสุทธาธิบดี ก็ยกที่ดินที่ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ให้ถึง ๑๙๖ ไร่ แสดงให้เห็นถึงอำนาจจิตของผู้บริสุทธีกาย วาจา ใจ ว่ามีอำนาจมาก

สร้างวัด

เมื่อได้ที่ดินมาแล้ว คุณยายและศิษยานุศิษย์ รวมทั้งผู้มีจิตศรัทธา ได้ร่วมมือกันพลิกผืนนา ๑๙๖ ไร่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ให้กลายเป็นสำนักสงฆ์ตามระเบียบการสร้างวัด ให้ชื่อว่า “**ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม**” เมื่อวันมาฆบูชา วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๓

ต่อมา ในวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ นิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์รุ่นพี่ของหลวงพ่อดมชโย ชื่อคุณเผด็จ ผ่องสวัสดิ์ ก็ได้บรรพชาอุปสมบท ณ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ โดยมีพระเทพวรเวที (ปัจจุบัน คือ สมเด็จพระมหาธีรราชมงคลจารย์ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีฉายาว่า “ทัตตชีโว” แปลว่า “ผู้ถวายชีวิตแล้วแด่ พระศาสนา” ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์ที่พระภาวนาวิริยคุณ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกท่านสั้นๆ ว่า หลวงพ่อทัตตชีโว)

คุณยายและหมู่คณะได้ร่วมแรงร่วมใจกันก่อสร้าง “ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม” ให้เป็นบุญสถานแห่งการปฏิบัติธรรม เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาภายใต้แนวคิดที่ว่า “สร้างวัดให้เป็นวัด สร้างพระให้เป็นพระ สร้างคนให้เป็นคนดี” ต่อมาศูนย์พุทธจักรฯ ได้รับวิสุงคามสีมา และเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดพระธรรมกาย” เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๔

กว่าจะมาเป็นวัดพระธรรมกายอย่างที่เห็นทุกวันนี้ คุณยายและหมู่คณะต้องผ่านอุปสรรคมากมาย เมื่อแรกตัดสินใจสร้างวัด คุณยายมีเงินอยู่เพียง ๓,๒๐๐ บาท หลวงพ่อทัตตชีโวถามคุณยายว่า “เรามีเงินทุนอยู่เพียงเท่านี้ จะสร้างวัดสำเร็จได้อย่างไร” คุณยายไม่ตอบ กลับย้อนถามว่า “ถ้าเราจะสร้างคนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม ยอมเสียสละอุทิศชีวิตให้พระพุทธศาสนาขึ้นมาในโลกนี้สักคนหนึ่ง จะต้องใช้เงินสักเท่าไร” คุณยายได้รับคำตอบว่า “หมดเงินไปเป็นร้อยล้าน ก็ยังไม่แน่ว่าจะสร้างขึ้นมาได้สักคน” คุณยายอมยิ้มแล้วพูดว่า “ก็ตอนนี้ยายมีคนดีๆ อย่างพวกคุณมานั่งอยู่ตรงหน้านี้แล้วตั้ง ๑๑ คน แสดงว่ายายมีเงินทุนอยู่แล้วไม่น้อยกว่าพันล้าน ยายต้องสร้างสำเร็จแน่”

คราวหนึ่ง หลังจากเริ่มสร้างวัดใหม่ๆ ขาดเงินไปสองหมื่นบาทเศษ วันรุ่งขึ้นจะต้องจ่ายค่าแรง ตอนนั้นคุณยายมีเงินอยู่พันกว่าบาท หลวงพ่อทัตตชีโว (ซึ่งขณะนั้นยังไม่ได้บวช) รู้สึกกังวลใจ แต่คุณยายชวนนั่งสมาธิ วันนั้นนั่งตั้งแต่หกโมงเย็นถึงสามทุ่ม พอออกจากสมาธิแล้ว หลวงพ่อทัตตชีโวกล่าวว่า “ถ้าพรุ่งนี้ไม่มีเงินจ่ายค่าแรงคนงาน คงจะเกิดเรื่องแน่” แต่คุณยายยืนยันว่า ท่านเห็นในสมาธิว่าได้เงินแน่นอน หลวงพ่อทัตตชีโวไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดีจึงลาคุณยายกลับ นัดว่าพรุ่งนี้จะมารับเงิน พอเปิดประตูก็พบชายคนหนึ่งนั่งอยู่ที่บันไดบ้าน ชักถามได้ความว่า พ่อเขาสั่งไว้ก่อนตายว่า ให้นำเงินมาทำบุญที่นี้สองหมื่นบาท เขามารออยู่ตั้งแต่หนึ่งทุ่มแต่เข้ามาไม่ได้ ประตูปิด

แม้การสร้างวัดพระธรรมกายจะต้องพบกับอุปสรรคหลายประการ แต่ทางวัดก็ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะศิษย์ และสาธุชนที่มี

จิตศรัทธา รวมทั้งหน่วยราชการต่างๆ เช่น กรมชลประทานส่งเรือขุดมาช่วยขุดคูคลอง กองพันทหารช่าง กองทัพบก และกรมช่างโยธาทหารอากาศช่วยกันสร้างถนนในวัด กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย ช่วยออกแบบอาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีประชาชนทุกสาขาอาชีพที่มีจิตเลื่อมใสศรัทธาได้ทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ ช่วยเหลือจนสุดความสามารถ เพื่อสร้างศาสนสถานไว้เป็นที่พึ่ง ที่เคารพบูชา และสืบทอดพระศาสนา

ด้วยหยาดเหงื่อแรงกายของคุณยายและหมู่คณะ จากท้องนา ฟาร์มไร่ ก็กลายมาเป็นวัดพระธรรมกายอันสง่างาม เป็นศูนย์รวมใจของชาวพุทธทั่วโลก

ยุคเริ่มต้นของงานเผยแผ่

เมื่อการสร้างวัดดำเนินไปได้ระดับหนึ่งแล้ว ทางวัดพระธรรมกายได้เปิดอบรมสั่งสอนธรรมะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาจิตใจอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ด้วยเหตุนี้ โครงการอบรมธรรมทายาทและอุปสมบทหมู่ จึงเกิดขึ้นเป็นโครงการแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ มีนิสิตนักศึกษาเข้ารับการอบรม ๖๐ คน โดยผ่านขั้นตอนการอบรมอย่างทรหดอดทน อยู่กลดและปฏิบัติธรรมท่ามกลางความแห้งแล้ง ไม่มีต้นไม้ใหญ่หรืออาคารใดๆ โครงการนี้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาทุกปีจนกระทั่งปัจจุบัน ทำให้มีศาสนทายาทและหนุ่มสาวเข้าวัดเป็นจำนวนมาก อันเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

หลังจากออกพรรษาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ การก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่วัดพระธรรมกายถือว่าสำเร็จลุล่วงไปส่วนหนึ่งแล้ว หลวงพ่อทวดตี่วอซึ่งขณะนั้นบวชได้สองพรรษา ได้ย้ายจากวัดปากน้ำ มาอยู่ที่วัดพระธรรมกาย พร้อมพระภิกษุอีกรูปหนึ่งเป็นคณะแรก

ศาลาปฏิบัติธรรมหลังแรก

งานสร้างวัดและสร้างคนติดำเนินรุดหน้าควบคู่กันไปอย่างไม่หยุดยั้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้สร้าง “ศาลาจาตุมหาราชิกา” ขึ้นเป็นอาคารหลังแรก จุคนได้ราวๆ ๕๐๐ คน ให้เป็นที่ปฏิบัติธรรม และแสดงพระธรรมเทศนาแก่ญาติโยมที่มาทำบุญที่วัดในวันอาทิตย์ (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๗) และใช้รับแขกในวันธรรมดา หรือสำหรับทำงานที่ต้องการใช้พื้นที่กว้างๆ

เมื่อเริ่มสร้างศาลาหลังนี้ขึ้นมา มีผู้ไม่เห็นด้วยกล่าวว่า “จะสร้างไปทำไมให้ใหญ่โต จุคนได้ตั้ง ๕๐๐ คน วัดอยู่ต่างจังหวัด ทุรกันดารอย่างนี้ ใครที่ไหนจะมาใช้กัน” ต่อมาอีก ๕-๖ ปี มีสาธุชนมาปฏิบัติธรรมกันมากขึ้นจนถึงหมื่นคน ศาลาหลังนี้ไม่พอนั่ง สาธุชนต้องนั่งปฏิบัติธรรมกันกลางแจ้ง บ้างก็นั่งตามใต้ต้นไม้ ไม่มีที่กันแดดกันฝน

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ เมื่อการสร้างกุฏิที่พักและศาลาปฏิบัติธรรมสำเร็จไปเป็นส่วนมากแล้ว ราวเดือนเมษายนหลวงพ่อรัญมชโยและคุณยายจิ่งย้ายจากบ้านธรรมประสิทธิ์มาอยู่ที่วัดพระธรรมกาย ซึ่งขณะนั้นยังเป็นศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม

๘ ช่วยงานหลวงพ่อ

เมื่อย้ายมาอยู่ที่วัดพระธรรมกายแล้ว คุณยายมอบภาระการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ให้หลวงพ่อธัมมชโยและทีมงาน ส่วนตัวท่านทำหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์และช่วยหลวงพ่อธัมมชโยดูแลวัด ดูแลหมู่คณะอย่างเต็มกำลังตามเพศภาวะของท่าน ท่านได้ปลูกฝังศิษย์ให้สร้างบารมีกันเป็นหมู่คณะ ให้รักบุญ รักการสร้างความดี รักการปฏิบัติธรรม และให้รู้จักการครองตนให้อยู่ในเส้นทางการสร้างบารมีอย่างมั่นคงและบริสุทธิ์บริบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

ในการทำงานร่วมกันของคนหลายๆ คน ปัญหาเรื่องความเห็นไม่ตรงกันย่อมมีบ้างเป็นธรรมดา ถ้าศิษย์มีความเห็นไม่ตรงกันในการทำงาน ท่านก็จะชวนให้นั่งสมาธินานเป็นพิเศษ และให้ข้อเตือนใจในการสร้างบารมีร่วมกันว่า “ทำงานด้วยกัน ทะเลาะกันได้ แต่โกรธกันไม่ได้”

นอกจากคุณยายท่านจะเก่งในเรื่องงานละเอียด คือ การปฏิบัติธรรมแล้วท่านยังเก่งในเรื่องงานแม่บ้านและเป็นสุดยอดของต้นแบบในการดูแลรักษาสมบัติพระศาสนา ท่านได้วางระบบระเบียบที่ดีงามเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ประพฤติปฏิบัติตาม เช่น การขัดวิมาน (ขัดห้องน้ำ) การเก็บ กวาด เช็ด ถู เสนาสนะ การเก็บเพชรพลอย (เก็บขยะ) เป็นต้น

ท่านฝึกลูกศิษย์โดยการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง เช่น นำขัดห้องน้ำด้วยตนเอง สอนวิธีดูแลห้องครัวให้สะอาด มีระเบียบเรียบร้อย การเก็บจานหรือช้อนก็ให้เรียงกันให้เป็นระเบียบ วางซ้อนกันเป็นชั้นๆ เป็นช่องๆ

คุณยายท่านยังมองเห็นความสำคัญของระเบียบวินัยเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่ควรมองข้าม เช่น เรื่องการวางรองเท้า การเก็บสิ่งของ แม้กระทั่งการตากผ้าที่รั้วก็ต้องเป็นระเบียบ ท่านบอกว่าจะได้เป็นตัวอย่างดีๆ แก่ญาติโยม ความมีระเบียบของสิ่งต่างๆ ภายในวัดจะช่วยให้ใจของญาติโยมสงบ เข้าไปอยู่ในศูนย์กลางกายโดยอัตโนมัติ

ครั้งหนึ่งมีพระเถระผู้ใหญ่เดินทางมาวัดพระธรรมกายซึ่งอยู่ในเขตปกครองของท่าน คราวนั้น ท่านไม่ดูอะไรนอกจากครัวกับห้องน้ำ พอไปเปิดห้องน้ำดูก็ถึงกับเอ่ยขึ้นว่า “อือม! ที่นี้ดี ต่อไปจะเจริญ”

การดูแลรักษาสมบัติพระศาสนาให้อยู่ในสภาพดี คงทน สะอาด สะอาด ใช้สอยอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ตามแนวทางที่คุณยายวางไว้ ยังคงสืบทอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน และนำไปใช้กันทั่วโลก จนรู้จักกันดีว่าเป็น “วัฒนธรรมคุณยาย”

คุณยายท่านเป็นผู้เคารพระเบียบวินัย และอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย โดยไม่คิดว่าท่านเป็นครูบาอาจารย์ของหลวงพ่อัมมชโยแล้วจะต้องอยู่เหนือระเบียบวินัยเหล่านั้น เวลาที่ท่านพูดกับหลวงพ่อัมมชโยหรือพระภิกษุ สามเณรทุกรูป ท่านจะประนมมือทุกครั้ง นอกจากนี้เมื่อพบกับสาธุชนที่มาวัด ไม่ว่าใครก็ตาม ท่านก็จะทักทายด้วยการไหว้ก่อนเสมอ ไม่มีความเย่อหยิ่งถือตัวเลย

แรงศรัทธาของมหาชน

คุณยายรับภาระดูแลความเป็นอยู่ของทุกๆ คนภายในวัด ทำให้คณะสงฆ์มีเวลาทุ่มเทอบรมสั่งสอน ปลุกฝังศีลธรรม ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้อย่างเต็มกำลัง ทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นคุณค่าของธรรมะมากยิ่งขึ้น พวกเขาได้ไปชักชวนญาติมิตรมาปฏิบัติธรรมเพิ่มมากขึ้น จากร้อยเป็นพัน จากพันเป็นหมื่น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ในวันสำคัญทางศาสนา จะมีสาธุชนมาวัดครั้งละประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน จนกระทั่งพื้นที่ ๑๙๖ ไร่เนืองแน่นไปด้วยผู้คน มีสาธุชนกลุ่มหนึ่งเสนอให้ขยายพื้นที่ออกไป เพื่อรองรับสาธุชนที่จะมาปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้นในวันข้างหน้า จึงได้ซื้อที่ดินบริเวณด้านข้างวัดและสร้างสภาธรรมกายสากลหลังคาจาก ต่อมาก็ยังไม่พอรองรับสาธุชน ในที่สุด จึงได้ซื้อที่ดินบริเวณท้ายวัด ขยายออกไปอีกประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่เศษ เพื่อเป็นที่ประพาสปฏิบัติธรรมร่วมกัน และยังใช้ประโยชน์ในศาสนกิจของการคณะสงฆ์ได้อีกด้วย โดยได้รับบริจาคปัจจัยจากสาธุชนที่มีจิตศรัทธา

พื้นที่ที่ขยายออกมา เริ่มใช้งานเผยแผ่พระพุทธศาสนามาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘ จำนวนสาธุชนที่มาปฏิบัติธรรมที่วัดยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในวันสำคัญทางศาสนามีผู้มาปฏิบัติธรรมถึงครั้งละกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน ในที่สุดจึงสร้างสภาธรรมกายสากลหลังใหม่เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีพื้นที่

ทั้งหมด ๕๓๒,๔๓๒ ตารางเมตร รองรับคนได้ถึงกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน และเริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นมาในขณะที่ยังสร้างไม่เสร็จสมบูรณ์ และยังได้สร้างปูชนียสถานที่สำคัญเพื่อเป็นศูนย์รวมใจและเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม คือ มหาธรรมกายเจดีย์ มหาวิหารพระมงคลเทพมุนี มหาวิหารคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง นอกจากนี้ยังสร้างหอฉันขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ฉันภัตตาหารของ พระภิกษุ สามเณร นั้บพันรูป เพื่อให้ท่านได้ใช้เวลาศึกษาเล่าเรียนพระธรรมคำสอนของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการขบฉัน รวมทั้งสร้าง มหารัตนวิหารคดบนพื้นที่ ๖๐๐,๐๐๐ ตารางเมตรรอบมหาธรรมกายเจดีย์ เพื่อเตรียมรองรับพระภิกษุสงฆ์จากทั้งในและต่างประเทศ ๖๐๐,๐๐๐ รูป พื้นที่วิหารคดและลานธรรมรวมกันได้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตารางเมตร สามารถรองรับพระภิกษุและสาธุชนที่มาปฏิบัติธรรมได้เป็นจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ขึ้นไป

การสร้างอาคารสถานที่นั้น ยึดหลักตามความจำเป็นในการใช้งาน ให้เกิดประโยชน์สูง ประหยัดสุด

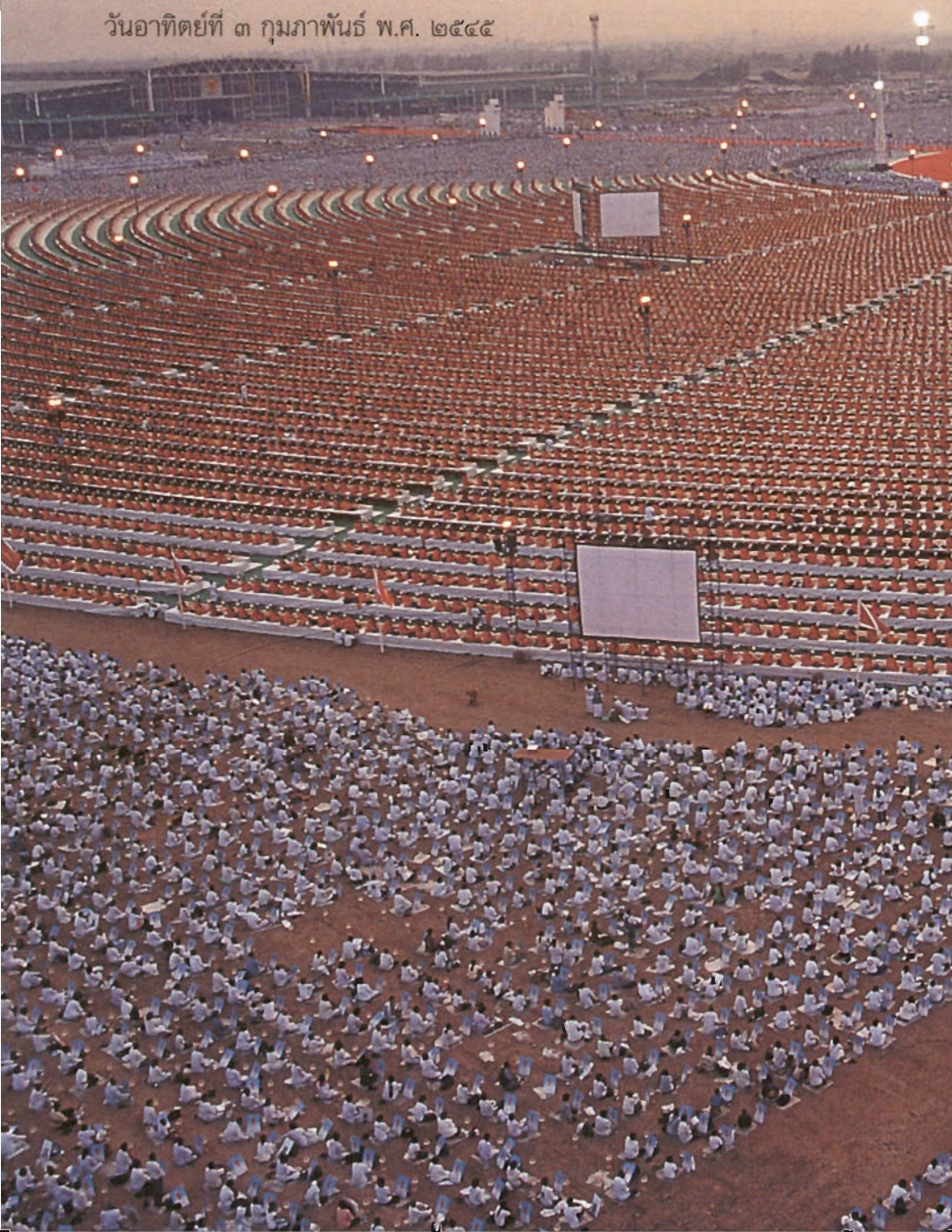
ปัจจุบัน “วัดพระธรรมกาย” เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ และเป็นศูนย์รวมการปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาสำหรับชาวพุทธทั่วโลก ความสำเร็จทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นจากความทุ่มเทสร้างสรรค์งานและความร่วมแรงร่วมใจกันของคณะพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และสาธุชนผู้ใญ่บุญทุกท่าน โดยมีคุณยายเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทั้งปวง

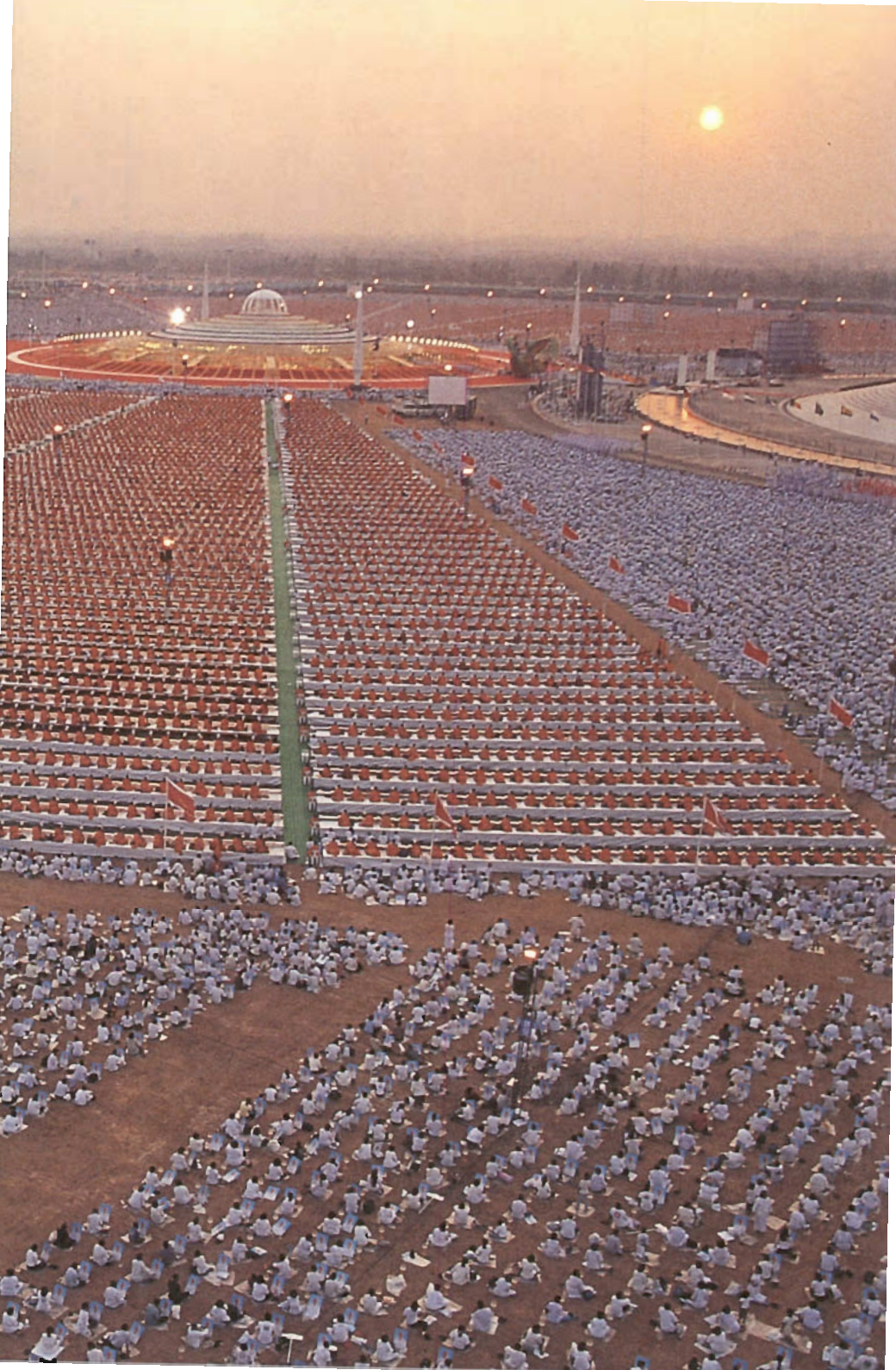
ด้วยความกตัญญู

คุณยายละสังขารไปเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วยความกตัญญูและความเคารพอย่างสูง และเพื่อประกาศพระคุณของท่านให้ชาวโลกได้รับรู้ หลวงพ่อธัมมชโยได้เป็นผู้นำศิษยานุศิษย์ทั่วโลก จัดงานสวดพระอภิธรรมตลอดต่อเนื่องทุกวัน จนกระทั่งถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และจัดพิธีจุดไฟแก้วสลายร่างคุณยายอย่างสมบูรณ์แบบที่สุด

พิธีจุดไฟแก้วสลายร่างคุณยายครั้งนี้เป็นงานบุญที่ใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งของวัดพระธรรมกาย เป็นครั้งแรกที่เจ้าอาวาส พระสังฆาธิการกว่า ๓๐,๐๐๐ วัดทั่วประเทศ ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ รูป รับนิมนต์เดินทางมาร่วมพิธีสลายร่างคุณยาย แม้พระภิกษุจากต่างประเทศก็ให้ความสนใจเดินทางมาร่วมงานสลายร่างคุณยายกันเป็นจำนวนมาก การรวมตัวกันของคณะสงฆ์จำนวนมากขนาดนี้ นับเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเลยในสังฆมณฑล นับแต่สร้างชาติไทยมา

พิธีจุดไฟแก้วสลายร่างคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
และพิธีถวายสังฆทานแด่พระมหาเถรานุเถระ
พระสังฆาธิการ ๓๐,๐๐๐ กว่าวัดทั่วประเทศ
วันอาทิตย์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕

มหาวิทยาลัยคุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

ด้วยความเคารพรักคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูงเป็นอย่างสูง เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะศิษย์ของท่าน นำโดยหลวงพ่อัมมชโย จึงได้ร่วมใจกันหล่อรูปเหมือนของคุณยาย ด้วยทองคำ และต่อมาในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ร่วมใจกันสร้าง มหาวิทยาลัยประดิษฐานรูปหล่อทองคำคุณยาย เพื่อบูชาธรรมท่าน เป็นการแสดงความกตัญญูทเวที และประกาศคุณธรรมความดีของท่านให้ชาวโลกได้รับรู้ ได้มีการอัญเชิญรูปหล่อทองคำคุณยายเข้าไปประดิษฐานในมหาวิทยาลัยคุณยายฯ ในวันมหาปุษณียาจารย์ ตรงกับวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

มหาวิทยาลัยคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ประดิษฐานอยู่บนเกาะแก้ว ในบริเวณเขตพื้นที่ ๑๙๖ ไร่ ด้านหลังอุโบสถ วัดพระธรรมกาย

(วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ถือว่าเป็นวันมหาปุษณียาจารย์ เพราะตรงกับวันที่หลวงปู่มรณภาพ คุณยายทองสุก ลำแดงปั้น ละสังขาร และเป็นวันสลายร่างคุณยายอาจารย์ฯ)

รูปหล่อทองคำคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

มหาวิหารคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

ทุ่มเทเพื่อพระพุทธศาสนา

นับตั้งแต่ก่อตั้งวัดพระธรรมกายขึ้นมา หมู่คณะวัดพระธรรมกายได้ทำงานเพื่อพระพุทธศาสนาอย่างทุ่มเท บังเกิดผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อชาวโลก และพระพุทธศาสนา สมดังปณิธานของหมู่คณะที่ตั้งไว้ เมื่อครั้งสร้าง “ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม” ว่าจะ “สร้างวัดให้เป็นวัด สร้างพระให้เป็นพระ สร้างคนให้เป็นคนดี”

นอกจากตั้งใจสร้างวัดให้เป็นวัด สร้างพระให้เป็นพระแท้ สร้างคนให้เป็นคนดีมีศีลธรรมแล้ว ทางวัดยังได้ดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาวิชาธรรมกายออกไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะแผ่ขยายไปสู่ใจของมหาชนทั่วทุกมุมโลก เพื่อสร้างโลกให้มีสันติสุข

สร้างวัดให้เป็นวัด

เพื่อให้วัดพระธรรมกายเป็นบุญสถานทีสะอาด สงบ ร่มเย็น เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมของประชาชน และเป็นสถานที่ปลูกฝังศีลธรรมให้กับประชาชน ทางวัดได้ยึดหลักปฏิรูปเทศ ๔ ในการดูแลวัด ดังนี้

๑. อาวาสเป็นที่สบาย ทางวัดได้เตรียมอาคารสถานที่ที่สะอาด มีระเบียบ เงียบสงบ ร่มเย็น มีพื้นที่กว้างขวาง มีห้องน้ำที่สะอาดสะอาด

ไว้รองรับสาธุชนที่มาปฏิบัติธรรม

๒. อาหารเป็นที่สบาย มีการจัดเตรียมอาหารเช้าและอาหารกลางวันสำหรับสาธุชน ที่สะอาดถูกสุขอนามัย รสชาติและชนิดของอาหารเป็นกลางๆ ทุกคนรับประทานได้ และมีระบบแจกจ่ายอาหารที่รวดเร็ว

๓. บุคคลเป็นที่สบาย มีการจัดอบรม ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ให้ตั้งใจฝึกฝนตนเอง ให้รักษาศีลอย่างเคร่งครัด หมั่นเจริญสมาธิภาวนา ระมัดระวังกิริยามารยาทและแต่งกายให้เรียบร้อย และให้เคารพในการปฏิสังขาร

๔. ธรรมะเป็นที่สบาย มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สาธุชนได้รับประโยชน์ในการมาวัดให้มากที่สุด เช่น ได้ประพฤติปฏิบัติธรรม ได้ฟังเทศน์ ได้มีหลักในการดำเนินชีวิต เป็นต้น

สร้างพระให้เป็นพระ

ทางวัดมีนโยบายให้พระภิกษุได้รับการอบรมให้มีอุดมการณ์ มีศีลาจารวัตรและคุณธรรมภายในให้เหมาะสมกับความเป็นพระ เพื่อเป็นที่ตั้งแห่งศรัทธา และสามารถเป็นครูสอนศีลธรรมแก่ประชาชนได้

พระภิกษุใหม่จะได้รับการฝึกสมาธิอย่างต่อเนื่อง ฝึกการดูแลการใช้ปัจจัยสี่ ควบคู่กับการศึกษาพระธรรมวินัย และทักษะในการทำงาน พระศาสนา ทุกรูปต้องผ่านการอบรมในเรื่องต่างๆ ดังนี้ คือ ธรรมปฏิบัติ ข้อปฏิบัติและมารยาทของพระสงฆ์ พระวินัยและศาสนพิธี นักธรรมตรี

โท เอก มงคลสูตร ๓๘ ประการ ศึกษาพุทธประวัติและหลักธรรมทั่วไป จากพระไตรปิฎก ฝึกค้นคว้าพระไตรปิฎก เรียนบาลีพื้นฐาน ศึกษาความรู้เกี่ยวกับวัดพระธรรมกาย ศึกษาวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เรียนรู้ และศึกษาการทำงานในหน่วยงานต่างๆ ของวัด เมื่อผ่านการอบรมแล้ว จะมีการประเมินผลและรับเข้าเป็นพระภิกษุประจำ

นอกจากมีนโยบายให้พระภิกษุฝึกตนอย่างเข้มงวดแล้ว ทางวัดยังสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมของพระภิกษุ สามเณร อย่างเต็มที่ จนสามารถสอบบาลีสนามหลวงได้มากเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ และในระยะหลังๆ ก็สามารถสอบได้มากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศหลายปีติดต่อกัน เมื่อเรียนจบประโยค ๙ แล้ว หลวงพ่อธัมมชโยยังสนับสนุนให้เรียนประโยค ๑๐ ซึ่งหมายถึงการเรียนพระไตรปิฎกในตัวด้วยการฝึกปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระธรรมกาย และศึกษาวิชชาธรรมกายต่อไป

นอกเหนือไปจากตั้งใจสร้างพระให้เป็นพระที่ดีแล้ว ทางวัดยังให้การสนับสนุนงานการคณะสงฆ์อย่างเต็มที่เต็มกำลังเพื่อทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไป เช่น

จัดพิธีมูทิตาสักการะพระภิกษุสามเณรเปรียญธรรม ๙ ประโยคอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อยกย่องและส่งเสริมกำลังใจแด่พระภิกษุ สามเณร ผู้สอบได้เปรียญธรรมชั้นสูงสุดของการคณะสงฆ์ไทย ซึ่งจะเป็นบุคลากรที่ทรงคุณค่าของพระพุทธศาสนาต่อไปในอนาคต

จัดอบรมพระกัลยาณมิตร ในโครงการอบรมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบ รุ่นละ ๗ วัน แก่พระภิกษุจากทั่วประเทศ

ขณะนี้ได้จัดการอบรมไปแล้ว ๖๕ รุ่น รวมจำนวน ๘,๕๐๒ รูป

นอกจากนี้ ด้วยความรักและห่วงใยพระพุทธศาสนา ทำให้ทางวัดพระธรรมกายไม่อาจทนนิ่งเฉยได้ เมื่อเห็นพระภิกษุทางภาคใต้ได้รับความเดือดร้อนจากภัยก่อการร้าย และมีความยากลำบากในการบิณฑบาต และการประกอบกิจของสงฆ์ ทางวัดจึงดำริให้มีโครงการ “พุทธบุตรเป็นหนึ่งเดียวกัน” โดยจัดทอดผ้าป่าถวาย ๒๖๖ วัด ใน ๔ จังหวัดภาคใต้เป็นประจำทุกเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน จนกว่าเหตุการณ์จะสงบลง

สร้างคนให้เป็นคนดี

ทางวัดได้จัดให้มีรายการสอนธรรมะทางดาวเทียม ในช่อง DMC (Dhamma Media Channel) และระบบอินเทอร์เน็ตใน www.dmc.tv โดยมีรายการธรรมะที่น่าสนใจสำหรับทุกเพศทุกวัย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยเฉพาะทุกวันจันทร์-เสาร์ เวลา ๑๙.๓๐ น. - ๒๒.๐๐ น. จะมีรายการสดชื่อ รายการโรงเรียนอนุบาลฝันในฝันวิทยา รายการนี้มีผู้ชมติดตามมากที่สุด โดยเฉพาะในช่วงกรณีศึกษา (Case Study) เรื่องกฎแห่งกรรม ที่มีการประยุกต์นำภาพและเพลงมาประกอบการสอนอย่างสนุกสนาน ชวนให้ติดตาม ทำให้ผู้ชมทั้งเด็กและผู้ใหญ่เข้าใจเรื่องราวได้ง่าย นอกจากนี้ทางวัดยังดำริให้ช่อง DMC ทำรายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตลอด ๒๔ ชั่วโมง ถ่ายทอดผ่านดาวเทียม ๗ ดวง ครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วโลก มีการแปลเป็นภาษาต่างๆ อาทิเช่น อังกฤษ จีน ลาว เยอรมัน ฝรั่งเศส

สเปน ญี่ปุ่น และกัมพูชา เป็นต้น มีสาธุชนทั่วโลกดูรายการธรรมะจาก DMC เป็นจำนวนมากตั้งแต่เด็กอายุประมาณ ๑ ปี จนถึงผู้สูงอายุวัย ๑๐๖ ปี

รายการโรงเรียนอนุบาลฝันในฝันวิทยา ทาง DMC ส่งผลให้เกิดสิ่งดีๆ กับชาวโลกขึ้นมากมาย เช่น ทำให้มีการตื่นตัวศึกษาหาความรู้กันอย่างกว้างขวางในเรื่องกฎแห่งกรรม เรื่องบาปบุญคุณโทษ เรื่องความจริงของชีวิต เช่น เกิดมาทำไม ตายแล้วไปไหน โลกหน้ามีจริงหรือไม่ และนำความรู้ที่ได้รับจากรายการไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องต่อไปเพื่อความปลอดภัยในวัฏสงสาร

การเทศน์สอนธรรมะในรายการโรงเรียนอนุบาลฝันในฝันวิทยายังทำให้เกิดโครงการรณรงค์ “เทเหล้า-เผาบุหรี่” ขึ้น และมีการจัดกิจกรรม “เทเหล้า-เผาบุหรี่” อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งภายในและต่างประเทศกว่า ๑,๐๐๐ ครั้ง โดยมีหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ นักธุรกิจ กลุ่มบุคคล และองค์กรอิสระ รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษากว่า ๑๐๐ สถาบันทั่วโลกเข้าร่วมโครงการ มีผู้หักดิบเลิกดื่มเหล้า เบียร์ เลิกสูบบุหรี่ เลิกขาย และเลิกผลิต กันเป็นจำนวนมากทั่วโลก ตัวอย่าง เช่น การปิดโรงงานสาโท “พูจิมิ” ที่อำเภอเลิงสา จังหวัดนครราชสีมา และการปิดโรงงานไวน์ที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออก ที่จังหวัดสระแก้ว เมื่อครั้งปิดโรงงานไวน์นั้น ผู้ร่วมกิจกรรมได้ช่วยกันเทไวน์จำนวนหนึ่งแสนขวด มูลค่าประมาณเจ็ดล้านบาททิ้งจนหมด

โครงการ “เทเหล้า-เผาบุหรี่” ที่มีจุดประสงค์ให้ละเลิกอบายมุขทั้งหลายยังเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าของกิจการขายบริการทางเพศที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสมุทรสงครามทูปสถานที่ และเลิกกิจการขายบริการทางเพศซึ่งมีรายได้เดือนละหลายแสนบาท

นอกจากรายการเทศน์สอนประชาชนผ่านรายการสดใน DMC ในวันจันทร์ถึงวันเสาร์แล้ว ในวันอาทิตย์และวันงานบุญใหญ่ยังมีการปฏิบัติธรรมและเทศน์สอนธรรมะที่สภาการมกายสภาลอีกด้วย ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่าย เพื่อสืบสานประเพณีการฟังเทศน์และการเจริญสมาธิภาวนาที่เคยมีมาในอดีตให้คงอยู่ต่อไป ปัจจุบันในวันอาทิตย์ธรรมดามีประชาชนมาปฏิบัติธรรมประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ในวันอาทิตย์ต้นเดือน ที่มีพิธีบูชาข้าวพระ จะมีคนมาประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน และวันงานบุญใหญ่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน

นอกจากนี้ทางวัดยังให้ความสนใจในปัญหาเยาวชนเป็นอันมาก เนื่องจากเล็งเห็นว่า เยาวชนจะเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป ทางวัดจึงดำริให้มีการเผยแพร่ธรรมะในหมู่เยาวชนอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่เด็กเล็กๆ ไปจนถึงหนุ่มสาวในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อปลูกฝังแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยผ่านโครงการหลายโครงการ เช่น โครงการตอบปัญหาธรรมะทางก้าวหน้า โครงการบ้านแสงสว่าง โครงการอบรมธรรมทายาท มัชฌิมธรรมทายาท และยุวธรรมทายาท เป็นต้น

โครงการตอบปัญหาธรรมะทางก้าวหน้าจัดขึ้นปีละครั้ง โดยใช้หนังสือ “มงคลชีวิต ๓๘ ประการ” ในการออกข้อสอบ โครงการนี้เป็นโครงการที่เยาวชนให้ความสนใจมากที่สุด โดยในปีแรกเมื่อพ.ศ. ๒๕๒๕ มีผู้เข้าสอบ ๓๐๐ คน จนกระทั่งมาถึงพ.ศ. ๒๕๔๔ มีผู้เข้าสอบมากถึง ๔,๑๓๔,๕๐๑ คน มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๑๕,๒๓๑ โรงเรียน โครงการนี้จัดขึ้นต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๒๔ ปีแล้ว ผู้ชนะเลิศระดับต่างๆ จะได้รับรางวัลโล่พระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ

โล่เกียรตินิตยศจากผู้นำองค์กรนานาชาติ พร้อมรางวัลทุนการศึกษา นอกจากนี้ ทางวัดยังได้ริเริ่มโครงการตอบปัญหาธรรมะทางก้าวหน้ารอบครูอาจารย์ขึ้นด้วยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓

จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการนี้มีพัฒนาการด้านความประพฤติ ผลการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักศีลธรรม มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรม

โครงการอีกโครงการหนึ่งที่พลิกผันชีวิตของหลายๆ คนให้เดินไปสู่นทางที่สว่างไสวยิ่งขึ้น คือ โครงการบรรพชาและอุปสมบทหมู่ ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ หลังจากการสร้างวัดเพียงปีเศษ ปีแรกๆ เป็นการอุปสมบท ๑ เดือน ยังไม่มีการอุปสมบท ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ขยายเวลาอุปสมบทเป็น ๒ เดือน และมีการบรรพชาอุปสมบทหมู่เป็นครั้งแรกจากจำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ๖๐ คนในปีแรก ได้ขยายโครงการสู่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ในระยะต่อๆ มา มีผู้เข้ารับการอุปสมบทเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีผู้เข้ารับการอุปสมบทกว่า ๑,๐๐๐ คน จำนวนผู้เข้าอุปสมบทในโครงการบรรพชาและอุปสมบทหมู่ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ จนถึง พ.ศ. ๒๕๔๙ รวมทั้งสิ้น ๓๙,๑๐๗ คน อุปสมบทเป็นพระ ๑๓,๔๗๑ รูป บรรพชาเป็นสามเณร ๒๕,๖๓๖ รูป

เนื่องจากการอุปสมบทมหายาจากโครงการบรรพชาอุปสมบทหมู่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าอุปสมบทจำนวนมากไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้เป็นรูปธรรม ทางวัดจึงเปิดโอกาสให้เยาวชนหญิงเข้ารับการอุปสมบทมหายาหญิงในช่วงปิดภาคฤดูร้อนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นต้นมา นักเรียน นิสิต นักศึกษาหญิง เข้าอุปสมบทเป็นเวลา ๑-๒ เดือน

เน้นการฝึกระเบียบวินัย ฝึกสมาธิ ฟังธรรม รักษาศีล ๘ และสมาทาน
ธุดงค์วัตร มีผู้เข้ารับการอบรมประมาณ ๔๐๐ คนต่อปี

ต่อมา ทางวัดพระธรรมกายได้จัดให้มีโครงการบรรพชาและ
อุปสมบทธรรมทายาทนานาชาติขึ้น เพื่อให้ชาวต่างชาติที่มีความสนใจ
พระพุทธศาสนาได้มีโอกาสฝึกฝนอบรมตนเอง ได้ฝึกการปฏิบัติธรรม ได้
เรียนรู้การใช้ชีวิตอย่างพระภิกษุและได้เรียนรู้วัฒนธรรมชาวพุทธ เมื่อ
สิ้นสุดโครงการจะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน
และนำไปเผยแผ่แก่ญาติมิตรที่อยู่ในต่างแดน ขณะนี้การอบรมธรรมทายาท
นานาชาติผ่านไป ๔ รุ่นแล้ว การอบรมในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นรุ่นที่ ๔
มีผู้เข้าอบรม ๑๑ เชื้อชาติ ต่างศาสนา เข้าอุปสมบททั้งหมด ๔๔ รูป
และมีการบรรพชาสามเณรนานาชาติ ๒๙ รูป

สร้างโลกให้มีสันติสุข

ทางวัดมีโครงการให้ชาวไทยในต่างประเทศได้มีโอกาสสร้างบุญ
สร้างบารมี รวมทั้งให้ชาวต่างประเทศได้มีโอกาสศึกษาพระพุทธศาสนา
และปฏิบัติธรรม จึงจัดให้มีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังต่างประเทศ
โดยจัดตั้งศูนย์สาขาในต่างประเทศแห่งแรกขึ้นที่มลรัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันวัดพระธรรมกายมี
ศูนย์สาขาในทวีปอเมริกา ทวีปยุโรป ทวีปโอเชียเนีย ทวีปเอเชีย และ
ทวีปแอฟริกา รวมศูนย์สาขาและศูนย์ปฏิบัติธรรมในต่างประเทศทั้งสิ้น
๔๓ แห่ง

วัดพระธรรมกายยังได้ส่งเสริมบทบาทของพระพุทธศาสนาให้

กว้างขวางเป็นที่ยอมรับกันในระดับโลกอีกด้วย โดยมูลนิธิธรรมกายได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เข้าเป็นสมาชิกขององค์การยูวพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และเข้าเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ทั่วโลก อันจะมีผลให้การสร้างสันติสุขสู่ชาวโลกบังเกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

อนึ่ง เพื่อให้ชาวโลกได้มีโอกาสศึกษาพระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบ มหาวิทยาลัยธรรมกายแคลิฟอร์เนีย (Dhammakaya Open University) ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้จัดตั้งขึ้นและเปิดสอนพระพุทธศาสนาแก่นักศึกษาทั่วโลกด้วยระบบทางไกล ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ยังจัดทำพระไตรปิฎกคอมพิวเตอร์ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ สำเร็จสมบูรณ์ออกเผยแพร่ไปทั่วโลกในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำกว่า ๕๐ แห่ง ใน ๑๔ ประเทศ เป็นที่ปรึกษา ผลงานชิ้นนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่ผู้สนใจพระพุทธศาสนาทั่วโลก

วัดพระธรรมกายได้ทำหน้าที่อบรมศีลธรรม สอนธรรมปฏิบัติ และส่งเสริมการฝึกสมาธิเจริญภาวนาอย่างต่อเนื่องมาจนครบ ๓๖ ปีในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ นี้ โครงการของวัดพระธรรมกายมีจำนวนมากมายหลายร้อยโครงการ ไม่อาจนำมากล่าวได้หมดในที่นี้ แต่ทุกโครงการต่างก็มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ ให้มวลมนุษยชาติได้รู้จักกับความสุขภายใน ที่เกิดจากการทำสมาธิภาวนา อันจะนำมาซึ่งสันติสุขที่แท้จริงของโลก

รางวัลแห่งความทุ่มเท

ผลแห่งความตั้งใจจริงที่จะสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นแก่มวลมนุษยชาติของหมู่คณะวัดพระธรรมกาย ทำให้มีหลายหน่วยงานทั้งองค์กรของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศเล็งเห็นความจริงใจในการมุ่งมั่นสร้างความดีอย่างต่อเนื่องตลอดมาของทางวัด จึงได้มอบรางวัลให้เพื่อเป็นกำลังใจในการทำความดี รางวัลที่ได้รับจากหน่วยงานต่างๆ มีเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น

**รางวัล เหรียญเกียรติยศ มหาตมะ คานธี เพื่อสันติภาพ
จากองค์กร Akhil Bharat Rachanatmak Samaj**

ได้รับเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔

เป็นรางวัลที่หลวงพ่อดัมมชโยได้มาจากการอุทิศตนให้กับการพัฒนาเยาวชนมากกว่า ๔๐ ปี โดยคณะกรรมการองค์กร Akhil Bharat Rachanatmak Samaj ได้ศึกษาผลงานของท่านในฐานะประธานมูลนิธิธรรมกาย พบว่าท่านมีผลงานการสร้างสันติภาพแก่โลกที่ประทับใจ คณะกรรมการขององค์กร Akhil Bharat Rachanatmak Samaj เป็นอย่างยิ่ง ด้วยแนวคิดที่ว่า สันติภาพที่แท้จริงของโลกเริ่มต้นจากสันติสุขภายใน อันเกิดจากการเจริญสมาธิภาวนา

รางวัล โล่เกียรติยศวุฒิสภา

ได้รับเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

เป็นรางวัลที่ได้มาจากการให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดพิธีบำเพ็ญกุศลและไว้อาลัยแก่ผู้ประสบภัยจากคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อวันที่

๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ณ สนามกีฬาสะพานหิน จังหวัดภูเก็ต และ
สนามกีฬากลางเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๔๘

รางวัล โล่เกียรติยศ จากกรมราชทัณฑ์

ได้รับเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

เป็นรางวัลที่ได้มาจากการบำเพ็ญประโยชน์แก่กรมราชทัณฑ์
ด้านการส่งเสริมการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง

รางวัล World No Tobacco Day Awards 2004 จากองค์การ อนามัยโลก

ได้รับเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

เป็นรางวัลที่พระราชทานวชิรวิทย์ (หลวงพ่อดมฺมชโย) ได้มาจากการรณรงค์ให้เยาวชนและประชาชนเลิกสูบบุหรี่ และได้ดำเนินกิจกรรม
เทเหล้า-เผาบุหรี่ย่างต่อเนื่อง ผ่านทางเครือข่ายโรงเรียน มหาวิทยาลัย
วัดและเครือข่ายกัลยาณมิตร ไปจนถึงองค์กรศาสนา ทั้งคริสต์ อิสลาม ฮินดู
ซิกข์ และขยายไปทั่วโลก นับเป็นกิจกรรมที่ก้าวข้ามพรมแดนของ
ประเทศและศาสนา ส่งผลให้ประชาชนทั้งโลกตระหนักถึงโทษภัยของสุรา
และบุหรี่กันอย่างกว้างขวาง

โล่เกียรติยศ จากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอคลองหลวง

ได้รับเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๖

เนื่องในโอกาสให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาการศึกษาพระพุทธศาสนา
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มอบแด่ พระเดชพระคุณ
พระราชภาวนาวิสุทธิ (ไชยบุญย์ ธรรมชโย)

ได้รับเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

รางวัลสังคมสงเคราะห์ระดับชุมชนและระดับชาติดีเด่น จาก
United Foundation Society of Thailand

ได้รับเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗

บทส่งท้าย

เมื่อหลวงปู่มาบวชเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา และค้นพบ วิชาธรรมกายของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สูญหายไปเป็นเวลานาน ทำให้ ท่านได้ทราบว่า มนุษย์ทุกคน ไม่ว่าเชื้อชาติศาสนาใด ต่างก็มีพระธรรมกาย อยู่ภายในตัว ทุกคนสามารถเข้าถึงพระธรรมกายภายในได้ และพระธรรมกาย ภายในนี้เป็นที่พึ่งที่ระลึกอันแท้จริง ช่วยทำให้ทุกคนมีความสุขได้ ช่วย ปิดนรก เปิดสวรรค์รวมทั้งเปิดทางพระนิพพานได้ การค้นพบของท่านใน ครั้งนี้ จึงถือเป็นจุดเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษยชาติ ครั้งหนึ่งเลยทีเดียว

หลวงปู่ท่านตระหนักดีว่า วิชาธรรมกายที่ท่านค้นพบมานั้นมีค่า ยิ่งสิ่งใด เกินกว่าจะพรรณนาได้ เพราะเป็นสิ่งเดียวที่สามารถช่วยชาวโลก ให้พ้นทุกข์ได้อย่างแท้จริง ด้วยความเมตตาอยากให้ทุกคนมีที่พึ่งที่ระลึก อันประเสริฐ ได้มีโอกาสรู้จักคำว่า “หยุด” รู้จักทางสายกลาง รู้ว่าหนทาง พระนิพพานมีอยู่ภายในตัวของทุกคน เริ่มต้นที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ด้วยวิธีการทำให้หยุดนิ่ง ท่านจึงดำเนินตามรอยบาทพระศาสดาท่มเท เผยแผ่วิชาธรรมกายที่ท่านสละชีวิตค้นพบมาแก่ชาวโลก โดยมีได้

แสวงหาความหลุดพ้นแต่เพียงลำพัง และมีได้หวั่นไหวต่ออุปสรรคหรือความยากลำบากใดๆ ที่เกิดขึ้นในการเผยแผ่วิชชาธรรมกาย

เนื่องจากวิชชาธรรมกายไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยง่าย ด้วยความห่วงใยไม่อยากให้วิชชานี้สูญหายไปอีก ก่อนมรณภาพท่านจึงกำชับให้ศิษย์ของท่านเผยแผ่วิชชาธรรมกายต่อไปและให้ขยายออกไปทั่วโลก

นับตั้งแต่หลวงปู่มรณภาพไปจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ศิษย์ของท่านก็ยังคงช่วยกันเผยแผ่วิชชาธรรมกายตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ศิษย์เอกคนหนึ่งของท่านได้รวมหมู่คณะมาสร้างวัดพระธรรมกายขึ้นจนเป็นบุญสถานอันศักดิ์สิทธิ์ มีสาธุชนมาสร้างบุญสร้างบารมีกันเป็นจำนวนมาก ทำให้วิชชาธรรมกายเผยแผ่ไปอย่างกว้างขวาง และเพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของหลวงปู่หมู่คณะวัดพระธรรมกายโดยการนำของหลวงพ่อัมมชโย จึงตั้งมโนปณิธานอย่างแน่วแน่ที่จะเผยแผ่วิชชาธรรมกายไปทั่วโลกให้จงได้

ทุกวันนี้ หมู่คณะวัดพระธรรมกายทุ่มเทอย่างสุดกำลังกายสุดกำลังใจเพื่อทำงานพระศาสนา ทุกๆ ท่านในองค์กรไม่ได้ทำงานเพียงเพราะเป็นหน้าที่ แต่ทำด้วยความเต็มใจ ด้วยอุดมการณ์ ด้วยความรักในพระพุทธศาสนาวิชชาธรรมกาย และความรักในเพื่อนมนุษย์ ประารถนาที่จะสืบทอดมรดกธรรมอันล้ำค่านี้ให้เผยแผ่ไปสู่มวลมนุษยชาติให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไป

พวกเราซึ่งเป็นลูกหลานของมหาปูชนียาจารย์ เป็นผู้ที่มีลาภอันประเสริฐ ที่ได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ได้รู้เรื่องราวของวิชชาธรรมกาย และมีโอกาสได้ฟังพระธรรมคำสอนจากมหาปูชนียาจารย์

หากเราใช้โอกาสที่มีอยู่นี้ให้เป็นประโยชน์ ด้วยการปฏิบัติตามคำสอนของมหาปูชนียาจารย์ ที่มุ่งเน้นให้ทำความดี ๓ ประการหลักๆ อย่างครบถ้วนทุกวัน ด้วยการทำความดี รักษาศีล และตั้งใจทำสมาธิภาวนาให้เข้าถึงพระธรรมกาย รวมทั้งบำเพ็ญตนเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้อื่น ก็จะเป็นทางมาแห่งบุญกุศลอันใหญ่หลวงของตัวเราเอง และเป็นการแสดงออกซึ่งความเคารพรักต่อท่านอย่างแท้จริงด้วยการปฏิบัติบูชา ซึ่งเท่ากับว่า เราเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนทำให้ความปรารถนาของมหาปูชนียาจารย์ที่อยากให้ชาวโลกมีความสุข บังเกิดเป็นความจริงขึ้นมา

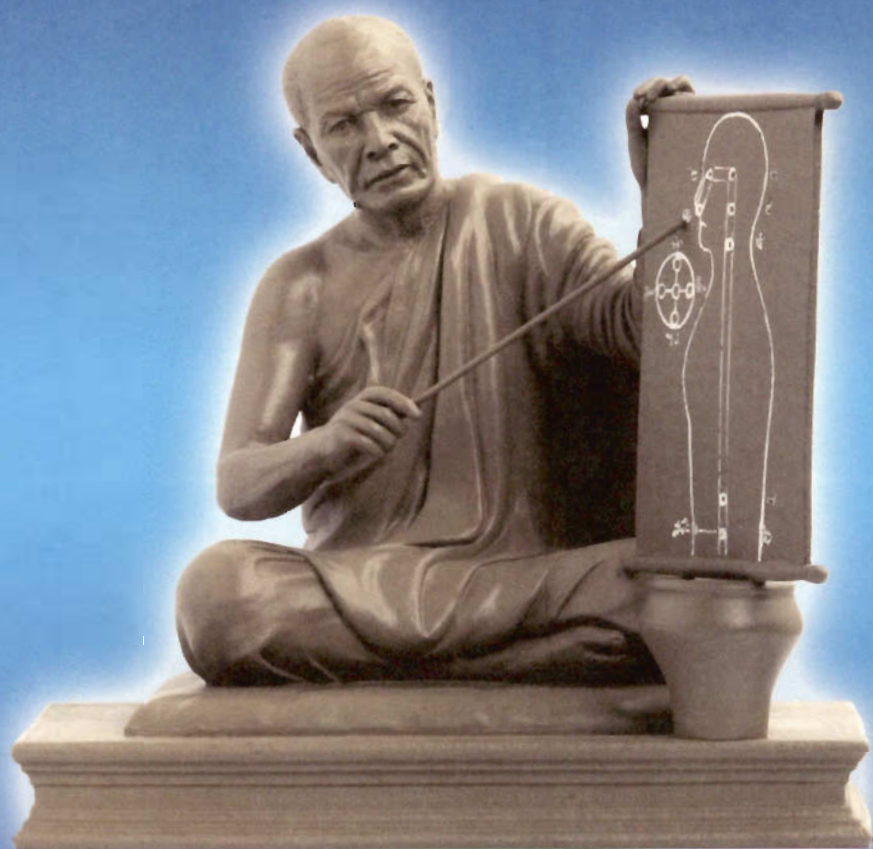
ภาคผนวก

ส่วนหนึ่งของพระของขวัญ
พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย
และลือก่อก่ดที่ระลึกรุณยายอาจารย์
มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย
ที่เหล่าศิษยานุศิษย์มีไว้เพื่อสักการบูชา
และตริกระลึกรุณิกถึงบุญ

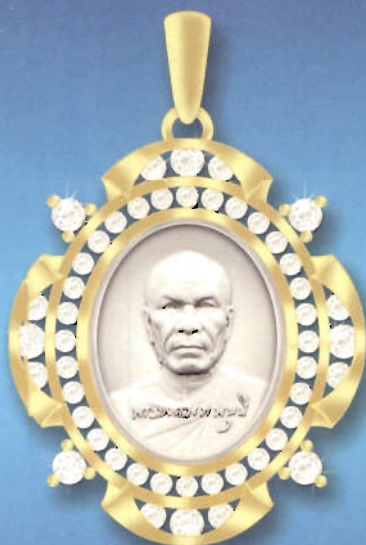
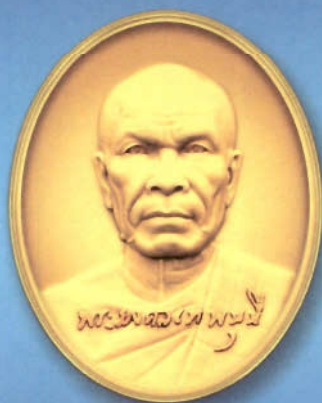

วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น

สมาธิ คือ ความสงบ สบาย และความรู้สึกเป็นสุขอย่างยั่งยืนที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่พระพุทธศาสนากำหนดเอาไว้เป็นข้อควรปฏิบัติ เพื่อการดำรงชีวิตทุกวันอย่างเป็นสุข ไม่ประมาท เต็มไปด้วยสติสัมปชัญญะ และปัญญา อันเป็นเรื่องไม่เหลือวิสัย ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ง่ายๆ ดังวิธีปฏิบัติที่พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ได้เมตตาสั่งสอนไว้ดังนี้

๑. กราบบูชาพระรัตนตรัย เป็นการเตรียมตัวเตรียมใจให้นุ่มนวลไว้เป็นเบื้องต้น แล้วสมาทานศีล ๕ หรือ ศีล ๘ เพื่อย้ำความมั่นคงในคุณธรรมของตนเอง

๒. คุกเข่าหรือนั่งพับเพียบสบายๆ ระลึกถึงความดี ที่ได้กระทำแล้วในวันนี้ ในอดีต และที่ตั้งใจจะทำต่อไปในอนาคต จนวนรากับว่าร่างกายทั้งหมดประกอบขึ้นด้วยธาตุแห่งคุณงามความดีล้วนๆ

๓. นั่งขัดสมาธิ เท้าขวาทับเท้าซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้ของมือข้างขวาวจรदनิ้วหัวแม่มือข้างซ้าย นั่งให้อยู่ในท่าที่พอดี ไม่ฝืนร่างกายมากจนเกินไป ไม่ถึงกับเกร็ง แต่อย่าให้หลังโค้งงอ หลับตาพอสบายคล้าย

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก { หึงข้างซ้าย

ชายข้างขวา

๒

ฐานที่ ๒ เพลาตา

{ หึงข้างซ้าย

ชายข้างขวา

๑

ฐานที่ ๓ จอมประสาท

ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน

ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ

ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร

ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

๗

๖

} ๒ นิ้วมือ

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก { หลึงข้างซ้าย
ชายข้างขวา

ฐานที่ ๒ เพลาตา { หลึงข้างซ้าย
ชายข้างขวา

ฐานที่ ๓ จอมประสาท

ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน

ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ

ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร

ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

๒

๑

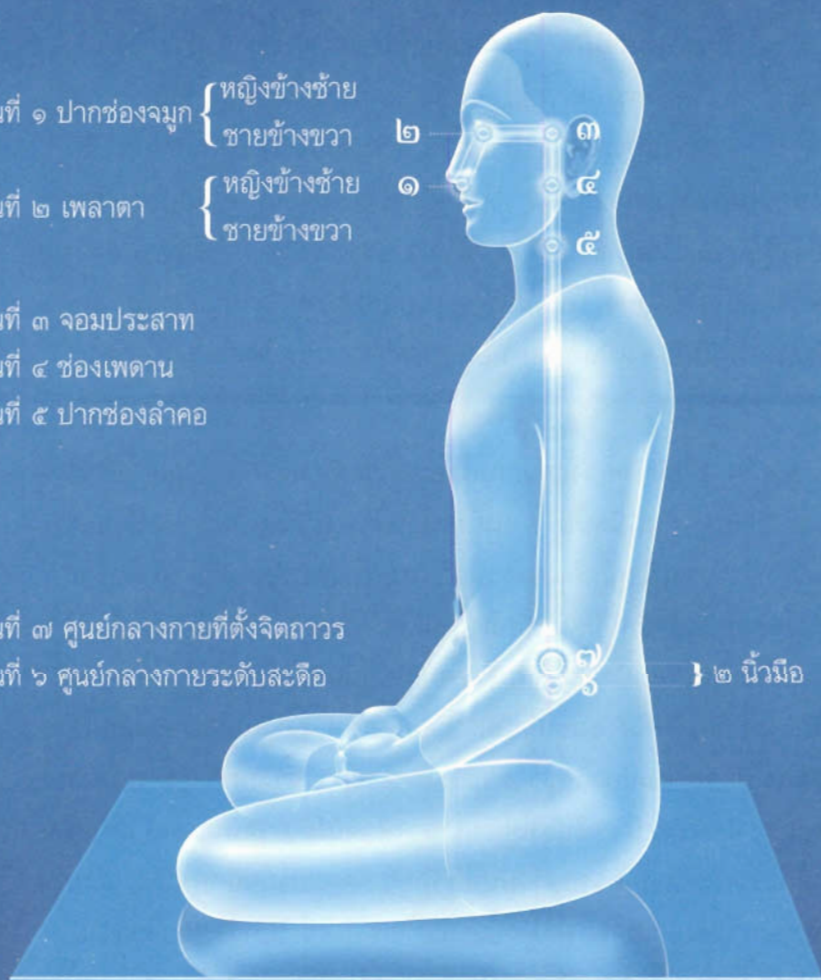
๓

๔

๕

๖

} ๒ นิ้วมือ

กับกำลังพักผ่อน ไม่บีบกล้ามเนื้อตาหรือขมวดคิ้ว แล้วตั้งใจมั่น วาง
อารมณ์สบาย สร้างความรู้สึกให้พร้อมทั้งกายและใจว่ากำลังจะเข้าไปสู่
ภาวะแห่งความสงบสบายอย่างยิ่ง

๔. นึกกำหนดนิมิต เป็น “ดวงแก้วกลมใส” ขนาดเท่าแก้วตาตำ
ใสบริสุทธิ์ ปราศจากรอยตำหนิใดๆ ขาวใส เย็นตาเย็นใจ ดังประกาย
ของดวงดาว ดวงแก้วกลมใสนี้เรียกว่า บริกรรมนิมิต นึกสบายๆ นึก
เหมือนดวงแก้วนั้นมานิ่งสนิทอยู่ ณ ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ นึกไปภาวนา
ไปอย่างนุ่มนวล เป็นพุทธานุสติว่า “สัมมา อะระหัง” หรือค่อยๆ น้อมนึก
ดวงแก้วกลมใสให้ค่อยๆ เคลื่อนเข้าสู่ศูนย์กลางกาย ตามแนวฐาน โดย
เริ่มต้นตั้งแต่ฐานที่ ๑ เป็นต้นไป น้อมนึกอย่างสบายๆ ใจเย็นๆ ไปพร้อมๆ
กับคำภาวนา

อนึ่ง เมื่อนิมิตดวงแก้วกลมใสปรากฏแล้ว ณ กลางกาย ให้วาง
อารมณ์สบายๆ กับนิมิตนั้น จนเหมือนกับว่าดวงนิมิตเป็นส่วนหนึ่งของ
อารมณ์ หากดวงนิมิตนั้นอันตรธานหายไป ก็ไม่ต้องนึกเสียดาย ให้วาง
อารมณ์สบาย แล้วนึกนิมิตนั้นขึ้นมาใหม่แทนดวงเก่า หรือเมื่อนิมิตนั้นไป
ปรากฏที่อื่น ที่มีใช้ศูนย์กลางกาย ให้ค่อยๆ น้อมนิมิตเข้ามาอย่างค่อยเป็น
ค่อยไป ไม่มีการบังคับ และเมื่อนิมิตมาหยุดสนิท ณ ศูนย์กลางกาย ให้
วางสติลงไปยังจุดศูนย์กลางของดวงนิมิต ด้วยความรู้สึกคล้ายมีดวงดาว
ดวงเล็กๆ อีกดวงหนึ่ง ซ้อนอยู่ตรงกลางดวงนิมิตดวงเดิม แล้วสนใจ
เอาใจใส่แต่ดวงเล็กๆ ตรงกลางนั้นไปเรื่อยๆ ใจจะปรับจนหยุดได้ถูกส่วน
เกิดการตกศูนย์และเกิดดวงสว่างขึ้นมาแทนที่ ดวงนี้เรียกว่า “ดวงธรรม”
หรือ “ดวงปฐมมรรค” อันเป็นประตูเบื้องต้นที่จะเปิดไปสู่หนทางแห่ง
มรรคผลนิพพาน

การระลึกลึกลงถึงนิมิตสามารถทำได้ในทุกแห่ง ทุกที่ ทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน เดิน หรือขณะทำภารกิจใดๆ

ข้อแนะนำ คือ **ต้องทำให้สมาธิสม่ำเสมอเป็นประจำ ทำเรื่อยๆ ทำอย่างสบายๆ** ไม่เร่ง ไม่บังคับ ทำได้แคไหน ให้พอใจแค่นั้น ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดความอยากจนเกินไป จนถึงกับทำให้ใจต้องสูญเสียความเป็นกลาง และเมื่อการฝึกสมาธิบังเกิดผลจนได้ “ดวงปฐมมรรค” ที่ใสเกินใส สวยเกินสวย ติดสนิทมันคงอยู่ที่ศูนย์กลางกายแล้ว ให้หมั่นตรึงระลึกนึกถึงอยู่เสมอ

อย่างนี้แล้ว ผลแห่งสมาธิจะทำให้ชีวิตดำรงอยู่บนเส้นทางแห่งความสุข ความสำเร็จและความไม่ประมาทได้ตลอดไป ทั้งยังจะทำให้สมาธิละเอียดลุ่มลึกไปตามลำดับอีกด้วย

ข้อควรระวัง

๑. อย่าใช้กำลัง คือไม่ใช้กำลังใดๆ ทั้งสิ้น เช่นไม่บีบกล้ามเนื้อตา เพื่อให้เห็นนิมิตเร็วๆ ไม่เกร็งแขน ไม่เกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง ไม่เกร็งตัว ฯลฯ เพราะการใช้กำลังตรงส่วนไหนของร่างกายก็ตาม จะทำให้จิตเคลื่อนจากศูนย์กลางกายไปสู่จุดนั้น

๒. อย่าอยากเห็น คือทำให้เป็นกลาง ประคองสติมิให้เผลอจากบริกรรมภาวนา และบริกรรมนิมิต ส่วนจะเห็นนิมิตเมื่อใดนั้น อย่ากังวล ถ้าถึงเวลาแล้วย่อมเห็นเอง การบังเกิดของดวงนิมิตนั้น อุปมาเสมือนการขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ เราไม่อาจจะเร่งเวลาได้

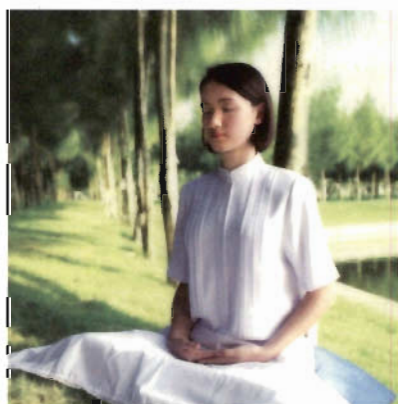
๓. อย่างกังวลถึงการกำหนดลมหายใจเข้าออก เพราะการฝึกสมาธิเพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน อาศัยการนึกถึง “อาโลกกสิณ” คือกสิณแสงสว่างเป็นบาทเบื้องต้น เมื่อฝึกสมาธิจนเข้าถึงดวงปฐมมรรคแล้ว ฝึกสมาธิต่อไป ผ่านกายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายรูปพรหม กายอรูปพรหม จนกระทั่งเข้าถึงพระธรรมกายแล้วจึงเจริญวิปัสสนาในภายหลัง ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดลมหายใจเข้าออกแต่ประการใด

๔. เมื่อเลิกจากนั่งสมาธิแล้ว ให้ตั้งใจไว้ที่ศูนย์กลางกายที่เดียว ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใด ก็ตาม เช่น ยืนก็ดี เดินก็ดี นอนก็ดี หรือนั่งก็ดี อย่าย้ายฐานที่ตั้งจิตไปไว้ที่อื่นเป็นอันขาด ให้ตั้งใจบริกรรมภาวนา พร้อมกับนึกถึงบริกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วใสควบคู่กันตลอดไป

๕. นิมิตต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องน้อมไปตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายทั้งหมด ถ้านิมิตเกิดขึ้นแล้วหายไปก็ไม่ต้องตามหา ให้ภาวนาประคองใจต่อไปตามปกติ ในที่สุดเมื่อจิตสงบ นิมิตย่อมปรากฏขึ้นใหม่อีก

การฝึกสมาธิเบื้องต้นเท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ย่อมเป็นปัจจัยให้เกิดความสุขได้พอสมควร เมื่อชักซ้อมปฏิบัติอยู่เสมอๆ ไม่ทอดทิ้งจนได้ดวงปฐมมรรคแล้ว ก็ให้หมั่นประคองรักษาดวงปฐมมรรคนั้นไว้ตลอดชีวิต ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่า ได้ที่พึ่งของชีวิตที่ถูกต้องดีงาม ที่จะส่งผลให้เป็นผู้มีความสุข ความเจริญ ทั้งในภพชาตินี้และภพชาติหน้า เด็กเคารพผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เมตตาเด็ก ทุกคนมีความรักใคร่ สามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

หากสามารถแนะนำต่อๆ กันไป ขยายไปยังเหล่านมนุษยชาติ
อย่างไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และเผ่าพันธุ์ สันติสุขอันไพบูรณ์ที่ทุกคน
ใฝ่ฝัน ก็ย่อมบังเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

รายนามเจ้าภาพ

พระมงคลเทพมุนี (หลวงปู่ศุข จันทลโร)
พระราชภาวนาวิสุทธ (หลวงพ่อธัมมชโย)
พระภาวนาวิริยคุณ (หลวงพ่อทัตตชีโว)
คุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
บูชาธรรมโดย

พระครูสังฆรักษ์สมเกียรติ วรวิโส และครอบครัววรพจน์ธนพงศ์
พระอาจารย์-พระพี่เลี้ยง-พระธรรมทายาท รุ่นเข้าพรรษา รุ่นที่ ๑๙

Angela-Khamleuane Soungpanya

Tanaporn Sae-Cheng

กลุ่มปฏิบัติธรรมบ้านเรือนแก้ว

คณะกัลยาณมิตรวัดพุทธเอสาบวรค์

ครอบครัวเหียร์ไมเยอร์

คุณกาญจนา-คุณพงษ์เดช และครอบครัวประจำอำเภอ

คุณกิตติวัฒน์-คุณธนาภรณ์-คุณกตพล พรสุขสว่าง

คุณเกรียงศักดิ์-คุณแสงเดือน-พ.อ.ไพเกียรติ แสนยานุสิน

คุณคินโซ-คุณฐาติล-คุณประภาณีชา ชาโตะ

คุณจันทนิ มหคณิศรินกุล, คุณปัทมา-คุณสรารุณี วิวิธธนกุล

คุณจารุชา-นพ.พรชัย-คุณภูริธ ติรกิจสุนทร

คุณชลทิชา ทิชาชาติ และเขาค้อไบโอฟาร์ม

คุณพิษณุพงศ์-คุณจรรยาธัมมี และครอบครัวพานำกิตติวงศ์
คุณโชคชัย วลิตวรางค์กูร, คุณโสภิต คุณสุวรรณ
คุณณรงค์-คุณวรรณ-คุณวงศ์ อุดมผล
คุณณฤติ มนตรีวัต-คุณวิศนีย์ เขี่ยมสอาด
คุณณัทชุตติภา-คุณคินโซ ซาโตะ
คุณทรงศณีย์ เรื่องกิจสิริกุล
คุณธีรเดช ไชยวรรณ
คุณบัวพันธุ์-คุณนิชมน-คุณจินตนา โนบุ-คุณลัย ทาคาชิโน
คุณบุญชัย-คุณวนิดา-คุณธัญญะวุฒิ และครอบครัว
คุณบุญชัย-คุณวรรณ เบญจวงกุล และครอบครัว
คุณผดุง-คุณแม่พัชราภรณ์-นพ.ฉัตรชัย ศรีบัณฑิต
คุณพ่อเชื้อะกัม-คุณแม่เสียง แซ่ตั้ง และครอบครัวธนะสมานโชค
คุณพัฒนะ-คุณพัฒนา อินทพฤษ และครอบครัว
คุณเพท่าย-คุณวาริ มณีไพโรจน์ และครอบครัว
คุณไพศาล-คุณวรรณิ-คุณอรพรรณ-คุณสุนทร-คุณอรเพ็ญ สุชาติกุลวิทย์
คุณมณู-คุณวรรณพร-คุณวรรณรี-คุณพิมพ์วรรณ ไตรเนตร
คุณมยุรี พัฒนะจินดา และครอบครัว
คุณมรกต-คุณเพาพางา มณีไพโรจน์ และครอบครัว
คุณแม่เอื้อง ขวัญดุขฎิ, คุณจินตนา-Mr.Harald Winter
คุณยุทธพล-คุณทิวากร-ด.ช.แดนชน-ด.ช.ภูเบศ ปอพานิชกรณ
คุณเรืองวิทย์ ธนะโสธร, คุณอังสนา วิภินิยะธานี
คุณวิจารณ์-คุณวรรณิ-คุณสิริภพ-คุณยศภัทร คุปติพงศ์กุล
คุณวิชัย-คุณสุรีย์-คุณรุ่งธรรม-คุณเรืองธรรม เจียมพิทยานุวัฒน์
คุณวิรงรอง รัตนฉายา

คุณวิโรจน์-คุณสุมาลี รัตนศิริวิไล และบุตรีธิดา
คุณวิเศษ-คุณศุภิสรา วงศ์สิงห์
คุณไววิทย์-คุณอัญชัญ-ดช.พิสิฏฐพล-ดช.ปพนสรรค์ ต้นสวัสดิ์
คุณศิวญา สรณานิพัฒน์ และครอบครัว
คุณสรกฤษ เอกสุกิจกุล,คุณสวรส เสริมพรวิวัฒน์
คุณสะอาด-คุณธีรเดช ไชยวรรณ
คุณสุธรรม-คุณสมพัทธ์ ปันประเสริฐ, เต๋ยโอ๊จ๊ีบ
คุณสุนันท์-คุณสุภาพร เจริญวิทย์วรกิจ
คุณสุภาศิษฐ์-คุณมนทิพย์-คุณณัฐธารพัชร จักรวาลธรรม
คุณสมิตร-คุณศิริพร-คุณพรลธิธี ต่านวนิช
คุณสุรียนารถ เข็อรตันพงษ์ และคุณพ่อคุณแม่
คุณสุวิทย์-คุณสันต์จุฑา-คุณวรพัทธ์-คุณสิริญา วิชชาวุธ
คุณอุไร-คุณวีระพล อุณวิไล และครอบครัว
ชมรมปล่อยปลาบูชาเจตีย์
ดร.กฤษฎา-คุณทัศนีย์ จ่างใจมนต์ และครอบครัว
ดร.ประกอบ-คุณวรรณภา จิรिति
นพ.ประกิตพันธ์-คุณประภัสสร-ด.ช.ธรรม์ ทมทิศงค์
บริษัทคริสตอลซอฟท์ จำกัด(มหาชน)
ลูกพระธัมมาพันธุ์หัวใจไม่เกียง วัดไทยนางโน
ศูนย์ปฏิบัติธรรมแก้วศรีวรรณวัฒน์
ศูนย์ปฏิบัติธรรมไทเป
สมาชิภาคจักรวาล และศูนย์สาขาทั่วโลก
อ.ช่วง-อ.เพลินจิต ทมทิศงค์ และครอบครัว
อุบาสิกาสุมลทิพย์ กาญจนกำเนิด และคณะ

รายนามเจ้าภาพ

พระขจรศักดิ์ ทิพพกุลโณ	Wane-Kimberly-Suthi Tham
พระครูธรรมธรประคองศักดิ์ สดติปญโณ	กลุ่มบุญแก้ว
พระชูชาติ อินทปญโณ	คณะสงฆ์และกัลยาณมิตร
พระณัฐ คุณวิบุโล	วัดภาวนาฮ่องกง
และครอบครัวอิรินพไพลย์	ครอบครัวจางสกุลศิริ
พระนที นนททโท	ครอบครัวตั้งจิตานนท์
พระปรัชญา โสตติชญโณ	ครอบครัวอนันต์ศิริประภา
พระเผด็จ จิรกุล	คุณเกษมา Eriksson
พระพยุหศักดิ์ สดตินธโร	คุณเกษมศักดิ์-คุณรพีพรรณ-คุณณบุญ
พระพิชิต จิตชโย	คุณปิ่นปราชญ์ ภารมสธิตย์
พระมหาประสาร วชิรชโย	คุณฉวีวรรณ กลิ่นจ้อย
พระมหาสมบุญ สมมาบุญโณ	คุณชนันต์-คุณปาริชาติ ลิมกังวาฬมงคล
พระเลิศชัย อคคชโย	คุณชัช-คุณอดุล-คุณอมรรัตน์
และครอบครัวไอลประวดี	คุณชนิยา-คุณอรุณรัตน์ เตี้ยตระกูล
พระวุฒม์ สุวฑฺฒโก, ลูกพระธัมมา	คุณชาญยุทธ-คุณรังสิรัตน์ ธนาคม
วัดเจริญภาวนาแมนเชสเตอร์	คุณณัฐสรวง วงศ์ทัณญ และครอบครัว
พระไวยโรจน์ วิโรจโน	คุณณวีร์ ชูวิสิฐกุล
พระสุนทร จารุสุนทร	คุณทักษิณีย์ มูระกิ และครอบครัว
พระอาจารย์-เจ้าหน้าที	คุณธนชัย-คุณเพียรใจ-คุณสุพจน์
และผู้นำบุญภาคนครหลวง ๔	คุณกนกพร ทองแท้
วัดภาวนาดีสี	คุณภาสกรฐ พรหมบัณฑิต
Serena Cheang และครอบครัว	คุณประนอม พูนสุขเสริม

คุณผาสุข อธิธาธิรุธ
 คุณพงษ์สุดา สิมลี
 คุณพรชัย-คุณปฐม-คุณกนกกรัตน์
 คุณธฤต ภิญโญ
 คุณพัฒนพงศ์-คุณสุริสา-คุณพรเพ็ญ
 คุณพรพรรณ พุ่มทิม
 คุณพิเชษฐ์-คุณสมิตา พะลานกุล
 และครอบครัว
 คุณเพ็ญจันทร์-คุณเกียรติชัย-
 คุณชวิน ล้อจักรชัย
 คุณเพียงนิล ศิริเกษม,
 คุณนฤพร-คุณสุภัชชา มหาแสง
 คุณมาณี-คุณชานาญ-คุณชวณัฐ-
 คุณนันทมน ภูริปัญญาวิช
 คุณมานะ-คุณวาริ เปี่ยมฉวีวงศ์
 และครอบครัว
 คุณยายสะอาด ไกรฤกษ์-
 คุณอุไรวรรณ-Michael สตริงเฟลโลว์
 คุณลัดดา-คุณทรงพล-
 คุณชนากานต์ ปันทธานนท์
 คุณลินดา-คุณอาทิตย์ โยชิโมโต้
 คุณวัฒนา-คุณวิจิตรา-
 คุณวิวรรณ ธรรมมงคล
 คุณเวต ปัทมวงศ์
 คุณศรีสุดา อนันต์ศิริประภา
 คุณศุภกิจ-คุณพิติภรณ์-
 คุณพัชาวีร์-คุณธันฐกรณ พัทธภรณ์

คุณสรรพกาญจน์ สายชลพิทักษ์
 และครอบครัวชาญปรัชกุล
 คุณสอาด บุญเพิ่ม และครอบครัว
 คุณสุขเกษม-คุณไมตรีจิตร์ สุพรรณานนท์
 คุณสุรีย์พร วณิชเวทิน
 คุณสุวิทย์ เชื้อปัญญาวิทย์
 คุณอภิชาติ-คุณนงกรณ์
 และครอบครัวจิวิจรรณกุล
 คุณอัญชลี ขจรเดชากุล
 และครอบครัว
 คุณอาฟอง-คุณอาน้อย เล่งอี่
 และครอบครัว
 บริษัท(ระบบบัญชีสำเร็จรูป)
 ออโต้ไฟล์ทจำกัด
 พ.ต.ท.ธนาพจน์-คุณบุญณิ เกิดภู
 และครอบครัว
 พญ.ณัฐวรรณ วิเศษกุล
 พญ.สุวรรณี วีระเศรษฐกุล

รายนามเจ้าภาพ

พระกมล กมโล
พระอานนท์ อภินนโท
พระกฤดา จิตวิริโย
และญาติมิตร
พระกฤษ วชิรบุญโย
สามเณรแก้วดวงบุญ
พระกล้านรงค์ ญาณวีโร
และครอบครัวโตนดแก้ว
พระกาญญ การุญโยโก
พระกาล ลุทธคุณ
พระกิตติ กิตติพนธ
พระกิตติชัย วัฒนชัย
และครอบครัวโชติชัยวงศ์
พระกุศล สุกเนตโต
พระเกรียงไกร สุนนโต
และญาติมิตร
พระโกวิทย์ รตินธโร
และคณะญาติมิตร
พระจวงศักดิ์ ปุณณากโร
และครอบครัวสมประสงค์วิสุทธิ
พระเชตต์ชัยต์ สิลสุทโย
พระคมสัน ธมมาสนโน
และอสม.ISO
พระครูปลัดวันชัย สีลาบุญโย
พระจรินทร์ รัตนวงโย
พระจักรพงษ์ จุกกรโส
และครอบครัว
พระจารุวัฒน์ จาวุฑฒโน
พระจารุวัฒน์ อริยธโน
และครอบครัวพุทธวิทย์
พระจิตตกร ธีรธมโม
พระจิรโชติ อุดกโชโต
พระจิรพงษ์ สงขารโธ
พระจิระศักดิ์ สดดีสุโก
และคณะญาติมิตร
พระจุมพล ปุณณพโล
พระเจด อธิมุตโต
พระเจษฎา กิตติจานโน
พระเจียง(เต๋อเมอ) ปภาโวโร
พระฉราศรัย นนทีโย
พระชยากร ธมมสิทโก

พระชัยภาณุจันท์ กาญจนชัย
และคณะญาติมิตร
พระชัยทัศน์ ชยทูลโล
และลูกพระธัมมา จ.เพชรบูรณ์
พระชัยยศ ยสวโร
และบุคลสากรรณ ๑๓
พระชัยยศ สามมุตติโก
และกองบริการงานบุญ
พระชัยวัฒน์ ชยวฑฒโน
และคณะญาติมิตร
พระชัยสิทธิ์ อริยวิโส
พระชัยอนันต์ ชยวฑฒโน
วัดปทุมุตตร
พระชาญจิตร์ ญาณยุตโต
และกัลยาณมิตรผู้รักบุญ
พระชาญณรงค์ อคฺคฺวิโร
และครอบครัวชัยนกิจ
พระชาญวิทย์ มหพพโล
พระชาติชาย ชากโร
พระชินพงษ์ อายวฑฒโนโก
พระชีพ ตปสีโล
พระชูเกียรติ สมนโม
พระสิริวิทย์ ปุณณสิริโก
พระธนพล ญกฺจาวโร
และกลุ่มเพชรวิสุทธิ
พระณรงค์ คุณธมโม
พระณรงค์ ทุนจิตโต
พระณรงค์ชัย สุรมโน
พระณรงค์ศักดิ์ ปญญาพโล
และครอบครัวเยี่ยมสะอาด
พระณัฐ อภิเวทโช
พระณัฐณุกัณฑ์ ขนดีสโกโก
และญาติมิตร
พระณัฐภูมิ ปญญาวฑฒโน
พระณัฐวุฒิ โชติโกโร
และญาติมิตร
พระณัฐวุฒิ วุฑฒินโนโก
และคณะญาติมิตร
พระดำรงเกียรติ ธีรโสธฺธิโก
พระต่อชัย ชยอโร
และครอบครัวห่อไตรรงค์

พระณัด วรบุญโย
พระกวัลย์ จตมโล
และผู้มีบุญมีปัญญา
พระถาวร ถาวโร
พระทนงศักดิ์ กตลาโร
พระทรงวุฒิ ชยวฑฒโน
พระทรงพล กนตวิธโช
และคณะญาติมิตร
พระทวี พรหมเทโว
พระทวี สุทธิโต
พระทวีศักดิ์ ธมมสโร
พระทศสุธิ ภูริโน
และครอบครัวพรตนิยม
พระทวเรียม สิปปปาโล
พระเทพรัตน์ อุภาโว
พระธนพล กิตติวิโร
และครอบครัววิสุทธิพงศ์ชัย
พระธนฤทธิ์ คุณิทธิโก
พระธนวัช ฐิตินนโต
พระธนวัชร ญาณาวชิโร
และครอบครัวพันธศุภา
พระธนากรณ ศุภโรจโน
และครอบครัวงามเขวง
พระธนาวุฒิ ดิสสุโร
และคณะญาติมิตร
พระธรรมทายาทรุ่น ๔๑ ปี
พระธรรมบุญ ธมมสโร
และครอบครัวตนเอง
พระธรรมสาร จิตตากรโน
พระธีรชัย เกตุมาโล
และครอบครัวงามเงินวรรณ
พระธีรพล คุณธมโม
พระธีรพล ปญญาโร
พระธีรพล พลธโร และญาติมิตร
พระธีรพัฒน์ ภูสโร และลูกพระธัมมา
พระธีรวิทย์ อุตตมโร
พระธีระ อุตตมโน
พระธีระยุทธ ธรรมภาโว
พระธีระยุทธ สิริคุตโต
พระนราศักดิ์ ยติสโกโก

พระมหาวิชัย อริชโย
พระมหาเอก จันทุปโม
และกลุ่มสื่อการลอบพระพุทศศาสนา
พระมาตุต ขยภทโท
และครอบครัววันทนัมพู
พระไมตรี มิตตานุโม
พระยงพุทธ อภิวิโท
พระวณภพ เขมิโก
และครอบครัวปิ่นเจริญ
พระรัฐพล สุริยเปโม
และคณะญาติมิตร
พระรัตนะ จิตตโน
พระเรืองศักดิ์ เดชวโร
และกลุ่มแก้วพุทธจักร
พระภิกษุ และเจ้าหน้าทีศูนย์สื่อ
DMC, DMC CLUB
พระวเทพ วดีโก
และครอบครัวช่างเรือนกุล
พระวพจน วรคโย
พระวสันต์ สิริสุโก
พระวิชัญญ์ สิริโกโม
และครอบครัวหมวกใส่เพชร
พระวิบูลย์ ปิยาภาโก
และญาติมิตร
พระวาริส ตินณณโก
พระวิจารณ์ ธัญโก
พระวิชัย วิชโย และหมู่ญาติ
พระวิชิต กิจจโย
พระวิชิต สิริบุญโย
พระวิฑูรย์ ปุชากโร
พระวิทยา อคฺคิโย
พระวิรัตน์ กิจจจตโน
พระวิฑูรย์ ธมมารุกโย
และคณะญาติมิตร
พระวิฑูรย์ สงฺขโร
และคณะหมู่ญาติ
พระวิฑูรย์ นิยมสโร
พระมหานิกร สุตตปณโน
พระวดี อภิวิโท
และผู้นำบุญอุบลบุรี
พระวดีพงษ์ วุฑฺฒิสโร
และคณะญาติมิตร
พระศักดิ์ชาย คุณบุญโต
พระศาลตรา ธีระปโย
พระศิริชัย พานวโร
และครอบครัวจุลเจือญาติ
พระดีเวษฐ์ จารุณโม
พระเศวตชูศรี ปณณารทโม
พระสกล นรทโร
และญาติมิตร
พระสภพ ธีระพณโก
พระสภพ ญาณวโร
พระสธิต ชีรโก

พระสมคิด จิตตโร และญาติมิตร
พระสมชัย ธมฺมโร
พระชัยนท เทมโก และญาติมิตร
พระสมชาย สุขโน
พระสมชาย อคฺคโย
พระสมนึก ปิยธมฺโม และญาติมิตร
พระสมปติ รุกขจิตโต
และครอบครัวลาชโย
พระสมปติ สมมาพโล
พระสมบุรณ ปุณณากโร
พระสมพงษ์ ยโสโร
ศูนย์อบรมเยาวชนสุรินทร์
พระสมพงษ์ สมจิตโต
คุณพ่อชิตอม-คุณแม่ป๋ย ลัมมกุล
พระสมพร ธนทโร
และฝ่ายโภชนาการ
พระสมเพชร วชิรธมฺโม
พระสมุทธานวยศักดิ์ มุณิสโก
พระสมรชัย นาคโย
และคณะเพื่อนพ้องบุญการมี
พระสรวโรธ เมธากโร
พระสรวล สุตทาโก
พระสันติ จิตตสนโด
พระสามาวถ สุพณโย
พระส้าวทวี อาภาโก
และญาติมิตร
พระสิปปภาส พุทฺธสโร
พระสิริวิชัย ปุณณสิโร
พระสิริ คุณากโร
พระสุทธเกษม สุขเขโม
พระสุธสันต์ สุขสนโด
และครอบครัวฟ้าลี
พระสุชาติ สุชาโต
และครอบครัววันตรัตน์
พระสุชาติ สุโรจโน
พระสุชิน สุขโน
พระสุชัยชัย สุทธิโย
พระสุธรรม สิริสุโย
พระสุธนศร ธงชัยโย
พระสุทพณ ขพาธโก
และบรรณานุกรมธรรมใจ
พระสุพัฒน์ นิพนโย
และครอบครัว
พระสุภัธร์ ปภสโร
พระสุวชัย อคฺคโย
พระสุวศักดิ์ และคณะบ้านกัลยา
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
พระสุวศักดิ์ สุตตจิตโต
พระสุวัฒน์ ภัคฺคิโน
และญาติมิตร
พระสุวัฒน์ อคฺคโร
และกลุ่มผู้รักบุญรักธรรมะ

พระเสนอ จิตสโร
และครอบครัวศิริรักษ์
พระเสวียน ญาณสุโย และญาติมิตร
พระโสภณ จิตโสภณ
พระอนันต์ ตโมโก
พระอนุสรณ์ จิตนาโก
พระจตุรงค์ นนทวนโย
พระอนภาส วีระจิตโต
พระอภิรักษ์ อภิวิโย
พระอภิวัตร คุณาโย
และครอบครัวพลอินทร์
พระอภิศักดิ์ จุฑาโก
พระอรรณพ เปมสโร
และกลุ่มต้นกล้าธรรม
พระอรรณพ กุลสิโร และญาติมิตร
พระอรรณพ ธมฺมโสภโย และครอบครัว
พระอรรณพ จิตตโน ตำรวจผู้การ
พระอริยฐานต์ สิริบุญโย
และโยมแม่อำภา บุญศิริ
พระอาจารย์-พระภิกษุวิสาหมุ ฐนที่ ๑๒
พระอาจารย์และสามเณรนวกะ ปี ๒๕๔๘
พระอาทิตย์ อาภาโก
พระอารักษ์ ภูวิฑูรโก และญาติมิตร
พระอารีพงษ์ ธมฺมโก
พระอำนาจ วีระโม
พระอำนาจ เหมโร
พระอำพล รุกขจิตโต
และครอบครัวเกียรติคุณศิริรักษ์
พระอุกฤษณ์ อุตโต
และครอบครัววันนารถกุล
พระอุดม ยติสุโร
พระอุทัย อุทโย
และคุณจันดา-คุณทองใบ วินดี
พระเอกชัย กนตปโย
และคณะญาติมิตร
พระเอกวินทร์ อภิชาโต
พระเอกสิทธิ์ ฐมฺโม
และครอบครัวไพโรรัตน์
พระเอี่ยม พริ้มระลอกศรีสุเมธ
พระโสภา ปณณโก
สามเณรไพศโย ยัยยิกกุล
สามเณรวชิรวิชัย ปุณฺณพณฺธิ
และคณะญาติมิตร
สามเณรสุศักดิ์ ขอบะระสิริสุข
และญาติมิตร
วัดภาวนาภาวนาภา
วัดภาวนาภาวนา
วัดเมืองคง
Abbe Molier
Anporn-Tamsee-Paw Kotchavong
Anseron Budty-Vonggsavanh-
Chaochai

Ann Ruengsom
 Anna Russell Chinn & Family
 Bahrain มณัจักรวาล(บาห์เรน)
 Boonplop Klunchoo
 Bouakhai Chantharath
 Bounlath Thatsanaphone
 Boun-Noi-Nang-Somsamone
 Phaophongsavath
 Brad-Boutsady Holter
 Bruce Sandy Dorothy Elizabeth
 Vassantachart
 Brunei Lim Kian Gee
 Brunei คุณจิราภา สิ้นพันธ์
 Brunei คุณพิทยา เขียวหล่ง
 Brunei คุณมาลา สามแก้ว และครอบครัว
 Brunei คุณแม่แดงดี,เป็ลยีน จันดาหาร
 Brunei คุณรุ่งรัศมี เจริญยิ่ง & Gihan
 Buddhavong Boungnaseng
 Chanarong-Manisone Opasit
 Chanmalee-Tan-Sky Mai
 Claude-Lasoy Agton
 Conny-William Lindahl
 David Kreng
 David Ruetai Edward Frost
 Doney Vongseng
 Eric-Natcha Ingram
 Horst-Amporn Doerfler
 Jackeline Imesuk
 Jarin Stiller
 Jennifer Kitil Jenareewong
 Jerry จันทรแรม จ่าป่าอ่อน
 Jim-Khim Weir
 และครอบครัวเพ็ญญาไลย
 Jiraporn Tankunakorn
 John-Sudarath White
 Judge Thomas Horgan
 Kawita-Michael Stacy
 Keota-Khamsao Thamavongsas
 Khamvongsy-Khanh & Family
 Khayka Veemara
 Khay-Souksy Chanthaphasouk
 Kindalasit-Magnonsit Bilavarn
 Kong Imesuk
 Kood Daoheuang
 Kumita Ran และครอบครัว
 Lapkeo-Douangcivanh
 Douangphrachanh
 Darc Hubbard
 Datchittom
 Michael Kallberg
 Mr.Donny H Naovarangsy
 Mr.Donny J Naovarangsy Jr.

Mr.douangprasong-
 mme.douangmala sisomvang
 Mr.Khampoua Naovarangsy
 Mr.Leo Rose-Mrs.Supranee
 Mr.Manothay M Naovarangsy
 Mr.Mark-Miss Daranee Saundere
 Mrs.Taykhan Naovarangsy
 Ms.Quinine Teo Family.
 Chan Poi Kouh Family
 Muthita Panjamas
 Orapin C.Munizich
 Panadda Thanasuanan
 Paul-Linda Pridanonda
 Phagna Phui-Nang Phagna Phengdy
 Bilavarn
 Phayphone Wongprasert & Family
 Phetprijavanh Obxuey
 Phetsomphone-Somlith Somninhom
 Phramaha Boonchoo Ariyadhammo
 Praneer Vathanavekin
 Qatar คุณณพิชญ์, คุณเทอดเกียรติ
 Qatar คุณณวิยา ตันบุญฤทธิ์
 Richard Esposito
 Roger-Thawanrat Owen
 Rosabel Kwan Yoke Ling
 Rudy-Varaporn Kae
 Rutchaneepon Pichatwattana
 Sab-Darachanh Lounsourivong
 Saichon Huh Lindsay
 Sandy S. Ruengsom
 Santana Family
 Saudi คุณฮันนา บาร์เร็ด และครอบครัว
 Saudi คุณนพรัตน์ พ้อพันธ์
 Saudi คุณมงคล อิมอว
 Saudi คุณสิมฤทธิ์ แก่นแก้ว
 Saudi คุณสุเดช ศรีวัฑ
 Saudi คุณคุณ-คุณอุทัยวรรณ อิมนวน
 Sayan Sookcharoen
 Simona Kallberg
 Simon-Somneuk Noboud-Inpeng
 Sitthidate Matchittom
 Somna-Suannee Phaophongsavath
 Soranarom Kumsaitong-
 Paitoon Pengsuk
 Suriya Chanthaphasouk-
 Katai Urai
 Srisuda Hart & Family
 Thathathany Hansana & Family
 Thavisak-Saengphet Khounsombath
 Thiphavanh Noydara
 Tomonori-Yuya Takeshige
 Tony Imesuk

UAE คุณณัฐพร ชาอุฑิตวานิช
 UAE คุณบุญคุณ วงศ์ชัยโชคกลาง
 UAE คุณณัฏฐ์,คุณณัฐ หนอง
 UAE คุณณธิน-คุณณฐิ-
 คุณชาคริตา ร่วมโพธิ์
 UAE คุณวิระอนงค์ สีนาค
 UAE คุณแสงเมณี อิทธิวารการ
 UAE คุณอุษา-คุณธิดา-
 คุณธาดา พิธิยานพงศ์
 UEA คุณอมลวรรณ-คุณเจมส์ วูดส์
 Vanida Boonmag-Alex Gardiner
 Vieng Veemara
 Vilayvanh Matchittom
 Vilayvanh Panya
 Vong Say Veng, Kim, Alex
 Wanakaew Chanlamg & Family
 Werner-Thitirat Paassen
 William เว็นบาป Petersson
 Yaowapap Wong-Wah-
 Chung et Famille
 Yupin Takenaka
 กลุ่มกายแก้ว
 กลุ่มกรูว์
 กลุ่มแก้วเดิมบุญ
 กลุ่มแก้ววิสุทธิธรรม
 กลุ่มดวงบุญบอสตัน
 กลุ่มตามตะวัน
 กลุ่มทัญญู ภาคนครหลวง ๖
 กลุ่มทีสุดแห่งธรรม
 กลุ่มบรมจักรพรรดิ
 กลุ่มบุญบริสุทธิ์
 กลุ่มประตุน้ำ
 กลุ่มเมย์จักรวาล (UAE)
 กลุ่มมฤตะวันจันทร์
 กลุ่มมหัศจรรย์วันพระ
 กลุ่มมัยณมา ภาคนครหลวง ๖
 กลุ่มรวายถาวร
 กลุ่มรวายทะลุฟ้า
 กลุ่มรัตนโชติ
 กลุ่มลูกแก้ว
 กลุ่มลูกพระธัมมา อ.บ้านโป่ง
 กลุ่มลัมนา อะระหัง จังหวัดเชียงใหม่
 กลุ่มสายธรรมล้านนา เชียงใหม่
 กลุ่มสายธรรมลำตะคอง
 กลุ่มสายสัมพันธ์
 กลุ่มสำเริงด้วยบุญ ภาค ๗
 กองปฏิสันถาร
 กองรักษาบรรยากาศ
 กองส่งเสริมกัลยาณมิตร
 กัลยาณมิตรลูกพระธัมม จ.ลำปาง
 กัลยาณมิตรอำเภอบ้านนา
 จังหวัดนครนายก

คณะพระภิกษุวิสาขะเบรียญธรรม
คณะสงฆ์วัดห้วยตอกลัก จ.เชียงใหม่
ครอบครัวนักปฏิบัติรักษพร
ครอบครัวกัณโณณ
ครอบครัวกาญจนาภรณ์
ครอบครัวแก้วทอง
ครอบครัวแก้วใส
ครอบครัวคชสิทธิ์
ครอบครัวควรรค์ศักดิ์
ครอบครัวคิดประเสริฐศรี
และคณะญาติ
ครอบครัวคู่อินโทศาล
ครอบครัววามจิตตานุกล
ครอบครัวจตุรพัก-คุณสุชาวรณ
และครอบครัวเนตรประเสริฐศรี
ครอบครัวจันทนา
ครอบครัวจันทร์สิริพงศ์-กัลยาณมิตร
จ.สมุทรปราการ
ครอบครัวจันทโรลีโส
ครอบครัวจันทลา
ครอบครัวจารุพรศนา
ครอบครัวจิตติญาณี
ครอบครัวจิตตพัฒน์กกิจ
ครอบครัวจิรศุกร.ครอบครัวคูลเวอร์
ครอบครัวเจริญใจเนตรกุล
ครอบครัวเจริญศรีเศรษฐ์
ครอบครัวณามัทธอนา
ครอบครัวชนนিকা วีระเดชาพล
ครอบครัวช่วงรังษี
ครอบครัวชวลิตเรืองฤทธิ์
ครอบครัวชัยสำเร็จ,
คุณเพ็ญมาล-คุณอมร สังเมือง
ครอบครัวชีวรัตน์-
U.C.Thaisera จำกัด
ครอบครัวชื่นงูเลียม
ครอบครัวโชติกลเกียรติ-จีรังวานิชชัย
ครอบครัวไชยวงศ์,เจียมจิรังกร.วิศิธรโท
ครอบครัวคำณเจริญพาณิชย์
ครอบครัวเศรษฐีวัฒน์ และเท็กซ์ลุ๊ก
ครอบครัวทรัพย์รุ่งเรือง
ครอบครัวทองมาลัย
ครอบครัวอนสนามโชค
ครอบครัวธรรมยัง ยี่งรัตน์-
คุณสิทธิเดช
ครอบครัวอิรวดี
ครอบครัวณฤทธิ์
ครอบครัวณณพริยรัตน์-บัณฑิตกุล
ครอบครัวนิมิตรนาวัน
ครอบครัวนิเวศ-คุณศศิธร เจริญศรีเศรษฐ์
ครอบครัวบุญดี
ครอบครัวบุญนำสุข

ครอบครัวประเสริฐวิธกุล
ครอบครัวประวฤชโก
ครอบครัวปานไธ
ครอบครัวปิ่นสุรีย์
ครอบครัวปรมยุตา สัมสวัสดิ์
และอสม.วัดพระธรรมกาย
ครอบครัวผู้ทองเจริญ
ครอบครัวแผ่ศิริคำ
ครอบครัวพิชิตวงศ์เลิศ
ครอบครัวโพธิ์จันทินดา
ครอบครัวพิภมณี และหอพักดวงแก้ว
ครอบครัวมีสัน.ครอบครัวโฉมศิริพันธ์,
ครอบครัวคำทอง
ครอบครัวเมธากู
ครอบครัววัชรศักดิ์ชินย์
ครอบครัวรักษาคำ
ครอบครัวโรจน์รุ่งเรือง
ครอบครัวโรจน์สินวิไล
ครอบครัวสิริโหวลิต
ครอบครัวสิริลพ
ครอบครัวเลิศกุลทานนท์
ครอบครัวเลิศสิริมันคง
ครอบครัวเลิศสุขสันต์,
ครอบครัวกันทาทอง
ครอบครัววงษา
ครอบครัววรรณกุล
ครอบครัววรรณศรี
ครอบครัววราวัธ และญาติมิตร
ครอบครัววายุพัฒน์
ครอบครัววิจรรย์ลลิตย์
ครอบครัววิริยะสหพงษ์
ครอบครัววิธอนการ
ครอบครัววีระสกุลทอง,
เพิ่มสันติธรรม, ลายสุริยะ
ครอบครัวศรีวิฑูวงศ์
ครอบครัวศรีพิฑูพงศ์
ครอบครัวศรีสงคราม,
คุณูปการพันธ์, คณิศรมัย
ครอบครัวศรีอนันต์ทรัพย์
ครอบครัวศิริประภาฤทธิ์
ครอบครัวศิริไวยพร ไหวหาเสนาภรณ์
ครอบครัวศิลาชัย, ปุญประวัติ,
กาญจนาสุวรรณ
ครอบครัวศุภวิฑิตพัฒนา
ครอบครัวเสก
ครอบครัวสนิทมาก
ครอบครัวสมชาติทรัพย์ดี
ครอบครัวสิทธิไกรพงษ์
ครอบครัวสินธุณิก
ครอบครัวสุจิตตธรรมกุล
ครอบครัวสุทธิกุลการณ
ครอบครัวสุทิน-คุณประดัด เล็กมาก

ครอบครัวสุวิศิษฐ์พงศ์
ครอบครัวแสงทองพินิจ
และบริษัทสีปายะ จำกัด
ครอบครัวหลิมสิริภาพ
ครอบครัวหวั่งวราวุฒิ
ครอบครัวหัลลวพันธ์
ครอบครัวทิพย์ธวัช
ครอบครัวเหมพรทวราช
ครอบครัววรรณพงษ์-
คุณปิ่นรัตน์ ยี่ครคุณทรัพย์
ครอบครัวอรุณพลสังสันติ
ครอบครัวอัศาศุข
ครอบครัวอารยะถาวร
ครอบครัวอินทพร
ครอบครัวอินทพรสมพงศ์
ครอบครัวอุครนันท์
ครอบครัวอุดมศรีพันธุ์
ครอบครัวอมรณกิจ-
ครอบครัวทิพย์จรรยาวัตร
ครอบครัวเยี่ยมก๊าซชัย
กัปตันกฤษณะ-คุณวิชชุดา สดลนันท์
กัปตันพยุ-คุณผกา เลื่อนผ่อง
คุณกชวราวรรณ สุตชาญชัยกุล
คุณกนก สัตตา ลอวิไล
คุณกนกทิพย์ พยอมยงค์,
คุณพรวิทย์ ธนิกิตวงศ์
คุณกนกทิพย์ เลิศประเสริฐรัตน์
คุณกนกธร สุรพัฒน์
คุณกนกพร กาญจนวัฒนา
คุณกนกพรณ-คุณจิตรกร-
คุณธีรพล กลีกรณ
คุณกนกพัชร กาญจนลงษ์
คุณกนกพร จงสถาพรพงษ์
และครอบครัว
คุณกนิษฐา กาญจนวิทย์ และครอบครัว
คุณกมล-คุณฉอววรรณ มนต์โชค
คุณกมล-คุณอุบล มิ่งเมือง
คุณกมลพัชร-คุณสมศักดิ์
และครอบครัว
คุณกมลพัฒน์ พรอริวัฒน์
คุณกมลรัตน์ ได้อยชัย
คุณกมลรัตน์ ยี่ศรีไชยตระกูล
คุณกมลวรรณ สุวรรณคำ
และครอบครัว
คุณกมลเสก เกล็ด
คุณกนก พนาวะศ
คุณกนกเกียรติ-คุณกัณทมาศ-
คุณนัยยาภา กฤตยาณกุล
คุณกณัฏฐ์-คุณวิธอินัญท์ แก้วคำดี
คุณกณินภา สุทธิถวิล
คุณกณิดาภรณ์ กล่อมการ
คุณกฤตยะ กฤตมโนรต

คุณกฤษ-คุณขวัญฤดี ศรีอนันต์นันท
คุณกฤษภา มีชัย และครอบครัว
คุณกฤษณภูมิ จิตวิบูลย์
คุณกฤษณะ รัชชัญญมาศ-
คุณกฤษณดา วัฒนินภาพร
คุณกฤษณี วิเศษโหวต
คุณกวงเม้ง แซ่จิ่ง
คุณกวี-คุณสุกัญญา เวชยันต์วิวัฒน์,
บ.บางไผ่เอ๋ไหล่
คุณกมลพร อารณวิรัตน์
คุณกัณธดา โชคจิตต์อำนาจ และครอบครัว
คุณกัญญา โตองชัย,
คุณอนงค์ศักดิ์-คุณปาลัส สุระประเสริฐ
คุณกัญญา สุวรรณเสมอ
คุณกัญญารัตน มุสิกโรโสภณ
คุณกัณดา อรรณพเพ็ชร
คุณกัณติกาญจน์-คุณชนานันท์ หัสเดชะ
คุณกัณธิชา คงอินทร์ อุดากาว่า
คุณกัณยารัตน์ ชลวัฒน์ และครอบครัว
คุณกัณยารัตน์ สกลชัย
คุณกัลยา ธรรมอนันต์
คุณกัลยา สัมพันธ์อาวัช
คุณกัลยา สุขสำราญ
คุณกัลยา แสงอินทร์ และญาติมิตร
คุณกัลยา อาโอยานากิ
คุณกัลยา-คุณจินดา วรรณนริยชาติ
คุณกาญจน์-คุณประภาภรณ์ ฐานคร
คุณกาญจนา ดีเอมก-คุณวีระวรรณ ร่องไ
คุณกาญจนา วัฒนวงศ์
คุณกาญจนา-คุณสมลิวัลย์-
คุณสมบอง-คุณเยาวาเด
คุณกานดา สุนทรวินยา
คุณกานดา-คุณชนิกาน นนทแก้วและคณะ
คุณกานตมณี สัมวัฒน์ศิลป์
คุณกานตมณี-ค.ช.โนโชนี คณะระ
คุณกานแก้ว-คุณแก้วกานต์ ศรีรัตนชัยชาลย์
คุณกัจจา วันโอ๊ะเงิน
คุณกัซชัย-คุณสุรัตน์-
คุณฆารวี โชคคุณะวัฒนา
คุณกัณณิ-คุณสุมาลี ตั้งสังจานุรักษ์
และครอบครัว
คุณกัญญสุช โกลสมุทพล-
คุณธนาวณิช ช่างเขียว
คุณกัณโสมณ จันทน์ทิพย์-
คุณมงคล ธรรมทองวงศ์
คุณกิตติ ธนอมิตร์
คุณกิตติ วัฒนเพชร หิมต์
ได้ที ยี่ง กง
คุณกิตติ วิโรเวทวิทยากร
คุณกิตติ อนุศิษฎ์วิวัฒน์
คุณกิตติกร เทียบุนทด
คุณกิตติ-คุณสำราญ

และครอบครัวกิตติลาภานนท์
คุณกิตติพงษ์ ลาวีลย์ และครอบครัว
คุณกิตติยา สดศรีมหาสุก
คุณกิม ปราบรัตน์
คุณกิมบอง-คุณทองนัว-
คุณนงชนก ปัญญาจางเจริญ
คุณกิมวา แซ่ฮุ่ย และครอบครัว
คุณกิมฮิว แซ่เตีย,คุณอรนุช ศรีปัทมกลกิจ
คุณกิมเฮียง หล่องตระกูล และครอบครัว
คุณกัณทิสุตา จิราวิวัฒน์
คุณก้อง พระเทพ
คุณกัณ-คุณก้อย-คุณเก่ง เพ็ญพานิช
คุณกัญญา-คุณวัฒนา(นครพนม)
คุณกัณณิ แซ่เจ็ง
คุณคุณณิ ธรรมสุริยะ
คุณกมลยา พึ่งพุ่ม และครอบครัว
คุณคุณยล จันทร์ศรีชวาลา
คุณเกตุ วิลาวัณย์
คุณเกรียงไกร-คุณฐิตา เจียรโพธิ์งาม
และบุตรธิดา
คุณเกรียงศักดิ์ จิราวิวัฒน์
คุณเกศโรบล อัครวานิชย์ และครอบครัว
คุณเกษม จิระอนันท์,
คุณกมลชนก วัฒนศิลป์
คุณเกษม-คุณกนกพร พดุงษ์กักตังค์
และครอบครัว
คุณเกษม-คุณวันทนา สัตยาทุรกิจ
และครอบครัว
คุณเกษม-คุณวิชิตพร ทรัพย์สังข์,
คุณสายสุดา ประสมสิทธิ์
คุณเกษมศรี สาตดา
คุณเกษมศักดิ์-คุณวิภาพร กัมพลพานิชวงศ์
คุณเกษมสุข ภมรลัดดี
คุณเกษมศารณย์ จันจร
คุณเกียรติกิจ ธรรมนิทร์
คุณแก้วดา Sumida และครอบครัว
คุณโกเมทร์ เตียงเกตุ และครอบครัว
คุณโกเมศ ฮามะระดิษ และครอบครัว
คุณโกวิท-คุณวราลักษณ์ เศรษฐชยานนท์
คุณโกศล ช่างเขว้า และครอบครัว
คุณสุภา-คุณเดือนเต็ม ธรรมโคตร
คุณไกรสร พิบูลย์
คุณชนธิรา สุวโธทัย
คุณขวัญใจ วสุธารณห์
คุณขวัญชัย เมธิสิทธิ์พัฒน์
คุณขวัญชัย-คุณสุดา-คุณกฤติญา โฉมงาม
คุณขัตติยา ปิลสงคราม
คุณขุน จักขาน
คุณขุนทอง ทองอยู่-คุณเมษวดี ทุ่งเจริญ
คุณคนิดา ช่วยขุนทด
คุณคนิศา-คุณณัฐธิดา จันทลัดดี
คุณคนึงนุช ตวาลักษณ์

คุณคมศักดิ์ และครอบครัวกัณท
คุณคมศาน-คุณการณัฐ ภคชราเดช
คุณศัณฐวรรณ อุปคำ
คุณศิม เมอร์ส และครอบครัว
คุณเครือวัลย์ คำศรี
คุณเครือวัลย์ แสงเงิน และครอบครัว
คุณไฉ่วไฉ่วเจ็ง-คุณสมบุญ-
คุณนิภาพร ส่งตระกูลศักดิ์
คุณเจ็ก แซ่ไฉ่ว
คุณจางสวัสดิ์-คุณณรงค์สวัสดิ์ จงวัฒน์ผล
เจ้าหน้าที่แผนกธรรมาวารี จัดบริการ Kow
คุณจรรยา ทนอแก้ว
คุณจรรยา-ค.ญ.บุญแก้ว-
คุณโยชิโอะ คุวาบาระ
คุณจววย ยะไล
คุณจรัส-คุณสุวารี ผลใหม่
คุณจรัสพร วิภากรวิทย์ และครอบครัว
คุณจรัส-คุณสุวรรณ งานนิมิตกุล
คุณจรินทร์ กัมพลพานิชวงศ์
คุณจวิยา อัมมมงคล
คุณจรี-คุณถาวร เป้นปรุง และลูกๆ
คุณจรัญลักษณ์-คุณวณิ จุมพลเล็ญ
คุณจรัญศรี ประสิทธิ์เพียรชัย
คุณจอมสุดา จิราวิวัฒน์
คุณจักรเดช-คุณจันทน์รัตน์
และครอบครัวอันตระกูลเกษม
คุณจักรพงษ์-คุณวรัญญา-
คุณวิภากรณิ พินทุสมิต
คุณจันทร์ศรี เชื้อสะอาด
คุณจันทร์พร โพธิ์ทองผดุงกิจ
คุณจันทน์เพ็ญ นิธิโกละ และครอบครัว
คุณจันทน์เพ็ญ สรไกรกิตกุล
คุณจันทน์เพ็ญ เสมอวงศ์
คุณจันทน์เพ็ญ-คุณพิงพิศ
และครอบครัวพุทธรอง
คุณจันทน์เย็น คว้าเตอร์เมธ
คุณจันทนสมุทร สารกุล
คุณจันทก ธารสาธ
คุณจันทิรา-คุณศิริเดือน แอสิช
คุณจันเมธ-Mr.Ricardo-Denis Horisawa
คุณจางูร์-คุณชยันต์ ทศนิยะเว
คุณจาวรรณ คุชฎิกกุล
คุณจางค์-คุณณณลักษณ์-
คุณณัฐชัย พัดเยี่ยม
คุณจำเริญ เทสิษฐารชัย
คุณจำปี จารุญทกานต์
คุณจำเริญ-คุณศิริพร วิโรจนาภา
คุณจำเริญ-คุณศิริโส-
คุณศรีวัน-คุณสุภา สักดา
คุณจำเริญ-คุณอติดา เจริญสุข
คุณจำเริญ เอื้อเชื้อ
คุณจำลอง นิลคัมภ์ และครอบครัว

คุณจำลอง-คุณยุวดี-คุณศิริรัตน์-
คุณลิขิตชัย ทับสุวรรณ
คุณจิตตวุฒิ-คุณสุภัททา สัมศิริเศรษฐกุล
คุณจิตติพร-คุณประติษฐา
ครอบครัว-คุณชาญชัย ขุนเป็ย
คุณจิตติมา-คุณศิริราชต์ บรรวณ
คุณจิตนา วรปัญญาวงศ์
คุณจิตรา-คุณนิดา พิระพัฒน์
คุณจิตราวี-คุณจิตราวดี โรหิตธรรมพร
คุณจิตสุภา บุญเรือง
คุณจิตติมา ณ นคร
คุณจินดา จีรังเลื้อย และครอบครัว
คุณจินดา มีพจน์พระ
คุณจินดารัตน์-คุณทาคาอะกิ ซาซากาวา
และครอบครัว
คุณจินต์จุทา-คุณปริญญญา
และครอบครัวอภิสิทธิ์
คุณจินตนา รุ่งแจ้ง
คุณจินตนา ศรีธิ
คุณจินตนา-คุณศุภฤกษ์-
คุณเพชรธาดา มั่นเจริญ
คุณจิม-คุณสังวาลย์-
คุณพงษ์ศักดิ์ เรียงนันท
คุณจิรกุล ศรีหาหยัก และครอบครัว
คุณจิรนันท์ เกื้อนมูลแสน
คุณจิรพงษ์-คุณกัมปนา สวนศิลป์พงศ์
คุณจิรพร สิ้นสง และครอบครัว
คุณจิรภัทร โสสิงห์
คุณจิรศักดิ์-คุณมาลี เขียววัชสกุล
คุณจิระภัทร-คุณกัญญะพรพร
เขียววัชสกุล
คุณจิระภา สุนทรคารกุล
คุณจิรนนธิ-คุณอนันท์
และครอบครัวเจริญวัฒน์
คุณจิราพร ยาลา
คุณจิราพรพร เดวิส
คุณจิรายุศ ด.ญ.ปณยา กิตติทอง
คุณจิรารัตน์-คุณฉัตรชัย วณิชวัฒน์
คุณจิราวรรณ สวรรค์พิทักษ์
คุณจิลลา จามเทว และครอบครัว
คุณจิรวรรณ วันสุนันทเขต
คุณจิตศักดิ์ จิราธิวัฒน์
คุณจุฑาทิพย์ พลเยี่ยม
คุณจุฑาทิพย์-คุณปิยนุช ก่อเกื้อ
คุณจุฑาธิป ไกมากรังกุล
และครอบครัววันเพ็ญท
คุณจุฑามาส วัคคา และครอบครัว
คุณจุฑารัตน์ (ไวไลเลบ) สิงห์น้อย
คุณจุฑารัตน์ เทพสุธา
คุณจุฑามาต นามสัมเหมนท์
คุณจุมรี-คุณประสพ แลงภู
คุณจุริ วงศ์ศรีธรรม และครอบครัว

คุณจุไรรัตน์ ปิยะศิลป์
คุณเจดีย์ ศริมงคล และครอบครัว
คุณเจน-คุณบุญเกิด-
คุณกาญจน์ ธรรมพัฒน์กุล
คุณเจนจิรา ยังเกียรติกานต์
คุณเจริญศรี แก้วแดง
คุณเจริญศรี-พล.ต.มนู นิลนาย
คุณเจษฎา-คุณอรรณพ
คุณเจียม-คุณปราณี สกิตยกลกรรม
คุณเจียมเอียง แซ่โจ้ว
คุณเจียบ่อ แซ่แป้ และครอบครัว
คุณเจียร พระเทพ
คุณเจือ-คุณวราย ภิบุญรัตน์
และครอบครัว
คุณโจ-คุณพยงค์ เกียรทวิ
และครอบครัว
คุณฉลวยศรี มีใจเย็น
คุณฉลอง-คุณณัฏฐ์ ศรียอดแสง
คุณฉลา-คุณธนพร
และครอบครัวแปลกศักดิ์
คุณฉวีวรร คำธนะ
คุณฉวีวรรณ ไชยเสนา
คุณฉอฉน อธิณดาชัย
คุณชัยมา-คุณศุภกานต์
โตการิณยเศรษฐ์
คุณฉัตรกฤติ เจียรไพโรจน์ และมารดา
คุณฉลา-คุณเฉลิมลาภ พิรุณรัตน์
และญาติ
คุณเฉลิม-คุณถาวร-
คุณธนภัทร เกตุสอน
คุณเฉลิม-คุณอภัยจรรยา
และครอบครัวพัลลภกิจ
คุณเฉลิมพร-คุณอริสพร เกวณธ์
คุณเฉลิมพล-คุณพรทิพย์-
คุณเมณฑกะ เตียวศิริทรัพย์
คุณฉัตรดาญ ธีรทินรัตน์
คุณเจน เจีย เป้า(ได้หวั่น)
คุณแฉล้ม สุขชัย
คุณไฉไล ธีรพัฒน์
คุณชฎาพร เทพปิยะวงศ์
คุณชฎารัตน์-Mamoru-
Mayu-Akari Kato
คุณชฎานาถ ศิลปจารย์ และครอบครัว
คุณชนะ-คุณวาทีน และครอบครัวจุลวช
คุณชนัดดา เจริญศิริพันธ์
คุณชนิกา โพธิ์ทอง และครอบครัว
คุณชนิกานต์-คุณพัทธวิ
และครอบครัวสมัญญาภรณ์
คุณชนิตาร พูลทรัพย์
คุณชนิภา พราพพงษ์
คุณชนวีพัฒน์ ปิตีวรรณ
คุณชนิสภา ภิกรวณต์ สมัญญาภรณ์

คุณชยาศรี อรรถพรเพชร
คุณชยชัย-คุณสุภาพร กุลสุวรรณ
คุณชวีรีช ทศรัตน์
คุณชลธิชา พัฒนวงศ์
คุณชลล-คุณบุศรา เกิดเพิ่มพูล
คุณชลิตา ศิริวัณท์
คุณชลิตา สิตานนท์,
คุณภาววิ เมฆเจริญ
คุณช่วง-คุณบุญธรรม-
คุณชมภพร ศรีศักดิ์
คุณช่วงวงศ์ ศรีสงคราม
คุณชวลิต สติวานิช และครอบครัว
คุณชวลิต หนองวังสนธิ์ และครอบครัว
คุณชวลิต-คุณรุ่งทิศา
และครอบครัวกสิณาลัย
คุณชัชฎา เบ็ญเย็น โยธังไธ
และครอบครัว
คุณชัชวาล-คุณจุฑารัตน์-
ด.ญ.เมฆวิฑ์ พิทักษ์กำพล
คุณชัชวาล-คุณสิริพร หวังกิจจินดา
และครอบครัว
คุณชัย-คุณอุษา ชาญปรีชากุล
และครอบครัว
คุณชัย-คุณอุษา ธนกุลชัย
และครอบครัวสรรพกาญจน์
คุณชัยประสิทธิ์-คุณวรลักษณ์ เสนิงค์
ณ อยุธยา
คุณชัยภพ-คุณผ่อง-คุณเจริญ-
ด.ช.ภัทรวิฑ์ ศิลาลา
คุณชัยภัทร-คุณสายฝน เครือทองส์
คุณชัยมงคล-คุณสุมาลี และครอบครัว
อมรินทร์นา
คุณชัยยศ และครอบครัวสรวยจิรวัฒน์
แม่เอียง แซ่ตั้ง
คุณชัยยุทธ-คุณนิภา ชินมทาวงค์
และครอบครัว
คุณชัยวัฒน์-คุณภัทรา สุนธิวิฑ์
และครอบครัว
คุณชัยวัฒน์-คุณสมจิตต์ นวลโย
คุณชัยวัฒน์-คุณสุวิฑ์น อติเรก
คุณชัยวัฒน์-คุณสุวรรณ
และครอบครัวทองเจริญชัย
คุณชัยวิฑ์ แสงประกาย และญาติมิตร
คุณชัยสิทธิ์-คุณสมคิด-
คุณไพสิณ ภัคดิไทย
คุณชัยเสน พาณิชสุริยานนท์
คุณชาญชัย-คุณณัฏฐ์
และครอบครัววันพรรัตน์
คุณชาญสวัสดิ์-คุณปิณฑา จงวัฒน์ผล
คุณชาญ-คุณชลิตา-
คุณปริญญ์นา ชาญชัยประเสริฐ
คุณชาลีสา ปากดี โคบายาธิ

คุณชำนาญ-คุณวรรณพร
และครอบครัวศิริคุณรัตน์
คุณชิตพงศ์-คุณทรงสุดา
และครอบครัวขวัญประชา
คุณชื่นสุข-คุณชัชวีร์ สวัสดิ์เสรี
คุณชื่นหทัย แซ่จิ๋ว
และครอบครัวเหล่าวิบูลย์กุล
คุณชัชวาล-คุณปิ่นมณี พันธุ์ทิพย์
และครอบครัว
คุณชุตินาถ สุรสิทธิ์คุณ
คุณชุตินาถ-คุณก้องกนก ทิพย์ศรี
คุณชุตินทรร คงกระโทก
คุณชุตินิพัทธ์ พิริยะกฤต และครอบครัว
คุณชุตินันต์ สุวัตนเวช
และครอบครัวกั้วจรรยานันท์
คุณชุตินา ศรีจันทร์แก้ว
คุณชุนเฮียง แซ่โอ้ว
คุณชุนพล-คุณนิรมล เสวตภากรณ์
คุณชุลลภรณ์ ขาญณรงค์ และญาติมิตร
คุณชุลลวิชัย เลิศชัยศิริกุล
คุณชุลลรัตน์ ชัยเจริญคุณสุชาดา แซ่ลิ้ว
คุณชู ณง เหม(ใต้หวัน)
คุณชู หวัน อู่ย(ใต้หวัน)
คุณชู อี หลิง(ใต้หวัน)
คุณชูจิตร์ ชัยยา
คุณชูจิตร์ สมบัติพานิช
คุณชูชาติ-คุณดวงจิต
และครอบครัววงศ์จางเกียรติ
คุณชูยศ ฐิตาธิกุล และมารดา
คุณชุลลวิชัย เลิศชัยศิริกุล
คุณชูศรี ว.เจริญทวีทรัพย์
คุณชูศักดิ์-คุณจุริรัตน์-
คุณวัชร อนุตตวงค์กุล
คุณเชาว์-คุณอุณเรือน สดากวานนท์
และครอบครัว
คุณเชิด-คุณประพิศ-คุณพัชรา
และครอบครัวเมธางกูร
คุณโชคชัย อัครโชนกุลชัย ลูกพระธัมมา
คุณโชคชัย อิงคชัยกุลวัชร และครอบครัว
คุณโชธิตา แซ่เอ็ง-Mr.Toshimitsu Yasuda
คุณไชยพงศ์ จารเกษ และครอบครัว
คุณไชยยุทธ-คุณอรุณ
และครอบครัวเป็เรืองเวทย์
คุณไชยา-คุณยุพิน ตั้งทวีทรัพย์วัฒนา,
กลุ่มมาบตาพุด
คุณช่อนกลิน สุนธธาพร้อมลูก-หลาน
คุณชีวจิณ นิพัธพงษ์
คุณชีวเจง แซ่ฮ้อ,
คุณลัดดา จิระบุลย์เกียรติ
คุณเชียนแซมทอง-คุณทองคำ แซ่เจีย
คุณเชียนโช-คุณทองมาก แซ่ตั้ง
คุณเชียนเฮ้ง แซ่ลิ้ว,

คุณเชียนเว้ง-คุณสมเกียรติ แซ่ฮ้อ
คุณเชียวจิว แซ่ลิ้ม
คุณโช้วเน่ แซ่เตียว
คุณณญา สุขจรัส
คุณณดา ไกรสุวรรณสาร และครอบครัว
คุณบุญมี ฐานะโชติพันธุ์
คุณฐานวัฒน์-คุณสุภาพร ไตรวิจิตรคุณ
คุณฐานตรา-คุณปณิดา คุณะเสนี
คุณฐาพล มโนธรรมบุตร และครอบครัว
คุณฐิตาพร ศิลารมย์
คุณฐิติกานต์ อิ่มโอชา
คุณฐิตพร อิ่มโอชา
คุณฐิรวัดน์ ไตรวิจิตรคุณ
คุณณดาวดี คุณะลิ้มพะ
คุณณพิชญา เลิศศักดิ์ดาเดช,
คุณเหอตเกียรติ วรรณจักร
คุณณรงค์ สุชะวีรินทร์
คุณณรงค์-คุณปาเพ็ญ-คุณณญา สุขจรัส
คุณณรงค์-คุณวรรณพร นุกดา
คุณณรงค์-คุณวิชัย ทิพย์ศรี
คุณณรงค์-คุณสุริย์พร บุญเม้ง
คุณณรงค์-คุณโสภา-คุณพญา เปาพะณา
คุณณรงค์ชัย-คุณบุษยา-
คุณรุ่งมัย พัฒนพันธุ์
คุณณัฐ วังทองดี
คุณณัฐธรรม-คุณศรีจันทร์
คุณณัฐรภากร วัฒนเนียม
คุณณัฐกานต์ วรรณพงษ์
คุณณัฐฉัตร น้าใจดี
คุณณัฐชา เสมอพงษ์ และครอบครัว
คุณณัฐชัย-คุณอัญมณี สีสมนพวงศ์
คุณณัฐชา ปูณะ
คุณณัฐพร-คุณรัชชานนท์ วัฒนระณนาท,
เงิน หย่ง-ฟู
คุณณัฐวรา สิทธิบุรณะ และครอบครัว
คุณณัฐรัตน์-คุณอรอุษา เฉลยจิตร์
คุณณัฐสุดา นุ่นงาม-
คุณจนาวัตี พรหมสาขา
คุณณัฐสุดา-คุณเอรินา อะวารี
คุณณิชากร-Mr.Masaru Sotani
คุณนัย-คุณสมใจ
และครอบครัวนิติธรรมชาลิต
คุณณรุดี วัฒนสินวิไล
คุณดลลวิ-คุณวดีศ-คุณจิตติ ธนภัทร
คุณดวงกมล ไกรวิศา และครอบครัว
คุณดวงกมล-คุณดำรงค์ หาญภักดี
และครอบครัว
คุณดาดา กลิ่นนพทิส
คุณดวงพร ขำรงวางกูร
คุณดวงสุดา อาญาทมาศ,
ยายขาว กลางนอก
คุณดวงหทัย-ครอบครัวเกตุวิเชียรไชย์

คุณตอกอ- Mr.Toshiyuki Takahashi
คุณตอกอ-คุณวันเฉลิม มีนิสัย
คุณดารารัตน์,Per-Olov Andersson
คุณดารา-คุณสุวิทย์
และครอบครัวชาญวิศวรรกุล
คุณติเรก-คุณพัชนี-คุณสิริสีล ยังอิน
คุณเดช-คุณกัลยา ศรีไพร
คุณเดือนเพ็ญ-คุณรัชพล เอี่ยมสุพรรณ
คุณตระกูล-คุณจำเนียร-
คุณอัศวิน ไชยคำมาส
คุณตรีนัย อ้อย และญาติมิตร
คุณตรีเพชร ศิริวัฒนอักษร
คุณทองอ่อน คำทั้ง
คุณต๋อยบัว-คุณศุภจิต,
ครอบครัววงศ์กุลพิศาล
คุณต้น-คุณวัชรจาว ยมนา และคณะ
คุณเต็มใจ สุทธิประภา
คุณเต็มดวง ปะสิทธิ์อิน-
Mr.Toshio Ishioka
คุณเต็มศักดิ์ ช่อตอกไม้และครอบครัว
คุณเตี้ยฮ้วน-คุณแม่ประทุม โชคนุญช
คุณเตื่องเล้ง แซ่ก่ง,คุณน้อม สุขพร้อม
คุณเตื่องใจ ซึ่งโชติกุล
คุณเดือนดา เกษิก และครอบครัว
คุณเต๋ว นิลศิลป์ และครอบครัว
คุณไตรพร จันทร์พร
คุณถนอมศรี เหล่าประสิทธิ์ผล
คุณถวิล โพธิ์วังสี
คุณถาวร โคตรพัฒน์ และครอบครัว
คุณทพ-คุณจันทร์ทิพย์ มานะไชยรักษ์
คุณทิศา-คุณสุชาติ
และครอบครัวกิจพนาลัย
คุณทรงวุฒิ-คุณชติยา
และครอบครัวสายศิลป์
คุณทวี-คุณชื่นเงิน จันทร์เหลือง
คุณทวี-คุณวรรณภา ปัทมวิเศษ
คุณทวี-คุณเย็นดู เขียวละอ่อน
คุณทวีชัย-คุณอินันท์ ฐานะโชติพันธุ์
และครอบครัว
คุณทวีชัย-คุณสิริวัน
และครอบครัวชัยสุวรรณ
คุณทวีลาภ ศรีโกลม
คุณทวีวัฒน์-คุณอภิการณ วาสกุล
คุณทวีศักดิ์-คุณระเบียบ ทิพโกลม
คุณเทพพล วิญญ์กุลโรจน์
คุณทองขาว ร่องบุรุษ และครอบครัว
คุณทองคำ คำจุสาน
คุณทองคำ-คุณเคอิจิ
และครอบครัววนากาโอกะ
คุณทองคำ-คุณอรุณี-
คุณอรุณรัตน์ กมลสุโกศล
คุณทองดี นิลศิลป์

คุณทองพืง ชูแก้ว
 คุณทองม้วน เว้นบาป
 คุณทองมา เทพทาน
 คุณทองเลื่อน Dambach และครอบครัว
 คุณทองหล่อ ยี่งวันทรีรัตน์
 คุณทองเหรียญ-คุณอันเดร พิชเซอร์
 คุณท่อนาพร-ด.ญ.ศณะโกะ คุโยโนะ
 คุณทักษิณ แก้วสว่าง
 คุณทักษิณ เสรีเลิศวิวัฒน์
 คุณทักษิณ ขาวดารา Stiller
 คุณทักษิณ ปราณชัย
 คุณทักษิณ-คุณประคอง
 และครอบครัวเจริญดี
 คุณทักษิณรัตน์ แวสว่างวงศ์
 คุณทศพร-คุณยุวลักษณ์ โกโต
 คุณทีฆัมพร ทองคำ
 คุณทีฆัมพร-คุณอรดี อนันตภิกขการ
 คุณทีพวรรณ จันทราสุวรรณ
 คุณทีพวรรณ นาคสินธ์
 คุณทีพวรรณ นี้อย
 คุณทีพามา แสงมุกดา และครอบครัว
 คุณเทวินทร์-คุณมยุรี-
 คุณธนรัตน์ เหลืองซ้อน
 คุณเทอม-คุณสิริรัตน์
 และครอบครัวมาดไทย
 คุณเทิดชาติ ศรีพันธุ์
 คุณเทียบ-คุณพ่อเหลี่ยม-
 คุณแม่เนย บัวหอม
 คุณเทียมใจ ยอร์เกนเซน และครอบครัว
 คุณธงชัย จีวรวัธน์ จันทพูล
 คุณธงชัย ลีเมศวรกุล
 คุณธงชัย-คุณเกษม
 และครอบครัวเจริญรัตน์ประทุม
 คุณธงชัย-คุณจุฬารณณ์ สุนทรวังศ์
 คุณธงชัย-คุณนันทพร
 และครอบครัวแดงเจริญพาณิชย์
 คุณธงชัย-คุณนัยยุ จีรวีเสวี
 และครอบครัว
 คุณธงชัย-คุณลักษณ์ สุวรรณอักษร
 และครอบครัว
 คุณธงชัย-คุณวรรณ-
 คุณอนัญญา ลีทิวาสิต
 คุณธงชัย-คุณสมมิตร-
 คุณปกรณ์-คุณมธุรส คันธวงษ์
 คุณธงชัย-คุณสุสิพร-
 คุณพลธร เลิศเสาววงศ์
 คุณธนกร ตระกูลแตงสว่าง
 คุณธนกร-คุณมาลีรัตน์ รุ่งโรจน์ชัย
 คุณธนพร เอกภูเกียรติ
 คุณธนพรพนธ์ คุณานุรักษ์พงศ์
 และครอบครัว
 คุณธนพล-คุณอภิญา นิมเวสพาณิชย์

คุณธนวรรณ ศิริวัฒน์อักษร
 คุณธนวรรณ-คุณเอมอร สุวรรณประทีป
 คุณธนวัฒน์-คุณอติยา-
 คุณสิริขวัญ ไม้รัชตพาณิชย์
 คุณธนศักดิ์-คุณสุมานี ช่อไวยกุล
 และบุตรธิดา
 คุณธนสิน พารคสาขล
 คุณธนະสิทธิ-คุณเพชรน้ำหนึ่ง
 ศรีรุ่งอมรวัชต์
 คุณธนชัยชัย สามเสน
 คุณธนัญชัย-คุณพัชรินทร์ พัชรโสภณ
 และครอบครัว
 คุณธนนา-คุณวราภรณ์
 และครอบครัวสังกุล
 คุณธนนา-คุณอุทัยวรรณ ทองนพเก้า
 คุณธนาญพร วัชรภาพ
 พาณิชยูปการนันท์
 คุณธนาภรณ์-คุณภาภักดิ์ หวังโพธิ์
 คุณธนวรรณ-คุณพัชรนันท์
 พรหมมานนท์
 คุณธนินทร์-คุณนันทยา ทวาดทรง
 คุณธนนิวรรณ กมลรัตน์โยธิน
 คุณธนศ ศรีโหร-คุณวันทนา
 มาศรีสวัสดิ์
 คุณธนเศ-คุณนริศา จินตโกศลวิทย์
 คุณธมลวรรณ ทิพย์สุวรรณ
 และครอบครัว
 คุณธรรมธรร เตชะพิสิษฐ์
 คุณธวัช-คุณทักษิณ
 และครอบครัววัชรศิลป์
 คุณธวัชชัย กิตติโสภากร
 คุณธวัชชัย-คุณกนกวรรณ-
 คุณสโรชา เหล่าแพทยกิจ
 คุณธวัชชัย-คุณศุภกานัน-
 คุณสุธิดา ทองมี
 คุณธวัชชน ศิลาชัย
 คุณธัญชนก อุบจบกุล
 คุณธัญพร วัฒนธนากร
 คุณธัญนันท์ กุลวราเศรษฐ์
 คุณธัญนพร-คุณอาภาวี พรหมศิริ
 คุณธัญนา-คุณจ่อทั้น-
 คุณเอ็ดเวิร์ด-คุณสตีเฟ่น บาร์เรตต์
 คุณธนาณี-คุณสมใจ เกียรติพิพัฒน์กุล
 และครอบครัว
 คุณธนาทิพย์ วัจนเออร์
 คุณธนาธิปไตย โพธิ์สูง
 คุณธนิศนันท์ เข้มทองใหญ่
 คุณธนิศมากรณ์ คล้ายจวงวงศ์
 คุณธนิศวรรัตน์ เตชะพิสิษฐ์
 คุณธนิศาวัฒน์-คุณศิริสเดียน
 คุณดลพิ และครอบครัว
 คุณธิดาสิริสวัสดิ์ สีหะเนิน

คุณธีวกร มณีนงค์,
 คุณทิมลพวรรณ ตริเพ็ชร
 คุณธีรพล วราพิศษุ และครอบครัว
 คุณธีรพล-คุณบุษสินี-คุณรติรัตน์ โอศิริ
 คุณธีรวัฒน์-คุณคำนวณ ฐานะโชติพันธ์
 & Heaven Herb
 คุณธีระ โมธิตศิริคุณากร และครอบครัว
 คุณธีระ ชัยสุขโกศล
 คุณธีรุต อารายี และครอบครัว
 คุณธีรภูมิ สังข์ไชย
 คุณธีระ-คุณพรสุรีย์ ศิริคันสนียกุล
 คุณธีรรัตน์ อริยพฤกษ์
 คุณนคร-คุณพพิมล วาณิชจำเจริญกุล
 คุณนงชนก ปัญญาจวงเจริญ
 คุณนงนุช มาติสุขสถิตย์ และครอบครัว
 คุณนงเยาว์ บุญผด
 คุณนงลักษณ์ ศรีสาอางค์
 คุณนงลักษณ์ ศรีเทพ
 คุณนงลักษณ์ ศรีสาอางค์,
 คุณวิรัตน์ ยงเกียรติกันต์ และคณะ
 คุณนงลักษณ์ อวยชัยเจริญ
 คุณนงวรรณ นาคามะ
 และครอบครัวแก้วเจริญรุ่งเรือง
 คุณนที ม่วงสุนทร และครอบครัว
 คุณนที-คุณชนบัตน์ เยี่ยมโสภา
 คุณนพดล-คุณแม่บุญเจือ ไช้วัฒนชัย
 คุณนพดรา ใบเจริญ, คุณพัฒนา
 เจริญสุข
 คุณนพพร อินอยู่, คุณภูวดล
 และครอบครัวภูศรีเทพ
 คุณนพกรณ์ วงษ์จิวัต
 คุณนพมาศ สุทธินันท์
 คุณนพรัตน์-พ.ด.ชูเกียรติ-
 ร.อ.ชัชวรินทร์ ลินคำเจริญ
 คุณนพวรรณ ยวง
 คุณนภัสราพร เต่งพงศ์พันธุ์,
 คุณวชิรศักดิ์ แก้วโชเย็น
 คุณนรา สารีภุมม
 คุณนราทิพร วงศ์ดาว,
 คุณจิรภา จองสิทธิ์
 คุณนรินทร์-คุณสุปัทมา
 และครอบครัวปิ่นมรกต
 คุณนริรัตน์-คุณสุวรรณดี ตั้งวัชรพงศ์
 คุณนฤมล เกรก
 คุณนฤมล สุกพรพสุพัฒน์,
 คุณณัฐฐัญญาธิภักดิ์ กิตติจำเจริญ
 คุณนฤมล หอมหวาน และครอบครัว
 คุณนฤมล ภูนิชิตกุล
 คุณนลิน ถนิตกรม
 คุณนลินี ศิริวัฒน์อักษร
 คุณนพพร และครอบครัวแสงมณี
 คุณนวิรัตน์ จิระดารากุล

คุณประภัสสร-
คุณประภาดา มธุรสพาที
คุณประภาพร-คุณสมจิตร์ ชาวลาภูล
คุณประภาพร แซ่เอ็ง
คุณประภาพร Etlebach
คุณประภาศิริวรรณ น้อยมณฑิลา
คุณประยงค์-คุณคำพอง โนนวิบูลย์
คุณประยุทธ์-คุณอารีย์-
คุณกนกวรรณ หล้าอำวัน
คุณประยูร กว้างทะเล
คุณประยูร-คุณพิระพรรณ-
คุณปิ่นวิรุ-คุณพิชญากา กาญจนา
คุณประยูรศรี นิพพิทา
คุณประวีติ-คุณระเบียบ ญาณะชัย
และครอบครัว
คุณประวาท บุณนาค
คุณประวีณ นาคเป้า และครอบครัว
คุณประวีรย์ โชยโรจน์
คุณประวีรย์ ศรีแสงนาม
คุณประวีรย์-คุณลัดดา
และครอบครัวบุญญาวัน
คุณประสงค์ ไทร้อย และครอบครัว
คุณประสงค์ รักสินเจริญศักดิ์
คุณประสพ-คุณจุมรี แสงภู
คุณประสพ-คุณมณฑา ทวนทอง
คุณประสพ-คุณสุวิมล รัตนเลิศชัยกุล
คุณประสิทธิ์-คุณเชาว์
และครอบครัวปฐมกำเนิด
คุณประเสริฐ-คุณล้าน พนอำพน
และครอบครัว
คุณประเสริฐ-คุณวิไลวรรณ
และครอบครัวเย็นแสง
คุณปรัชญา สัพัญญูวิทย์
และครอบครัว
คุณปรางค์ทิพย์-คุณสะกะโยริ-
คุณทิพย์พร สมโลก
คุณปราน-คุณคณิศร พะลัง
คุณปรานี อยู่ประสิทธิ์
คุณปรานี Clover
คุณปรานี-คุณจิราภา
และครอบครัวคำแพง
คุณปรภาพ วีระแพทย์
คุณระพีพรรณ พจนะโอษฐ์
คุณปราโมทย์ บุญนำสุข
คุณปราโมทย์-คุณพรจันทร์ ผดุงกุล
และครอบครัว
คุณปริญญ์-คุณรัชดา เอทมนชัย
คุณปริญญ์-คุณศุภรณ หิรัญศิริ
คุณปัทมา ไตรรัตนกุล
คุณปวีณา สุริยประภาติลา
คุณปวีณา ณะะโสภา
คุณปวีณา มหารัตน์

คุณปวีณา-คุณสุวรรณา
และครอบครัวศิริชัยพรหม
คุณปลิว-คุณวีรณี สุริยะมงคล
และครอบครัว
คุณปวิณรัตน์ ผลประสิทธิ์โต
และครอบครัว
คุณปญญา สุริยประภาติลา
คุณปญญา แหม่ดีเลิศ
คุณปญญา และครอบครัววิไลการ-มรกต
คุณปณณิการ์ ไตงชัย
คุณปัทมา อาจนาเสียว
คุณปภาวีย์ สุริยประภาติลา
คุณปานทิพย์ ธนอมศักดิ์ศรี
และครอบครัว
คุณปาริชาติ สมการ และครอบครัว
คุณปาริมา สุรทนต์ และครอบครัว
คุณปาริมา ประจุพงษ์เพชร
คุณปิติ-คุณวันทนา บุญสูง
และครอบครัว
คุณปิ่นแก้ว ไฉมัน
คุณปิยพันธ์ เชื้อบุญญาวีรย์
คุณปิยวดี เชื้อบุญญาวีรย์
คุณปิยวรรณ เป็งธรรม-
คุณเจนจิรา แวงวรรณ
คุณปิยะ-คุณสุวิรัตน์ ปิ่นเจริญ
คุณปิยะนันท์-คุณชัยยุทธ ว่องสุขสวัสดิ์
คุณปิยะรัตน์ พงษ์ศิริ
คุณปิยะวรรณ ปานปฐมทอง,
คุณสาธิตา จิตตวงศ์
คุณปิยะวุฒิ เชื้อบุญญาวีรย์
คุณปิเตอร์-คุณนฤมล เกว
คุณปญญาวัน สุจิตรวาท
คุณปญญาวัน ชัยกิตติภรณ์
คุณเปรมจิต เจริญเจริญเดช
คุณไปรดา-คุณโควอิ-
ด.ญ.คิมเอ เอโนโมโตะ
คุณพจมาศ อาจวีย์
คุณพจพร สิงห์บำรุง และครอบครัว
คุณพจพิกัด เอกชูเกียรติ
คุณพ้องเพ็ญ สัมมาพันธ์
คุณพ้องศรี เดชเวช และครอบครัว
คุณผดุง พูแก้ว
คุณผดุง เขียว
คุณฝน สายพันธ์
คุณไผ่ ใช้ไผ่คุณนิดา ฉายาวรกุล
คุณพงศธร ศรีจันทร์แก้ว
คุณพงศ์ศักดิ์ เทียะสกุล,
คุณณฏฐิยา เสวตรวคม
คุณพงษ์พางา ภูมิพะโค
คุณพงษ์ศิริ วิวัฒไชยประทีป
คุณพงษ์ศักดิ์ ชัยภาว
คุณพงษ์ศักดิ์-คุณเพ็ญศรี แก้วกาญจนา

คุณพจน์-คุณพัชรา ศรีแดง
และครอบครัว
คุณพจน์-คุณธวัชชัย อมรโกศลพันธ์
คุณพจนาน แสงวงศ์ศรี
คุณพชร แก้วโชติเยน
คุณพนัวรรณ น้อยประชา
คุณพนั-คุณนราธิป
และครอบครัวธรรมากรสันติ
คุณพนัส-คุณพรรัตน
และครอบครัวอุดมมงคล
คุณพนิดา โชติยเวชรรัตน์ และครอบครัว
คุณพนิดา สุวรรณดี
คุณพนิด-คุณสุวรรณี-คุณสุริยา แซ่ตัน
คุณพนอม เป้นซ์-คุณอาคม วิประชา
คุณพจน์ทร์ ลูกอินทร์
คุณพรเจริญ-คุณพรทิพย์ เจริญบุญศรี
คุณพรธาดา อิลละ-คุณนิตยา วนาจิรัตน์
คุณพรชนก บุญคุ้มสม,
คุณบุญพิน นัยน์พาณิชย์
คุณพรชิต-คุณกชพร ฤชาอำไพ
คุณพรชัย ประกอบวนิชกุล
คุณพรชัย ยงเกียรติกันต
คุณพรชัย-คุณณัฐรา
และครอบครัวเดชอมรรัตนกุล
คุณพรชิตา-คุณอภิชัย อารยะสัมพันธ์,
คุณพงส์ แซ่ลี
คุณพณีย์ กันทการ และครอบครัว
คุณพรทิพย์-คุณอภิชา-
คุณอินทรา แดงจำรูญ
คุณพรนภา สิทธิพงศ์เลิศ และครอบครัว
คุณพรพรรณิ เชิญจิง
คุณพรพัฒน์ เกียรติภัก และครอบครัว
คุณพรพิชชา นวมสุคนธ์
คุณพรพิมล-คุณสุนทร
และครอบครัวฐานธรรมชัย
คุณพรเพชร แสงจันทร์
คุณพรเพ็ญ บุญยาวัน และครอบครัว
คุณพรเพ็ญ-คุณกิตติศักดิ์
และครอบครัวบุญยาวัน
คุณพรเพ็ญ-คุณนิตยา โตศิริพัฒนา
คุณพรภาวิ มาลา
คุณพรภินันท์-คุณพัฒนศิริดา-
คุณณัฐพงศ์ แสนทวีสุข
คุณพรณิ จงจิตรธาดา
คุณพรณิ ชีวาวณิช และครอบครัว
คุณพรณิ คำวงษ์อมัยศ-
คุณรุ่งดี พัทธวงค์
คุณพรณิ ทองทัต และครอบครัว
คุณพรณิ อธิจำจุล
คุณพรณิ-คุณอุดม
คุณพรณิ-คุณณิภาณิ
คุณพรศรี จิรายอมเวช และครอบครัว

คุณพสุตา กลิ่นพศดา,คุณสุชาติ ปฏิทิน
คุณพรอุษา ฐานพูนทรัพย์,
คุณศิริวิทย์ อินทรกำแหง
คุณพลกฤษณ์-คุณวันดี กิจประชากร
คุณพลวัฒน์ นาคะลักษ์ณ์
คุณพลศักดิ์ โชคโคบาลสมบัติ
คุณพวง-คุณเรณู โชคนันต์ตระกูล
คุณพวงเพ็ญ ทิสยากร
คุณพอลกมล-คุณแมตรี-คุณทิชากร กงเพชร
คุณพอลกิมเฮง-คุณแม่หนู แซ่ลี
คุณพ่อคำ-คุณแม่แก้ว เรือนนการ
และครอบครัว
คุณพ่อจันทร์-คุณแม่ปิ่น-คุณสมจักร วีระบิด
คุณพอลใจ มนตรี
คุณพ่อชวน-คุณศิริพร ชวนรุ่งวัฒนา
คุณพ่อณรงค์-คุณแม่สมจิตต์
พุทพอนเนก และครอบครัว
คุณพ่อต๋อง แซ่โจ้ว-คุณแม่สุรีย์ ลาภมงคล
คุณพ่อโต-คุณแม่ใหม่ต ประพันธ์
คุณพ่อทองใบ-คุณแม่พุด-
คุณสนธิ์ ประโชติ
คุณพ่อต-คุณแม่พัด จอมสูงเหลื่อม,
คุณอวรวรรณ มาสุตะ
คุณพ่อบรรล-คุณแม่อ๋า-
คุณตฤณี-ครอบครัวพันธุ์ในราช
คุณพ่อบุญเปลี่ยน-คุณแม่ปิล โพรพา
คุณพ่อประโยชน์ ศรีสัตยการ
คุณพ่อปล-คุณแม่สายทั้ง-
คุณปาริชาติ อาสมาน
คุณพ่อมนต์ศักดิ์-คุณแม่บุญ พันธุ์วิชัยรัตน์
คุณพ่อวัน บุญवास
คุณพ่อสมศักดิ์-คุณแม่ประไพ ใจงาม
คุณพ่อสินชัย-คุณแม่ไพเราะ ศรีเขต
คุณพ่อหยิ่งไฟ-คุณแม่แสง
และครอบครัวงานเกียรติทรัพย์
คุณพ่อเหลียงพง แซ่ท่าน,
คุณสุภาพ จิรสอนิการณ
คุณพ่อใหม่-คุณแม่สมฤก ศรีพรรณลำ
คุณพระยา กำแหงปฎิยุทธ์
และลูกหลาน
คุณพ่อชัย วิษณุพงศ์ และครอบครัว
คุณพันธ์ บุญธรรมจิต
คุณพัชร-คุณนารี-
คุณศุภวิชัย พยัคจักรพรรดิ
คุณพัชราดา-คุณสมพร ชัยชนะ และลูกๆ
คุณพัชรนันท์ ติวาเจริญพัฒน์
และครอบครัว
คุณพัชรา สุทธิบุตร และครอบครัว
คุณพัชรินทร์ บุญธรรมจิต
และครอบครัว
คุณพัชรินทร์ โสภณธาวาล
คุณพัชรีย์ ทีมศิริกุล และครอบครัว

คุณพัชรีย์ วชิระนันท์กุล
คุณพัชอร แก้วมณีมาศ
คุณพัชธริน เต็มรัตน์
คุณพัชร์ธิดา จินดาสมิพันธ์,
คุณผาณิต คงมาก
คุณพัสยา ทนทาน
คุณพัน-คุณกรณิการ์ เสวตาภรณ์
และครอบครัว
คุณพันธน์วงศ์-คุณนิดา ชัยประภา
คุณพันธุพิชิต เอี่ยมศรี
คุณพินัย นาคทอง
คุณพาส-คุณเสวียง-คุณแม่บุรี พุทธรักษา
และครอบครัว
คุณพิชฎา พัฒนวงศ์อนันต์
และกลุ่มรวไรถาวร จ.ระยอง
คุณพิชิต อวิทูรทพานิษฐ์
คุณพิเชษฐ์ วิริยะ และครอบครัว
คุณพิณิจ-คุณบุศกร ปฐมกำเนิด
คุณพิณิษ-คุณเกตุร อาษา
และครอบครัว
คุณพิพัฒน์ พรพิทยากุล
คุณพิมพ์ใจ แซ่เจีย
คุณพิมพ์หทัย ไตลังคะ
คุณพิมพ์า ไทยานนท์
คุณพิมพ์พรพรรณ ฉันทาศัย
คุณพิมพ์รัตน์-คุณกิตติ รุ่งประเสริฐ
คุณพิรุฬห์-คุณพรศรี
และครอบครัวนิมิตยงสกุล
คุณพิศนุ คล้ายทิม
คุณพิศมัย กองไชย
คุณพิศมัย แสงพิริยุ
คุณพิศษุร เบี่ยมปิติ
คุณพิศษุร-คุณพัชรินทร์ เงินการ
คุณพิศุทธิ-คุณเสลาลักษณ์ จริเกษ
คุณพิเศษศักดิ์ ทองรุ่งเรืองกุล
คุณพิสิฐ-คุณอัมรา-คุณอนาวาล อุทัยสง
คุณพิสิทธิ-คุณภัคชลิ-
คุณธรรมาภรณ์ ยังศ์สุสาวิทย์
คุณพิชญณ์ จันสุริยวงศ์
คุณพิรพงษ์ พฤชยานานนท์ และคณะ
คุณพิรุณมี แสงพิริยุ
คุณพิระ-คุณชลาลัย อาตริธ
และครอบครัว
คุณพิระบุช นานา
คุณพิระพล เป้าเพ็ง,
คุณกมลวรรณ สว่าง
คุณพิระศักดิ์-คุณวิจิตรา ราชพัฒน์
คุณพิรัตน์-คุณน้องหยก
คุณพลวัฒน์ เกาส์สงวน
และครอบครัวปิ่นนาม
คุณพุทธรักษา จิจุฬา
คุณพุทธรุณี ภูมิพุทธ และครอบครัว

คุณพุทธิพงศ์ จันทรานวัฒน์
คุณพูน-คุณอลวย โพธังาม
คุณพูนทรัพย์ ปัทมตลก
คุณพูนศรี-คุณเปรมใจ-
คุณอุบลพงศ์ แซ่แต้
คุณเพชรรัตน์ จริเกษม และครอบครัว
คุณเพชรรัตน์ โพธิ์วัฒนเสถียร
คุณเพ็ญแข ศิวะนันต์วงศ์ และคณะ
คุณเพ็ญทิพย์ ชัยกิตติภรณ์
คุณเพ็ญทิพย์-คุณพิรชัย ปะยานนท์
คุณเพ็ญพรพรรณ-คุณอรอนงค์
นิจิการพิศษุ
คุณเพ็ญศักดิ์ นานูพร นันตติกุล
คุณเพ็ญศักดิ์ อนุกุล และครอบครัว
คุณเพ็ญศรี พงษ์โสภณ และครอบครัว
คุณเพ็ญศรี-คุณวิกรม-
คุณคนิน เลิศเจริญสุข
คุณเพ็ญสินี สุวรรณทวีโชติ
และครอบครัว
คุณเพทยา พึ่งสุข
คุณเพ็ญวิ-คุณอาจินต์-
คุณฤทัย-คุณวิจุจน์ อภิวัฒน์นคร
คุณเพ็ญ จิตเห็นธรรม
คุณเพ็ญศักดิ์-คุณมังกร พรชัยนันท์
และครอบครัว
คุณเพ็ญศักดิ์-คุณอริยญา-
คุณอัครชุตตา ชิวาวัฒนานนท์
คุณเพียร-คุณไพศาล-คุณธนากร หนูทอง
คุณเพียรใจ ใจจอนลิวิไล
คุณแพรตติ ขุดิตัน
คุณไพจิตร สังฆมาศ
คุณไพบลย์ มงคลศรี
คุณไพบลย์-คุณอวรวรรณ วงษ์วันทนี
คุณไพรัตน์ ไพธรรมโชติวัฒน์
คุณไพรินทร์ ทองสุวรรณ-
คุณขรรค์ชัย นิยมอดุลย์
คุณไพสิน-คุณสัดดา บุญรัตน์พันธุ์
และครอบครัวไพศรีเจริญ
คุณไพศาล บุญสะกันต์ และคู่บุญ
คุณไพศาล สิทธิภิสิทธิ์ และครอบครัว
คุณไพศาล-คุณวรรณนิดา เขียวไกล
คุณภัค-คุณพิมพ์พรรณ-
คุณชุตตา ดวงสร้อยทอง
คุณภัควดี สีสานมานชัย
คุณภัทร อินลาภ
คุณภัทรทิพย์ พุทพอนเนก และครอบครัว
คุณภัทรนันท์ ยัทธิศ ทาเคชิ โยชิตะ
และครอบครัว
คุณภัทรา ทยานันท์ และครอบครัว
คุณภัทรา-คุณดลยา-คุณเกศสุดา-
คุณบ๋านิล อัจฉรีย์
คุณภัทราภรณ์ วิชัยบุญ

คุณระวีวรรณ แมนประสาทกุล
คุณรัชดา-คุณสุจินตนา วีระเวชโชกุล
คุณรัชดาวรรณ มากโมตรี
คุณรัชณี แสนเทวีม
คุณรัชชัยย์ แซ่เตียว
คุณรัชชัยย์ ตั้งจุฎฎาณิชย์
คุณรัฐพร แดงมณี และครอบครัว
คุณรัตติกร ศิริสิทธิ์ยาการ
คุณรัตติยาภรณ์ พิพัฒน์
คุณรัตนา กลิ่นประทุม
คุณรัตนา ฐานะวระ
คุณรัตนา ปริญญาดร และญาติทุกคน
คุณรัตนา สันติพัฒน์
คุณรัตนา อุดมศรีพันธุ์ และครอบครัว
คุณรัตนา-คุณทวิชัย-
คุณสุภาวรัตน์ อ้วนสังจากุล
คุณรัตนา-คุณเบญจา-
คุณพรพรรณ ต้นกิม
คุณรัตนภาณณ์ แก่นแก้ว
และครอบครัวจุลลิกิตติพันธ์
คุณวิศมี ศรีจันทร์
คุณวิฬง ราชศักดิ์
คุณรุ่งทิพย์-คุณทวศรี ธรรมศรีตา
คุณรุ่งทิพา อนุวัชพงษ์
คุณรุ่งนภา ดันตพฤษ์ม
และครอบครัว
คุณรุ่งนภา-ด.ช.ธนวัฒน์-
คุณบุญแก้ว พนมชน
คุณรุ่งรัตน์ ด.ศวีวงศ์
คุณรุ่งรัตน์ อนุวัชราภรณ์ และครอบครัว
คุณรุ่งโรจน์ หยกพิทักษ์โชค และครอบครัว
คุณรุ่งโรจน์-คุณสุจินตนา ซูชัยศรี
คุณรุ่งวิมล วิจิฏกุล,ด.ญ.ธีรภา สวงสิน
คุณจุจนา-คุณรัชดา-คุณภา นิยมศิลป์
คุณจุจิรา โสมภีร์
คุณเรณู-คุณกิตติศักดิ์ มหาพัฒน์กุล
คุณเรไร รอดคู่ใจ
คุณเรวัชชัย-คุณศศิมา ทองหล่อ
และครอบครัว
คุณเจอนันท์-คุณนพวรรณ ใจสุข
คุณกฤต พงแสงธรรม และครอบครัว
คุณกฤตพร ธรรมจักรกุล และครอบครัว
คุณฉวีพร ปรางจินา
คุณล้อม ตัดใจ เมินชน
คุณลลิตา พงมกรณ์ พร้อมครอบครัว
คุณลลิตา ธิโชตะ และครอบครัว
คุณลลิตา-คุณนิรันดร์-
คุณนิพนธ์-คุณนันทา จันทรมณี
คุณละออง พญิมัย
คุณละออง-คุณนันทา
และครอบครัวปัทมสุขสุนทร
คุณละออง-คุณอรรดา ขวรงค์ศิริ

คุณละออง นาคสินธุ์-
คุณอุมาพร ธนกิจไพศาล
คุณลักขณา เพ็ญไพศย์-
ร.ช.ณัฐศิริ สุธสุวรรณ
คุณลักขณา-คุณพนตล รัตนทรานนท์
คุณลักขณา ศรีดาวงษ์-
คุณวสันต์ ฤทธิ์ถาวร
คุณลักขณา เศวตรุ่งเรือง-
คุณเปรม งามธนสมบัติ
คุณลัดดา และครอบครัวซึ่งอุบล
คุณลัดดา ภู่นิจิตกุล
คุณลัดดาวัลย์ ชมพรวร
คุณลาวัลย์ ธนาลังกุล
คุณลำใย ชลเตอร์
คุณลีนภาพ ทุติรัตน์
คุณเล็ก ตาคง และครอบครัว
คุณเลิศชัย-คุณสุวรรณ วงศ์วัฒน์
คุณเลิศศักดิ์ แซ่หลี และบุพการี
คุณเลี้ยงชม แซ่ลิ้ม,
คุณนพพร ไหวธีระกุล
คุณโล่ง-คุณชกเง็ง
และครอบครัวยังอนานนท์
คุณวงเดือน ทรัพย์มี,
คุณเพ็ญแข ชัยสัมฤทธิ์โชค
คุณวิง มีสกวัน และครอบครัว
คุณวชิร จิตรทอง และครอบครัว
คุณวชิร พัฒนพงษ์ธำรงค์
คุณวณิชชา-คุณญาตาวรรณ พาศาส์
คุณวนิดา จารุพัฒน์
คุณวนิดา ณ นคร
คุณวชิร-คุณเยาวเรศ
และครอบครัวด้านศิริชัย
คุณวราดา-คุณจำรัส ชัยบุญมี
คุณวราดา(แดงด้อย) คงพันธุ์
คุณวราเทพ-คุณนุชจิรา-
และครอบครัว ศุภเมธาก
คุณวราพงษ์ สุจินต์ยธิต และญาติมิตร
คุณวราพล-คุณอุบลพรรณ พงษ์สุวรรณ
และครอบครัว
คุณวราภร แพรอนิกกุล
คุณวรายุทธ-คุณอภัย เทียมเพชรไพศาล
คุณวราภร จันทังยี และครอบครัว
คุณวราภร เทิดเทวรัตน์
คุณวราภร-คุณจิราวัฒน์
และครอบครัววิฑูรย์
คุณวราภร สกฤตพร
คุณวราภร ลาร์ตนิภาภ
คุณวราภร อัครวิมล
คุณวราภร-คุณอติลา-คุณภาดาวิ ที่ตั้ง
คุณวราภร สิริยาการ และครอบครัว
คุณวราภร สิริวัฒนภาพ
คุณวราภร-คุณแสงนวล ศรีรัตนชีวลักษณ์

คุณวราภร-คุณศิริกุล-
คุณนิชา วิสุทธิ์เมธาก
คุณวราภร สุวัชรประภาติกล
คุณวราภร-คุณวิภา ภูมิ
คุณวราภร อิมลกุล
คุณวราภร-คุณชัชวาล พันธ์รัตน์
คุณวราภร เรืองฤทธิ์
คุณวราภร เข้มทอง และครอบครัว
คุณวราภร-คุณภาณี-
คุณวราภร-คุณสุภาวณิ
คุณวราภร-คุณเชษฐา พันธ์รัตน์
คุณวราภร Toshiaki Momose
คุณวราภร สาคร
คุณวราภร เจริญศิลป์,คุณโสภิตา เพชรบุญ
คุณวราภร เพชรวิภา และครอบครัว
คุณวราภร ศรีสุภาภรณ์ และครอบครัว
คุณวราภร-คุณสุวิทย์ ทุ่งเกษม
คุณวราภร มงคลลาภกิจ และครอบครัว
คุณวราภร-คุณวิไลเชษฐ์ พุฒิก
และครอบครัว
คุณวราภร โภศ และครอบครัว
คุณวราภร ชำได้ และครอบครัว
คุณวราภร อัญญาติติกุล
คุณวราภร จิราวัฒน์
คุณวราภร-คุณปทุมวิไล
และครอบครัวอุดมศักดิ์พงศ์
คุณวราภร อุทัยวรรณ
คุณวราภร-คุณทิพวรรณ-
คุณสุวิภา สุภักดิ์
คุณวราภร ลวชัยโยธิน
คุณวราภร วงศ์เชษฐา
คุณวราภร ศักดิ์พันธ์ และครอบครัว
คุณวราภร ภารังกุล,
คุณลหรี-คุณสยามรัฐ เพชรพรหม
คุณวราภร สุภาว
คุณวราภร-คุณเดชะ มิ่งขวัญ
คุณวราภร จันทะเลียง
คุณวราภร พาวุธวิญญู และครอบครัว
คุณวราภร Debbe
คุณวราภร พิเศษชัย
และครอบครัว-คุณวราภร
คุณวราภร ตามด
คุณวราภร มิ่งขวัญ
คุณวราภร สุทธิ
คุณวราภร อินทราภรณ์
คุณวราภร ชินโคตร
คุณวราภร-คุณวิรัตน์-
คุณวราภร คงเมือง
คุณวราภร-คุณทิพย์พร คอชเชษฐ์
คุณวราภร-คุณสุวิมล
และครอบครัว-คุณวราภร
คุณวราภร-คุณไมลา ปาวะนิพัฒน์

คุณวารี เกตุดำรงชัย และครอบครัว

คุณวารี เหมลอย

คุณวาวุฒิ จินตพล

คุณวาวุฒิ โชติเดชชัย

คุณแว่นน้อย โรจนประติษฐ์

คุณวาวุฒิ มะโนวงศ์

คุณวาสนา ไควน์ทรีวัฒน์

และครอบครัว

คุณวาสนา นิลประดับแก้ว

คุณวาสนา-คุณวุฒิดา

และครอบครัวพันธุ์รัตน์

คุณวาสนา-คุณสุชัย อัครพัฒน์วงศ์

และครอบครัว

คุณวาลัญญ์ เทียบขุนทด

คุณวาลิตา คลังสูงเนิน

คุณวาลินี-คุณพ่อตู้-

คุณแม่อุทัย มิตรสูงเนิน

คุณวิจิตรา กุฬศกร

คุณวิจิตรา จักสาน

คุณวิชัย-คุณกนกวรรณ-

คุณวิชัย จันทรงมี

คุณวิชัย-คุณกาญจนา สุวิชัยวงศ์

คุณวิชัย-คุณณัฐยาน์ อุ่นดีตระกูล

คุณวิชัย-คุณบารมี-

คุณเชิญบุญ สุวรรณสินพันธุ์

คุณวิชัย-คุณประเจือง-

คุณศศิอำไพ ปาลวัฒน์วิไชย

คุณวิชัย-คุณปาลิตา วัฒนภากร

และบุตรธิดา

คุณวิชัย-คุณพูลสุข เต็มเศรษฐเจริญ

คุณวิชัย-คุณวิภา เลิศกุลทานนท์

และครอบครัว

คุณวิชัย-คุณสุกรี รัตนศิริ

และครอบครัว

คุณวิชา-คุณสุวมี-

คุณกัลยณัฏฐ์ บวรธรรมจักร

คุณวิจิต ตรีกุล

คุณวิจิต-คุณเมย์ สายลนิท

คุณวิเชียร ทองศรี และครอบครัว

คุณวิเชียร-คุณประคอง จันทรงมี

คุณวิเชียร-คุณสัสดา บุญผล

และลูกหลาน

คุณวิเชียร-คุณวีระวุฒิ-คุณสมพงษ์ ต้นกิม

คุณวิเชียร-คุณอารีย์รัตน์ ภัคติวรรณกุล

คุณวิฑูร-คุณอนันฐา สุวรรณเนนย์

และครอบครัว

คุณวิฑูรย์-คุณทิชา

และครอบครัวเลิศยิ่งยศ

คุณทิชา บุญเลิศเกิดไกร

คุณทิชา-คุณชูศรี-

คุณวรรณศิริ วีระสัมพันธ์

คุณทิชา-คุณอัษฎนา

และครอบครัวแสนทนิล

คุณวิวัฒน์ ลินสวัสดิ์

คุณวินิจ จรุงวิภู และครอบครัวคุณแม่

คุณวินิตา ศรีวงศ์รักษ์

คุณวิภาดา ศรีบริพั

คุณวิภาพร-คุณโจเซฟ กัปเลอร์

คุณวิภาวรรณ จีรวัฒน์ชล และครอบครัว

คุณวิภากร ศิริวัฒน์อักษร

คุณวิภาส วัชรกุลไทย,

คุณอนนุช ช่วงรังษี

คุณวิมล ช่างปู

คุณวิมลนันท์ วรรณเอกมงคล

และครอบครัวชัยวัฒน์ธำกร

คุณวิมลมาส รัตนวราท

คุณวิมลรัตน์ เปล่งเจริญศิริชัย

คุณวิมลศิริ-คุณนวมนต์-

คุณนวรรตน์ อุ่นดีตระกูล

คุณวิภากร แสงสว่าง-

คุณภฤศพล-คุณฐิติภัทร์ ตั้งโพธิ์บุ

คุณวิรัชพงษ์-คุณจันทิมา สวนศิลป์พงษ์

และครอบครัว

คุณวิรัชรอง-คุณธีระชน ขนานนิต

คุณวิรัช วสินพงษ์พันธ์

คุณวิรัช-คุณแม่จันทร์-

คุณวัฒนา ได้สกุลชู

คุณวิรัตน์ ยงเกียรติกานต์

คุณวิโรจน์ ประเทีย

เคียงขวัญ ธิปไตย รักคิด

คุณวิโรจน์-คุณเกศรา จารุศักดิ์เสถียร

คุณวิโรจน์-คุณนงนุช-คุณมาริสา ลี

คุณวิโรจน์-คุณสตาวัลย์

และครอบครัว ศรีเลิศ

คุณวิโรจน์-คุณสุภาณี อรรณวจิตเดช

และครอบครัว

คุณวิลาวัณย์ วิทยเศรษฐ์กุล

คุณวิไล ไทกุล

คุณวิไล แซ่ฮึ้ง-คุณขวัญใจ วสุธานนท์

คุณวิไล ทองสัมพันธ์

คุณวิไล อันต์รัตน์-คุณสุมิตรา สุราฤทธิ์

คุณวิไล-คุณโคจิ จินโตะ

คุณวิไลพร-Mr.Tenzo-

Uki-Kyoka Fujinawa

คุณวิไลวรรณ เขียมแสง

คุณวิไลวรรณ-ค.ญ.ไธษ์ ชราชาติ

คุณวิไลวัลย์ วิชสิริเสรี และครอบครัว

คุณวิวัฒน์-คุณกัลยา-

คุณทิพย์วรรณ อัครวานิช

คุณวิวิศน์ จันทนา

คุณวิศิษฐ์-คุณพรพรรณ มั่งคั่ง

คุณวิษณุ คุปกาญจนา

คุณวิษณุ-คุณวิกันดา สมนยานนท์

และญาติมิตร

คุณวิษุวัต-คุณเนตรทราย บุรุษ

และครอบครัว

คุณวิสันต์-คุณนวลจันทร์ บุตรบุญจันทร์

คุณวิสันต์-คุณบุษบา-ค.ช.วิสุทธิ แซ่มชื่น

คุณวิสิทธิ์-คุณบุญศรี-

คุณสิริจันทร์ ภัคดิโชติพาณิชย์

คุณวิสิทธิ์-คุณป๋ายรีย์ คุณนิรันดร์

คุณวิภา เพิ่มพาณิชย์ และครอบครัว

คุณวิรัชชาติ สิรินันทาพาท

คุณวีระ วงษ์เสาวศุภ

คุณวีระชัย-คุณกรณิกา

และครอบครัวพารมย์

คุณวีระเชษฐ์ ดวงดีเด่น

คุณวีระพันธุ์ เสถียรนพแก้ว

และครอบครัว

คุณวีระศักดิ์-คุณอารีรัตน์

ศิริคุรุรัตน์ และบุตรธิดา

คุณวีรวัฒน์ สร้อยสุวรรณ

คุณวุฒิ-คุณวรางศณา วิจิตรสิริ

และครอบครัว

คุณวุฒิเลิศ-คุณเพ็ญใจ

และครอบครัวทองคำแท้

คุณเวชยันต์-คุณประกายมาศ เฮงสุณิษ

คุณเวียงแก้ว-คุณสุจินดา บริหาร

และครอบครัว

คุณศรี เบธลาคา

คุณศรีชัย-คุณนงเยาว์-

คุณเจนจิรา กองแก้ว

คุณศรีวัน-คุณทิพรพร มานิตย์

คุณศรีวันพรพงษ์ เบญจอัลสทนก

และคณะญาติมิตร

คุณศรีนงเยาว์รัตน์ หวังศุภกิจโกศล

และครอบครัว

คุณศรีกาญจนา-คุณจิรธนา-

คุณอัษฎชัย สมพลพงษ์

คุณศรีจันทร์รา ไตรงชัย

คุณศรีนวล อ้อยน

คุณศรีเพ็ญพร เสาร์แก้ว

คุณศรีวิไล ชัยวงศ์เหล็ก

คุณศรีวิไล-คุณศรีอรุณ ชัยพันธุ์

คุณศรีไฉลา อิกุจิ และครอบครัว

คุณศศิภรณ์ เพชรทับทิม

คุณศศิ-คุณสุภัทรา สุวรรณโชติ

คุณศศิชา อธิวัฒน์นางกู และครอบครัว

คุณศศิธร โชคประสิทธิ์

คุณศศิธร นิรมานเสรี และครอบครัว

คุณศศิธร อินทรศร และครอบครัว

คุณศศิธร-คุณปริญญาน เจตนาแสน

และครอบครัว

คุณศศิพันธ์ นิกากวนาวา

คุณศศิพิชชา เฮงสกุล

คุณศศิภัสรา โชติเลขา

คุณศศิลักษณ์-คุณจิรพรรณ-
คุณพรระ อภิมาศ
คุณศักดิ์ชัย-คุณประทุม แต่งเจริญสุข
คุณศักดิ์ชัย-คุณวนิดา-
คุณประเสริฐ พิเชษฐ์พันธ์
คุณศักดิ์ศรี ทวีราชทรัพย์
คุณคันสนีย์ เตียวสกุล
คุณคันสนีย์ เล็กประเสริฐ
คุณเต็ด แซงยะ
คุณศานิต นาคทอง-คุณเสริมศรี บุญมัน
คุณคินิชา-คุณสมัญญา สิมเศรษฐกุล
คุณคณิ-คุณธนเกียรติ-
ด.ช.วร ไกรวิระเดชาชัย
คุณธรรมณี ปทุมเพทาย
คุณศิริขวัญ แวนิดลานนท์
คุณศิริธรรม ทับพวง
คุณศรินทร์รา พิงลาสิ
คุณศิริพันธ์ เมฆธนาทิพย์
และครอบครัวโอนัททิพย์
คุณศิริพร คงเทศ
คุณศิริพร ทับพวง
คุณศิริพร สัทเทอร์มันน์-คุณบุญสวรรค์
คุณศิริพร สารัตถวิภาศ
คุณศิริพร อุคำพันธ์-คุณสุวิชัย ชมาพิสุทธิ
คุณศิริพร-คุณประสิทธิ์ชัย-
คุณรัตนฟ้า พงษ์สุวรรณศิริ
คุณศิริพร-คุณวรรณิ์ สารัตถวิภาศ
คุณศิริพรรณ ศรีพลแก้ว-ด.ช.เจมส์ วิลสัน
คุณศิริเพ็ญ-คุณบุญชัย เศรษฐวิพงศ์
คุณศิริณารักษ์ เขียวโตชื่น
คุณศิริรัตน์ คำวามะ และครอบครัว
คุณศิริลักษณ์ เมฆวิม
คุณศิริวรรณ พริสวัสดิ์ และครอบครัว
คุณศิริวรรณ สุขศรี และครอบครัว
คุณศิริวรรณ สุริยประภาติสภ
คุณศิริศักดิ์-คุณสมพร ทวรรณเชษฐ์
คุณศิริพร-Niklas-ไมนา Lodenforss
คุณศิริพร-คุณชกแข็ง จินตนาวงศ์
คุณศุภางค์ สืบสาย และครอบครัว
คุณศุภชัย กอมนิ
คุณศุภชัย ศรีภู่อภิสร และครอบครัว
คุณศุภชัย สุขเจริญ และครอบครัว
คุณศุภเดช ภัทราภรณ์กุล และครอบครัว
คุณศุภางค์-คุณศุภดาพันธ์-
คุณวัยชญา เรืองฤทธิ์กิจ
คุณศุภลักษณ์-คุณนันทิ์
และครอบครัววัฒน์คง
คุณเสกสรรค์-คุณจุฑามาศ เดิกศิริ
และครอบครัว
คุณเสวต ศาสตราสภาพ
คุณสกลาพรรณ-คุณณิภาพรรณ-

คุณพินทุมาศ สุทธายศ
คุณส่งกานต์-คุณกฤษณา
และครอบครัวเกาะเต็น
คุณส่งกานต์-คุณปานเกิด-
คุณตอกรัก เพชรตะกั่ว
คุณส่งเคราะห-คุณอัญชลี-
คุณติระ-คุณเอน ชัยวัฒน์
คุณสงวน จันเพชร
คุณสงวน สว่างหลอสิทธิ์
คุณสงวน-คุณภัทรา-
คุณเยาวิน ศรีสภาพ
คุณสถิวัน คลิมนท์ และครอบครัว
คุณสถาพร ทรงท่าพล
คุณสถาพร และครอบครัวนิมิตนาริน
คุณสถาพร-คุณวิชิต วาสิศรี
คุณสถิต พันธุ์วัฒน์
คุณสถิตย ทนทาน
คุณสนธิ์น พชรฉายชล และครอบครัว
คุณสนอง-คุณประภาศรี จักสาน
คุณสนอง-คุณวุฒิ และคณะ
คุณสนอง-คุณจุฬา-คุณจิรัชญา วงศ์รักวงศ์
คุณสนั่น-คุณณิสา บำรุง
คุณสนิท-คุณวลี ครอบทรัพย์ศิริขวัญชัย
และญาติมิตร
คุณสมเกียรติ ตริยานิชเศรษฐี
คุณสมเกียรติ เศรษฐสิทธิ์
คุณสมเกียรติ เศรษฐรัตนสิทธิ์
และครอบครัว
คุณสมเกียรติ เลิศพิสิฏกุล และครอบครัว
คุณสมเกียรติ ศิริพันธ์
คุณสมเกียรติ-คุณบรรจพพร ศรีทองคำ
และบุตรธิดา
คุณสมเกียรติ-คุณฉัตรวิมล
บุญเกียรติบุตร และบุตรธิดา
คุณสมควร Menginger
คุณสมคะเน ยอดพราหมณ์
คุณสมศักดิ์ ตัปรัสสิทธิ์
คุณสมคิด-คุณพรทิพย์ วิสุทธิภคิตกุล
คุณสมจิตต์ เข็มเจริญ
คุณสมจิตร์ โอเลแบร์ก
คุณสมจินต์-คุณสลับสุข ศรีน้ำเงิน
คุณสมใจ บุญทิพย์
คุณสมชัย-คุณขวัญ ธนสารศิลป์
และครอบครัว
คุณสมชาย ไปร่งฟ้า
คุณสมชาย เส้าเปี่ยมทอง และครอบครัว
คุณสมชาย-คุณขวัญใจ จงวัฒนผล
และครอบครัว
คุณสมชาย-คุณเรณู เดกแสงทอง
คุณสมชาย-คุณสุกัญญา
และครอบครัววัฒนาพรทิพย์วงศ์
คุณสมชาย-คุณสุภา-คุณตะวัน ศิริคุรุรัตน์

คุณสมชาย-คุณหอมปราง วงศ์สมุทร
คุณสมเชษฐ์ เขียวนัยศิลป์
คุณสมถวิล เติ้ดเข็ม-คุณบุษกร เจริญสุข
คุณสมถวิล บุญมาศ
คุณสมทพ-คุณธิดา พึ่งจะงาม
และครอบครัว
คุณสมทรง Wahlstrom
คุณสมนึก ปทุมวัน
คุณสมบัติ โชติศิริ และนักเรียน ว.ว.อนุบาล
องครักษ์
คุณสมบัติ ไตรวรรณทวี-คุณภัทราภรณ์ จุ้ย
เลี้ยงเพราะ
คุณสมบัติ-คุณเฉลิมศรี ชูลิเกียรติ
และครอบครัว
คุณสมบัติ-คุณศรีสว่าง
และครอบครัวธาราวัณ
คุณสมบัติ-คุณสุภาพร โชติศิริ
คุณสมบูรณ์ วิมลวงค์
คุณสมบุญ สโณรัตน์โกสิน.
คุณเอื้อทิพย์ สัมปาก
คุณสมบูรณ์-คุณปัญญาภพ ธนฤทธิพร
และครอบครัว
คุณสมบูรณ์-คุณศิริลักษณ์-
คุณศิริมา เขียวประณีต
คุณสมบูรณ์-คุณอุทัย ฤทธิชัย
คุณสมปอง เข็มบัว
คุณสมปอง จ.จ.จ.ค.คุณสวัสดิ์ คงคค.
คุณสมพงษ์ อรุณศิริกุล
คุณนาริรัตน์ ภิรัชพัฒน์
คุณสมพงษ์-คุณชกร
และครอบครัว จงษ์เกียรติ
คุณสมพงษ์-คุณนิตยา-
คุณอภินันท์ พันธุ์วิชัยสุข
คุณสมพร จิระนพ
คุณเล็ก ภัทรรัตน์มณี
คุณสมพร อดิตระกูล
คุณสมพร บ่อเลธร
คุณสมพร พิชัยบุญโพธิ์
คุณสมพร สันนิย-
คุณชองอิฬอ เกร็ดบัว และคณะ
คุณสมพร เสมวงศ์
คุณสมพิศ ทั้งสนธิ์
และ Flemming Bus
คุณสมภาร-คุณวนิดา-
คุณสุภาวดี เศวตชัย
คุณสมโภช-คุณศิริภาศ
โสณวัฒน์โกสิน และครอบครัว
คุณสมยศ-คุณวงศ์วรรณวิทย์ แลนหงษ์
คุณสมยศ-คุณสมใจ วัฒนผลิน
และครอบครัว
คุณสมบุญ-คุณพิพพรรณ-
คุณหาญณรงค์ วงษา

คุณสมฤดี ลินลาธิตลุล
 คุณสมลักษณ์ คลื่นเนนท์
 คุณสมลักษณ์ วงษ์ไทย
 คุณสมศรี คุณาภิไทย์
 คุณสมศรี เทียบแก้ว
 คุณสมศรี ธรรมอาภา,
 คุณน้ำทิพย์ มอริส
 คุณสมศรี สุทธิธารเนนฏัย
 คุณสมศรี ทะลินสวัสดิ์
 คุณสมศรี อำนาจเกษม
 คุณสมศรี-คุณปานทิพย์-
 คุณณัชชา เปลี่ยนโมที
 คุณสมศรี-คุณพิชญ์-
 คุณณัฏมน ไชยลักษณ์
 คุณสมศักดิ์ ชัดตุงศ์วัฒิน
 คุณสมศักดิ์ จันทร์แสงดาว
 คุณสมศักดิ์ หทัยธรรม-
 ผศ.สุระชา ตันสวัสดิ์
 คุณสมศักดิ์-คุณเฉลิมศรี หัสเดชะ
 คุณสมศักดิ์-คุณดวงเนตร-
 คุณพัชรี เจริญศรี
 คุณสมศักดิ์-คุณผ่องพรรณ
 จิราดิเวก และบุตร
 คุณสมศักดิ์-คุณรัตน-
 คุณพิชญภาฯ ซึ่งหทัยพร
 คุณสมศักดิ์-คุณสุกัญญา
 เกียรติวนิชวิไล
 คุณสมศักดิ์-คุณสุวิไล-
 คุณอริยญา เทพคุณเนนิมิตต์
 คุณสมหมาย โฉมวิไล
 คุณสมหมาย พลกุล
 คุณสมหมาย เสนะรัตน์
 และพี่ๆน้องๆเจริญญิก
 คุณสมหมาย-คุณอัปสร ศรสาคู
 คุณสมหวัง เจริญวิทย์รวิกิจ
 คุณสมหวัง-คุณอรอนงค์ ศานต์สุทธิกุล
 คุณสมุทร-คุณนวลศรี ตั้งคุปตานนท์
 และครอบครัว
 คุณสรชัย วงษ์สุวรรณ
 คุณสรวรเพ็ญ-คุณสมบงอร
 และครอบครัววงศ์สถิตจิราภ
 คุณสรวิทย์-คุณปิติญาณ์
 และครอบครัวพงศ์โกศล
 คุณสรวิทย์ มณีศรีวงศ์กุล
 คุณสรวิทย์ ศรีจันทร์แก้ว
 คุณสวัสดิ์-คุณวันดา อนันต์พงษ์สุข
 คุณสรวรัตน์ อุทัยฉาย
 คุณสะไกร สามเสน
 คุณสะอาด จันทร์ส่องแสง
 คุณสังคม-คุณภาวิณี และครอบครัวรูปแก้ว
 คุณสันติศักดิ์ แสงเพชร
 คุณสันธิกา ปิยสิริพันธ์

คุณสัมพันธ์-คุณจันทร์เรือง เสริมชีพ
 คุณสาคร อินิศร
 คุณสาชล ใสรัชการติกุล และครอบครัว
 คุณสาวิตรี รตนพันธ์ไพโรจน์
 และครอบครัว
 คุณสามารถ-คุณชนันท์พร พุทธคยา
 คุณสายใจ ดวงอุทา
 คุณสายชล Gudmundsson
 คุณสายชล ทวีการ,
 คุณพลเทพ ประพริตจักรกิจ
 คุณสายพิน ไชยยา และครอบครัว
 คุณสายสมร-คุณประพาส-
 คุณจาวรรณ แก้วเนตร
 คุณสายสมร-คุณพิสมัย-
 คุณวราสนา เรื่องรักษาสิต
 คุณสายสมร-คุณสุมาลี โพธิ์วรรณพร
 คุณสายสัมพันธ์ จิราธิกุล
 คุณสายหยุด ประเสริฐวิทย์
 คุณสายัญญ์-คุณโชคชัย
 และครอบครัวกุลโกวิท
 คุณสายันท์ คงเมือง
 คุณสายันท์-คุณสุนันท์ บุญช่วยชีพ
 และบุตรหลาน
 คุณลาโรช-คุณสุกัญญา สกุลวัฒน์
 และครอบครัว
 คุณลาวิณี รักฟ้า
 คุณสำเนียง เชื้อแก้ว
 คุณสำเนียง Hoh และครอบครัว
 คุณสำเนียง-คุณสำราญ วุฒิกษ
 คุณสำรวร อิมเียบ
 คุณสำรวร-คุณนภา สุขใจ
 คุณสำรวร ปุริมาเขต
 คุณสำเริง รักธงชัย
 คุณสิงห์ชัย แก้วล้อมทรัพย์ และ
 ครอบครัว
 คุณสิทธิผล-คุณเพ็ญใจ ศิลปอาษา และ
 ครอบครัว
 คุณสิทธิพร สงวนทองสิทธิ์ และพี่น้อง
 คุณสิทธิพร สุขผล
 คุณสินีนารถ พิชญพงษ์
 คุณสิป่าง วะนะขนิทาน,
 คุณปางบารมี-คุณปางบุญ บุญแดง
 คุณสิริรัตน์ วงศ์วิทย์เวทย์
 คุณสิริเนทิพย์ ชวัญจิต
 คุณสิริมา พรมลอย
 คุณสิริรัตน์ แซ่มะน้อยไพฑิรัตน์
 คุณสิริรัตน์ ศรีภควันต์
 คุณสิริลักษณ์ จิรธรรมภรณ์
 คุณสุกัญญา โกติภาก
 คุณสุกัญญา ชลอำนาจ
 คุณสุกัญญา ทามชา
 คุณสุกัญญา เรื่องเจริญธรรม

คุณสุกัญญา-Seichiro-
 Norihide-Natsumi Fujikawa
 คุณสุกิจ มิตระปราสาท
 คุณสุกิจ-คุณติวเอง ภูทกกุล
 คุณสุช-คุณสมศรี-
 คุณอภิญญา ใจนวรรกุล
 คุณสุชัย-คุณดารารัตน์ ฤชาอำไพ
 คุณสุษประเสริฐ ลำภูทัย
 คุณสุชม-คุณฉัฐภรณ์-คุณเกตุกานต์
 ไตรการณเศรษฐ์
 คุณสุษมา อำนาจเกษม
 คุณสุษมาล กิตติสิน
 คุณสุจารี รักตประจิต
 คุณสุจารี-คุณสุจิตรา ศรีมงคล
 คุณสุจินดา ศักยพันธ์
 คุณสุษมา พิระเดชกุลนาค
 และครอบครัว
 คุณสุษญา เอกวิทย์านุรักษ์
 และครอบครัว
 คุณสุษนา-คุณทิพวรรณ-
 คุณวิมลศรี สนวนรัมย์
 คุณสุษาดา ไกรเลิศ
 คุณสุษาดา ชาวเพียรพาณิชย์
 คุณสุษาดา จิราธิวัฒน์
 คุณสุษาดิ-คุณขวัญดา เตือนจิตต์
 และครอบครัว
 คุณสุษาดิ-คุณศิริรัตน์-
 คุณนันทพัฒน์ ทรวงศิริสุนทร
 คุณสุษาดิ-คุณเสาวลักษณ์
 ตั้งบรรเจิดนิช
 คุณสุษาดิ-คุณอังสนา-
 คุณณัฐนิชา กิตติชาติวรกุล
 คุณสุชิน-คุณวัลลภ-คุณธีรวัฒน์ มากเจียม
 คุณสุพามาศ-Akko Izumi
 คุณสุณีย์-คุณชาจิโกะ-
 คุณมาโย คุโรคาวา
 คุณสุดดี สายพระราช
 คุณสุดา เกื้อบุญแสน
 คุณสุดาพร นิกขอย
 คุณสุดารัตน์-คุณมหาสมบัติ
 พงษ์สุวรรณ
 คุณสุดารวรรณ-คุณสมภพ
 และครอบครัวหัววังจิตคุณ
 คุณสุทธิ-คุณมายงค์ นาคทอง
 คุณสุทธิดา ปราณชัย และครอบครัว
 คุณสุทธิพงษ์ ตีปบุ่ง
 คุณสุทธิพร-คุณศรีฟ้า-คุณธีรวัฒน์
 คุณสุทธิมา ชิวโกตาการ และครอบครัว
 คุณสุทธิสา ลาภเพิ่มทรัพย์
 คุณสุทัศน์-คุณปวงจิตร์ อนันตนากรกุล
 คุณสุทิน-คุณณัฏฐา-
 คุณวรินทร์ เจนกิจการ

คุณสุทิน-คุณทูลสุข ทัสชัย และครอบครัว
 คุณสุเทพ จันทร์ทิพย์
 คุณสุธรรม-คุณสมพิศศรี
 และครอบครัวบ้านประเสริฐ
 คุณสุธานี แสนศิริ
 คุณสุธาสินี-คุณกมลทิพย์
 และครอบครัวธรรมรักษ์กุล
 คุณสุธี-คุณกมลวรรณ
 และครอบครัวศรีเศรษฐกุล
 คุณสุธี-คุณสวรส ชัยทวีทรัพย์
 คุณสุธีชัย-คุณบรรจพพร โชติศิริ
 คุณสุธีรัตน์-คุณชวลิต
 และครอบครัวดำรงรัตน์
 คุณสุนทรา นิลศิลป์
 คุณสุนทรี-คุณณรงค์ศักดิ์ วิจิตวงศ์วาน
 คุณสุนันท์-คุณสมชัย-
 คุณนิภา วรธนวิชาติ
 คุณสุนันท์-สมบัติ วงษ์เกษมศิริ
 คุณสุนันทา กังวาลกุลกิจ
 คุณสุนันทา กิตติพงษ์ไธ
 คุณสุนันทา จุลกิจ
 คุณสุนันทา สุพรรณพงษ์
 คุณสุนีย์ ว่องประเสริฐ Wild
 คุณสุนีย์-คุณวิภาดา
 คุณชวนชัย-คุณชนิดา ยินวานิช
 คุณสุนัย-คุณสุยธัน แซ่ตัน
 คุณสุนทร Heyne
 คุณสุประวีร์ ปิยะมัลย์มาศ
 คุณสุปราณี ชนะโรศ และครอบครัว
 คุณสุปราณี ธรรมวิจิตเดช
 คุณสุปรียา-คุณกาญจนา-
 คุณแสงทิพย์ บำรุงชีพ
 คุณสุพจน์-คุณอนงค์ ถาวรคุณาร
 คุณสุพจน์-คุณอุบลวรรณ เจริญเกษ
 และครอบครัว
 คุณสุพร วงศ์ศิริกุล
 คุณสุพัฒน์-คุณณัฐพล-
 คุณเอกปรีชา-คุณวพพงษ์
 คุณสุพัทธา จันทโรจน์
 และครอบครัวบ้านสุเทพ
 คุณสุพัทธา ฮาตาเกะยามะ และครอบครัว
 คุณสุพัทธา-คุณวิทยา และลิวสุวรรณ
 คุณสุพิชญา ปิ่นประเสริฐ
 คุณสุรินทร์ ศุภะบุตร
 คุณสุเพียงพิสด์ แซ่ตัน
 คุณสุภา-คุณอภิธรา ศิริสุวรรณ
 และครอบครัว
 คุณสุภาณี ปากะนันท์
 และครอบครัว
 คุณสุภาวศ ศรีบนฟ้า
 คุณสุภัคฉิม-คุณทองจันทร์ ไวยยารัตน์
 คุณสุภัคศิริ-ค.ญ.ชนากานต์ จตุรโชติ

คุณสุวิธา วงศ์นคร และครอบครัว
 คุณสุวิธชา แก้วคง
 คุณสุภัทรา-คุณชุตินา นาดอนภัทร
 คุณสุภา แซ่ลิ้ม-คุณกันยา มุ่งการงาน
 คุณสุภา ลินสุเรือน
 คุณสุภาณี ประสิทธิ์กุลวัฒน์
 คุณสุภาณี-คุณคาสีมาละ คูตะ และสหาย
 คุณสุภาณี คำวาคามิ และครอบครัว
 คุณสุภาพ หาญคณิตวัฒนา
 คุณสุภาพ กลั่น
 คุณสุภาพวรรณ วิเศษวงษา และครอบครัว
 คุณสุภาภร Lundqvist
 คุณสุภาภรณ์ บุญประมุข และครอบครัว
 คุณสุภาภรณ์-คุณสุนธิ์ ชัยสถาวรวงศ์
 คุณสุภาภรณ์-คุณเนติวิ วงศ์ใหญ่
 และญาติมิตร
 คุณสุภาว่ง ศรีพงษ์พันธุ์กุล
 คุณสุภาวรัตน์ แสงจันทร์
 คุณสุภาวรินทร์ ดันติชูเกียรติกุล
 คุณสุภาสิ เจสตาคม
 คุณสุภาวศา มาลัยมาน
 คุณสุภาวรา และครอบครัวเวรภัทรศิริ
 คุณสุเมตตา วงศ์วานิช
 คุณสุภาวดี-คุณผาณิต
 และครอบครัวธรรมวิยา
 คุณสุชัย-คุณนุชาติ
 และครอบครัวพลาดิลัย
 คุณสุชัย-คุณประภัศร-
 คุณเจนศิริ โพธิ์ดอกไม้
 คุณสุวณี ทองเหลือง
 คุณสุวรา สุวัชรานนท์ และครอบครัว
 คุณสุวดี เบอ
 คุณสุวพงษ์-คุณผกาพรรณ
 ทพพิสดิน ณ อุดรยา
 คุณสุวพงษ์ ชูกิจกุล และครอบครัว
 คุณสุวพงษ์-คุณปารวณา สุวรรณประทีป
 คุณสุวพล-คุณวัฒนา อุบลสุวรรณ
 และครอบครัว
 คุณสุรศักดิ์ ฐานาริยชัย และครอบครัว
 คุณสุรัตน์-Mr.Yoshiaki Fujimoto
 และครอบครัว
 คุณสุรางค์ ความย์
 คุณสุรางค์รัตน์ พนาวิธานุศร
 คุณสุรางค์รัตน์ ใจนันทินกร
 คุณสุริภรณ์ แซ่ซ้อ
 คุณสุริยนต์-คุณกัญญาณ-
 คุณนภัส แพเทียนทอง
 คุณสุริยา แสงสว่าง-คุณวนิดา ศรีสว่าง
 คุณสุรีย์ เอี่ยมศรี
 คุณสุรีย์ เรืองรอบ
 คุณสุรีย์-คุณพรทิพา พิพัฒน์วงศ์
 คุณสุรีย์พา เติยธรรพวง

คุณสุภา สุขคตะ
 คุณสุววรรณ หล่อวิวัฒนพงศ์
 และคณะญาติมิตร
 คุณสุวธนา แซ่ตั้ง
 คุณสุพัทธา แซ่เอี่ยม
 คุณสุวธนา รอดอินทร์
 คุณสุวธนา สว่างจันทร์
 คุณสุวธนา สารีพันธ์
 คุณสุวธนา-คุณกิตติ-
 คุณกานต์ สุวิทย์ชัยศิริ
 คุณสุวรณ์ ครอบครัวกิตติธรรมาสน์
 และญาติมิตร
 คุณสุวรณ์ นิยมบุญอยู่
 คุณสุวัฒน์-คุณสุจรรยา
 และครอบครัวเพชรบุรีรัตน์
 คุณสุวัฒน์-คุณอารีรัตน์-
 คุณวันสุข ศิริสุวรรณ
 คุณสุวารี-คุณจรัส ผลใหม่
 คุณสุวิชัย-คุณกฤติกา รวมสุวรรณ
 คุณสุวิทย์ ทองอร่าม
 คุณสุวิทย์-คุณชลาสิ-คุณอนกร พันธสุภา
 คุณสุวิทย์-คุณศศิมา-
 ค.ช.ทองเพ็ญ วิมุตตานนท์
 คุณสุวิทย์ชัย-คุณบุญยทิพย์
 และครอบครัวรวมภพเกษม
 คุณสุวิมล-พญ.โสมศิริ สุชะวีรินทร์
 คุณสุวิมล-คุณกฤษดา สันต์
 คุณสุวิมล-คุณวราวรรณ อาชาวินัย
 คุณสุเนาะ ทรัพย์คุณสุริยา เทพฤทธิ์
 คุณสุเมา-คุณสมพร ฤกษ์คำวชัย
 คุณสุเมธชัย ปัทมดีล
 คุณสุเมธพงษ์-คุณอังคณา
 และครอบครัวคุณวิศม
 คุณสุเมธศรี พัฒน์ประพงษ์
 คุณสุเมธศิริ เมืองมูล
 คุณสุเมธสว ขิไธเออร์
 และครอบครัว
 คุณสุเมธี ศรีดาธิษฐ์
 คุณสุเมธี เหล่าสุขศรีงาม
 และครอบครัว
 คุณสุเมธีร์ ศรีพงษ์สิน
 คุณสุเมธีร์-คุณเลอฤทธิ์-
 คุณชนิษฐา-คุณวชิรา ยี่งนิม
 คุณสุเมธีร์ ภาณุจนวนิน
 และครอบครัว
 คุณสุเมธีร์ อนันต์โชติกุล
 และครอบครัว
 คุณสุเมธีร์ ปัทมกลางกุล
 คุณสุเมธีร์ ทองสุข
 คุณสุเมธีร์-คุณสุเมธีร์ ปิ่นแก้ว
 และครอบครัว
 คุณสุเมธีร์-คุณสุเมธีร์ สุทุม

คุณแสง-คุณสุชาติ อาจารย์คากูกุ
และครอบครัว
คุณแสงบุญ เบี่ยมวิทย์คุณ
คุณแสงณัฏ อธิวิธการ
คุณแสงรุ่ง-คุณสิริมา มีมงคลชัย
คุณแสงสุววรรณ หงษ์ศิริวัชร
คุณโสณิ เชื้อเมืองพาน และครอบครัว
คุณโสพิศ-คุณบัณฑิต ศิลารมย์
คุณโสภณ ณรงค์ชัยอุดม
คุณโสภา-คุณเชียว
และครอบครัวทองแก้ว
คุณโสธยา ว่องเจริญ และครอบครัว
คุณหนึ่งนุช-คุณเสาวณิต สิริวัชร
คุณหนู วัฒนปุษณีย
คุณหนูพา-คุณแรมี ไกลดงไธน์
คุณหนูฟ้า อึ้งเวหาวิช
คุณหยงจุ้ย-คุณนั
และครอบครัววินศิริวรรณ
คุณหญ่ณอื่น แซ่ตัน
คุณโรธินภา-คุณจันทรา ขวรัตน์วัฒนา
คุณหลวง-คุณเตียง-คุณสุติมา เจนเจริญ
คุณหลิน เจีย เปา
คุณหอมแพง ไชเซอร์
คุณองอาจ-คุณวารี ลวชัยโยธิน
คุณอดิศักดิ์-คุณเจ็กเกียง
และครอบครัวเดียวศิริทรัพย์
คุณอดุล-คุณเยาวภา
และครอบครัวโชติธิน
คุณอดิทยา สนิทรักษา
คุณอดิชาติ จรรย์กุล พร้อมครอบครัว
คุณอดิณุช-คุณเกษร
และครอบครัวอัครวิมล
คุณอนงค์ พัฒนธเนศ
คุณอนงค์ วราพิศิษฐ์ และครอบครัว
คุณอนงค์ แสนประเสริฐ และครอบครัว
คุณอนัญญา บุรณะ และญาติมิตร
คุณอนันต์ คูธิตาการ และครอบครัว
คุณอนุชัย บริรักษ์พัฒน์พงศ์
คุณอนุชา-คุณวัฒนา
และครอบครัวเสนากรรมผาสุข
คุณอนุวัฒน์-คุณสุภัทรา
และครอบครัวศิมนิชาญ
คุณณัฐรา รัตนศิริโร-คุณแน ณุชชว
คุณอนุสา ปารามย์
คุณอภิชาติ-คุณธริกา
เทพพิพัฒน์ ณ อยุธยา
คุณอภิชาติ-คุณภัทรา ภูมิจัย
คุณอภิชาติ เหลืองตั้งโรตม
คุณอภิญา ขนเพ็ญ
คุณอภิญา ขนแสง
และกลุ่มประภาคารธรรม
คุณอภิวัฒน์-คุณอรุณ

และครอบครัวเดชรัตน์ประเสริฐ
คุณอภิรัตน์ เขาวนชาติ และญาติมิตร
คุณอภิวันท์ รมณียางกูร
คุณอมรเกียรติ-คุณอภิญา-
คุณบุญรักษา สาส่ง
คุณอมรรัตน์ โชติวรรณ
คุณอมรรัตน์ โชยสุด Horender
คุณอมรรัตน์-คุณวาท-
คุณสุพจน์ สุวิพัฒน์
คุณอมฤต-คุณแดงการณ-
คุณเพ็ญรัก สัจจทรัพย์อ่อน
คุณอยู่สิง แซ่ลี
คุณอรทัย จันทรสุนทร
คุณอรทัย ชิวาณัติกุล และครอบครัว
คุณอรทัย ผลใหม่-คุณจิณัฐนิ เพียรสนอง
คุณอรทัย-Tsutomu Takahashi
และครอบครัว
คุณอรทัย-คุณสุรัตน์ แสงสุระธรรม
คุณอรุณ แซ่เอียว
คุณอรุณ-คุณอมรรัตน์(หนองคาย)
คุณอรุณทิพย์ สุขสบาย
คุณอรุณรัตน์ คุณธรรมนิธิ
คุณอรรณพ-คุณวามิ สุรวิยาพร
และครอบครัว
คุณอรรณพ ศิริผลพลกุล
คุณอรรณพ สมิต
คุณอรรณพ-Mr.Hiroshi Yonetani
คุณอรสา ประยูรพงษ์
คุณอรอนงค์ เอกชูเกียรติ
คุณอร่าม-คุณประมุข อนุชปริดา
และครอบครัว
คุณอร่ามศรี นิตร์แก้วมรกต และ
ครอบครัว
คุณอริสรา กลิ่นเกษร และครอบครัว
คุณอรุษา บุตรสิงห์
คุณอัศพนธ์ ศรีสุทธีวัฒน์กุล
คุณอรุณรัตน์ ศิริวิริยะเลิศ และบรรพบุรุษ
คุณอรุณี-คุณชัชฎา
และครอบครัวตั้งสิริณนธ์
คุณอรุณใจ อ่อนพูน
คุณอารยพร-ค.ช. พุดพิพัฒน์-
ค.ช.อนวัฒน์ ผลใหม่
คุณอ้อมใจ เกาส์
คุณอ้อยทิพย์ วิมลโนช
คุณอัครดา โทษทอง
คุณอังคณา วรพันธ์กิจ-คุณกัทธนา สัน
คุณอังคณา ศรีวรรณรัตน์ และครอบครัว
คุณอังคณา สุขสม
คุณอังศลิษา-คุณปภาวินท์ ทรัพย์รุ่งเรือง
คุณอังศณา วงศ์วิทยานันท์
คุณอังฉา Grassevong
คุณอังฉา เงินจันทร์

คุณอังฉา รุดอล์ฟ
คุณอัญจนพงศ์ ปัทม
คุณอัญชนา-คุณวิทยา
และครอบครัวแสนนิล
คุณอัญชลี ตีลกเจริญ
คุณอัญชลี สาครินทร์ และครอบครัว
คุณอัญชลี ชินจากร และครอบครัว
คุณอัญชลี-คุณลลิตตา โลประวิติ
คุณอัญชลี-ค.ช.โรตม มาบุญมา
คุณอัญชนิ ยศลาสุโรตม
คุณอัญชรัตน์ สิมารัตน์
คุณอัมพร-Mr.Yatsuhiko-
Natsumi-Akiko Imai
คุณอัมพร-Vince Gibbs
คุณอัมพร-คุณบงลักษณ์
และครอบครัวเนตรนิลพงษ์
คุณอัมพร-คุณสุเทพ
และครอบครัวชาเทพ
คุณอัมพร-คุณอัศรา วีรแพทย์โกศล
คุณอัมพรทิพย์ ช่างทรัพย์
คุณอัมพรวัน ศรีเพ็ชรวรรณดี
คุณอัครวิชัย-คุณอัครเทพ งามนิมิตกุล
คุณอัศรินทร์ กิติโกเศศ
คุณอัยยวัฒน์ ศรีดี
คุณอาจ นิกชนะ
คุณอาจิณ หลินเกียรติ
คุณอาจินดี-คุณบุญเรือน คุรุฑร
คุณอาทิตย์ พัทธินภมาเขต
คุณอาณนัฏ ฐานชัยกุล
คุณอาณนัฏ-คุณพนิดา ศิริสุวัฒน์
และครอบครัว
คุณอาภากร จงสลาพันธ์
คุณอาภากร เตริยมพิทยา และครอบครัว
คุณอาภากร-คุณณฤมล-
คุณจามรี ภาณุจนะ
คุณอาภาสรา นวโรจนกุล
คุณอาภากรณ วัชรคามสุข
และครอบครัว
คุณอาร์ด-คุณสาวิตรี บริหาร
และครอบครัว
คุณอารมย์ จงพงศ์
คุณอารมย์ ใจเที่ยง
และครอบครัว
คุณอารมย์ เทศแก้ว
คุณอารยา ขจรประภาสันต์
และครอบครัว
คุณอารยา เขื่อนอุดมกาล
คุณอารยา ชาติสุขกุล และครอบครัว
คุณอารีย์ ณ ลำปาง
คุณอารีย์-คุณสุวิมล
และครอบครัวอภานันทย
คุณอารีย์ลักษณ์-คุณวิเชียร เดชะโงกณณ

คุณอำนาจ เน้นอุตร
คุณอำนาจ-คุณทวี พงษ์ประภาพร
คุณอำนาจ-คุณบัวผัน แก้วคำดี
คุณอำนาจ เจริญอินทร์
คุณอำนาจ ไวยการ
คุณอำนาจ อภิวัฒน์พิมลชัย
คุณอำนาจ ทิวัตตนานนท์
คุณอำพล-คุณอรพรรณ เรืองฤทธิ์กิจ
คุณอำพันทอง ยิ่งรัมย์.Lindahl-
คุณมาศภาฯ ละรัมย์
คุณอำไพ ม้าละออเพชร
คุณอำไพ อุไรเวโรจนากร และครอบครัว
คุณอำไพพร-คุณอิสริย์-
คุณอิสรางค์ สว่างดี
คุณอิทธิ รมณียาภ
คุณอินทรา มาประจ
คุณอิ้ว แซ่ลือ
คุณอุดม-คุณจินตนา สุวรรณสินธุ์
คุณอุดม-คุณนิภา กาญจนะ
และครอบครัว
คุณอุตร-คุณวิมลวรรณ ดันติสุนทร
คุณอุตร-คุณแสงเดือน-
คุณปาริชาติ สิมสวัสดิ์
คุณอุทการ สุวรรณหงษ์ และลูก ๆ
คุณอุทัย ตรีโชติ
คุณอุบล ชาตินิพนธ์ และครอบครัว
คุณอุบล บุญมา
คุณอุบล สันทนานุการ
คุณอุบล สุภาพ
คุณอุบลสิทธิ์ สุวรรณานนท์
คุณอุบลบุญญา-คุณศิลาชล ธรรมสุจิต
คุณอุ้มดี มีนโธสง
คุณอุมา บุญเวส
คุณอุมาพร ธนกิจไพศาล
คุณละเอียด นาคสินธุ์
คุณอุไร ชุนปรีชา และครอบครัว
คุณอุไร นดทองคำ และครอบครัว
คุณอุไร-คุณจิตตมาศ คงกลิ่น
คุณอุไร-คุณทาศุจี-ค.ญ.มิกะ อิชิดะ
คุณอุไร-คุณเพียงเพ็ญ เพาะบุญ
และครอบครัว
คุณอุไรวรรณ เกื้อกูลวงศ์
และครอบครัว
คุณอุไรวรรณ เตชะมงคล และครอบครัว
คุณอุไรวรรณ วงศ์ไตรพิพัฒน์
คุณอุไรวรรณ วัฒนเกษมสกุล
คุณอุไรวรรณ สิริะเนน
คุณอุษณีย์ ธนิกิตวงศ์ และครอบครัว
อุ้งตุ้งคำกรายนต์
คุณเอกชัย ยาชุมภู และครอบครัว
คุณเอกภพ-คุณสุภาสิณี
ปวีรรต เสตะพันธุ์

คุณเอกมล-คุณวราณี
และครอบครัวเจียรประดิษฐ์
คุณเอ่งฮก-คุณสง่า แซ่ตัน
คุณเอมรล สุขอิทธิชาติกุล
คุณเอี่ยม-คุณจุริย์ ธรรมสุจิต
คุณเอี่ยมเล็ง แซ่ลิม
คุณเอี่ยมหยู แซ่ปึง และเซี่ยมลั้ง แซ่ฮึง
คุณโสภาส จัริยากุล พร้อมครอบครัว
คุณไอซิม แซ่หมื่น และครอบครัว
คุณไอรดา ลักขณาวิจิตร
คุณสงดาว แซ่ฮู่ และครอบครัว
คุณธงลัก-คุณเอี้ยงดี แซ่ฮู่
คุณฮวยฮัว แซ่แต้-คุณสุรางค์-
คุณวีระเกียรติ และคณะ
คุณฮึงเซี่ยม-คุณจันทกยู แซ่ฮึง
และครอบครัวพิทยาวีระกุล
คุณฮยาโอ-คุณมุกดา-
คุณระพีโกะ เทรายมะ
คุณฮิเดกิ-คุณวัชรวัฒน์ นางาโอกะ
และครอบครัว
คุณเอี่ยม-คุณจักรวัฏ สันตะคุปต์
โครงการบัณฑิตแก้ว
โครงการเศรษฐกิจฐานล้านนา
จ.ส.อ.กฤษณ์-คุณมัญฑิตา แยมจัญ
และครอบครัว
จ.อ.วิชัย พันธุ์เดิมวงศ์และครอบครัว
จุดออกพระโขง
ชมรมคนรักพระนคร
ชมรมครอบครัวอบอุ่นเขตบางคอแหลม
ชมรมครูแก้ว(ครูตน)
ชมรมกิจกรรมดี-พระภิกษุรุ่น ๑๕-๒๓
ชมรมพุทธ ร.พ.จุฬา
ชมรมพุทธศาสน์มหาวิทยาลัยบูรพา
ชมรมพุทธศุภญา เบญจจินดา-DTAC
ชุมนุมศึกษาพุทธศาสน์และประเพณี
ม.ธรรมศาสตร์
ด.ช.กษกร ดิยานนท์
ด.ช.คมพชร ปองขันธ
ด.ช.จดี ดิยานนท์
ด.ช.ธิตีสรณ์ สิริะเนน
ด.ช.นพรัช-ด.ญ.วัชรพร ปิยวิฑา
ด.ช.ปญญพล พนาเวศ
ด.ช.พรชัย ยงเกียรติกันต์
ด.ญ.วิษยา รัตนจรัสโรจน์
ด.ญ.สุภรัตน์-ด.ช.พลพรธน์-
ด.ญ.อรธยา คีตะพันธ์สังวรณ์
ด.ญ.อาภา อาโออิ
ดร.จรรยา-คุณบัว และครอบครัวแสงอรุณ
ดร.ธนกร-คุณสิริ-
คุณจิตาภา วรปัฐยากุล
ดร.ธีรยุทธ-คุณแม่สุวิ ศรีชชาติ
ดร.นุจวิ-คุณณฤมลสุมิตร

และครอบครัวประสิทธิ์พันธ์
ดร.ประนต-คุณทัศนียา พิพัฒนางูร
ดร.สมจิต-คุณเมตตา ศรีไพศาล
และบุตรธิดา
ดร.สุธี อยู่สถาพร
ดร.อนัญญา เมธมนัส
ตระกูลกุลวัฒนา
ทญ.วชิราภรณ์ นาคผสม
ทญ.อุษณีย์ จินวงศ์ และครอบครัว
ทพ.มงคล ครอบแก้วแซ่ฮัว-
เพชรมาลัยกุล
ทพ.สุวัฒน์-ทพญ.วิไล
สุริยาแสงเพ็ชร และครอบครัว
ทพญ.สุภา ตันตินิรัมย์
ทพญ.เสริมสุข-คุณกัมพลลี
ไทยสงวนวรกุล
ท่านผู้หญิงนิรมล-
คุณกร-คุณกัลยาวัฒน์ สุริยสัย
ทีมงานทางก้าวหน้า
ทีมงานห้องบรรณจักรพรรดิ
น.ด.ไพสิริ-คุณสุลัดดี-คุณสุภาวดี ศรีใส
น.ท.สุรัตน์ชัย โทนทอง และครอบครัว
น.ท.หญิงอุไรวรรณ ชาญยุทธการ
น.ส.สุชัย-คุณมาลีวรรณ สีโหวลิต
น.อ.(พิเศษ)พลินทร์ ทิมบรรเจ็ด
น.อ.(พิเศษ)สันต์-คุณสุศรี ขาติษฐ์
น.อ.หญิงสุวิรี สุคนธรักษ์
น.พ.กิตติ-คุณพพร การภิรมย์
น.พ.ชัยสิทธิ์ สุขะวัชรินทร์
น.พ.ชูชาติ อรรถพรเพ็ชร
น.พ.ด.ก่าจิด อรรถพรเพ็ชร
น.พ.ณอมพล เครือแก้ว
น.พ.ทนชัย สิทธิสิทธิ์
น.พ.ธรรพพงษ์ ดวงคำ และญาติมิตร
น.พ.ธีรศักดิ์-ทญ.อุดมลักษณ์ มงคล
น.พ.วินทร์ สุขะวัชรินทร์
น.พ.บุณย์ธิดา-คุณเสรีะเพ็ญ
และครอบครัวโมทกานนท์
น.พ.พลกฤษณ์ สุขะวัชรินทร์
น.พ.ไพโรจน์-คุณวราภรณ์
และครอบครัวสงวนดีกุล
น.พ.มัยชัย สามแสง
น.พ.วพพงษ์-คุณวิภา
เยียรอุกฤษณ์-คุณจรรดา เอี่ยมภักดิ์
น.พ.วัชร-ทญ.อาวีวรรณ
และครอบครัวสมหวังประเสริฐ
น.พ.วาทิต-คุณจตุพร วัฒนศัพท์
และครอบครัว
น.พ.วุฒิพันธ์-คุณพัชรินทร์-
ด.ช.แวง เล่าปรีพัตร
น.พ.สุนทรา-ทญ.ลัดดาวัลย์ ช้อเผ่าพันธ์
น.พ.สุชัย อังธาวาภิรักษ์ และครอบครัว

นาวารัตริสาชล-คุณชนพูนุ
และครอบครัววอดดอนอม
บริษัทคอลเลคทีฟ เอ็นจิเนียริง จำกัด
บริษัทเจคเซียร์ เทคโนโลยี จำกัด
บริษัทซอฟเฮาส์ จำกัด
(Soft House co.ltd)
บริษัทไทยรัตน์ยานยนต์ จำกัด
บริษัทไทแวงเกิลซอฟท์ จำกัด
บริษัทประเสริฐสินคอนสตรัคชั่น จำกัด
บริษัททศวรรษ จำกัด
บริษัทเรืองโชติ จำกัด
บริษัทศรีเชียงใหม่อุตสาหกรรม จำกัด
บริษัทอัลเคมี จำกัด
บริษัทยามิ(ไทย) จำกัด
บัณฑิตชมรมพุทธศาสตร์ ชม.
บ้านมธุระ
บุคลากรุ่น ๑๑ “ซุ่มบุญ”
บุคลากรุ่น ๑๒ “อ้อมบุญ”
บุคลากรุ่น ๑๓ “ทะเลบุญ”
บุคลากรุ่น ๑๔ “กลั่นบุญ”
บุคลากรุ่น ๑๕ “ฟ้าฉ่ำบุญ”
บุคลากรุ่น ๑๖ “ไม่ตกกันดาร
มีที่สุดแห่งธรรมเป็นที่พัก”
บุคลากรุ่น ๑๗ “เรือนทองหัวเพชร
สำเร็จทุกอย่าง”
บุคลากรุ่น ๑๘ “กายแก้ววิศจวรัย
อนันตกาล”
บุคลากรุ่น ๑๙
ผ.อ.ประพัฒน์-คุณครูสิริรัตน์
และครอบครัวจำปาไทย
ผศ.ดร.สมสุดา ผู้พัฒน์
ผศ.สมใจ ชูเนตร
ผศ.อรพินท์ วิบูลย์เมธ
ผู้ประสานงานและ
ผู้นำบุญปากเกร็ด ภาค ๗
แผนก DMM กองรักษามรชาภาค
แผนกธรรมโฆสก์
แผนกนักศุเทศก์
แผนกเสวยทิพย์
พ.ต.ชูเกียรติ-ร.อ.ชัชวรินทร์-
คุณนพรัตน์ ลินคำเจริญ
พ.ต.ด.เจริญ-ร.ต.หญิงกนกพร สิตานนท์
พ.ต.ท.ประภัสร์ ประยูรหงษ์
พ.ต.เลื่อน-คุณสมจิต กลั่นวารี
พ.ต.สมศักดิ์-คุณจันทร์แจ่ม ศรีมงคล
พ.ต.อ.ปรีชา-คุณวิเศษพร หทยะวัฒน์
พ.ต.อ.วิวัช-คุณทศนีย์-
คุณกาญจนาวัฒน์ เป้าคำ
พ.ต.อ.หญิง สุณีย์ หายชัยวัฒน์
พ.ท.ชยันต์ วงษ์ประเสริฐและครอบครัว
พ.ท.ธนา ลิมธนากุล
พ.อ.(พิเศษ)ดิฉก-คุณศิลาชัย ธนภัทร

พ.อ.สมพงษ์-คุณกาญจนา มุกดาลกุล
พญ.กรวิภา-คุณมานวิภา-
คุณกาญจน์ สุวรรณี
พญ.กาญจนา ชัยกิตติศิลป์
พญ.แก้วใจ สันตินันตรักษ์
พญ.ปวีณา เขียวชาญวิศวกิจ
พญ.ลักขณา สามเสน
พญ.วรรณิ์ ธนไพศาล
พญ.วราธิป โอทกานนท์
พญ.สาส์น พลอยแสงสาย
พญ.สิรินันท์ จันทร์แสง
พญ.สุพัส ศรีเกษ
พญ.สุวรรณี วีระเศรษฐกุล
พนักงานบริษัทเดลแมกซ์แมชชีนเอนรี
พล.ต.ต.เกรียงไกร-
คุณสุกัญญา กรวรรณสุด
พล.อ.ต.ภักดีวรธน-
คุณสาวิตรี วชิรพลภ
พลอากาศโทมานพ จิตต์จรัส
พลเอกอาทิตย์-คุณพรสวรรค์ กาลังเอก
ภญ.ธัญญะกัธ เจตนาลัมฤทธิโชค.
คุณวราวุธ สุรโชติเวศน์
ภญ.ทัณภกร บุญแข็งแก่ง
ภญ.เลาวณีย์-คุณวิชญ์ ยถาภูยานนท์
ภญ.อุทัยวรรณ หรรษคุณาชัย
แม่ชีนอมจิตรต์ แสนสุข
แม่ชีเสียง ไผ่จำง
ร.ต.ท.สถาพร-คุณสมธยา-
คุณสราญจิต ไกรฤกษ์
ร.ต.บุญส่ง-คุณสุพร พันธุ์โกศล.
คุณบงกช สุวรรณปัทม
ร.ต.อ.อัครศักดิ์-คุณอาตุลย์
และครอบครัวเทพบุญศรี
ร.ต.เอื้อ-คุณประจวบ
และครอบครัววิสุข
จุดอกรถคลองเจ้า ตลาดกระบ้ง
กรุงเทพฯ
รศ.ดร.หรรษา ปุณณะพยัคฆ์
รศ.เลาวลักษณ์ เปี่ยมปิติ
ร้าน WWW.TIME
ร้านมัสเดอรัน
โรงพยาบาลสัตว์แพทย์ กม.๑๐
โรงหล่อชัยวรนิลโลหะกิจ
ลูกพระธัมมา กลุ่มประตุน้ำ
ลูกพระธัมมา เขตบางกะปิ-สะพานสูง
ลูกพระธัมมา วัดพุทธอลตราสบูร์ก
ว่าที่พ.ต.สมชาย-คุณสมัย มุ่งเอื้อมกลาง
ศ.นพ.ชัชวรินทร์-คุณสมัย
และครอบครัววันรัตน์
ศิษย์เก่า-ปัจจุันชมรม
พุทธาม.เกษตรศาสตร์
ศูนย์กัลยาณมิตรแก้วสุเทงโก-ลก

ศูนย์กัลยาณมิตรขอนแก่น
ศูนย์กัลยาณมิตรเชียงราย
ศูนย์กัลยาณมิตรนครราชสีมา
ศูนย์กัลยาณมิตรหาดใหญ่
ศูนย์ปฏิบัติธรรมกัวลาลัมเปอร์
ศูนย์ปฏิบัติธรรมดลิ่งชัน
ศูนย์ปฏิบัติธรรมบิ๊นัง
ศูนย์อบรมเยาวชนนครราชสีมา
ศูนย์อบรมเยาวชนมาสุภาวนิช จ.ราชบุรี
สโมสร Super kids
สโมสรดอนริบระดับโลก
หจก.เทวา-คุณอารีย์
และครอบครัวทวีบุญบุญทวี
หจก.พิษณุโลกชัตเตอร์ส
หจก.เอสบีเนเจอร์ไลฟ์สไตล์ โดยคุณ
สมบุญ ศรีพันธ์
หัวหน้าชั้นและนักเรียน
อนุบาลฝันในฝันวิทยา
อ.สมศรี-คุณสุทิพ รอดแก้ว
อ.เลาวลพ-คุณฐากร ทวีสิน.
คุณศุภกิจ นันทโรจนภาพร
อ.อารุณี นิลแสง
อากงเอี่ยมหุย แซ่ปิง.
อาม่าเซี่ยมลั้ง แซ่อึ้ง
อาสาสมัครแผนกธรรมวารี-รัตนวารี
อาสาสมัครแผนกบุญสดาน
และชมรมกล่าฝืน
อาสาสมัครแผนกเสวยทิพย์-ปฏิสังการ
อารีย์ แซ่เต็ง และครอบครัววัญญูวงศ์
อุบาสิกาถวิล วิติรางกูล และลูกหลาน
อุบาสิกาสมปิติ สุขน้อย และบุตรธิดา

คณะผู้จัดทำ ยินรู้จัก ยินเคารพทุกท่าน

ISBN 974-94938-7-7

ที่ปรึกษา

พระวิษณุ ปณณาทิโป
พระมหาฉัตรชัย ฉตตมชโย
พระสมุห์อานวยศักดิ์ มุนิสกุโก

บรรณาธิการบริหาร

พระสมบัติ รุกขิตจิตโต

ผู้เรียบเรียง

ระพีพรรณ ไฉ่กักติ

กองบรรณาธิการ

พระมหาสุธรรม สุรตโน
พระมหาเสถียร สุวณฺณจิตโต
พระมหาพรชัย วรชโย
พระมหาอารีย์ พลธิโก
พระมหาธนา เดชธมโม
พระมหานันทรบ ขนติมโน
สุธิดา จินดากิจนุกูล, ปราณิ ชัยผดุง
วรวรรณ ถนอมพงษ์, รัตเกล้า ลีวเฉลิมวงศ์
รุ่งรัตน์ ต.ศรีวงษ์, ทศนีย์ เจริญศรีเศรษฐ์
ศุภวิชฐ์ เหล่าเลิศพงษ์, บริบูรณ์ โนรีเวช

ศิลปกรรม

ชัยชนะ กิตติโสภณพันธุ์, ภัทรา ศรีวิสุธา
พิระ แสงงาม

พิมพ์ครั้งที่ ๒

วันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙
วันทอดกฐินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

จำนวน

๕๐,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์

มูลนิธิธรรมกาย
ด.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

พิมพ์ที่

บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด

